

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Unutma Dersleri

Nermin Yıldırım

Nermin Yıldırım Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Basın Yayın Bölümü'nden mezun oldu. Çeşitli gazete ve dergilerde muhabir, editör ve köşe yazarı olarak çalıştı. İlk romanı *Unutma Beni Apartmanı* 2011 senesinde Doğan Kitap tarafından yayımlandı. Onu *Rüyalar Anlatılmaz* (2012, Doğan Kitap), *Saklı Bahçeler Haritası* (2013, Doğan Kitap) izledi. Romanları Sırpça, Bulgarca, Fransızca, Çince, Arapça gibi yabancı dillere çevrilen Yıldırım, Manchester Letters, Tramline Project gibi uluslararası edebiyat projelerine katılarak, çeşitli ülkelerin yazarlarıyla ortak çalışmalar yaptı. Köln Kültür Dairesi'nin Türkiye'den davet ettiği ilk yazar olarak, 2013 kışını dünyanın farklı ülkelerinden sanatçıların ağırlandığı program kapsamında Köln'de geçirdi.

Barselona ve İstanbul'da yaşıyor. 2013'ten beri *Ot Dergi* Dış Hatlar adlı köşesinde öyküler yazıyor.

Unutma Dersleri

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Unutma Beni Apartmanı
Rüyalar Anlatılmaz
Saklı Bahçeler Haritası

UNUTMA DERSLERİ

Yazan: Nermin Yıldırım

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

1. baskı / Mart 2015 / ISBN 978-605-09-2536-4

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Baskı: Kitap Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Davutpaşa Cad. No: 123 Kat:3 Topkapı - İSTANBUL

Tel: (212) 482 99 10 (pbx)

Fax: 212 482 99 78

Sertifika no: 16053

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr E-posta: editor@dogankitap.com.tr <http://www.dogankitap.com.tr>

Unutma Dersleri

Nermin Yıldırım

Teşekkür

Mesleki bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşma cömertliğini göstererek *Unutma Dersleri*'nin danışmanlığını üstlenen Psikolog Tolga Erdoğan'a, ilk romandan bu yana birlikte yürüdüğümüz sevgili editörüm Işıl Özgüner'e, Doğan Kitap ekibinin hepsi birbirinden harika bütün kadınlarına, romanlarımın başka dillerde yeniden can bulmasında büyük emeği geçen Kalem Ajans'tan Nermin Mollaoğlu'na, bu romanın ilk okurları ve eleştirmenleri Özlem Ünkap, Murat Ağırtaş, Burhan Sönmez'e, yazım sürecinde verdikleri kıymetli destek için Pınar Sezer, Birant Yıldız, Elvan Özsel, Yavuz Ekinci, Ayşegül Özgenç, Aslı Bucak, Serap Yokuş, Oğuz Karaesmen'e ve yazarken verdiğim rahatsızlığa sabır ve şefkatle katlandıkları için çevremdeki herkese çok ama çok teşekkür ederim.

“Neyin var senin? Korkuyor gibisin!”

Federico Garc a Lorca / *Kanlı Düğün*

Karmaşık bir kirpik meselesi

“Bir yanlış, sırf güzel olduğu için sevebilir insan.”

Size öyle bir hikâye anlatacağım ki, anlatacaklarım bittiğinde, öğrendiklerinizin bir kısmını unutmak isteyeceksiniz. Heyhat, hepimiz unutmayı becerecek kadar şanslı değiliz.

Bazen hayatınızda tüm taşların yerli yerine oturduğunu, ömrünüzün kalanını birbirine geçmiş Lego parçaları arasında sessiz sedasız tamamlayacağınızı düşünürsünüz. Bu, evvela güven ve huzur duymanızı sağlar, sonra da sıkıntı. Ben sıkıntı safhasındaydım.

Her şey olması gerektiği gibiydi, peki ama yeterince güzel miydi? Doğru ile güzel arasındaki mesafe, kendi halinde bir insanın başını derde sokmaya kâfi miydi?

Güzel ama yanlış bir ihtimal, tadını yitirmiş doğrudan evladır çoğu zaman. Bir yanlış, sırf güzel olduğu için sevebilir insan. Bir şeyi güzel bulmaksa, galiba onun kalpte yarattığı kıpırtıyla ilgili. Hadi o kıpırtının adını heyecan koyalım.

Yıllar sonra ilk defa heyecanlandım. Yıllar sonra ilk defa, gece uyumadan evvel ve sabah uyandığımda aynı kişiyi düşündüğümü fark edip telaşa kapıldım. Yıllar sonra ilk defa, gece gündüz demeden içimden onunla konuştum, ona sözler hazırladım. San ki dünyadaki her şeyden emekliye ayrıldım da kendimi tümüyle o ikinci varlığa adadım. Hadi o adayışın adını da aşk koyayım.

Bilim insanları, aşkın bir çeşit hastalık olduğunu söylüyor; obsesif kompulsif bozukluk. Yıllar sonra, bile isteye ve bizzat illetin kendisinden şifa umarak, yatak döşek hastalandım. Açıkçası, yatak kısmı başlangıçta eğlenceliydi, fakat çok geçmeden aşkın ne feci bir bela olduğunu nedametle hatırladım.

Onu ilk gördüğümde, üzerinde lacivert bir ceket vardı; lacivert rengi hiç sevmem. Dudaklarından aşağı sarkmış bıyıkları arasından harıl harıl bir şeyler anlatmaktaydı; bıyıkları ve anlatacak mühim şeyleri varmış gibi şevkle konuşanları da sevmem. Yakışıklı biri sayılmazdı, ama kırpıştırdıkça birbirine dolaşan upuzun kirpikleri pek göz alıcıydı. Kapkaraydı kirpikleri, karmakarışık. Ben, herhalde kendim pek sıradan ve düz biri olduğumdan, karmaşık şeyleri daima sevmişimdir. Onu da sevdim. Belki de tanışmadan, hatta henüz karşılaşmadan evvel.

Zira bazen kalp; minik, çalışkan bir fabrika gibi heves, heyecan ve aşk üretir, biriktirir. Depo dolup taşıduğunda, nakil için başka bir kalp bulmak lüzumu baş gösterir. Kimi kez hiç düşünmeden, mümkün olan, hatta mümkünse mümkün olmayan ilk kalbe aktarır insan biriktirdiğini. Yani belki de aşk, birine karşı duyulan hisler toplamından ziyade, kendi başına yetişen, sahibini arayan öksüz duyguların neticesidir. İnsan bazen kime âşık olacağını seçemez. Kalbin zamanı gelmiştir ve karşısına çıkan ilk ihtimale sarılıverir. Bilmem, ben nasıl yaptım. Bugün bile emin değilim, fakat nihayetinde öyle ya da böyle kalbimi kaptırdım.

İlk zamanlar suçluluk ile heyecan arasında ring seferi yaparak geçti. Derken heyecan kendini kedere, kederse “Hak ettim ben bunları” senfonisine devşirdi. Zira aşk, hele de benim koşullarımda, bulutlarda uçuracağını sanırken, sadece ayağınızı kaydırmaya yarar. Evvela yüksek bir yere çıkarılır, sonra birden aşağı bırakılırsınız. Aşk, kazanmayı planladığınız değil, kaybetmeyi göze aldığınız şeylerin toplamıdır.

Söylemeyi unuttum, bendeniz evliyim.

Sevdiğim, beni mutlu eden bir adamla on üç sene evvel evlendim. On üç seneden sonra mutluluğu huzurla karıştırır insan. Öyledir de aslında. Heyecanla mutluluğun aynı şey olmadığını anlamanız içinse, önce zirveye çıkmanız, sonra da aniden yere çakılmanız gerekir. Ben anladım. Fakat şuuru-ma kavuştuğumda ağır yaralıydım.

Bakmayın böyle yeryüzünde yalnız benim başıma gelmiş mukaddes bir mucizeden bahseder gibi anlattığıma. Bütün aptal âşıklar, aşkın kendilerine has olduğuna inanırlar. Onlara sorsanız, daha evvel kimse o cümleyi kurmamış, o şarkıyı dinlememiş, o yağmurun altında el ele yürümemiştir. Söylenmedik söz, okunmadık şiir, dinlenmedik şarkı kalmadığını; içinden geçtikleri her minik an ve his kırıntısının dünya dönmeye başladığından beri yaşandığını, döndükçe de tekrarlanacağını, yani pek de öyle hususi sayılamayacağını bilmez yahut bilmezden gelirler. Bilmezden gelmek, kadim bir ayakta kalma yöntemidir.

İşin doğrusu, benimki de o bildik hikâyelerden biriydi. Klişenin dibine vurmuş bir yasak aşk hikâyesi. Ama işte, insanlık tarihi nicelerini görmüş olsa da naçiz varlığım için ilkti. Sizin için yeni olan, dünya için de öyledir. Zira dünyanın hudutları kalbinizin ebadıyla ilgilidir.

Velhasıl benimki, küçük gezegenimde eksikliğini duyduğum hisleri ikame edecek bir parça umut bulunca, ne olduğumu anlayamadan yoldan çıkma haliydi. Onu lacivert ceketle gördükten kısa süre sonra, imkânsız ve yasak olanın cazibesine kapılmış, korkunun köprülerini teker teker yakmıştım. Başlarda kendimi tutmaya çalıştım aslında. Kışkırtıcı ısrarı ve doğru, ama sıradan hayatlarımıza boş verip, görkemli bir hatada buluşma çağrısıyla, beni yoldan o çıkardı. Yine de sütten çıkmış ak kaşık olduğumu ispata kalkacak değilim. İnsanlar PDF kitapları, kütüphaneleri için kanar.

Öyle ya da böyle yoldan çıktığıma göre, demek ben de kendimi kaybetmeye teşne, bulmamam gereken yerde aramaya meyyaldım. İşte bu yüzden diyorum ya, başıma gelen her şeyi hak ettim.

Aşk bir riskti ve hayatımın geri kalanını masaya sürmekten çekinmeyerek bu riski aldım. Kumarda kaybedenler kazananlardan çoktur, kaide böyle. Ben de bir süre sonra, adımı, kaybedenlerin şanlı listesine altın harflerle yazdırdım.

Nasıl mı oldu? Çok kolay. Umut etmek mutlu olmaya yetmedi. Ve biz ayrıldık. Ağır ağır yıkılan taş köprüler gibi değil, kâğıttan kuleler gibi hızla dağıldık. Sanki biri üfledi ve dört bir yana saçıldık. Dünya yeniden gaz ve toz bulutuna döndü böylece. İki kişilik medeniyetimizden geriye kalan o hazin boşluğa ayrı ayrı sığındık.

Açıkçası, buraları uzun uzadıya anlatmak niyetinde değilim. Çünkü elinizdeki roman, tam da bundan sonra olanları kaydetmek için yazıldı. Benim hikâyem asıl şimdi başlıyor. Aşkın bitip acının, asaletin bitip sefaletin palazlandığı yerde. Cehennemde.

Sefil semptomlar

“Direnç şurubu, unutma hapı,
dirayet şerbeti gibi bir şey olsa da çabucak
eski sükûnetime kavuşsam diyordum, ama
mümkün değildi.”

Aklımı kaçırmak üzereydim. Aşk, nasıl birkaç ay öncesi-
ne kadar çoktan unuttuğum bir şeyse, aşk acısı da öyleydi.
Sevgilinin yokluğuyla durmaya yüz tutan kalbin, yaralanmış
herhangi bir organ gibi acıyabileceğini unutmuşum. Yıllar
sonra yeniden, dehşetle hatırladım.

Aşk acısı çektiğinizi en kolay, saatlerin güneşte eriyen pey-
nirler gibi uzayışından anlarsınız. Bir de tabii o geçmek bil-
meyen vakit boyunca ne düşündüğünüzden. Neden öyle yap-
mıştı, neden öyle söylemişti? Acaba o da şu an sizi düşün-
yor muydu, azıcık da olsa özlemiş miydi? Şu lafı şurada değil
de orada söyleseydiniz bir şey değişir miydi? Onu unutmanın
yolu var mıydı? Peki neydi?

Âşıkسانız, matematik profesörlerinin bile başa çıkamaya-
cağı kadar çok olasılık hesabının altından başarıyla kalkarsı-
nız. Her ihtimali masaya yatırır, lime lime edip kareköküne
ayırırınız. Aşk acısının başlıca semptomlarından biri, ken-
dinize işkence ederken sadece gerçeklerden değil, aslında hiç
yaşanmamış ihtimallerden de azami biçimde faydalanmanız-
dır. Dünyadaki başka her şey anlamını yitirir ve siz tümüyle
kaknem kederinize odaklanırsınız. Yalnız bu öyle başka ke-
derlere benzemez. İşkence edip Aklınla hokkâtiler gibidir. Kalbini-

zi birbirine eşit olmayan binlerce minik parçaya böler. Tuzla buz olmuş sırça bir vazoya benzeyiverir zavallı kalbiniz. İçindeki çiçekler çoktan etrafa saçılmıştır ve o, birbirine batıp duran parçaların temasıyla kanadıkça kanamaktadır. Hadi buna da kalp ağrısı diyelim.

Kalp ağrısı, sabah, öğlen, akşam ve dahi gece peşinizi bırakmaz. Ama en fecisi sabah vardiyasıdır. Bitmek bilmeyen gecelerin sonunda, uykuya dalabildiğiniz o nadir anlarda, rüyalarından yakanızı kurtarıp da kısacık bir süre için her şeyi unutmayı becerebilmişseniz, sabah şaşkın bir tavuk gibi uyanırsınız. Yanlış giden bir şeyler olduğunu bilir, fakat uykudan uyanıklığa devrildiğiniz ilk birkaç saniye, ne olduğunu kestiremezsiniz. Sonra? Dan! Gerçek, olanca ağırlığıyla tam kalbinizin üzerine oturur. İçinizde, elinizle tam yerini gösterebileceğiniz bir yerde, göğüs kafesinin ardında, yumruk büyüklüğünde bir kesikte, başka hiçbir şeye, ama hiçbir şeye benzemeyen feci bir sızı duyarsınız. Bu, sizin hakikatinize ayıldığınız andır. Gözlerinizi yummak, yeniden uykuya sığınmak, her şeyi unutmak, bomboş bir beyinle o yatakta uyuyarak yaşlanmak istersiniz. Heyhat! Artık hatırladınız ve Yaradan'ın oraya kan pompalasın diye yerleştirdiği hain kalp, esas vazifesini unutup yine acı pompalamaya başladı. Gün başladı, hayat başladı, çaresizlik ve ne zaman biteceğini bilmediğiniz o korkunç sancı yeniden başladı. Evet, bir zamanlar âşık olacak kadar şanslıydınız; işte bu da ikramiyeniz, güle güle harcayınız.

* * *

Hatırlamanın şaşkınlığı kalbin acısına karışmıştı. Gecele ri uyuyamıyor, gündüzlere katlanamıyordum. Bakar kör, duyar sağır, düşünür aptaldım; acı çekmekten başka işe yaramıyordum. Yine de iyiyetlerinden şüphelenmeden din-

lediğim şarkıların hepsi birlik olmuş bana onu hatırlatmaya çalışıyordu; radyoyu kapatıyordum. Üzerime bir kazak geçirecek olsam, daha evvel onun yanında da giydiğimi anımsıyor; cenabet kazağı dolabın en karanlık dehlizlerine saklıyordum. Neye elimi atsam, onunla ilgili bir hatıra hortluyordu; cüzamlıya dokunmuşum gibi elimdekinden uzaklaşmaya bakıyordum. Canım hiçbir şey yemek istemiyordu; yemek masasında çatal bıçak yerine sigara ve kül tablası kullanıyordum. Vaktiyle sesinden dinlediğim için, kendi adım dahi bana onu hatırlatıyordu; biri ismimi seslendiğinde üzüliyordum. Perişan haldeydim ve çok utanıyordum. Utanıyordum, çünkü bu kadar zayıf olmayı yakışsız buluyor, en azından kendime yakıştıramıyordum. Aşk için ağlamak budalalıktı ve budalalardan müteşekkil bir halay ekibi kurulsa, mendili kapıp halay başı olmayı hak ettiğimi düşünüyordum. Olur olmaz yerde gözlerim sulanıyordu, kimselere görünmemek için nereye kaçacağımı şaşıırıyordum. Aşk acım, kâğıt mendil ve sigara baronlarını büsbütün zengin etmişti. Bense akıldan, gönülden ve kilodan yana epey fakirleşmişim. Sürekli onu düşünmek hastalığından mustariptim. Aklım bütün diğer işlevlerini yitirmişti. Kıvrımları arasında zerrece fosfor kalmayan beynimin, sadece onu düşünebilen kısmı iş görüyordu. Direnç şurubu, unutmama hapı, dirayet şerbeti gibi bir şey olsa da çabucak eski sükûnetime kavuşsam diyordum, ama mümkün değildi. Acınacak haldeydim. Bana acıyanlar arasında başı yine ben çekiyordum. Hayatın her alanında umutsuzca kaybederken, bir tek halay başı kariyerimde emin adımlarla ilerliyordum.

Mekânı cennet olsun, merhum Graham Bell'in aziz ruhuna sabah akşam lanet okuyor; indirime giren mağazalardan gelen münasebetsiz mesajlarla ha bire yerimden sıçramama neden olan alçak telefonu düşman belliyordum. Elim sinsice ona uzanmayagörsün, derhal ateşe yaklaşmış gibi panikle geri çe-

kiyordum. Zira bir anlık gaflete kapılıp yersiz bir telefon görüşmesi yaparak, bitmiş, bitmesi gereken bir şeyi uzatıp daha beter hale getirmekten olduğu kadar, aksi bir cevap alıp bütünü çuvallamaktan da korkuyordum. Aşkın yanında gurura yer olmadığını söyleyenler halt etmiş. İnsan en çok âşıkse gururuna sahip çıkmak, onun nezdinde hiç değilse saygıdeğer biri olarak kalmak istiyor. Galiba sayılmamaktan, sevilmemekten ürktüğümünden daha fazla çekiniyor; kaybettiklerim yetmezmiş gibi bir de ona karşı dik tutmaya çalıştığım kuyruk da yere düşerse diye endişeleniyordum. Nurlar içinde yatsın, Rahmetli Jane Austen halimi görse, *Aşk ve Gurur*'u benim için imzalardı; bunu kesinlikle hak ediyordum.

Normal şartlarda bu tür durumlarda hemen arkadaşlarınızın kapısını çalarsınız. Arkadaşlar böyle zamanlarda kahrınızı çekmek içindir. Aynı hikâyeyi defalarca dinlemek, aynı sorulara aynı cevapları vermek, hiçbir şey yapamasa-lar bile sırtınızı sıvazlayıp, değmez filan demek, sizden ve hikâyenizden ölesiye sıkılsalar da birlikte geçirdiğiniz yılların yüzü suyu hürmetine anlayışlı davranmaya çalışmak için. Lakin ben bu temel hizmetten bile faydalanamıyordum. Yasak bir aşk yaşamamanın en büyük eziyeti, acı yetmezmiş gibi bir de sır taşımak zorunda kalmanızdır. Evli bir kadınsanız, bazı haltları afiyetle yerken nasıl arkadaşlarınıza anlatmadıysanız, yedikten sonra da dizlerinde ağlamak için kapılarını kolay kolay çalamazsınız. Hele bir de benim gibi zayıflığı kendinize yakıştıramıyorsanız, tek başına acı çekme diyarına, ıstırap tapınağına hoş geldiniz. Tebrikler, burada çıldırasya yalnızsınız!

İçimde kopan uğursuz fırtınayla baş başaydım. Unutmaya çalışıyordum, ama derdimi kimseyle paylaşamadığım, üzerimdeki hatıra yükünün bir parçasını olsun başkasının omzuna bırakamadığım için muvaffak olamıyordum. Gerçi geçmiş tecrübelerimden biliyorum ki zaten aşk hayatının söyle ber-

bat bir özelliği var: Paylaşılamıyor. Sahibine son derece sadık, atsan da satsan da tatlı dil de döksen, zinhar lütfedip başkasına gitmiyor. Yine de birine anlatmak, azıcık nasihat almak, hiç olmadı, üzerinde ağlayacak bir omuz bulmak iyi gelebilirdi. Kısmet değilmiş.

Derken günün birinde, sadece aşk acımın değil hayatımın da seyrini değiştirecek beklenmedik bir şey oldu. İşyerindeki kızlar kendi aralarında sohbet ediyordu. İçlerinden biri, aynı benim gibi aşk acısı çekiyordu. Benden farklı olarak, sabık aşkı gayet meşruydu ve talihli meslektaşım derdini herkese anlatmaya mezundu. O da sağ olsun, mesaide, yemek saatinde, tuvalet kuyruğunda, gözüne kimi kestirirse kelepçeyi takıyor, başına gelenleri köpürte köpürte anlatmaya bayılıyordu. Hiç durmadan ve yorulmadan herkese aynı soruyu soruyordu: “Nasıl unutacaaaam?”

Bana hiç gelmedi. İşyerinde aksi, sevimsiz bir tip olarak bilinirim. Sanırım her yerde biraz öyle bilinirim. Böyle tanınmanın, güler yüz abidelerinin ömür boyu mahrum kalacağı bazı avantajları vardır. Misal, tersinizin namı, çevrenizdekilerin sizden çekinmesini sağladığından, samimiyet müptelası densizler tarafından rahat bırakılır, hayatınızı, rahat bırakılmış bir rahatsız olarak yaşama hürriyeti kazanırsınız.

Neyse işte, işyerindeki o kız, adı Süheyla; yine öyle maki-neli tüfek gibi çevresindeki herkesi sıradan geçirerek yakı-nırken, müşteri temsilcilerinden Nazan, tuhaf bir çözümden bahsetti. İlgimi çekince kulak kabarttım.

“Geçen gün bir arkadaşım anlattı. Mazi İmha Merkezi diye acayip bir yer varmış. Derdini unutmak istiyorsan gidi-yormuşsun, anında hallediyorlarmış.”

Mazi İmha Merkezi’nden böylece haberdar oldum. Hafıza-nın kimseden emir almayı sevmediğini, başına buyruk dav-ranmayı tercih ettiğini tecrübeyle sabitlemiş biri olarak, evve-la ciddiye almıyordum. Her kıtten aşk hüsnüyle her sefil birine dönüş-

müş olabilirdim, ama abesle işigalde istikrar arayamaz, saçmalama mesaime daha fazla abanamazdım. Tahmin etmekte güçlük çekeceğinizden eminim, fakat normalde pek de budala biri sayılmazdım. Mutsuz kadınların, kurtuluşu alışverişte, ev dekorasyonunda, peşin fiyatına taksitlendirilmiş estetik operasyonlarda filan aramasını gülünç bulurdum. Kişisel gelişim kitaplarına, hayat koçlarına prim vermezdim. Mutsuzluğun paraya en kolay tahvil edilen şey olduğunu bilir, başkalarının kasaveti üzerinden cep doldurmaya soyunan iştirakçilerden hazzetmezdim. Mazi İmha Merkezi ismi, böyle gülünç ve hatta kötü niyetli bir işletmeyi çağrıştırıyordu. Kendi başıma halledemediğim bir derdin devasını, çaresizliği fırsata çeviren açlıkgöz teşebbüsperverlerin kollarında aramak bana aptalca geliyordu. Yani başlangıçta böyle düşünüyordum, ama sonra vaktiyle izlediğim bir filmi hatırladım. Kate Winslet ve Jim Carrey oynuyordu. Bilirsiniz, hani adam sevgilisini hafızasından sildirip aşk acısından kurtulmak için bir tür kliniğe gidiyordu. Nice keşfin evvela filmlerde ve romanlarda yapıldığı, bilimin belki de buralardan yola çıkarak kimi meselelere el attığı düşünülürse, neden olmasındı? Belki de filmi izleyen birileri bu hususta çalışmaya başlamıştı. Yahut birileri zaten çalışıyordu da, film de bundan esinlenerek yapılmıştı. Neyse işte, filmi hatırlayınca, böyle bir saçmalığa gönül indirmeyecek kadar aklıselim olma gayretimi bir yana bıraktım ve malum merkeze karşı merak duymaya başladım.

Aslında içimde kaynayan meraka ve şiddetle hâsıl olan ihtiyaca rağmen, sırf Süheyla'yla karşılaşım endişesi bile, beni oraya gitmekten alıkoyabilirdi. Neyse ki o günlerde bizimki kılıkuyruk eski sevgiliyle barıştı da sıkıcı hatıratını unutmamasına hacet kalmadı. Bundan sonraki mesaisini dergilerden gelinlik modeli seçmeye ayıracağını fark edince, şu merkeze gidip bir bakayım diye düşünür oldum; merakın tırmığı aklımı hatır hutur kaşdı.

Mazi İmha Merkezi

“Aptallığın ilk şartı, öyle
olmadığınıza inanmanızdır.”

Nihayetinde bir cumartesi günü soluğu internetten adresini bulduğum Mazi İmha Merkezi’nin önünde aldım. Boyacıköy’de, içinde böyle eksantrik işlerin döndüğünü katiyen tahmin edemeyeceğiniz, beş katlı, beyaz, mütevazı bir binaydı. Bir müddet tereddütle etrafında gezindikten sonra, kendime duyduğum saygı dahil, kaybedecek pek bir şeyim kalmadığına kanaat getirip, vazgeçmekten korkarak hızla içeri daldım. Girişin tam karşısına yerleştirilmiş danışma bankosunda dikilen, aşırı güler yüzlü bir kadın tarafından, mübalağalı bir misafirperverlikle karşılandım. Ne diyeceğini bilemeden boş boş bakan şaşkınlara alışkın olmalı ki, doğrudan ders için mi, yoksa kayıt için mi geldiğimi sorarak işimi kolaylaştırdı. Tam cevap vermeye davranacakken, gözüm bankonun ardındaki duvara yaldızlı harflerle nakşedilmiş iki cümleye takıldı. “Hafıza-i beşer nisyan ile maluldür” ve “Elbet bir gün unutacağız, bu böyle yarım kalmayacak.” İlkinin altında anonim yazıyordu, ikincisi ise M. Kemal Atatürk diye imzalanmıştı. Bir an kendimi sefalet borsasının tavan yaptığı bir batakhane hisse senedi almaya çalışıyormuş gibi hissedip gerisingeri kaçmak istedim. Ama kadın *Gülen Gözler*’deki Ayşen Gruda tebessümüyle yazıma bakmaya devam

edince, çaresiz, bilgi almak için geldiğimi söyledim. Elime bir broşür tutuşturup işine bakacağını ummuştum. O dikkatini başka yere çevirince ben de usulca sıvıştım. Ne var ki öyle olmadı.

“O zaman sizi Malumat Departmanı’na alayım, arkadaşlarımızı ilgilensinler” deyip, sağdaki kapılardan birini gösterdi. Fotoğraflarda renk değiştirdiği aşikâr lacivert gözlerini, işaret ettiği yöne doğru kırmızı halı misali serip tek kaşını hafifçe yukarı kaldırarak, teşrifimi beklediğini ima etti. Yüzündeki Ayşen Gruda esanslı melaike tebessümü, yerini Godzila selamına, cehennem zebanisi teşrifatına, Cavs ısrarına bırakmıştı ya da bana öyle geldi. Üzerime boca edilen alakanın altında ezildim ve “İyi, peki, ben sonra gelirim” diyemeyip, “Ha, şu oda mı yani?” türünden manasız bir şeyler geveledim. Lafım bittiğinde çoktan kapıdan içeri girmiştim.

Burası, boydan boya dosyaların kapladığı raflarla dolu, beyaz bir odaydı. Raflar, dosyalar, masa, masanın önüne konmuş koltuklar, yer döşemeleri, pencerelerdeki jaluziler, her şey bembeyazdı. İçeride, üzerinde beyaz kasalı bir bilgisayar bulunan beyaz bir masanın ardında oturan, beyaz gömlekli esmer bir kadın vardı. “Hoş geldiniz” deyip gülümseyerek yüzüme baktı. İşe başlarken aldıkları oryantasyonda öğrendikleri ilk şey, gelen müşterinin gözünün içine bakıp pişmiş kelle selamı vermek olmalıydı. Ne yapacağımı bilemediğimden, doğruca konuya girdim.

“Ben... maziyle ilgili olarak, geçmişle... imha etmek istediğim şeyler vardı da...”

“Elbette. Oturun lütfen.”

Gösterilen koltuklardan birine iliştim. Aynı anda da içimden derin bir pişmanlık yükseldi. İnsan bir kere saçmalamaya başlayınca sonu gelmiyordu demek. Öyle çabucak düşüp yere çakılmak bile mümkün değildi. Sona giden yolun her anı hissedilmeli, şanken şanbaz olabilmek için her adımda

biraz daha sefilleşilmeliydi. Vaziyetimin farkındaydım, ama artık oturmuş bulunmaktaydım. Çaresiz, kafası kesilmiş tavuk dehşetiyle dış kapıya doğru koşmak yerine, yumurtada çile dolduran civciv sükûnetine bürünüp biraz bekleyecektim. En kötü ihtimal, kısa bir tanıtım konuşması dinler, sonra da bir daha dönmek üzere çeker giderdim. İleride torunlarıma anlatmak istemeyeceğim bir hikâyem daha olurdu böylece. Hayat tecrübeleriyle gurur duyanları anlamayı asla beceremeyecektim.

“Size” dedi, “işleyişimiz hakkında biraz bilgi vereyim ister-seniz.”

“Sanırım istenmeyen lekeleri hafızadan siliyorsunuz, o filmdeki gibi.”

“*Eternal Sunshine of the Spotless Mind*’ı diyorsunuz. Hayır ama danışanlarımızın çoğu böyle bir işlem umarak geliyor. Fakat burada ilk etapta beyne yönelik kimyasal ya da fiziksel bir işlem yapmamız söz konusu değil. Öncelikli olarak ders veriyoruz.”

“Ne dersi?”

“Unutma dersleri. Yani danışanlarımız hatıralarından uzmanlar eşliğinde, ama kendi iradeleriyle kurtuluyorlar. Beyin zarar görmüyor, irade güçleniyor. Derslere ilaveten bir de kişiye özel destek programlarımız var. Bazıları zaten pakete dahil. İlaveleri de ihtiyaç duyarsanız, minik bir ekstra ödeme karşılığında alabiliyorsunuz. Onların da epey faydası oluyor.”

Ne zaman sinirlerim bozulsa böyle olur; ağzım yanaklarıma doğru gevşeyiverdi. Demek burası da, ufak bir meblağ karşılığında hayatın sırrını vermeyi vaat eden o dandik kurslardan biriydi. Gidersiniz, parası neyse vererek sizin için ambalajlanıp renkli rafyalarla süslenmiş bir nebze mutluluk satın almaya heveslenirsiniz. İncelmiş bir cüzdan ve kendinize söylediğiniz, belki de geçici olarak inanmayı becerebileceğiniz şifacı yalanları birlikte evinize geri dönersiniz. Ben, da-

ğılmış bir hayatın, minik haplarla yola geleceğine inananlardan değildim. Filmdeki gibi, biri beynimin bir parçasını silecekse yahut kesip kenara koyacaksa, belki buna razı gelebilirdim. Beni kan tutar, anında düşüp bayılırım, ama gene de kabul edebilirdim. Fakat beyaz tahta önünde hayatımı analiz edip, neticelerinden uydurdukları aforizmalara inanmamı bekleyecek şarlatanların düzmece derslerine güvenecek kadar aptal değildim. Bilirsiniz, aptallığın ilk şartı, öyle olmadığınıza inanmanızdır.

“Anladım” deyip yerimden kalkmaya yeltendim. Beyaz yakalı, Tarkan’ın kurdu gibi atıldı.

“Hemen karar vermeyin lütfen. Müsaade edin, işleyişimizden bahsedeyim.”

“Açıkkası, ilgimi çekeceğini sanmıyorum, sizi boşuna yormayayım.”

“Olur mu öyle şey, benim işim bu!”

“Yorulmak mı?”

“Anlatmak. Bana birkaç dakikanızı ayırın, anlatayım. Sonra yine gidersiniz. Madem buraya kadar geldiniz, buradan hiç değilse neler yaptığımızı bilerek ayrılmanızı isterim.”

İşinin ehliydi; gözünü avının gözbebeklerine dikmiş iştahlı bir aslan gibiydi. Nezaketin ve merakın kurbanı olup sandalyeme mihlandım.

“Böyle söylendiğinde kulağa garip geldiğinin farkındayım. Ama bakın size istatistiklerimizi vereyim. Her yedi danışanımızdan altısı, buradan unutmak istediklerini unutmuş, en azından eskisi kadar önemsemekten kurtulmuş olarak ayrılıyor.”

“Ha, unutmuyorlar yani? Sadece önemsemekten kurtuluyorlar.”

“Unutmuyorlar demiyorum, en kötü ihtimalle önemsemekten kurtuluyorlar. Unutma ihtiyacının, bir şeyi hayatı zindan edecek kadar önemsemekten kaynaklanmadığını düşünürse, bu

hiç de yabana atılacak bir sonuç değil.”

Haklıydı. Beyinde boş arazi gerektiğinden değil, biteviye üzüntüden yaka silktiğinden unutmak istiyordu insan. Artık acı vermeyecek olduktan sonra, ömür boyu hatırlamanın ki-me ne zararı vardı?

“Anladım. Yedide altı fena değilmiş aslında. Neler anlatı-yorsunuz peki o derslerde?”

“Bu biraz da içinde yer alacağınız gruba bağlı. Uzmanları-mız her grup için ayrı program belirliyor.”

Grup lafını duyunca yerimden sıçradım.

“Ne, grup mu? Bir de başkaları mı olacak yani yanımda?”

Yedide altı iyi olasılıktı, ama Amerikan filmlerindeki o te-rapi grupları gibi yan yana oturup, el ele tutuşacağım birta-kım dangalaklara mahrem hikâyelerimi anlatmaya katlana-mazdım. Anlatabildiğim için alkışladıklarını filan düşünün-ce... Dudaklarım titreyerek gevşedi, hayali bile sinirlerimi li-me lime etmeye yetti. Fakat aslan kardeş her ihtimale hazır-lıklı gibiydi.

“Aklınıza bildik terapi grupları gelmesin. Grup derslerimiz çok verimli geçer.”

“Yo, hayır, sağ olun. Ben cemiyet içinde verimli biri değilim.”

Tam kalkmaya hamle edecektim ki aslan ağzı bir kere da-ha zarafetle kükredi.

“Öyleyse sizi özel derslere yönlendireyim. Ama tabii fiyat biraz değişecek.”

Koyun can derdinde kasap et derdinde şeklinde buyuran ecdadımın, ta ruhuna Fatiha okuturcasına sarf edilen o son cümlelerin iticiliğine aldırmamayı deneyerek, bütün iyi niyeti-mi toplayıp sordum.

“Ne oluyor özel derslerde?”

“Uzmanımız durumunuzu değerlendirip sizin için hususi bir kur hazırlıyor.”

“Kür?”

“Hem kur hem kür. Sonuçta bu, iyileşmek adına alınan derslerden oluşan bir program.”

“Anladım.”

Külliyen yalandı. Hiçbir şey anladığım yoktu. Şimdi dönüp bakınca görüyorum ki haksız da sayılmazdım. Ama işte bir şey beni oturduğum koltuğa görünmez iplerle bağlamıştı. Hem bir an evvel o fazlasıyla beyaz odadan ayrılmak istiyordum, hem de bunu yapmak için bir türlü harekete geçemiyordum. Lisede psikoloji dersinde, yaklaşma-kaçınma diye bir çatışma türü olduğunu öğrenmiştim. O zamanlar bu manasız bilgiyi hayatımın neresinde kullanacağımı düşünüp söylenmekle hata etmişim. Hali hazırda içinde bulunduğum durumu tastamam karşılıyordu. Bir yandan o garip binada neler döndüğünü merak ediyor, hatta içten içe oradan medet umuyor; bir yandan da bütün bunların saçmalık olduğunu hissederek, daha fazla vakit kaybetmeden kalkıp gitmek istiyordum. Fakat karşımdaki beyaz yakalı, aldığı oryantasyonun hakkını vererek, ağzımdan girip burnumdan çıkmak suretiyle aklımı çeline, “Bundan daha kötü ne olabilir ki, deneyivereyim bari” dedim. Beterin beteri olduğunu göz ardı etmişim.

Böylece ne olduğumu anlayamadan kendimi kayıt odasında buldum. Burası baştan aşağı mavi renkte dekore edilmiş, pırıl pırıl bir tımarhaneydi. Mavi raflarda mavi kaplı dosyalar, mavi masalarda mavi ekranlı bilgisayarlar, mavi koltuklar, mavi sehpa, mavi döşemeler ve pencerelerde sabırsızca kıpraşan mavi jaluziler. İçeride iki kadın vardı, biri genç, öbürü orta yaşlı; elbette mavi gömlek giymişlerdi. Erkekler nispeten gamsız mahluklar olduğundan mıdır nedir, galiba unutmaya mevzuuyla kafayı bozanlar genelde kadınlardı. Belki de böyle olduğu için merkezi de kadın çalışanlarla doldurmuşlardı. Diğerinden daha kıdemli görünen orta yaşlı, abanoz saçlı hanımefendi tarafından buyur edilince oturdum. Hemen çay soylandı ve resmî bir devlet daire-

bi formlar çıkarılıp örtü misali masaya serildi. Adım, soyadım, doğum tarihim, eğitimim, medeni halim, ailem, mesleğim, hobilerim filan hepsi tek tek kaydedildi. Bunlar bitince, kadın o saate dek takındığı otomatik tavrı bir yana bırakıp yüzüme şefkatle baktı ve cevap vermeye utanacağım o malum soruyu yöneltti.

“Sizi buraya getiren nedir?”

“Aşk acısı.” Sesim, yerin dibine geçmişim de oradan konuşuyormuşum gibi boğuk çıkmıştı. Oysa kadın hiç de şaşkın yahut küçümser görünmüyordu. Muhtemelen buraya benzer sebeple gelen çok kişi vardı ve o da hayatta şapşallara da yer olduğunu kanıksamış durumdaydı.

“O zaman büyük ihtimal derslerinizi dördüncü katta göreceksiniz.”

Suratımdaki bön ifadeden bağlantıyı kuramadığımı anlamış olacak ki, “Aşk kaynaklı acıları unutmaya servisimiz, diğer orta yoğunluklu travmalar gibi dördüncü katta. Çalışmalardan maksimum verim alabilmek adına, dersliklerden destek programlarına kadar her şey o kata yerleştirildi” diye ekledi.

Orta yoğunluklu travma yaşadığımdan haberim yoktu, neyse ki birileri sonunda nezaket gösterip bana da haber vermişti. Aşk kaynaklı acılar da kulağıma dış kaynaklı hafif müzik gibi gelmişti. Velhasıl kadının her şeyi ama her şeyi netlikle ortaya serdiğine inanan bir tavırla yaptığı açıklama, kafamı büsbütün karıştırmaktan başka işe yaramamıştı. Mavi yakalı, verdiği hizmetin verimliliğini sorgulamadan tam gaz devam etti:

“Sizden unutmak istediğiniz hikâyeyle ilgili her şeyi detaylı bir biçimde anlatmanızı isteyeceğim.”

“Filmdeki gibi sesimi kasete mi kaydedeceksiniz? Hayatta olmaz!”

“Hayır, siz anlatırken arkadaşım bilgisayara geçecek. Altına imza atmanız filan da beklemiyoruz, yanlış anlamayın.

Sadece dersinize girecek uzmanın hikâyesinin tüm ayrıntılarına hâkim olması gerek.”

“Battı balık yan gider” diye düşündüm. Hatta “Hızlı anlatırım, bilgisayara geçecek olan da hepsini yazamaz” diye bile düşündüm. Öyle saçma şeyler düşündüm ki şimdi hatırlayıp kendimden soğumak istemiyorum aslında.

“Peki” dedim, “nereden başlamalıyım?”

“En başından, tanışmanızdan.”

Sanırım hayatımdaki en utanç verici anlardan biriydi. En azından o vakte kadar. Zira sonrasında olabilecekleri henüz kestiremiyordum. Kestiremediğim için de hiç tanımadığım bir, hatta iki kadına, daha evvel kimseyle paylaşmadığım o hikâyeyi anlatmaya başladım.

“Bir sergide tanıştık. Rembrandt’ın son otoportresine bakarken.”

Umduğumdan çok daha hızlı bir şekilde on parmak yazmaya koyulan genç kadın, samimi bir üzüntüyle, “Tüh” dedi. Diğeri ise ona ters ters bakmakla yetindi.

“Neden tüh?”

“Devam edin lütfen. Arkadaş burada yeni, tepkilerine hâkim olmayı daha öğrenemedi.”

“Hayır, bilmek istiyorum, neden tüh?”

Kıdemli olan, çaresiz, açıklamaya girişti.

“Sizinki gibi vakalarda meselenin sanatla rabıtanması, durumu güçleştiren bir faktör olarak bilinir.”

“Nasıl yani?”

“Yani sıradan eşyaların hatırlattıklarından kurtulmak sanılandan kolaydır. Ama sanat eserleri öyle değil. Şarkılar mesela, işimizi epey zorlaştırır. Sanat eserleri, yani iyi olanlar, genellikle bizden uzun yaşarlar. Unutmak istediğimiz bir mesele varsa ve onlarla bağlantılıysa, her karşılaştığımızda bize hatırlatırlar. Ama üzülmeyin, Rembrandt’ın otoportresiyle kaç kere karşılaşacaksınız ki...

“Ashında salonumun duvarında bir röprodüksiyonu asılı.”

“Hımm, anlıyorum. Bu durumda onu sevmediğiniz, daha doğrusu sık gidip gelmediğiniz bir arkadaşınıza armağan etmeniz uygun olur. Devam edin lütfen anlatmaya.”

Devam ettim. Gittiğim sergide onu Rembrandt’ın önünde durmuş bıdır bıdır konuşurken gördüğümü; tablonun önüne vardığımda, sergiye beraber gitme gafletinde bulunduğum Filiz’in “Hadi bana şuracıktan bir fal bakıver” diye tutturduğunu anlattım.

“Fal mı?”

“Bu bir oyun. Ben olmadık şeylerden fal bakmayı severim.”

“Fal mı bakıyorsunuz?”

“Hayır, fal bakmıyorum, uyduruyorum. Ama olmadık şeylere bakıp uydurmayı severim. Bulutlara, masa örtülerine, duvarlardaki çatlaklara filan.”

“Hımm. Pekâlâ, sonra ne oldu?”

“Sonra, Filiz falından memnun kalmayıp tuvalete gitti. Yani memnun kalmadığından değil, böbreklerini üşütmüş, ondan. Neyse işte, o ara Nedim’in çevresindekiler de başka bir tablonun önüne doğru ilerleyip yanımızdan uzaklaşır.”

Sabık sevgilimin adını ağzımdan kaçırdığımı fark edince bir an duraksadım. Adını hiç anmazsam varlığını da zamanla yok sayabileceğime dair ufak da olsa bir umut taşıyordum. Ne var ki zincirimden boşanıp konuşmaya başlayınca, adını sürpriz kutudan çıkan yumruk misali ortalık yerde patlatıvermiştim. Çaresiz, adıyla yaşayacaktı. Kendi kendime geçmiş olsun dileklerimi sunup anlatmaya devam ettim.

“Böylece Rembrandt’ın önünde yalnız kaldık. Yanıma yaklaşıp az evvelki sohbeti işittiğini, tabloda fal bakma meselesinden hayli etkilendiğini, lütfedip kendisi için de bir fal bakarsam çok sevineceğini söyledi. Benim de boşluğuma mı geldi nedir, normalde hiç yapmayacağım bir şeyi yapıp, Rembrandt’ın omzundan, hiç tanımadığım bir adama fal bakıverdim.”

“Sonra?”

“Falda bir kadın görmüştüm. Artık nasıl anlattıysam, ‘Ama sanki kendinizden bahsediyorsunuz, falımda kendinizi mi görüyorsunuz?’ deyip bıyık altından güldü. Yerin dibine geçtim.”

“Falda kendinizi mi görmüştünüz cidden?”

“Bilmem, anlatırken öyle düşünmemiştim aslında, dilime geleni söyleyivermişim. Başka bir sürü şey arasında kumral, uzun saçlı bir kadından da bahsetmişim. Kendimi tarif etmişim gibi olmuştu işte nihayetinde.”

“Fakat siz kızıl ve kısa saçlısınız.”

“O zamanlar böyle değildim. Ayrıldıktan sonra saçımın rengini üç, şeklini iki kez değiştirdim. Bu işleri bilirsiniz; aşkın posası saçlardan çıkar.”

“Elbette. Sizin serviste ders alan danışanlarımızın çoğu, fazla işlem görmekten saçlarının yıprandığından şikâyetçi. Hatta bu yüzden dördüncü katın kişisel destek ünitesi, argan yağı özlü bakım serumu dağıtmaya başladı. İhtiyaç duyarsanız, arkadaşlarımızdan istemeniz yeterli, aklınızda bulunsun. Lütfen anlatmaya devam edin.”

En son birileri bedava bir şeyler dağıttığında ilkokuldaydım. İyi kalpli, güleç yüzlü insanlar tarafından itinayla sıramın üzerine dizilen fındıkların Çernobil mağduru olduğunu öğrendiğimde, ikramı sindirmemin üzerinden epey zaman geçmişti. Velhasıl, her ne kadar bu son malumat, içimden yükselen “Ne işim var burada?” ateşine odun atsa da, üzerinde durmamaya çalışıp faldan sonra olanları anlattım.

Garip tanışıklığımızın kısa sürede nasıl tutkulu bir aşka dönüştüğünü, hangi suçluluk duyguları eşliğinde neler yaşadığımı ve nihayetinde neden ve nasıl ayrıldığımızı, hepsini... Bitirdiğimde, bir yandan ilk kez biriyle konuşabildiğim için azıcık rahatlamış, bir yandan da olan biten her şeyi sese ve söze bürüyerek yeni baştan vücudâ getirmişim gibi kırık dö-

kük bir ruh haline bulanmışım. Sırdaşlarımsa gayet normal görünüyor, alışkın tavırlarla işlerini yapıyordu. Biri parmaklarıyla klavyeyi döverken, öbürü sorularıyla kalbimi silkeliyordu.

“Şimdi tam olarak unutmak istediğiniz şey nedir?”

“Bilmem. Unutmak istiyorum işte. Bütün bunlar hiç yaşanmamış gibi hissetmek, hayatıma eskisi gibi devam edebilmek istiyorum.”

“Neden?”

“Çok açık değil mi?”

“Hem öyle hem değil. Unutma ihtiyacınızın sebebinden emin olmalıyız.”

“Peki. Sanırım yaşadığım mutlu anlar yüzünden. O anların geri gelmeyeceğini bilmek beni mutsuz ediyor. Sonra bir de medeni durumumun yarattığı suçluluk duygusu var tabii. Unutmayı becerirsem, ondan da kurtulacağımı umuyorum.”

“Anlıyorum. Buraya kadar her şey tamam. Şimdi sizden bir isteğim olacak. Derslerde kullanmak için ihtiyaç duyduğumuz bir şey var. Onu getirmek için bizi yeniden ziyaret etmeniz gerekecek.”

“Nedir?”

“Hayatta en güvendiğiniz kişinin ses kaydı lazım.”

“Anlamadım? O niye?”

“İnanın bana, çok faydası olacak. Kimdir hayatta en güvendiğiniz kişi?”

“Kocam herhalde.” Bunu söylerken kendimi dünyanın en rezil insanı gibi hissettim, ama sırdaşlarım bana yadırgayan gözlerle filan bakmadılar. Kim bilir daha ne rezillikler duymaya alışkındılar.

“Öyleyse kocanızın sesini telefonunuzla ya da neyle isterseniz işte, kaydetmenizi rica edeceğim sizden. Uzun bir kayda lüzum yok, birkaç cümle bile işimizi görür.”

“Bunu neden istediğinizi anlayamadım. Ama anlasam da

yapamam. Kocamı bu işe karıştırmak istemiyorum.”

“Anlıyorum. Bu durumda ikinci seçeneği düşünelim. Güvendiğiniz başka birini.”

“Annem. Aslında anneme kocamdan bile daha fazla itimat ederim.”

“Formu doldururken kendisinin hayatta olmadığını söylemişsiniz.”

“Hayatta değil. Ama eğer ille de ses kaydı istiyorsanız, ben küçükken hepimizin sesini kaydettiğimiz bir kaset var. Annemin sesi de içinde, onu getirebilirim.”

“Harika olur.”

Böylece anlamadığım bir konuda anlaşılmış olduk.

İki gün sonra, elimde dokuzuncu doğum günümde, pastayı kestikten hemen sonra, bütün aile fertlerinin seslerini kaydettiğimiz kasetin kopyası olduğu halde, yine aynı kadının karşısındaydım. Karşılıklı bazı kâğıtlar imzaladık. O sadece işini yapıyordu, benim içinse Lozan Antlaşması gibi bir şeydi. Cüzdanımda yüksek yoğunluklu travma yaratan ödemenin ardından, kadın elimi kuvvetle sıktı ve aralarına katıldığım için beni tebrik etti. Derslerime girecek uzman programı belirleyince, ilk dersin vaktini bildireceklerini, içimi ferah tutmamı, zira yakında her şeyin yoluna gireceğini söyleyip, hafifleyen cüzdanımdaki sızıya şefkatle üfledi.

Oradan, içimde her şeyi unutabileceğime dair küçük, minicik bir umut yeşertmeyi becererek ve kendimi budalalar şahı gibi hissederek, koşar adım ayrıldım.

Turist Ömer Lordlar Kamarası'nda

“Yeterince güvende miydim, yoksa yol yakırken kaçıp gitmeli miydim?”

Kayıttan sonraki günleri merkezden haber bekleyerek geçirdim. Bekleyişin karanlık çukurunda tümüyle boş durmadım aslında; kendimce çalışmalara başladım. Kaydımı alan sırdaş kadının tavsiyesine uyarak, salonumun duvarında asılı Rembrandt röprodüksiyonunu, “İlk düğün hediyen benden olsun” deyip Süheyla'ya verdim. Nasıl memnun oldu anlata-mam. Herhalde tablodan ziyade, birilerinin, hele de benim gibi nemrut birinin, henüz umduğu teklifi alamadığı için hayal kırıklığına dönüşmesi muhtemel görünen izdivaç hayalini paylaşmasına sevindi. Müstakbel damatla yıllar evvel, daha bizim şubeye girmeden önce çalıştığı bilgisayar mağazasındayken tanışmışlardı, ama onca zamanın alın teri, sevgililik emeği hâlâ karatına sağlam bir yüzükle taçlanmamıştı. Süheyla bu duruma içleniyor, nikâh masasına dair ümitlerini ciddiye alan birini buldu mu çocuk gibi seviniyordu. Çünkü etrafındakileri mübalağalı gülücüklere boğanlar ve çevresindekiler tarafından tebessümle yıkananlar başta olmak üzere herkes, aslında kimse tarafından pek de umursanmadığını iyi bilir. Bütün o vıcık vıcık samimiyet gösterileri, manasız sohbetler, hep bu galiz hakikati örtmek için değil midir? İnsanların azıcık iyi niyet görünce ne yapacağını şaşır-

ması boşuna mı? Alışık değiller. Velhasıl, kendilerini hakikaten sevenleri bunun için cezalandırmakla onlara pelüş ayıcıklar gibi sıkı sıkı sarılmak arasında gidip gelirler. Süheyla bana ikisini de yapamazdı. Ama zarif jestime pek sevindi, duygulandı. Hatta kendini tutamayıp, oksijensiz kalacak kadar çok konuşmaktan damarlanmış gözlerinden iki damla yaş bile akıttı. Kollarımda teselli bulma safhasına geçmesini beklemeden, masamın üzerinde birikmiş evrakı bahane edip süratle toplukladım. Böylece duygu şelalesi meslektaşımından da, hafızama köşe kapmaca oynatan Rembrandt'tan da aynı anda kurtulmuş oldum. Bir taşla iki kuş. Hiç değilse hâlâ ava gidip avlanmayacak kadar akıllıydım. Daha doğrusu, öyle hissedip avunmaya çalıştım.

Beklediğim haber, cuma günü telefon mesajı olarak geldi. İlk dersin ertesi gün yapılacağını, sabah onda merkezde bulunmam gerektiğini bildiriyordu.

Cumartesi sabahı kocama Filiz'in zoruyla senelik üyelik yaptırdığım halde hepi topu birkaç kere teşrif ettiğim spor salonuna gideceğimi söyleyerek, kolumun altında içi boş spor çantasıyla evden çıkıp soluğu o beyaz binanın önünde aldım. Üzerimde neyle karşılaşacağımı bilemeyeişin tedirginliği vardı. Kimileri, kötü ihtimallerle yüzleşmektense belirsizlik deryasında serbest stil yüzmeyi yeğler. Ben onlardan değilim. Her zaman en kötü sonlara bile hazırlıklıyım, yeter ki başıma ne geleceğini bileyim. Belirsizlik berbattır; beni perişan, ruhumu lime lime eder. Hayatım, bir an evvel her şeyi netleştirmek arzusuyla, vakit isteyen hoş ihtimalleri çiğneyerek, çabucak razı olduğum feci sonlara koşmakla geçti. Binadan içeri de bu duyguyla koşarak girdim. Danışmadaki melaike-Cavs karışımı gülüşlü kadına ders için geldiğimi söyleyince, listeden adıma baktı ve ahizeyi kaldırıp bana eşlik etmesini benim için çağırdı.

Beni almaya gelen genç adam, merkezde karşılaştığım ilk erkek görevliydi. Onu birkaç ay evvel görsem bu tanımlamanın başına bir de yakışıklı sıfatı ilâştirebilirdim. Zira uzun boylu, geniş omuzlu, dalyan gibi bir civanmertti. Gamzeli çenesini Cary Grant'tan, biçimli dudaklarını Gregory Peck'ten, baygın bakışlarını Clark Gable'dan ve düşünceli alnını İlyas Salman'dan alarak, yüzünde kusursuz bir puzzle oluşturmaya başarmıştı. Üzerindeki beyaz önlükle, hekimlere has bir emniyet hissi; lüzumundan çapkın gülümseyen teklifsiz gözleriyle ise emniyet edilemeyecek hergelelere özgü bir seksapel taşıdığı bile iddia edilebilirdi. Lakin aşk, insanın gözünü sadece sevdiğinin kusurlarına değil, sevebileceklerinin lütuflarına karşı da kör ediyor. Âşık, çevresindeki temaşaya rağmen, ona ait olmayan teferruatı fark etmeyi reddediyor. Zaten kime baksa sadece tek bir kişiyi görüyor, kimden bahsetse aslında sadece ondan dem vurmanın yolunu açmaya çabalıyor. İşte bu sebeple, genç adama hak ettiği biçimde alıcı gözüyle bakamadım.

Hakkı yenmiş seksapel, si bemol bir günaydının ardından beni doğruca danışma bankosunun ardındaki asansörlere götürdü. Bir yandan da kullanım kılavuzu okur gibi seri biçimde anlatıyordu.

“Derslerinizi dördüncü katta yedi numaralı sınıfta alacaksınız. Burada her katın asansörü ayrıdır. Siz üç numaralı asansörü kullanacak, doğrudan kendi katınıza çıkacaksınız. Sınıfınızda kapalı sistem var. Yani kapıyı açınca sınıfın ortasına değil, doğrudan size ayrılan kabine gireceksiniz. Etraf biraz karanlık olacak; ürkmeyin. Kısa süre sonra gözünüz alışacak zaten. İçeri girip sandalyenize oturduğunuzda, önünüzdeki masanın üzerinde duran mikrofonlu kulaklığı takın. Bu, dersi verecek uzmanla iletişiminizi sağlayacak. Beklenmedik bir sorunla karşılaşırsanız, girdiğiniz kapıdan doğruca çıkabilirsiniz. Ya da daha acil bir durum oluşursa, bir sağlık problemi

mesela, masanın altında bulacağınız zile basabilirsiniz. Görevli arkadaşlarımız sizinle hemen ilgilecektir.”

İşittiklerim karşısında aptala dönmüştüm. Kapıyı açıp karanlık bir kabine girmek de neyin nesiydi? Mikrofonlu kulaklığa ne lüzum vardı? Masanın altındaki zil, acil durum filan ne demekti? Ne biçim dersti bu? Nasıl bir yere gelmiştim? Yeterince güvende miydim, yoksa yol yakinken kaçıp gitmeli miydim? Gelgelelim her şey öyle hızlı olup bitiyordu ki muhakemeye, itiraz etmeye yahut soru sormaya bile vakit bulamadım.

Ne yapacağımı bilemiyor, sıhhatli düşünemiyordum. Zaten yanımdaki de kafamın içinde çalan borazanları umursadığına dair en ufak bir sinyal göndermiyor, dünyanın en sıradan kurallarından bahseder gibi rahat davranıyordu. Elindeki kartlardan birini asansör kapısına okuttu, diğerini de bana verdi.

“Bu kart, dördüncü kata çıkan asansörü kullanabilmenizi sağlayacak. Diğer katlarınkileri çalıştırmaz. Katlar arasında sizin kullanımınıza açık bir merdiven bağlantısı da yok. O yüzden kartınızı iyi muhafaza edin.”

Daha asansörlerden hoşlanmadığımı söylemeye fırsat bulamadan, asansörün kapısını açtı ve Lordlar Kamarası mensupları için düzenlenen bir balodaymışızcasına, abartılı bir reveransla beni içeri davet etti. Bu zarif davete icabet etmemek olmazdı, uzatmayıp girdim. Kısa yolculuğumuz boyunca asansör müziği olarak Ajda Pekkan’ın “Bir Gün Unutmak İstersen” şarkısını dinledik. Ajda’nın “Beni gördüğün yerde dolaşma, tatsız geçmiş günleri anımsa, rastlaşırsak bile selamlaşma, mutsuzsam da arama” tavsiyeleri eşliğinde dördüncü kata vardığımızda, merkezin bir gökdelenin tepesinde olmayışından memnuniyet duymaya çalıştım. O esnada dünyaya edebi kahraman olarak gelsem, kuşkusuz Pollyanna olurum. Hoş, haletiruhiyem bir korku filmi karakteri olmaya daha müsaitti. Üçüncü katın kapısını açtım ve içeri girdim. Eğer bu bir tuzağa düşmüşsem, herhal-

de payıma *Exorcist*'in zemzem sulu Türk versiyonundaki Ayşecik tipli Gül filan düşerdi.

Asansörden çıkınca kendimi uzun bir koridorun ortasında buldum. Koridorun iki ucunda içeriyi ışığa boğan geniş pencereler vardı. Sağ duvar boştu, soldaysa tespih boncuğu misali yan yana kapılar sıralanmıştı. Beyaz önlüklü lordun gösterdiği istikamete doğru yürümeye başladım. Tuhaf bir uzay filminin içindeydim sanki. Meçhule doğru şaşkın şaşkın ilerlerken, neyse ki Gül'e değil, Turist Ömer'e benziyordum.

Yanımdaki genç adama gelince, o, mevzuya doğma büyüme uzaylıymışçasına hâkimdi. Bir yandan hastane beyazı bulantılı koridoru buzda kayarmış gibi adımlıyor, bir yandan da konuşmayı sürdürüyordu.

“Belki başlamadan önce servisi gezmek istersiniz diye bugün sizi ders saatinizden biraz erken davet ettik. Dilerseniz birlikte kısa bir tur atabiliriz; size rehberlik etmekten şeref duyarım.”

Daha evvel kimse bana rehberlik etmekten şeref duymamıştı. Üstelik o güne dek, burnumu malum istikamete yönelten kargalardan gayrısını kılavuz edinmemiştim ve hiçbir lord da ben fakiri himayesine almayı denememişti. Yine de bu zarif teklif karşısında havalara uçtuğum söylenemezdi. Merkezi merak etmeme rağmen, üzerimde az sonra gireceğim dersin gerginliği vardı. Aklım o acayip sınıfta olacaklarla meşgulken, binada turistik seyahate çıkmak gelmiyordu içimden. Göreceklerimin duyduklarımın daha tuhaf olma ihtimalinin, derse girme isteğimi baltalayıp yolculuğumu başlamadan bitirmesinden de korkuyordum açıkçası. Acil değilse, geziyi ertelemeyi tercih ettiğimi söyledim. Yok canım, katiyen aciliyeti yoktu. Birimlerin kapısı bir tek personelin sahip olduğu özel kartlarla açılabilirdi için, isteyenleri ilk gün içeride şöyle bir gezdiriyorlardı. Ama elbette bu zaruret değil, sadece terakti. Hem zaten hizmet alamam gerektikçe

nasılsa görecektim servisi. Mazi İmha Merkezi'nde hiçbir hususta zorlama yoktu, dibine kadar ileri demokrasi mevcuttu.

Sonra, birbirinden beyaz otuz iki dişini görücüye çıkaran gevrek bir gülümsemeyle, "Madem öyle, sizi doğrudan özel ders sınıflarının bekleme odasına götürüyorum" dedi kılavuzların en asili. "Zaten sınıfınıza açılan kapı da orada. Bundan sonra ders için geldiğinizde, doğrudan oraya geçip yedi numaralı sınıfın kapısındaki ışığın yanmasını bekleyeceksiniz. Tabii bugün biraz erken geldiğiniz için her zamankinden uzun beklemeniz gerekecek. Önümüzdeki haftadan itibaren yine aynı gün, ama saat on buçuğa doğru gelirsiniz. Dersleriniz on buçukta başlayacak. Formu doldururken hafta sonunu tercih etmişsiniz, ama saat için özel bir talebiniz olmamış. Bundan sonrası için on buçuk uygundur, değil mi?"

"Uygundur" dedim, kendiminkine pek benzemeyen bir sesle.

Koridorun sonundan sola kıvrılarak genişçe bir salona vardık. Garip bir yerdi. İki duvarın önüne tekli ve çiftli koltuklar dizilmişti. Koltukların karşısına düşen duvarlarda da aralıklarla sıralanmış yedi kapı vardı. Üzerlerinde numaraları yazıyor, tepelerinde minik birer ampul bulunuyordu. Genç adam, yedi numaralı kapının üzerindeki ampulü göstererek, "Yandığında içeri girersiniz. Uzman sizden biraz sonra gelecek. O esnada ortama alıştır, rahatlar, kafanızı boşaltırsınız" dedi. Kendimi zorlayarak hafifçe gülümsedim.

"Ben şimdilik izninizi isteyeceğim. Bir arzunuz var mı?"

Konuşmaya çalışırsam makul bir insan sesi çıkarmamın mümkün olmayacağını hissettiğimden, başımı hayır manasında iki yana sallamakla yetindim.

Böylece, Grant çeneli, Peck dudaklı, Gable bakışlı, Salman alınlı, beyaz önlüklü yahşi lord, iyi günler dileyerek yanımdan ayrıldı ve beni bekleme odasında, makûs talihimle baş başa bıraktı. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bekleme odası

“Cehennemde bile yalnız olmadığınızı bilmek güzeldir. Hiçbir şey yapamazsanız ateşi paylaşırsınız.”

Susuz gezegende biten hudayinabit tedirginliğiyle gözlerimi odanın içinde gezdirdim. Burası, kar beyaz duvarları, süt beyaz kapıları, şeker beyazı koltukları ve bembeyaz parkeleleriyle, kendine ait bir ruh taşımaktan fersah fersah uzaktı. Sanki herhangi bir duyguyu çağrıştırmaktan, imgeyi hatırlatmaktan, hatırayı hortlatmaktan bilhassa kaçınmak üzere tasarlanmıştı. Üç tehlikeli beyazdan, kar, süt ve şekerden uzak durmuş olanlar, bekleme odasıyla hayatları arasında en ufak bağ kuramazdı.

İçeride usul usul buğulanan sessizliği orta yerinden bölen tik taklarını duyunca, başımı kaldırıp duvardaki musalla taşı beyazı saate baktım. Onu yedi dakika geçtiğini söylüyordu. Demek orada öyle kukumav kuşu gibi bir başıma oturup yirmi üç dakika daha yaşlanmam gerekecekti. Yirmi üç kere yavaş yavaş altmışa kadar sayarsam zaman kendiliğinden geçerdi. Fakat bunu yapacak dirayetten yoksundum. Az evvel işittiklerim aklımı allak bullak etmişti. Neden diğer katlara erişemiyordum? Merdiven niçin yoktu? O katlarda görmemem gereken ne vardı da, Mavi Sakal'ın cesetlerle dolu odası gibi kilitli tutuluyordu? Hem beni nasıl bir ders bekliyordu ki, hafızamı soldurmak, olacakları öldürmek için mik-

rofonlu, kabinli, karanlık bir sınıf seçilmişti? Zihnime çengel-
lenen sorular hiç hoşuma gitmemekle birlikte merakımı büs-
bütün yeşertmişti. Doğrusu, derslerden ne umduğumdan pek
de emin değildim. Sadece şansımı denemek için gelmiştim.
Bu deli saçması hengâme, zihnimi oyalayabilir, aklımı zalim
meşguliyetinden az da olsa uzaklaştırabilirdi. Sırf bu ümidin
yüzü suyu hürmetine bile denemeye değerci.

Derken genç bir kadın, *Alice Harikalar Diyarında*'ki beyaz
tavşan gibi "Geç kaldım, geç kaldım" diye koşturarak bek-
leme odasından içeri girdi. Tepesinde atkuyruğu toplanmış
kumral saçları, incecik bedenini sımsıkı saran silikozis cana-
varı taşlanmış kot pantolonu, ilk iki düğmesi açık bırakılmış
yavruağzı gömleği ve toz değmemiş beyaz bez pabuçlarıyla,
pek hanım hanımcık, çıtı pıtı biriydi. Dünyaya sakız olarak
gelse, ya Cicoz olurdu ya artistli Minti. Panikle kapılara doğ-
ru bakıp nefes nefese, "Üç numaranın ışığı yandı mı?" diye
cikledi.

"Bilmem, fark etmedim. Ben geleli çok olmadı zaten."

"Hay Allah! Dersim onu çeyrek geçeydi. Sabah sabah Be-
şiktaş trafiğine saplanınca... geç kaldım."

Duvardaki saati gösterdim.

"Saat onu altı geçiyor."

İlkin yüzü sevinçle ışıldadı, ama sonra hemen zeytin ka-
rası kocaman gözleri tereddütle bulutlandı. Kendisine yalan
borcum varmış gibi evvela duvardaki saate, sonra da şişkin
çantasından zar zor bulup çıkardığı telefonunun ekranına
baktı. Ancak o zaman rahatladı.

"Evet yaa! Kolumdaki sapıtmış. Saatler bile doğruyu gös-
termiyor artık!"

"Rahmetli dedem, emektar kösteklisi teklemeye başlayın-
ca, tamamen durdurup öyle kullanmıştı" diyerek, ecdadımın
gizli dehasını hiç tanımadığım bir yabancıyla paylaşıverdim.

"Niye? Hiç değilseniz FDF'deki Akare doğruyante göster-
sin diye mi?"

“Yok, dedem öyle klişe biri değildi. ‘Yarım yamalak çalışıp kafamı bozacağına ben onu tamamen bozayım da görsün gününü’ demişti. Dedemin zaman algısı da biraz değişikti zaten. Saatli Maarifin yapraklarını da yırtmazdı mesela. Kendisi koparıp kenara ayırmazsa günler geçmezmiş gibi. Yaşlılık işte, insan ölümden korkuyor herhalde.”

Gerginlikten midir nedir, arkadaş canlısı olacağım tutmuştu. Az evvel ses bile çıkaramıyorken şimdi durduk yere çenem düşmüştü. Cana yakınlığın bir beden büyük deli mintanı gibi üzerimden sarktığına şüphem yoktu. Fakat genç kadın öyle düşünmüyor olacak ki gülümseyerek hemen yanımdaki koltuğa yerleşip sordu.

“Kız tarafından mı, yoksa erkek tarafından mı?”

“Nasıl?”

Bekleme odası diye geldiğim yer, yoksa nikâh dairesi mi çıkmıştı?

Şimdi deliyi öpebilirsiniz!

“Dedeniz diyorum. Nine olunca anlamak kolay; anneanne, babaanne diye ayrı ayrı isim vermişler. Ama dedelerde ayırım yok, annenin babası mı, babanın babası mı bilemiyor insan.”

Lisanımızdaki bu büyük gediği daha evvel fark etmemiştim. Henüz yirmilerini bitirmemiş görünen bu küçük hanımefendi ise, hayatı boyunca mağduriyetini taşımış gibi ciddiye alıyordu meseleyi. Fakat tespit ve tetkiki uzun sürmedi. Ben daha cevap vermek için ağzımı açmaya davranamadan, ilgisini hızla başka yöne çevirdi. Miss Marple dikkatiyle yüzüme bakıp, “Trafığe takılmamak için genellikle erken gelirim” dedi. “Sizi daha önce hiç görmedim. Yoksa ilk dersiniz mi?” Bir spagetti Western’de olsaydık, muhtemelen “Buralarda yenisin galiba ahbap” diye devam ederdi. Hayatta manalar hep aynıydı, geri kalan sadece üslup meselesiydi.

“Evet, kısmetse birazdan milli olacağım.”

“Hii, ne heyecanlısınız! Şimdi! Sormanın mahsuru yok-

sa, neyi unutmaya gelmiştiniz?”

Elbette mahsuru vardı! Ben ki hikâyemi en yakınlarıma bile anlatmamıştım. Yanlış zamanı gösteren saatlere ve dedemin milattan önceki acayipliklerine dair hoşbeş etmek dışında hiçbir münasebetim olmayan bir yabancıya mı açılacaktım? Hem de karşı karşıya gelmemizin ilk dakikasında, durduk yere, öyle şak diye! Suratımın halinden, sorusuyla beni dehşete düşürdüğünü anlayıp gülümsedi.

“Haklısınız, daha ilk ders. Başlarda böyle oluyor insan. Ben de sizin gibiydim. Ama sonra dersler ilerleyip durumla barışınca bahsetmek de kolaylaşıyor. Anlatmak iyi bile geliyor. Herkese değil tabii, sadece yabancılara.”

“Yabancılara mı?”

“Tabii. Sırlar tanıdıklarla paylaşılmaz ki. Dönüp dolaşıp bir şekilde karşınıza çıkarlar yoksa. Sırdaşınız çenesini tutsa da, zamanla garip bir borçluluk, suçluluk, öfke duymaya başlıyorsunuz. Ondan çekiniyor, laf aramızda nefret bile ediyorsunuz. Size bir sır vereyim mi?”

“Hayır!”

Ne zaman gerçeği söyleseniz şaka sanırlar. O da yüzüne tatlı bir tebessüm yerleştirip iştahla devam etti.

“Sır şu: Sevdiğiniz biriyle aranızdaki bağı telafisiz şekilde incitmek istiyorsanız, ona hemen bir sır verin!”

“Yani?”

“Yani tanıdıklarla konuşmak riskli, ama yabancılardan zarar gelmez. Sizi yargılayacak ya da cezalandıracak kadar önemsemezler çünkü.”

“Bilmem... Belki de haklısınız. Siz, peki? Neyi unutmak için geldiniz? Tabii anlatmak isterseniz.”

“Anlatırım canım, ne olacak. Hem dersten önce biraz rahatlırsınız belki o zaman. Buraya geldiğim ilk gün, şimdi sizinle olduğu gibi yaşlı bir beyle tanışmıştım. Yani yaş babında değil, tanışma ortamında sizinle olduğu gibi. Neyse işte gev-

şeyip sakinleşmem için o da bana kendi hikâyesini anlatmıştı. İşe de yaramıştı biliyor musunuz? Başkalarının üzüntüsünü dinlemek insana çok iyi geliyor. Yani oh ne güzel olmuş diye kalkıp çiftetelli oynamıyorsun tabii, ama artık kendini o kadar yalnız da hissetmiyorsun” deyip anlatmaya başladı.

“Hemşireyim ben. Geçen sene, çalıştığım hastanede bir bebek doğdu. Görerseniz nasıl güzel, pembe beyaz, yumuk yumuk, tontış bir şey. Yoksul bir ailenin beşinci çocuğu. Bir kadın vardı, çok zengin. Çocuğu olmuyordu. Bebek istiyordu. Başlangıçta reddettim, ama kadın ısrar kıyamet, vazgeçemedi. Sonra işte geçen sene, ben o kız bebeği, hastaneden kaçırıp ona verdim. Sattım yani.”

O çıtı pıtı tazedden, çitlembik cımcimeden böyle uğursuz bir hikâye çıkacağını ölsem tahmin edemezdim. Yüzüm anında ekşiyiverdi. Artık nasıl bir cenabetsem, ketumluk kariyerimdeki onca olimpiik başarıdan sonra, çene çalmak için bula bula bir çocuk hırsızını seçmiştim. Karşımdaki ne hissettiğimi gayet iyi biliyor olacak ki bir şey söylememe fırsat vermeden izahata girişti.

“Yaptığının feci bir şey olduğunu biliyorum tabii. Yani sonradan anladım. Yoksa unutmak için kalkıp buralara gelecek kadar acı çeker miydim? Kimseye fenalık etmek istemedim ben. Gerçekten. Yani, nasıl desem, yanlış olduğunu hep biliyordum, ama kötü olduğunu düşünmüyordum. Hatta bebeğe iyilik ettiğime inanıyordum. Annesi hastaydı, doğumu da çok güç yapmıştı. Doktor, ‘Bu kadın artık iflah olmaz, uzun yaşamaz’ demişti. Sonra babasını gördüm, zavallı bir adamdı. İşsizdi, yoksuldu, diğer çocuklarına nasıl bakacağı bile belli değildi. Bir yanda başlamadan bitmiş bir gelecek, öbür yanda da evlat hasretiyle yanıp tutuşan, bebeğe her türlü imkân sunabilecek o kadın olunca... Bilmiyorum beni anlar mısınız, ama herkes için en doğrusunu yaptığımı düşündüm.”

Dili kopasıya edilmiş, yumaşık karnımdan vurmuştu. Ben

ki güzel bir hatanın peşine takıldığım için oradaydım. Şimdi onu mu anlayamayacaktım? Bir an, o acayip bekleme odasında, yanlış ama iyi olduğuna inandığı bir şeyi yapmaktan cezalı genç bir kadınla yan yana olmaktan sapıkça bir memnuniyet duydum. Cehennemde bile yalnız olmadığınızı bilmek güzeldir. Hiçbir şey yapamazsanız ateşi paylaşırsınız. Yine de nihayetinde cehennemdeydik. Ben de prensip sahibi bir zebaniye yaraşır biçimde davrandım. Ocağa odun atmaktan geri durmadım.

“Kendiniz için de tabii. Para kazanmışsınız.”

“Evet, kazandım. Kredi borcum vardı, sıkıştırıp duruyordu banka. Biraz daha ödemezsem başım büyük belaya girecekti. Bankacıların ne alçak insanlar olduğunu bilemezsiniz! Bence bu dünyadaki en korkunç mahluklar onlar!”

Eli kundaklı çocuk hırsız bile böyle söylüyorsa, muhakkak bir bildiği vardı.

“Haklı olabilirsiniz” dedim. “Peki, ne oldu da fikrinizi değiştirdiniz? Yaptığınızdan, unutmak isteyecek kadar pişmanlık duydunuz yani?”

Anlattığına göre, bebeğin masum yüzü de, evladının hastanede kaybolduğunu öğrenen zavallı annenin kan çanağı gözleri de zihnine saplanıp kalmış, rüyalarında fink atmaya başlamıştı. Geceleri yatağında dönüp duruyor, sabaha kadar türlü eziyetler çeken sabinin feryatlarını dinliyordu. Bebek bazen ateşlerde yakılıyor, bazen buzlu sulara sokuluyor, bazen de yüksek binalardan aşağı fırlatılıyordu. Annesi ise kanlı süt fişkırان memesini uzatmış yavrusunu arıyor, ama memeye sadece yılanlar, çıyanlar, tiksiniç sürüngenler yapıyordu. Rüyaların etkisiyle allak bullak olunca, bebeğin durumundan endişe etmeye, kendi kendine bir yabancının insana hakiki ebeveyninin sunacağı şefkati verip veremeyeceğini sormaya başlamıştı. Nihayetinde o minik kızın kaderini çizmeye, zavallı ailesi kayıp bir çocuğun acılarıyla yaşamaya hak-

kı olmadığına kanaat getirmiş, bebeği verdiği kadını arayıp hatasını telafi etmeye çalışmıştı. Ne var ki numarasını değiştiren yelloz, ardında en ufak bir iz bırakmadan sırra kadem bastığından, muvaffak olamamıştı.

“Nasıl pişmandım anlatamam, ama iş işten geçmişti. Gece gündüz bebeği düşünüyordum, bir an olsun aklımdan çıkmıyordu. Üzüntüden iki ayda on bir kilo verdim, saçlarım avuç avuç döküldü, vücudum cılk yara döktü. Sinirlerim harap vaziyetteydi, kimseyle doğru düzgün ilişki kuramıyordum. Arkadaşlarımla aram bozuldu, nişanlımdan ayrıldım. Hatamı telafi edemiyor, ama kafamdakilerle de yaşayamıyordum. Sonunda buraya geldim işte. Şimdi, bebeği alıp o kadına verdiğim anı unutmaya, böyle bir melanet hiç yaşanmamış gibi hissetmeye çalışıyorum.”

“İşe yarıyor mu bari?”

Hırsız hemşire bir şey söylemek için ağzını açtı. Fakat o sırada yüzü yeşil bir ışıkla aydınlandı. Uhrevi âlemden gelen ilahi sinyallerle bağışlanıyor muydu yoksa? Tam da o esnada, hemen karşımda! Ölümlü dertlerim bana yetmezmiş gibi, bir de böyle mübarek anlara mı şahit yazılacaktım? Daha günahkâr aşk acımdan kurtulamamışken, mukaddes mucizelerin vakanüvisi mi olacaktım? Ben dehşetle, genç kadın neredeyse neşeyle, ama ikimiz de süratle, ışığın geldiği yöne baktık. Üç numaralı kapının tepesindeki ampul yemyeşil yanmıştı. Toprağı bol olsun, Edison, icadının geldiği noktayı görse, kuşkusuz gözleri buğulanırdı.

“Gitmem lazım, ışık yandı” diyerek yerinden kalktı bekleme odası arkadaşım. Ben de az evvelki kutsi düşüncelerimi kovalayarak, asri bir biçimde elimi uzattım. Böylesine mahrem bir sohbetten sonra adımı söylememek kabalık olacmış gibi geldi.

“Bu arada, ben Firuze” dedim. Gözlerini tereddütle yüzümde gezdirip aletacele tokalaştı.

“Ben de Selma.”

Boynunda sallanan iri altın kolyede yan yana dizilmiş beş koca harfe baktım: G.Ö.N.Ü.L.

“Memnun oldum Gönül.”

Suçüstü yakalanmış gibi dehşetle açıldı gözleri.

“Beni tanıyor musunuz?”

“Hayır hayır, endişe etmeyin. Daha önce hiç karşılaşmadığımızı adınız kadar eminim.”

“Adımı nereden biliyorsunuz öyleyse?”

Kolyesini işaret ettim. Eğilip baktı. Sanki ilk defa görüyordu kolyeyi, eliyle üzerini kapattı.

“Çıkarmayı unutmuşum. Halbuki buralara gelirken dikkat etmeli” diye mırıldandı kırık dökük bir sesle. Sonra da hızla üç numaralı kapıya yöneldi. Kapıyı açmasıyla sınıfa girip gözden kaybolması bir oldu. Eğilip içeri bakmaya çalıştım, ama hızla parlayıp sönen dipsiz bir karanlıktan başka bir şey görmeyi başaramadım.

Gönül Hemşire sınıfına girdikten sonra, minik yalanını yüzüne vurduğuma pişman oldum. Sırf bana yardımcı olmak, ders öncesi içimi rahatlatmak için sırrımı açıp avucuma koymuştu. Tek başına bir isim çok şey ifade etmese de, kimliğini gizli tutmak isteyebilirdi. Bu çekinceyi pekâlâ anlayabilirdim. Zira ben de aynıyı yapmış, ona gerçek adımı söylemekten kaçınmışım. Yalanını yüzleyip keyfini kaçırdığım için kızdım kendime. Aferin sana pırtı çene!

Derken birden aklıma takılıverdi, ikimiz neden yan yanaydık ki? O aşk açısından gelmemişi buraya. Daha ziyade kabahatler kanunundan düşmüş gibiydi. Demek ki şu orta dereceli travma herzesinden tıkmışlardı bizi aynı kata; yoksa servislerimiz aynı değildi. Kim bilir başka ne mene servisler vardı burada, Gönül’ünki hangisiydi?

Ben kafamın içinde at binip kılıç kuşanan tilkilerin kuyruklarını umursamaya bir kâğıda bağlamıyordum. Evve-

la parkede takırdayan kösele ayakkabı sesi, hemen akabinde de “Etiketimdaki sıfırları cüzi aklınız almaz” diye bas bas bağırان şık takım elbisesiyle, kırklarında bir adam girdi içeri. Beni görünce önce biraz duraladı, sonra da dişlerinin arasından gönülsüz bir iyi günler çıkarıp en uzağımdaki koltuğa kaçtı.

Biriyle aynı odada oturup da oturmuyormuş gibi yapmak, bakışları başka istikametlere dikerek birbirini yok saymak, garip olduğu kadar komik de bir durum. Bir kere insan katiyen yalnızmış gibi hissetmiyor. Kimse böyle zamanlarda gizli maharetlerini sergilemiyor; burnunu karıştırmıyor, sivilcesini patlatmıyor, ferah fahur yellenmiyor. Velhasıl, her ne kadar aynı odada değilmışiz gibi davranmaya çalışsak da pekâlâ adamın yanımda olduğunun farkındaydım. İçeride oyalanacak başka şey olmayınca, alttan alta komşumu incelemeye başladım. Abus suratlı, nursuz bir herifti. Herhalde ders için gelmişti. Kılığına, havasına, burnundan kıl aldırmayan tafrasına bakılırsa, belli ki kodaman bir tipti. Böylelerinin unutmak isteyeceğı ne çok fecaat vardı kim bilir. Fakat adamın hikâyesini yüzünün haritasından okumak mümkün değildi. Ser verip sır vermeyen ketum gözlere ve tümüyle ifadesiz, sıkıcı bir ağza sahipti. Kalbinde yeşeren herhangibir duygunun yüzüne yansıdığını hayal etmek imkânsızdı; muhtemelen denizhıyarları bile hislerine dair daha çok açık verirdi. Herhalde o an şak diye düşüp ölsem de, aniden soyunup karşısında anadan üryan kalsam da, komşum bana yine aynı nazarla bakardı. Üzüntü, panik, heyecan, merak, hiçbirinin donuk sıfatına uğramazdı.

Evlî miydi acaba? Göz ucuyla parmaklarına baktım; evet. Sol elinin yüzükparmağında kocaman bir alyans parlıyordu. İster istemez karısını düşündüm, hatta hızımı alamayıp gıyabında onun için üzüldüm. Bu donuk herifle nasıl geçerdi ki hayat! Yatağın sol tarafında, duğünde, cenazede hep aynı su-

ratla mı geziyordu acaba? Can sıkıntısı işte, adamı iş üstünde hayal etmeye çalıştım. Tavanı aynalı kocaman bir yatak odasında, afili muhitiyle müsemma devasa bir su yatağında, şakaklarından şıp şıp ter damlaları süzülürken, emekli albay adabıyla, karısının üzerinde gidip geliyordu. Meymenetsiz sıfatında en ufak bir ifade taşımıyordu. Kocasının o esnada borsadaki dalgalanmayı mı, yoksa hangi pozisyona geçmenin daha munasip olacağını mı düşündüğünü kestiremeyen kadıncağız, onun yüzüne bakmayı yıllar evvel bıraktığından, gözünü tepedeki aynaya dikmiş, kendi botoks yorgunu yüzünü seyrediyordu. Salonda açık unutulmuş radyodan, döpiyesli TRT spikerinin vefakâr anonsu yükseliyordu; sıradaki pozisyon, Erzurum'da vatani görevini yapmakta olan tüm er ve erbaşlar için geliyor. Kadın, gözlerini üç seans botoksa meydan okuyan inatçı kaz ayaklarına dikmişken, adam zerrece sarsılmadan ve gram inilti çıkarmadan, edebiyle geliyordu.

Karşımdaki herifin şehir dışındaki lüks sitelerden birinde oturduğundan emin olmasam, hayalimi seyyar satıcı hoparlöründen yükselen “domates biber patlıcan” anonsuyla noktalar, fırsat bu fırsat Barış Manço'ya da selam çakardım. Ama böylesinin muhitinde seyyar satıcı da, sokak sesi de barınmazdı. Dışı cafcaflı, içi sası, cenaze arabası gibi bir yerde yaşıyor olmalıydı.

Eskiden çok oynardım bu oyunu. Sokakta, vapurda, her neredeysem orada, çevremdeki yabancılara bakıp hayatlarını tahmin etmeye çalışır, bununla da yetinmeyip kendimce onlara yaşantılar yakıştıırırdım. Sinema biletçisinde yönetmen, banka müdüründe vidanjör operatörü istidadı görmüşlüğüm vakiydi. Bazen bir kadının suratına bakıp önceki gece sevişip sevişmediğini anlar, bazen küçük bir çocuğun yürüyüşünden hayatta en çok kimi sevdiğini çıkarırdım. Sonra sonra, insanlardan ve hayatın usandıkça, oyunun da pesini bıraktım.

“Ayıptır sorması neden sırtıyorsunuz? Açıkta bir şey mi var?”

Adamın basbariton sesiyle kendime geldim.

“Efendim?”

“Niye gülüp duruyorsunuz diyorum, hanımefendi.”

“Ben mi? Gülüyor muyum?”

“Yüzüme baka baka!”

“Sahiden mi? Kusura bakmayın, hiç farkında değilim. Gü-lüyordum demek, ha?”

“Kahkahayla değil tabii, ama öyle pis pis tebessüm işte. Neyse.”

“Özür dilerim. Başka bir şey düşünüyordum da, dalmışım.”

Başka bir şey, tabii... “Az evvel sizi halvette hayal ettim de, zevceniz neden yüzünüze bakmıyordu, hayırdır aranız mı bozuk” diyecek halim yoktu ya. Demek beyin damarlarımı tıkan kırmızı noktalı yayın esnasında adamın yüzüne baka baka sırtmıştım. Buraya gelmeden evvel de aklı hür vicdanı hür biri sayılmazdım, ama hiç değilse kendime yetecek kadar ızanım vardı. Anlaşılan o ki bekleme odası sinirlerimi büsbütün yerinden oynatmıştı. Hayatta her şey bir an evvel olup bitsin diye güzel ihtimallerden dahi vazgeçen biri için, tümüyle bekleme eylemine vakfedilmiş bir oda cehennemden farksızdı.

“Siz de dersi bekliyorsunuz galiba. Sizin ki kaçta?” Cevap umurumda değildi. Ama hani azıcık güler yüz gösterirsem az evvelki densizliğimi telafi ederim diye düşünmüştüm. Fakat adam, güler yüz beklemediği gibi, cevap lütfetmesini gerektirecek bir soruya muhatap olmaktan dahi rahatsız olmuşçasına yüzünü buruşturdu. Tümüyle ifadesiz olduğuna karar vermekle aceleci davranmıştım.

“On buçuk. Yalnız peşin peşin söyleyeyim, ben sohbet sevmem.”

“Efendim?”

“Şahsi almayın lütfen. Farzı misal, on çeyrekte dersi olan geveze bir hanım var. Her defasında derslere faydası olur deyip laklak yapmaya çalışıyor. Sırf denk gelmemek için, MİM’e erken varsam da o sınıfa girene kadar aşağıda bekliyorum. Üzerinize alınmayın yani, yapım böyle.”

Akli melekelerim bir süre evvel melek olup uçtuğundan, MİM’in ne olduğunu anlayabilmem için birkaç saniye geçmesi gerekti. Ancak adamın, kimlik beyanına üşenen Feridun Düzağaç gibi hece tasarrufuna giderek Mazi İmha Merkezi’ni kısalttığını idrak ettikten ve için için bu ismi beğenip benimsedikten sonra esas mevzuya dönebildim.

“Ama derslere faydası oluyorsa?”

“Orasını bilmem. Sınıfta bizim hanıma da sordum, ‘İçinden gelmiyorsa anlatmak zorunda değilsin’ dedi.”

“Hanıma mı?”

“Dersi veren hocaya yani.”

“Dersi eşiniz mi veriyor? Hiç buralara gelmeden evde özel ders alabilirmişsiniz diyeceğim ama, o da hadi kendi aramızda İngilizce konuşup pratik yapalım demek gibi faydasız olur herhalde.” Ne hikmetse yine çenem düşmüştü. Bekleme odasının kimyayı bozduğu açıktı. Adam, “Aslında” diye söze girdi, fakat sonra yeni bir şey fark etmiş gibi duraklayıp sordu.

“Sınıfınız kaçtı sizin?”

“Yedi. Neden?”

“Işığınız yanıyor.”

Başımı kaldırıp baktım. Yedi numaralı kapının üzerindeki minik ampul yeşile dönmüştü!

Ses

“Pasaportumun bana verdiği yetkiye dayanarak susmayı tercih ettim.”

Fara tutulmuş tavşan gibi öylece kalakaldım. Duvardaki saat on buçuğu gösteriyordu. Yanımdaki, beni boş verip yerinden kalktı ve beş numaralı kapıya yöneldi. Baktım, onun ışığı da yanmıştı. Hızla sınıfa girip gözden kayboldu. Ardında, kapının kapanırken çıkardığı tok sestten başka bir şey bırakmadı.

Nihayetinde ben de çarnaçar toparlanıp yerimden doğruldum. Korka korka yedi numaralı kapıya yaklaştım. Az sonra neyle karşılaşacağımı bilemeyişin tedirginliğiyle titreyen elimi kapı koluna attım. Derin bir nefes aldım, kolu indirdim ve yavaşça kapıyı açtım.

İçerisi zifiri karanlıktı. Meçhule doğru bir iki sarsak adım atmamla kapının arkamdan çat diye kapanıvermesi bir oldu. Üçüncü adımında bir sandalyeye çarptım. El yordamıyla sandalyeyi araştırıp çabucak yerime oturdum. Kalp atışlarım hızlanmıştı. Gölgeleli boğazlayan karanlığın kamçılacağı kapakçıklar, içeride soluk soluğa çırpınıyordu.

Kapalı mekânlarla başım hoş değildi. Mümkünse asansöre dahi binmez, çok yüksek katlı olmayan binalarda doğrucamerdivenlere yönelirdim. Velhasıl ufacık bir kabine tıklamak hiç iyi gelmedi, nefesimin kesildiğini hissettim. Ellerimle sa-

ğı solu yoklayınca, bulunduğum yerin çok da dar olmadığını anlayıp bir parça rahatladım. Metal plakalarla çevrili bir kabinin içindeydim. Anladığım kadarıyla, önü cam bir duvarla kapatılmıştı. Fakat cam oluşunun bana faydası yoktu. İçerinin gecesinden dışarının gecesine bakıp da bir şey görebilmek imkânsızdı. Öyleyse ön cephedeki cam malzeme, benim birilerini görmemden ziyade birilerinin beni görebilmesi için mi kullanılmıştı?

Nefes alıp verişimi tümüyle düzene sokabilmek için en kötü ihtimalle, yani çok fenalaşırsam gerisingeri çıkıp gidebileceğimi düşünmeye çalıştım. Elimini hemen önümde duran masanın altına götürdüm; evet, orada minik bir tümsek vardı. Beyaz önlüklü lordun bahsettiği zil bu olmalıydı. Kendimi kaçıp gidemeyecek kadar kötü hisseder, hepten topu atacak gibi olursam basardım ve koşup gelirlerdi. İçimden her şeyin yolunda olduğunu tekrar edip bir parça daha gevşedim. Yine de gergindim, ama bu acayip girizgâhtan sonra, merakım kalbimdeki bütün duygulardan daha ağır basıyordu. Ya meraktan ya libidodan demişler; düştüğüm vaziyetten ikisi de ayrı ayrı mesuldü.

Nefesim iyice düzene girince masanın üstündeki kulaklığı alıp taktım ve içimi karıncalandıran dipsiz karanlığı üzerine yorgan gibi örtüp beklemeye başladım. Gözlerimi kapatıp karanlık bir kabinde değil, deniz kıyısında olduğumu düşünmeyi denedim.

Şile'deydim. Yanımda o vardı. Ya birilerine yakalanırsak korkusu aramızda üçüncü bir kişi gibi yürüdüğünden, el ele tutuşmuyorduk. Ama parmaklarımız arada bir, hani yanlışlıkla olmuş gibi birbirine değecek kadar yakın yürüyorduk. Parmaklarım onunkilere her temas ettiğinde minik şimşekler çakıyor, vücudum kapıldığım yüksek gerilim hattının etkisiyle titriyordu. Bu bir hayal değil, hatıraydı. Derslerin sonunda unutmayı umduğum hatıralardan biri. Başka bir ömürde yaşanmış gibi hissediyordum ama çok değil, üzerinden sade-

ce iki ay geçmişti. Bir pazar günü Şile'ye kaçmıştık. Kaçmak ne tuhaf kelime. Kimden kaçmıştık? Başkalarından mı, kendimizden mi, ait olduğumuz hayatın hazin rutininden mi? Ki-me kaçmıştık? Kendimize mi, birbirimize mi, yeni bir hayatın ılık ihtimaline mi? Kaçmıştık işte. Sahilde yürürken parmaklarımız birbirine değmişti. O, uzun karmaşık kirpiklerini kırpıştırıp bana gülümsemişti. Bir şey söyleyecekmiş gibi ağzını açmış, fakat söylememişti. Hep böyle yapardı zaten. İçini açıp okumak, neler düşünüp hissettiğini anlamak isterdim. Fakat çok konuştuğu zamanlarda bile pek bir şey söylememekte marifetliydi. Hep benden sakladığı sırlar olduğunu düşünür ama sormaya cesaret edemezdim. Aramızdaki her şey o kadar kırılğan ve korunaksızdı ki her anı son anmış gibi yaşamaktan yorgundum. Ben evliydim. Sahi, söylemiş miydim; o da evliydi. Yani bu işin hiçbir yere varamayacağı en başından belliydi. Hayattan minik bir sevinç kırıntısı koparmaya çalışır gibiydik. Er ya da geç bitecekti. Acaba ilk kim kimden vazgeçecekti?

Mikrofon açılmasına benzer ince bir cızırtı ve sonrasında yükselen ses düşüncelerimi dağıtıverdi.

“İlk dersimize hoş geldiniz Feribe.”

Bir anda sırtımdan aşağı soğuk terler boşandı, gözlerim buğulandı. Sesin sahibini, annemi görebilmek için etrafıma bakındım, oysa her yer zırl zırl karanlığa batmıştı. Hem anneciğim senelerdir ölüydü, konuşamazdı... Ama işte biliyordum, adım kadar emindim, bana hoş geldiniz diyen mavi kadife ses, kesinlikle ona aitti. Şaşkınlıkla titreyerek sesin yönünü tayin etmeye çalıştım.

“Anne? Sen...”

Mikrofon yeniden cızırdadı. Annem şefkatle devam etti:

“Şaşırdığınızı biliyorum Feribe. Lütfen sakın olun. Şu anda beni annenizin sesinden dinliyorsunuz.”

“Peki ama... neden? Nasıl?”

Annem, yani Ses cevap verdi:

“Size ufak çapta bir panik, belki keder yaşattığımın farkındayım. Ancak emin olun, bu iyiliğiniz için. Derslerimiz boyunca size anlatacaklarımı hayatta en güvendiğiniz kişinin sesinden dinlemeniz ikimizin de işini kolaylaştıracak. Başlarda biraz zorlanabilirsiniz, ama on dakika sonra artık böyle hissetmeyeceksiniz.”

Bunu nasıl yaptıklarını düşündüm, jeton çabucak düştü. Tabii ya, ilk geldiğim gün istedikleri kaydı bir tür ses hilesine suç ortağı etmişlerdi. Gene de işin teknolojisine kafam basmıyordu, ama uzayda arsa alıp kaçak kat çıkabildiğimiz bu çağda, bir sesi başka bir sese benzetmek çok da zor olmasa gerekti.

“Nasıl yapıyorsunuz bunu?”

“Göründüğü kadar karmaşık değil. Ses mühendislerinin geliştirdiği algoritmalar sayesinde ses dalgaları ayrıştırılarak bu tür simülasyonlar yaratılabilir.”

Amerikalı olsaydım, ağzımı geviş getirir gibi yayarak, *awesome*, diye minik bir çığlık atardım. Fransız olsaydım, fikrim sorulmadan alınan bu mühim kararı *Liberté, Egalité, Fraternité* çerçevesinde tartışmaya açardım. Japon olsaydım, öndeki cama yapışır, konuşanın fotoğrafını çekmeye çalışırdım. Ama hiçbirini değildim. Pasaportumun bana verdiği yetkiye dayanarak susmayı tercih ettim...

Annemin sesini her duyuşumda içim cız etse de, açıkçası yöntemden etkilenmiştim. Onun sesinden çıkan kelimeleri, elbette tanımadığım bir yabancının anlatacaklarından başka türlü dinlerdim. Söylenenler sadece aklıma değil, kalbime de işlerdi; daha çabuk güvenip inanmayı becerirdim. Hemen oracıkta, derslerin selameti için akıllıca bir yol seçtiklerine kanaat getirdim. Saçmalamaya cüret edecek kadar akıllı olanları severim. Bu yüzden, asla dönemeyecek birinin hasretiyle burnumun direğini sızlattıkları için sitem etmedim. Aklıma dışarıdaki nursuz kodaman geldi, dersi karısından aldığını söyle-

mişti. Demek ona da aynı numarayı çekmişlerdi.

Annem, yani Ses, anlatmaya devam etti.

“Bu sizinle ilk dersimiz. Toplamda dört ders yapacağız. Unutma yolculuğunuz boyunca, her ders yeni bir adım atacağız. Sohbet ilerledikçe hem siz peyderpey unutmaya yaklaşacaksınız, hem de biz birbirimizi daha iyi tanıyacağız. Fakat şimdilik acele etmemize lüzum yok. Malum, aceleye gelmiş tanışıklıklar, ekseriyetle aslında hiç tanışılmadığının fark edilmesiyle noktalanır. Güzel şeyler hızla, doğru ve emniyetli olanlarsa zamana yayıp bekleyerek yaşananlardır.”

Dudaklarım anında gevşedi. Tıpkı düşündüğüm gibi, mebzul miktarda aforizmaya toslayacağım şimdiden aşikârdı. Bu çiklet laflarını annemin sesinden işiteceğim aklıma gelmezdi, ama veciz aromasının kıvamı tam da beklediğim gibiydi. Aca-ba dersler hep böyle jelatine sarılmış fiyonklu laflarla mı geçecekti, yoksa hakikaten dişe dokunur bir şeyler de yapacak mıydık? Verdiğim paraya, hiç olmadı zamana değecek miydi?

“Şimdi aklınızda bir sürü soru dolaşıyordur. Öncelikle bana güvenmenizi rica ediyorum, Feribe. Bütün sorularınız ya-vaş yavaş cevabını bulacak ama hepsinin vakti var.”

Ses, aklımdan geçenleri okuyor gibiydi. İlk geldiğim gün konuştuğum kadın da böyle yapmıştı. Belli ki bu garip merkezin, yani hece tasarruflu adıyla MİM’in çalışanları, çaresizliğin neye benzediğini tahsil etmiş, soruları ve cevapları çoktan ayıklayıp çıkarmışlardı. Hepsini doğru zamanda kullanıp ağzımı usulünce kapayacak, beni gönüllerine göre gütmekte en ufak sıkıntı çekmeyeceklerdi. Aslında böyle hissetmekten rahatsızdım, ama bir yandan da olacakları merak ediyordum. Kendimi koşa koşa hayvanat bahçesine gelip kafese kapatılmak için gönüllü olmuş devekuşu gibi hissediyordum. Devekuşlarının beyinlerinin gözlerinden daha küçük olduğunu biliyordum, ama bu malumatın şahsımla bağlantısını yeni yeni fark ediyordum.

İlk ders: Unutulacak olanı hatırla

“Aşk acısı çeken birinin beyni, kokain müptelalarının beyniyle neredeyse aynı biçimde çalışır.”

“Dersimize özel durumunuzdan bahsederek başlayalım istiyorum” diyerek, zaten anlamlı bir bütün oluşturmaktan âciz düşüncelerimi iyice böldü Ses.

“Özel durumum mu?”

“Buraya gelmenize neden olan aşk acısını kastediyorum. Özel deyişime aldanmayın. Bu aslında klasik semptomlar gösteren bir hastalık gibidir. Kalbi sağlıklı biçimde çalışıp nihayetinde de kırılan hemen herkes, sizin gibi hisseder. Evet, zor bir dönemden geçiyorsunuz, ama bunu yaşayan tek kişi değilsiniz. Ve diğer dertdaşlarınız gibi siz de atlatıp iyileşeceksiniz.”

Mesnetsiz bir vaat olabilirdi, ama duymak iyi gelmişti. İnsanın annesinin yumuşacık sesinden iyileşeceğini duyması gibisi var mıydı? Ölümcül hasta bile çabucak inanır, o moral- le ayaklanırdı...

“Şimdi size hislerinizi anlamlandırmanıza yardımcı olacak minik bir bilgi vereceğim. Aşk acısı çeken birinin beyni, kokain müptelalarının beyniyle neredeyse aynı biçimde çalışır. Kokainman kokaine nasıl ihtiyaç duyarsa, âşık da ayrı düş- tüğüne karşı benzer bir açlık yaşar. Yoksunluk çeken bağımlıların dopamin dengesi bozulur, bu da büyük risklere gözü

kapalı girmelerine neden olabilir. Aşk acısı yaşayanlar, tümüyle kendi içlerine dönebilecekleri gibi, tam tersine o yıkıcı enerjiyle dışa da yönelebilirler. Bağımlı oldukları maddeye –ki örneğimizde bu eski sevgili– ulaşabilmek için normalde akıllarından bile geçirmeyecekleri işlere kalkışabilirler.”

Vay canına! Demek kalbimde narkotik alarmlar ötüyordu. Çanlar dopamin için çalıyor; beynim türlü riskler almaya hazır, teyakkuzda bekliyordu. Yoksunluklar içinde titreyecek; şayet kendime gelemesem, telefona sarılıp onu aramaktan bileklerimde ince patikalar açmaya kadar türlü çeşit rezillik yolunda dörtlü gidecektim. Önümde pırıl pırıl bir istikbal uzanıyordu!

“İçim açıldı, teşekkür ederim.”

“Bunları moralinizi bozmak için anlatmıyorum. Fakat düşmanı tanımadan onunla savaşamazsınız. Burada kendini bağımlılıktan kurtulmak için kliniğe yatmış bir hasta gibi hissetmenizde fayda var. Hastalığınızı kabullenir ve kendinize karşı dürüst olursanız, hem hormonal baskılardan ötürü niyetlenebileceğiniz olası çılgınlıkları denetleyebilir, hem de daha hızlı iyileşebilirsiniz.”

“İyi de girizgâh biraz ağır olmadı mı? Aşk acısı ile kokainmanlığın ne alakası var şimdi?”

“Kokain bağımlıları hangi semptomları gösterir, bir fikriniz var mı?”

“Ancak nikotin ve tein bağımlılarınıninkileri sayabilirim. Renksiz hayatımda kokain tecrübe edecek fırsatım olmadı.”

“Ben sayayım, hangilerinin tanıdık geldiğine kendiniz karar verin: Uykusuzluk, huzursuzluk, saldırganlık, kilo kaybı, kas zayıflığı, konsantrasyon bozukluğu, panik, aşırı şüphelilik, paranoid sanrılar, halüsinasyonlar, kan basıncında yükselme-düşme, gözbebeklerinde genişleme, terleme, titreme, bulantı, solunum sıkıntısı...”

Bende hepsi mevcuttu! Fakat “Anneler abartmayı sever”

diye düşünüp sükûnetimi korumaya çalıştım.

“Bu kadar mı?”

“Açıkçası, listede kalp krizi, epilepsi nöbeti, beyin kanaması ve ölüm de var.”

“Ağzınızdan bal damlıyor. Haftaya gelirken kefen bezimi de getireyim mi?”

“Söyledim size, bunları kendinizi kötü hissetmeniz için anlatmıyorum. Son saydıklarım başınıza gelmeyecek, çünkü iyileşme yolunda ilk adımı tam da şu anda, burada atıyorsunuz. Hali hazırda sahip olduğunuz semptomlardan da yine aynı nedenle kurtulacaksınız. Nasıl iyileştiğinizi birlikte görüp sevineceğiz. Güvenin bana.”

“Umarım öyle olur. Çünkü kayıt sırasında cüzdanım kâğıt gibi incelmiş ve bunun sonunda ölmekten daha şık bir karşılığı olmalı.”

“Doğrusunu isterseniz, sonunda ölmekten sizi ben bile kurtaramam. Ama ölmeden evvel aşk acısından kurtulmanız için elimden geleni yapacağımdan emin olabilirsiniz.”

“Her canlı ölümü tadacaktır diyorsunuz, ha?”

“Onu ben demiyorum, Âl-i İmrân diyor.”

“Pardon ama kokainden buraya nasıl geldik?”

“Ercan Saatçi’nin tek güzel şarkısını bilir misiniz?”

“Ne?!”

“Sayenizde.”

Durdum ve derin bir nefes alıp öyle cevap verdim.

“Hız sınıırımı aştınız, takip etmekte zorlanıyorum. Risklerden bahsetmişsiniz. Biraz açar mısınız, ne tür riskler alma riskim var?”

Annemin sesi, evladının iyiliği için icabında sevimsizleşmekten çekinmeyen anneler gibiydi. Yeri geldiğinde tahammül değil, tahakküm edecekti. Ciddiyetle konuya döndüğümü görünce, sidik yarışını uzatmayıp anlatmayı sürdürdü.

“Yine örneğimizden gidelim. Mesela bir kokainman, yok-

sunluğunu doyurmak için karakteriyle hiç uyuşmayan işlere soyunabilir. Bu uğurda hırsızlık yapar, bedenini satar, adam bıçaklar. Bütün bunları yaşarken, yanlış yolda olduğunu bilse bile, yoksunluk o kadar şiddetlidir ki, evvela onu dindirmeyi, sonra da hayatını yeniden yoluna koymayı planlayarak kendisini kandırmayı seçer. Aynı durum âşık için de geçerli. Âşık, maşuka kavuşmak yahut onun yokluğundan kaynaklanan acıdan kurtulmak için, karakteriyle örtüşmeyen davranışlar sergileyebilir.”

“Ne gibi?”

“Böyle durumlarda demiri demire kestirmek için en yakın arkadaşıyla yatmaya çalışanlar, sabahlara kadar içip kaldırım taşlarına kusanlar, görüntüsüyle birlikte hayatını da değiştirmeyi umarak, grantuvalet klasik bir tarza sahipken aniden punk’a geçiş yapanlar görülmüştür.”

“Bu kadar mı?”

Kinayemi kale almayan Ses, “Örnekleri daha da çeşitlendirmek mümkün elbette” diye devam etti. “Kendi rızasıyla dönmeyen sevgiliyi kaçırıp kömürlüğe kapayanlar mı ararsınız, kırık kalbinin intikamını almak için cinayet planları yapanlar mı, neler neler var.”

Belli ki beni, bir köşecikte kendi kendine üzülmekten adam öldürmeye kadar uzanan hayli geniş bir risk grubuna koyuyordu. Ne var ki şahsi seçeneklerim oldukça cılızdı. Yatmaya çalışabileceğim yakın bir arkadaşım yoktu. Arka arkaya en fazla iki gece içebilirdim, vücudum daha fazlası için yaşlı ve yorgundu. Kendimi bildim bileli dikkat çekmeyecek kıyafetler tercih ediyordum, başka türlü sü yorucuydu. Eski sevgiliyi kaçırıp domuz bağı yapmak desem, yere batasınca gururum yüzünden telefon bile edemediğim için, bu dâhiyane seçenek bünyeme ters düşüyordu. İntikama gelince, o da bana göre değildi. Mevzubahis aşk olunca, kadınların müthiş intikamcı yaratıklar olduğuna dair türlü çeşit tevatür mevcuttu. Sa-

nırım, kırık kalplerimizi başka kalpler kırarak, hatta onları parçalayıp çiğ çiğ yiyerek onaran cadılar olduğumuz filan sanılıyordu. Külliye yalan, hurafe, vesvese! Bir kere, kırılmış kalbin öcü zinhar alınamıyordu. Çünkü başka bir kalbi kırmak, öbürünü tamire yaramıyordu. Vaktiyle, yani çok seneler önce, bir adamdan ve hatta yanındaki kadından intikam almaya kalkmıştım, oradan biliyorum. Ne acımı dindirmiş ne de başka bir işe yaramıştı. Velhasıl, bu saatten sonra kendime seçeceğim çıldırma yöntemi intikam da olamazdı.

Birbirinden parlak seçenekler arasında yeterince içim şişmişti. Ses, çeşitlemeli felaket tellallığına devam etmese de olurdu. Zaten o da uzayan sessizliğimin alametini kavramış olacak ki, “Başınıza geleceklerden değil, evvelce yaşanmış örneklerden bahsediyorum, rahat olun lütfen. Madem unutmak için buradasınız, öyleyse şimdi biraz hafızadan bahsedelim” dedi. “Fakat önce bir ricam olacak. Gerçi yeni tanıştık ama size sen diye hitap etmem mümkün mü acaba? Annenizin sesinden konuşup ikinci çoğul zamiri kullanmak biraz tuhaf kaçıyor. İkinci tekile geçerse sesin etkisini pekiştireceğimizi düşünüyorum.”

“Madem öyle uygun görüyorsunuz... Peki ben? Size anne diyebilir miyim?”

“Nasıl isterseniz.”

Elbette ona anne filan demeyecektim. Laf olsun beri gelsin diye söylemiştim. Nedense Ses ile didişmek, onu fitil etmek istiyordum. Az evvel saydığı semptomlar arasında saldırganlık olduğu için mi, yoksa bütün kirli çamaşırlarımı tersyüz ettiği için mi öfkeliydim, bundan emin değildim. Üstelik sanırım o da içimden geçenlerin farkındaydı. Altta kalmıyor, yeri geldi mi cevabı yapıştırmaktan zinhar beis duymuyordu. Aramızda psikolojik bir savaş başlatmayı istemezdim. Derin bir nefes alıp sükûnetle devam ettim.

“Buyurun, mikrofon sizin.”

“Söylemiştim, savaşı kazanmak için düşmanı iyi tanımak şart.” Aklıma, elinde orkestra şefi batonuyla Türkiye haritası önünde dikilip komplo teorisi yumurtlayan asker emeklisi stratejistler geldi. Demek hafıza düşmandı ve ben de düşmanımı tanıyacaktım. “Oldu olacak kamufraj da giyeyim” diye geçirdim içimden. Ama Ses yeniden konuşmaya başlayınca, çaresiz ona kulak verdim; anne sözü dinlemeyecek kadar nankör değildim.

“Bakma düşman dediğime. Hafıza aslında eski, hem de sandığımızdan çok daha eski bir dost, ama kimi zaman zalim bir hasma dönüşebiliyor. Biraz büyüüp ele avuca geldiğimizde değil, biz daha ceninken aklımızda filizlenip kayıt tutmaya başlıyor. Biz farkında olmasak da, anne karnındaki süreç dahil, yaşadığımız her şeyi kaydediyor. Ancak o dönemde dil gibi bir sembol dünyamız olmadığından, olan bite-ni sözcüklerle düşünerek hatırlayamıyoruz. Dolayısıyla aktaramıyoruz da. Öte yandan bedenimiz her şeyi pekâlâ hatırlıyor ve duygu kanalıyla kayda geçiyor. Bu sebeple de, mesele küçük bir çocuk, doğum öncesi travmasını sözcüklerle olmasa da farklı biçimlerde aktarabiliyor. Bir örnekle anlatayım. Oyun terapisine alınan bir çocuk düşün. Çocuk, önünde minik bir tünel bulunan oyun çadırının önünde duruyor. Tüneli çadırı ana rahmini anlatan bir metafor kabul et. Çocuk, oyun oynarken evvela çadıra giriyor. Sonra solucan gibi kıvrılarak tünelin içinden geçmeye başlıyor. Derken yanındakilerden oyuna iştirak ederek kafasını aşağı doğru bastırma-larını istiyor. Daha sonra uzmanlar anneden doğumu anlatmasını istediğinde, doğum sırasında çocuğun sıkıştığı ve vakumla alındığı öğreniliyor. Hafıza doğumu kaydettiği için, çocuk aslında o anı bir biçimde hatırlıyor. İlginç değil mi?”

Ağzım açık kalakalmıştım. Ne acayip, hatta korkunç bir hikâyeydi bu böyle. Doğumunu hatırlayan bir velet! Addams Ailesi’nin nadide bir ferdi. Chucky’nin gelini yahut bizzat

kendisi. Ses, ne diye anlatmıştı ki bunu bana? Sağ olsun, lafi aklımdan alıverdi.

“Peki, bunu neden anlattım? Sence bunca yıldır bizimle birlikte olan hafızayı aldatmak, ondan bir şeyler aşırarak kolay mı?”

“Bence...”

“Elbette değil, çünkü bizi çok iyi tanıyor. Ama öte yandan biz de onu çok iyi tanıyoruz, ne de olsa bunca yılı koyun koyuna geçirdik. Zaaflarını biliyoruz. En önemlisi, biz ona ait değiliz, o bize ait. Lütfen bunu kendine hep hatırlat olur mu? Kolay değil ama onu yönetebiliriz.”

Kısa bir sessizlik oldu. Sanki her şeyi iyice anlamam, unutmak istediklerimi düşünerek sağlama yapmam; diyete başlayanlar gibi, gerekli motivasyonu edinmek namına aynada fazla kilolarıma, zihnimden taşan hatıralara şöyle bir bakmam için bana biraz zaman verdi. Ben de bir kefeye hafızayı, bir kefeye aşkın ıstırabını koyup teraziyi şöyle bir tarttım. Sonuç içime ferahlık yaymadı. Derken Ses yine gürledi.

“Durumla ilgili az çok fikir sahibi olduğuna göre, artık unutma yolculuğunda atacağın ilk adıma geçebilirsiniz. İlk adımız hatırlamak.”

“E hani unutacaktık?”

“Unutmak için evvela hatırlamak şart! Yola çıkarken neyi unutacağımızdan büsbütün emin olmamız gerekir. Bazen zihin, sahibine türlü oyunlar oynar. Hafıza, yaşanmış gerçekliği parçalara ayırıp değiştirir. Biz bütün kuvvetimizi hilekâr hatırayı unutmaya harcarken; hakikat, aklı terk etmek yerine, yeniden ortaya çıkıp hayatımızı altüst edeceği güne kadar bir yerlerde gizlenir. Bu nedenle evvela neyi unutmak istediğimizi hatırlamamız icap eder. Bunun en basit yolu da konuşmak, birilerine anlatmak. Malum, bazen en iyi başkalarına anlatırken anlarız.”

Doğrusu anneciğimin sözlerine hak vermiştim. Gönül Hem-

şire, benzer öğütleri kimden dinlediyse, o da hak vermişti. Bir yüzüne güldüğüm abus suratlı adam, bir tek o, karısına mukavemet etmişti.

Geçmişte, hadi adlı adınca söyleyeyim, annemin başına gelenlerden sonra, unutmaya çalışırken tahrip ettiğim hatıralar olmuştu. Hatırlamanın acı verdiği anların gerçekte nasıl yaşandığından, hatta yaşanıp yaşanmadığından emin olamamak nedir, iyi biliyordum. Aşındırarak kurtulmaya çalıştığım gerçeğin bir gün karşıma dikilivermesinin ne demek olduğunu da. Bunu istemezdim. Kulağıma hoşlanmayacağım şeyler fısıldayacak bir düşmanın, beynimin metruk köşelerinde sinsi sinsi beklemesindense, yiğitçe karşıma çıkıp kozunu paylaşmasını yeğlerdim. Ses haklıydı. Unutulacak bir şeyi son defa hatırlayıp helalleşmenin kimseye zararı olmazdı.

“Hatırlamak, hele ki anlatmak, anlamaya yarar. Anlamak da çözmeye. Az evvel bahsettiğim hikâyedeki çocuk, hatırayı kaydettiği sırada onu ifade edecek sözcük dağarcığından yoksundu; yaşadıklarını dille aktaramıyor, fakat bedeniyle hissediyordu. Yıllar sonra da yine bedeniyle aktardı. Duygularını kendi dünyasına uygun biçimde ifade edince durumla barıştı ve doğum travmasının getirdiği kasılmayı tekrar tekrar yaşamaktan kurtuldu. Şimdi sen de benzer bir şey yapacaksın, Feribe.”

“Nasıl?”

“Unutmak istediğin tam olarak nedir; evvela bunu cevaplamalı, her şeyi tek tek hatırlamalısın. Zalim ama kolay vazgeçilemeyen sevgiliye veda busesi verir gibi, hatıralarını son kez, günahıyla sevabıyla kucaklamalısın. Şimdi sana minik bir ev ödevi... Bir dahaki derse, unutmak istediklerini tafsiyatıyla hatırlayıp, neden onlardan kurtulmaya ihtiyaç duyduğunu enine boyuna düşünmüş olarak gelmeni rica ediyorum. Önümüzdeki hafta boyunca meşgul olman gereken şey bu. Anlaştık mı?”

“Sanırım.”

“Güzel! Öyleyse bugünlük burada noktalıyoruz. Birazdan bağlantımız kesilecek. Sonra çıkıp geldiğin yoldan geri dönebilirsin. Umarım, unutma yolcuğuna faydalı bir hafta geçirirsin. Gelecek ders görüşmek üzere.”

Metalik bir cızırtının ardından mikrofon çat diye kapandı ve Ses gitti...

Zengin kalkışı yapmıştı. Doğrusu böyle apar topar gitmesini beklemiyordum. Galiba ben de dalga geçtiğim öbürleri gibi acele tarafından şifa kapsülü yutmak, ders bitmeden evvel muazzam bir hayat dersi almak, hikmetli laflar duyup mucizevi çözümlere ulaşmak istiyordum. Olmayınca, hayal kırıklığı ile şaşkınlık arasında tatsız bir şey hissettim içimde. Hadi onun adına da eblehlik diyelim.

Yavaşça yerimden kalkıp kapıyı açtım.

Bekleme odasının floresan beyazı ışığı gözlerimi aldı. İçeride iki kadın oturmuş, sessizce bekliyordu. Onları başımla selamlayıp doğruca koridora yöneldim. İnce uzun geçitte yürürken, kendimi ana rahminde geçen bir rüyadan uyanmış gibi hissettim. Siyahtan beyaza intikal etmiş, rüyadan gerçeğe devrilmiş gibi...

Binadan çıkarken, aklımda tek bir şey vardı: Unutulacak olanı hatırla!

Herkes iyi, bir ben kötü

“Hayatımdaki en mühim hadiseden bahsedemiyorsam, başka hiçbir şey söylemek de gelmiyordu içimden.”

O gece, orta sınıf aile olmanın icaplarını yerine getirip ölesiye sıkılmak için Filizlere ev oturmasına gittik. Bana kalsa, üzerimden TIR gibi geçen ilk dersten sonra değil evden, yataktan bile çıkmazdım. Ama çocuklar ne zamandır görüşmediğimiz için bozuk atıyorlardı. Hele Filiz, son aylarda yabancılık kotamı doldurduğumdan yakınıyor, her telefonda tatlı tatlı fırça kayıyordu. Aslında yaralı parmağa işemeyen, kerameti kendinden menkul arkadaşlığıma talimliydi. O, tanıştığımız günden beri üzerine düşeni fazlasıyla yapmıştı. Hastaysam gelip çorba kaynatmış, evleniyorsam nikâh şahidim olup imza atmış, yüzüm asıksa derdimi öğrenip içimi ferahlatmaya çalışmıştı. Bense kendi derdimi anlatmayı da, onunkini sormayı da becerememiş, törenlere alerjim var deyip nikâhına gitmemiş, hasta olup olmadığını fark edecek sıklıkta telefon bile etmemiştim. Ama kalender kadındı Filiz, beni olduğum gibi kabullenmişti. Hatalıysam bile hep o aramış, arada söylense de hiç gönül koymamıştı. Bu yüzden on sekiz senedir arkadaştık, öyle kalabilmiştik. Hiç kuşkusuz hayatımdaki bu olimpiik rekor tümüyle onun başarısıydı.

Üniversitede tanışmıştık. Her gün tıpış tıpış okula gidişimin de, sabahları uyanmaya devam edişimin de nedeni-

ni bilmediğim; aklıma yapacak başka bir şey gelmediğinden yaşamaya kör topal devam ettiğim yıllardı. Annemin ardından hayatla bağlarım kopmuştu. Yavaş yavaş yaşanan hazine bir idrak durumundan ziyade, ani bir elektrik kesintisi gibi olmuştu. Kocaman bir yara açılmıştı kalbimde birdenbire. İnsan nasıl ellerinde büyüdüğü kişiye benzerse, ruhumu aniden yaşlandıran o yaraya benzemiştim galiba ben de. İşte o mahzun halim, yaralı sokak kedilerine, kimsesiz yaşlılara ve yetim çocuklara bayılan Filiz'i mıknatıs gibi çekmişti. Hak edip etmediğimi bile düşünmeden, çabucak sevmişti beni. Güzel olanla ilgilenmezdi. Onu daima, çirkin, karanlık ve cerahatli olanlar cezbederdi. Fakat bu temayülü, başkalarının acısında kaybolmak istemesinin yahut karanlıkta kendini daha aydınlık hissetmesinin değil, şefkat ve merhametten örülmüş geniş kalbini açıp içindekileri akıtacak münasip bir yer aramasının neticesiydi. İyileştirmek için hastaları, sahip çıkmak için kimsesizleri, sarılıp güzelleştirmek için yalnız ve çirkin olanları severdi Filiz. Üstelik bütün bunları ne kulun ne Allah'ın gözüne girmek için yapar; ne bu dünyadan ne de öbüründen izzetü ikram beklerdi. Aslında bence durumunun farkında bile değildi, zira kendine dışarıdan bakmayı pek bilmezdi.

Arkadaşlığımız okuldan sonra da devam etmişti. Derken Vedat'la tanışmıştım. Sırası gelmişken söyleyeyim; evet, kocamın bir adı da var. Ailesi ve arkadaşları Vedat diyor; tanımayanlarsa gerektiğinde, arkasından beyefendi, birader filan diye sesleniyor.

Her şey göz açıp kapayıncaya kadar olup bitmişti. Kendimi daha evvel hayal bile etmediğim bir yerde, nikâh masasında bulmuş; her sabah uyanmayı neden ısrarla sürdürdüğümü bilmeyişim gibi, sebebini anlayamadan apar topar evlenmiştim. Düğünlerden nefret ederim. Hayatımda sadece *Figaro'nun Düğünü*'ne ve bir de kendiminkine gittim. İlkin-

de seyirciydim, ikincisinde de misafir sanatçı gibiydim. Benim şahidim Filiz'di, Vedat'ınki ise işyerinden arkadaşı Selim. Nikâhta rezalet varmış; Selim ile Filiz o masada tanıştılar. İmzaların atılması ile badem şekerlerinin dağıtılması arasında, ışık hızıyla sevgili oldular. Böylece eşeyli üreyerek dört kişilik bir grup haline geldik. İki sene sonra onlar da evlenince, şahken topluca şahbazlığa terfi ettik. Birinci Dünya Savaşı gibiydi, Almanlar yenildi diye...

Eskiden haftada bir mutlaka toplanırdık. Bizimkilerin zengin bir hayal gücü vardı; bazen film izler, bazen pikniğe gider, bazen de nohut tanesine batacak oynardık. Fakat bu eşli toplantılara iştirak etmek nicedir içimden gelmiyordu. Birlikte gezdiğimiz o mendebur sergiden sonra, Filiz'le baş başa buluşmaktan da kaçınıyordum. Artık onunla aynı gezegende değildim çünkü. Gezegenimin ortasına meteor düşmüştü, her şey paramparça olmuştu ve öyle değilmiş gibi davranmaya mecbur kalmak hakikaten yorucuydu. Hayatımdaki en mühim hadiseden bahsedemiyorsam, başka hiçbir şey söylemek de gelmiyordu içimden. Filiz ise bendeki garipliği seziyor, her fırsatta neyim olduğunu sorup bataklığı kurcalıyordu.

O gece mutfakta sıkıştırıp yine sordu.

"Bir tuhaf'sın sen bu aralar. Zayıfladın da. Hasta filan mısın?"

"Hı, ince hastalığa tutuldum."

Gerçeği söylediğinizde genelde inanmazlar. O da öyle yaptı.

"Hemen dalgaya vur! Ama bak çöp gibi kaldın iyice."

"Azalarak bitmeye karar verdim."

"Ben ciddiylim anacım. Bir sıkıntın mı var?"

"Off, yok bir şeyim, neyim olacak?"

"Sen onu benim külahıma anlat. Var işte, söylemiyorsun!"

"Kokainman gibi bir şey olmuşum, ama geçecek, merak etme" diyemedim; meyveleri alelacele tabaklara yerleştirip uygun adım salona yöneldim.

“Kaç, kaç! Sakın bir şeyini anlatma, eskir belki!”

Anlatmakla eskiteceğimi bilsem anlatırdım. Ses konuşmamdan yanaydı, ama Gönül Hemşire haklıydı, tanıdığım birine açılmazdım. Hatta belki de abus suratlı adamdı asıl haklı olan, hiç kimseye anlatmamalıydım.

Elimde meyveler, ardımda dedektif Filiz olduğu halde salona girdiğimde, Vedat ile Selim kafa kafaya vermiş fısıldaşıyorlardı. Baş başa kaldılar mı iş konuşmaya bayılırlardı. Patronlarını zengin etme hevesleri benim umurumda değildi, ama Filiz her defasında kalayı basardı. Bizi görünce toparlandılar.

“Kavga filan mı ettiniz siz?” dedi Filiz, Vedat’a dönüp. “Bunun yüzü niye sirke satıyor yine?”

“Bu aralar çok çalışıyor, yorgun” diye cevap verdi, söküklerimi dikmeye alışkın kocam. Hayatı kaknemliklerime bahaneler bulmakla geçiyordu. Garip şey, yine de kaderine lanet okumuyor; değil mutsuz, bezgin bile görünmüyordu. Bir ben miydim acaba elindekilerle yetinmeyi bilmeyen? Minik yolculuklara çıkmaya heveslenip sonra da dönmeyi beceremeyen? İçimde yine o feci his yükseldi Vedat’a karşı; suçluluk sosuyla terbiye edilmiş borçluluk! Çok fenaydı. Nedeninden emin olmamakla birlikte her nefesimde kendimi ona daha çok borçlanmış hissediyor, sonra da için için öfkeleniyordum. Gönül Hemşire, “Sırrını verdiğin kişiye öfke duyarsın” demişti; hayatını paylaştığın kişiye, o hayattaki her şey gibi öfke duy-mak da biraz ona benliyordu.

Oysa beni mutlu etmeye çalışmaktan başka kabahati yoktu Vedat’ın. Hiç olmamıştı. Şefkatli, anlayışlı, esprili, güler yüzlü bir adamdı. Cömertti, düşünceliydi, yakışıklıydı. Bir kadının isteyebileceği her şeye sahip görünüyordu. En azından ne istediğini bilen bir kadının... Bense içimde ona karşı gizli öfkeler biriktiriyordum. Öfkeliydim, çünkü bunu hak edecek hiçbir kabahat işlemiyordu. Öfkeliydim, çünkü karan-

lığım, aydınlığının yanında daha da belirginleşiyordu. Öfke-liydim, çünkü iyiliği, masumiyeti ve kendisine reva gördükle-rimi hak etmeyişiyle, müthiş canımı sıkıyordu. O ısıltı ısıltı par-ladıkça, benim pul pul olmuş boyalarım iyice dökülüyordu.

O gece de öyle yapmıştı. Dengeleyen, toparlayan, bağışla-yan tavırlarıyla borç hanemi kabartmış, sinirlerimi yerinden zıplatmıştı. Merhametiyle boğuyordu bazen beni. Hep birlik-te seyredeceğimiz filmi seçerken bile, çok sevdiğimi bildiği *İyi, Kötü ve Çirkin*'den yana kullanmıştı oyunu. Onlar güle oynaya filmi izlerken, ben de her zamanki gibi Tuco darağa-cına çekilirken nefesimi tutmuş, Sarışın ipe nişan aldığı anda dudaklarımı ısırılmış, ip kopup Tuco kurtulduğunda da uzak-lara dalmıştım. Bazı iplerin kolay koptuğunu, bazılarınınnsa asla kopmadığını bilecek kadar kalmıştım hayatta. İnsanın kendine kaçacak pay bırakması; ille de bağlanacaksa bir ye-re, çürük ipler seçmesi gerektiğini bilecek kadar yaşamıştım.

Geceyi bir sis bulutunun içinde, etrafımda konuşulanla-rı anlayamayarak, oradaymış gibi davranmaya çalışarak ge-çirdim. Dördüncü olacak gücü kendimde bulamadığım için, uzaktan bakan bir yabancı gibi üçünü izledim durdum. Filiz, çayı bitene çay getiren, şakası rağbet görmeyenin şakasına gülen, kimin ne ihtiyacı varsa sezdirmeden gideren bir iyilik perisiydi. Vedat, herkesi ve her şeyi anlayışla karşılayan bir ermiş; Selim, hayatta doğru yeri bulmanın rahathlığıyla için-deki huzuru dışına yayan bir kandil gibiydi. Kahrolasıların hepsi insanı canından bezdirecek kadar iyiydi! Bir ben kötü ve çirkindim aralarında. Onların yanında bütün kusurlarım serpilip büyüyordu sanki. Bu halleriyle değil benden, bir me-lekten bile şeytan yaratabilirlerdi.

Hiçbir şey sonsuza kadar sürmez. Neyse ki gece de bitti. Evden ayrılırken Filiz'e en yakın zamanda baş başa buluşa-cağımıza dair söz verdim. Tutulamayacak sözler, içimizde bir yerde birikiyor. Onu da sinsice aralarına yerleştirdim.

Hatırlamanın dayanılmaz sefilliği

“Mutluluk muhakkak ki
budalaların işi!”

Sonraki hafta, bankadaki işlerin arasına gömülmüş halde ve aslında iş namına tek satır düşünmeden geçti. Zaten uzun süredir malum mesele dışında bir şeyle ilgilenebildiğim yoktu, ama o yedi terelelli gün boyunca aklım hepten iflas etti. Hatırlamak kaçınılmaz bir refleks olmaktan çıkıp mecburi hizmete dönüşünce, aşk acım azalacağına büsbütün depreşmişti.

Bu vesileyle söylemiş oldum; bir bankada çalışıyorum. Eğlenceli sayılmaz, ama hayatımı böyle kazanıyorum. Bütün gün bir bankonun ardında oturup, para çekmek, para yatırmak, birikimlerini yönetmek isteyen müşterilerle uğraşıyorum. Paraya dokunmayı seven biri değilim. Bankacılık, anesinden tuvaletten çıkanların ellerini yıkamadan para saydıklarını, bu yüzden bütün paraların boklu olduğunu, temas eder etmez musluğa koşmak gerektiğini dinleyerek büyümüş biri için biçilmiş kaftan sayılmaz. Bütün gün kim bilir kimlerin elinden geçmiş paraları avuçlayıp duruyorum. Yıllardır aynı işi yapmama rağmen, içimden yükselen tiksintiden kurtulamıyorum. Günde belki elli kere ellerimi yıkıyorum. Ellerim bu yüzden pul puldur hep; sabun iyi gelmiyor. Çevremdekiler egzamam var sanıyor. Oysa benim boka ve sabuna aler-

jim var. Benim onlara da alerjim var. İnsanlara, dokundukları, söyledikleri, yaptıkları her şeye alerjim var. Bence onlar da bunu biliyor. Ama işte çoğu bilmezden geliyor. Bilmezden gelmenin kadim bir ayakta kalma yöntemi olduğunu söylemiştim, değil mi?

Eskiden, o zamanda yaşamış kişiden bahsederken gönül rahatlığıyla “ben” diyemeyeceğim kadar eskiden, hep bir yazar olmak isterdim. Dünyalar kurup bozacak; kendi gizli evrenimde, parmağının ucunda şimşekler çakan bir tanrı gibi salınıp caka satacaktım. Hayallerim böyleydi. Sonra üniversiteye girdim, iktisat okudum ve mezun olunca da bankada çalışmaya başladım. Her şey olup bittiğinde hakikaten çok şaşırmıştım. Planladığım hayat bu değildi. Ama hayat zaten genel olarak planların tıkrık tıkrık işlediği bir şetaret fabrikası sayılmaz, değil mi? Siz planınızı yaparken, o da kendininkini yapar. Nihayetinde kazanan hayat, kaybeden siz olursunuz. Kul kurar, felek güler derler. Hayatla felek sıkı dosttur, birlik olup sizi düşman bellerler. Ama ben böyle netameli şeylere üzülmekten vazgeçeli çok olmuştu. Hayallerimin yasını tutmayı bırakalı, eskiden nasıl biri olduğumu unutalı da... Yıllar evvelki halimle karşılaşsak, muhtemelen birbirimizi tanımazdık. Ya da o, benim gibi birine dönüşmüş olmaktan utanç duyardı; ben de tek kaşımı kaldırıp onu küçümserdim. Küçümsemek, sanıldığı gibi kibirle ilgili değildir; o da kadim bir ayakta kalma yöntemidir.

Eski halim şimdi karşıma çıksa, evlenmemi, aynı adamla bunca sene geçirmemi, karakterlerin su katılmamış gerzekler gibi konuştuğu dandik televizyon dizilerini itibarlı Rus romanlarına tercih etmemi de garipserdi muhtemelen. Yaşadığım hayatın her zerresini garipserdi. Koltuk takımı taksitine girdiğime, bireysel emeklilik hesabı edindiğime, “Acaba arabayı bir üst modelle mi değiştiresek?” diye düşündüğüm filan da inanamazdı. Ama hayat böyleydi işte; kendi ko-

şulları, buyrukları vardı. Bize fikrimizi pek sormaz, bildiğini okurdu. Eski halimin kalın kafasına sokması gereken şuydu: Bu zombiler sofrasında hiçbir şey istediğimiz gibi olmazdı. Daha da trajiği, zaten zamanla istediğimiz bir şey de kalmazdı. Eğer tutunacak sağlam bir dalımız yoksa, dünya, bizi kırpan, güden, yola getiren; ümitsiz, isteksiz, sefil meczuplara dönüştüren, heves kırıcı bir yerdi. Hayat öldürürdü. Zaten yaşamamanın nihai amacı da ölmek değil miydi?

İnsan neden yaşar? Bu soruya verilen fırfırlı cevaplar beni güldürüyordu. Bana kalırsa, insan sadece vadesini doldurmak için yaşardı. Yapacak başka bir şeyi yoksa, ölüme koşmayı beceremediğinden, onun kendi rızasıyla gelmesini bekliyorsa... Yaşamayıp da ne yapacaktı ki? Şu kısacık dünya konukluğuna, kendi varlığına ve hatta cehenneminin şömine-sine odun atmakla mükellef başkalarına koca koca manalar yüklemenin ne âlemi vardı? Ama işte âşık olunca, o zaman her şeyi haddinden fazla önemsemeye başlıyordu insan. Daha doğrusu, bazı şeyleri önemserken, bazı şeyleri de tümüyle göz ardı etmeyi öğreniyordu. Kimyası değişiyor, bambaşka birine dönüşebiliyordu. Bu yüzden âşık halimden hiç hoşlanmıyordum, bana vazgeçtiğim şeyleri hatırlatıyordu. Aşk, güçlü ama şimşek çakması gibi kısacık bir mutluluk vaat ediyordu. O tek anın diyetini, biteviye mutsuzlukla ödüyordunuz sonra. Ama galiba bir şekilde, yine de değişiyordu.

Mutluluğa inananlardan değildim. Mutluluk bile ancak mutsuzlukla birlikte anlamını bulurken, sürgit sevinçler yaşayabileceğini düşünen saftiriklere gülüp geçiyordum. Hiçbir zaman parıltılı saadet hayallerinin peşinde koşan biri olmamıştım. Ama bu vaatle kapımı çalan aşkın peşine takılacak kadar budalaydım. Evet, bütün kalbimle söylüyorum: Mutluluk muhakkak ki budalaların işi!

Budalalığımın diyetini, unutmak istediklerimi ve daha fazlasını hatırlayarak ödedim. Koca haftayı gündüzleri ban-

kadaki bankonun gerisinde, geceleri evimde, peşine takıldığım aşktan geriye kalanları, unutmak istediklerimin bitmek bilmeyen tafsilatını düşünerek geçirdim. Nicedir depresyonda olduğuma kanaat getirip, “Neyin var?” diye sormayı bırakan kocam, uzaklara daldığımda bana ilişmedi. İşyerindekiler zaten kolay kolay ilişemezdi. Böylece hatıraları, acıları, pişmanlıkları, hasreti, kopyala yapıştır yöntemiyle tekrar tekrar yaşayıp gönlümce telef olmakta güçlük çekmedim.

Tuhaf şey, başlangıçta hatırlayamayacağımı, çünkü unutmadığımı sanıyordum. Fakat hatırlamayı bir ödeve dönüştürünce, unuttuğum, daha doğrusu işime gelmediğinden anmadığım şeyler olduğunu şaşırarak fark ettim. Neyi arıyorsanız onu bulup hatırlıyorsunuz zira. Diyelim radyoda içli bir şarkı çıktı ve siz de Pavlov’un ruhuna rahmet okuturcasına koşup sigaranızı yaktınız. Bu durumda hemen efkârı dumanlayacak hatıraları çağırıyorsunuz. Ama mesela öfkelenmek, nefret etmek metoduyla ondan kurtulmak istediğiniz bir demde, size yaptığı fenalıkların altını çizecek, zaten ne rezil biri olduğunu destekleyecek anıları bulup çıkarıyorsunuz. Sistemik olarak her şeyi hatırlamak için oturduğunuzda ise, sahidenden de her şeyi hatırlıyor ve yüksek sesle vasiyetinizi okumuş gibi oluyorsunuz!

Hatırladım. O mendebur Rembrandt’ın önündeki kısa sohbetimizden iki gün sonra, iş çıkışı azıcık soluklanıp kendime gelebilmek için oturduğum Pembe Pelikan’ın bahçesinde karşılaşmıştık. Gülümseyerek yanıma gelip hatırlamamı sormuştu. Yabancılarla yaptığım sohbetler, tanıdıklarımla yaptıklarım gibi ekseriyetle başlamadan biterdi ama onunla öyle olmamıştı. Şeytan tüyü vardı adamda. Kırk yıllık ahabapmışız gibi, müsaade dahi almadan yanıma oturmuştu. Cüretine kızacağıma sohbetine kapılmıştım. Küresel ısınmanın sillesini yiyen imparator penguenleri bekleyen feci istikbalden, Cummings şiirlerine uzanan geniş bir yelpazede ha bire bir şeyler

anlatmıştı. Bir süre sonra dinlemekten vazgeçip kirpiklerini seyretmeye başlamıştım. Sanırım o da alttan alta dudaklarına bakıyordu. İçimde, yeşil erik pınarında yıkanmışım gibi mayhoş bir kamaşma oldu, midem buruldu. Tüm vücudumu gıdıklayarak boğazıma doğru yükseldi kanatlı bir şey; sonra tam orada, soluğumu bırakacağım yerde muzipçe durdu. O gün o masada, minik bir pericik gelip çubuğuyla bana dokundu. Perilere ve çubuklara inanmazdım, ama aynen böyle oldu. Tabii o zamanlar hayatta kıça giren peri çubuğu diye bir şey olduğunu bilmiyordum henüz.

Biraz yürümek için kafeden kalkıp tam dört saat sokaklarda gezmiştik. Dört saat dört saniye gibi geçmişti. Nicedir kuşkonmazdan öteye gidememiş kalbimde, her birine dokunmak istediğim şaşkın fesleğenler yeşermişti.

Hatırladım. O yürüyüş esnasında hangi akla hizmet verdiğimi hâlâ bilemediğim telefonuma kısacık bir mesaj atmıştı birkaç gün sonra. “Bir fal da ben bakayım mı sana?” Topuklarım birbirine vurmuştu. Kim bilir ne kadar zaman sonra ilk defa aynada uzun uzun yüzümü seyretmiş, güzel, çok güzel görünmek istemiştım. İki dirhem bir çekirdek buluşmaya giderken kendimi nasıl da suçlu hissetmişim. Ama yine de sanki sıradan, arkadaşça bir sohbete gidiyormuş gibi hissetmeyi denemiştım. Arkadaşlarıyla bile çene çalmaya yanaşmayan biri olarak, yalan söylemekte felaket beceriksizdim. Dünyaya yeniden gelsem kesin odun olur, Gepetto Usta’nın ellerine düşerdim.

Hatırladım. Buluştuğumuz kafede birer Türk kahvesi içmiştik, kakuleli. Fincanı eline alıp, “Beklenmedik bir yola giriyorsun, sakın korkma. Uzun yürüyeceksin, kendini hazırla” demişti.

Mealinin, “Girdiğin bu yolda kaybedecek, fakat göğsü sancıyla şişen yaralı atlar gibi soluk alıp vermeye devam edeceksin. Hayatta kalmaya hazırlan” olduğunu bilememiş; kirpik-

lerine bakıp salak gibi gülümsemiştim. Kalbim deli gibi atmıştı. İçimde yükselen heyecan, suçluluk duygusuyla kapışmıştı. Ama korkmamıştım. Atlamak düşmekten iyidir deyip, kendimi uçurama varacağı aşikâr yola doğru bırakmıştım.

Hatırladım. Kafeden kalkıp yürümeye başlamıştık. Uzun, çok uzun bir yürüyüş olmuştu bu. Yan yana; iç içe geçmeye hazırlanan Lego parçaları kadar yakın, birbirimize değmeyecek kadar uzaktaydık. Koca bir mıknaş gelip yerleşmişti aramıza. İttikçe çekiyor, çektikçe kalplerimize korkulu kirpiler salıyordu. Oduncuların göz diktği yaşlı bir çınara benzeyen Haydarpaşa'nın önüne kadar gelmiş, nicedir görünmeyen yolcuları bekleyen banklardan birine oturup azıcık soluklanmıştık. İncecik bir meltem, hainlik edip boynunun ıtırını taşımıştı bana. Bugün bile nereden bulduğumu bilemediğim bir cesaretle eğilip koklayıvermişim. O da hep bu anı beklermiş gibi, şak diye öpmüştü dudağımla çenemin arasında saklı kalmış bir yeri. Hayat öpücüğü diye bir şey vardı hayatta. Tek bir öpücük, insanı öldürebilir yahut yaşatabilirdi. Yüzümdeki o saklı yer dudaklarıyla yıkanınca donup kalmıştım. Kızamamıştım. Sevinememiştim. Kalbim yerinden çıkmış gibi atmıştı sadece. Ne yapacağımı bilememiştim. Sanırım bunun adına, ilk öpüşte aşk diyebilirim.

Hatırladım. Birkaç gün sonra beni yeniden aradığında, dünyanın sonunu, kıyametin zamanını ve ateşin korkunç harını görmüş bahtsız bir kâhin gibi, başıma gelecekleri sezip telefona cevap vermemiştim. Sonra tekrar aradığında, sesini duymak arzusuyla tutuşup açmış, ancak yeniden görüşme teklifini kabul etmemiştim. Üçüncü telefonda ise yerimde duramadım, kendi cenazeme yetişir gibi gittim.

Hatırladım. Denizini arayan incecik nehir misali, ona doğru akmaktan alamadım kendimi. Karşı konulamaz bir fizik kanununun eseriymiş yan yana gelişimiz. Su donar, ateş yanar, ben de ona akardım. Kuş olsaydım uçardım, balık olsay-

dım yüzerdim, salyangoz olsaydım kumda minik izler bırakarak usul usul ilerlerdim. Lakin kalbi çarpan sersem bir insancıktan fazlası değildim ve tabiat kanunlarının bana verdiği yetkiye dayanarak ona koşmakla yetindim. Ama birbirini çürüten başka kanunlar da vardı hayatta. Ahlak kanunları, orman kanunları, aşkın kanunları... Tutup da birini yazsam yeniden, elbet gönlüme göre yapardım ancak her birinin yazılmışı vardı zaten. Hangisine uyacak, hangisinin cezasından payıma düşeni alacaktım?

Hatırladım. Önceleri uzun uzun konuştuk bu işin neden olmayacağını. Üstelik uzun konuşmaya da hacet yoktu anlamak için; ben evliydim, o evliydi. Bu ahval ve şeraitte Hammurabi Kanunları anamızı bellerdi. Ama o, hiçbir engeli umursamıyor, kaçamayacağımız kudretli bir yağmura yakalandığımızı söylüyor, güzelin kesinlikle doğrudan evla olduğunda ısrar ediyordu. Aşk bile yaşanmayacaksa, hayat neye yarardı? Hep böyle cevabı tekinsiz sorular soruyordu.

Hatırladım. Kalp atışlarım hızlandıkça, içimden suçluluk bulutları yükseliyordu. Bunu Vedat'a nasıl yapardım? Bunu kendime nasıl yapardım? Bunu anneme, inandığım her şeye nasıl yapardım?

Yaptım.

Hatırladım. Mıknatıs çekimine karşı koyamadım. Öyle göz alıcıydı ki karşımda ışıldayan menevişli renkleri, beklenmedik bir armağan gibi kabul ettim başıma geleni. Peygamber olsaydım şayet, o benim mucizemdi; kendimi sakınamazdım.

Her şey çok hızlı gelişmişti. Hızlı ve korunaksız. Aşkın kolalarında arşa yükselmiştim. Göndere çekilmiş şaşkın bir bayrak gibi, hem de hiç nazlanmadan, püfür püfür dalgalanıyordum. Serin rüzgârlar yalıyordu yüzümü. Ciğerlerimi, usul usul hışırdayan sedir ağacının buğulu rayihasıyla şişiriyordum. Üzerinde dikildiğim anın büyüüne kapılmış, göğümü koruyan bulutları yırtarken, sonrasını düşünmekten kaçınıyordum.

Hatırladım. Bana dokunduğunda mutluluktan karnım gurluyordu. Saatlerce kirpiklerini seyrediyordum. Asla tutamayacağımız sözler verir gibi sevişirken, galakside günahın ve vicdan azabının henüz sızamadığı kara delikler bulup sığınmaya çalışıyordum.

Hatırladım. Buluşmalarımızdan sonra eve dönünce, Vedat'ın yüzüne bakamıyordum. Ona karşı duyduğum teknil suçluluk ve borçluluk arasında sıkışıyor, nereye kaçacağımı bilemiyordum. Söylediği her güzel söz, yaptığı her iyi şey, kaba-hatimin altını çiziyordu; kendimden nefret ediyordum. Varoluşsal hakikatim, derin bir mahcubiyetten ibaretti artık. Utanıyordum, öyleyse vardım!

Hatırladım. Evli olduğunu hiç gizlememişti benden. Ben de ona karşı açık davranmıştım. Yine de buluşurken alyanslarımızı çıkarıp cebimize koyuyorduk. Hani sanki hayattan, birkaç saat olsun, başka bir hayat, başka bir dünya, çoktan kaçırdığımız bir yaşam ödünç almaya çabalıyorduk. Dünyanın neye benzediğini pekâlâ biliyor, ama birlikteyken, yeni keşfettiğimiz başka bir gezegende yaşıyorduk. Sonunun nereye varacağını düşünmeden, sadece o çalıntı anların tadını çıkarmaya çalışıyorduk. Oyun gibiydi. Büyü gibiydi. Uyana-acağımızı bildiğimiz, fakat bunu düşünmekten kaçındığımız tatlı bir rüya gibiydi.

Hatırladım. Sonunu düşünmemeye çalışmak beni nasıl da yoruyordu. Belli etmesem de, içimde kanlı meydan muharebeleri yapıyordu. Onu büsbütün benimsedikçe, bir gün vazgeçmek zorunda kalma fikri, devasa kâğıtlar gibi çize çize kalbimi kesiyordu. Her günü son günmüş gibi yaşamaktan, bir gün çıkıp "Artık yapamayız" demesinden korkmaktan harap olmuşum. En başında yeterince korkmayı beceremediğim için, artık tir tir titriyordum.

Hatırladım. Her şeyi ardımda bırakıp, onunla yepyeni bir hayat kurmayı da geçirmiştim aklımdan. Ama bu tatlı heye-

canın sahici bir hayata dönüşüp dönüşemeyeceğini kestiremiyordum. Sadece bütün yasaklardan azade, birlikte mutlu olup olamayacağımızdan değil, onun bunu isteyip istemediğinden de kuşkuluydum. Açıktan sormayı, taleplerde bulunmayı göze alamayacak kadar da korkak ve gururlu. Çünkü birlikte bir hayat kurmaktan hiç bahsetmemişti. Evet, benimle bir güzeli yaşamayı istemişti, ama doğrudan da bütünü vazgeçmemişti. Kalbimi kıracak cevaplar almaktan korktuğum için sorularımı kendime saklıyordum. Meydan muharebelerinde delik deşik olmaya aldırmayan kalbim, destansı bir aşka değil, sıradan bir kaçamağa kurban verildiğini fark edivermeyi kaldıramazdı. Bir sunakta boylu boyunca uzanmaya razıydım, ama uğruna adandığım şey, başıma geleceklere değsin istiyordum.

Hatırladım. Zamanla yaldızlarımız dökülmeye, çatlaklarımız birer ikişer görünmeye başladı. İki insan arasındaki en yakın mesafeye giden yolda kritik bir merhale vardı. Onu aşamıyorduk. O noktaya vardıktan sonra birbirimize doğru attığımız her adımda, yaklaşmak şöyle dursun uzaklaşıyorduk. İsimlerini hiç anmadığımız, ama aramızda, altına kendimizi yatırdığımız mezar taşları gibi büyüyen “başkaları”nı üzmemekten çekiniyorduk. Daha doğrusu o, bu hususta eskisinden çok daha endişeli görünmeye başlamıştı. Güya beni de, kendini de korkunç bir yıkımdan, feci bir sondan, pişmanlıklara gebe büyük kararlardan korumaya uğraşıyordu. Hayatlarımız sadece bize ait değilmiş gibi davranıyor, sanki kendisinin olmayan bir şeyi ondan istememin önünü almaya çalışıyordu. Bu mevzuyu konuşmaya, sonra da gözlerimizi birbirimizden kaçırıp susmaya başlamıştık. Bütün bunların sebebini anlamakta zorlanıyordum. Belki benden gönlü geçmişti, belki hayatın gerçekleri kafasına dank etmişti, belki de tam olarak hangi yöne gitmekte olduğumuzu yeni fark edip paniklemişti. Ne olmuştu, nasıl olmuştu bilemiyordum, ama gö-

rüyordum; uçan bir balon gibi kayıyordu ellerimden, yavaş yavaş uzaklaşıyordu. Sonun başlangıcıydı, biliyordum. O bir şey yapmadan ben yapmazsam ömür boyu iflah olamayacağımı seziyordum. Fakat yapamadım.

Hatırladım. Çatısız Haydarpasha'nın önünde, cılız bir sokak lambasının altında durmuş, iskeleden geriye kalanları döven dalgaları izliyorduk.

"Yapamayız" demişti bana. "Devam edersek herkes çok üzülecek, biz çok üzüleceğiz. Altından kalkamayız. En iyisi yol yakinken..."

Oysa benim için yol yakın filan değildi artık. Başlangıç meridyenimden kolayca geri dönemeyecek kadar uzaklaşmıştım. O öyle deyince, kalbim odun sobasına atılmış plastik oyuncak gibi eriyivermişti. İncinmiş, kırılmış, yarı yolda bırakıldığımı hissetmiştim. Gücenmemiş gibi davranmaya çalışmıştım yine de.

"Haklısın, en doğrusu bu."

Hatırladım. O gün orada ruhumu bitmek bilmeyen, kemirgen bir acıya teslim ettim. Acı yanımda kaldı, ama o gitti...

Hatırlıyor, hatırladıkça bir uçurumun ucuna gelip gelip, defalarca aynı yere çakılıyordum. En fenası, uğruna kendimden nefret etmeyi göze aldığım aşktan emin olamayışımı. Her şey öyle hızlı yaşanmıştı ki takdim tehir olmuş, en başında bulmam icap eden manalar, finale dahi yetişmemişti. Tam olarak nasıl bir hikâyede ne tür bir rol üstlendiğimden dahi emin değildim. Başrolde başladığım filmi figüran olarak bitirmiş gibi hissediyordum kendimi. Peki, türümüz neydi? Aşk mı, avantür mü, erotik mi, gülünecek halime ağlamak istediğim ucuz bir komedi mi? Kafamı kurcalayan asıl sorular şunlardı: Hakikaten sevmiş miydi beni? Neden pat diye vazgeçmişti öyleyse? Her şey ne zaman ve neden değişmişti? Ya da değişen bir şey yoktu da, başından beri ben mi yanlış anlamıştım aramızdakileri? Cevaplar, içine dahlp aramak is-

temeyeceğim tekinsiz bir karanlıkta saklıydı. Lakin ödev niyetine, Ses rızası için hatırlamak, soruları da, cevapları da ayrı ayrı hortlatıyordu. Hayaletler gözünün yaşına bakmaz insanın. Kalbim fena kırılıyordu. En ufak şeyi bahane edip her fırsatta kırılıyordu zaten kahrolası, galiba Çin mahydı.

Çin menşeli değilsem de ben de mallaşmıştım. Kendimi bütünüyle ödevime verdiğim için, çevreme boş gözlerle bakıyor, etrafımda olup biten hiçbir şeyle doğru düzgün ilgilene miyordum. Oysa bankonun öbür tarafında, bir bardak suda fırtınalar koparmaya hazır müşteriler, kalbinizde kopan kasırgayı zerrece umursamaz; daima ilgi bekler. Yatıracakları para, soracakları soru, dünyanın en mühim meselesiymiş gibi davranmanızı, bütünüyle kendilerine odaklanmanızı ister. Mütemadiyen alıngan, ekseriyetle sinirlidirler. Her birinin tuhaf tuhaf huyları, türlü çeşit kaprisleri vardır. Elindeki makbuza güvenmeyip, hesaba yatan parayı sistemden görmek için ille de bilgisayara bakmak isteyen mi ararsınız, yaptığınız işlemi tek tek diğer bankalarınkilerle mukayese edip her halükârda kazıklanacağı bir işte külyutmaz ayaklarına yatan mı? Aklını kaçırmış birini arıyorsanız, başka yere bakmayın; muhakkak bankadadır. Banka müşterinin, müşteri de bankacının hayatını karartmak için vardır.

Mesela o hafta, ben banko ardında Haydarpasha dalgalarına gömülmüşken, adamın biri gelmişti. Makineden sırasını almış, ancak elindeki numara yanımdaki bankoda yanmasına rağmen bekleyip işini ille de benimle görmek istemişti. Ona kalırsa sebebi çok basitti: Uğurlu sayısı dördtü ve hayatı boyunca hep bunu gözetmişti. Uçakta, otobüste dört numaralı koltuğu seçiyor, aldığı piyango bileti her zaman dörtle bitiyor, her katında tek daire bulunan bir apartmanın dördüncü katında ve elbette dört numarada oturuyordu. Aksi halde işlerinin yolunda gitmeyeceğine inanıyordu. Ben de dört numaralı bankonun ardında durduğuma göre bittabi işini be-

nimle görmesi gerekiyordu. Bekleyen diğer müşterilere al-
dırmadan bunları uzun uzun anlatıp gülümsemiş, sonra da
yakamdaki isim kartına bakıp, “Feribe demek... Ne acayip
isimmiş” demişti.

Acayıplıklar içinde sadece kendilerinininkileri görmemek,
insanoğlunun en acayip meziyetlerindendi.

“Layık olmaya çalışıyorum. Nasıl yardımcı olabilirim?”

Vadeli euro hesabı açtırmak istiyordu. Faizlerle ilgili soru-
ları vardı. Uzun uzun hepsini sorup kısa cevaplarımı dinle-
dikten sonra, “Tamam, ben az düşüneyim, karar verince ge-
ne gelirim” deyip hesap mesap açtırmadan gitti. Herkes nor-
mal, bir ben acayip; herkes iyi, bir ben kötü; belki de dünya,
galaksimizdeki en gereksiz yerdii!

Ancak bütün bunları umursayacak halde değildim. Ha-
tırlamakla meşguldüm ben. Hatırlamakla ve kalbimi kanat-
makla... O hafta öyle, ağır yaralı geçti.

İkinci ders: Yasını tutacaksın

“İki göktaşu gibiydik. Birbirine çarparak parçalanmaya hazırlanan iki göktaşu.”

Sonraki ders için evden çıkarken kocama ne yalan uydu-racağımı derdi hafta boyu kafamı kurcalamıştı. Her adımımı gözleyen kıskanç bir tip değildi, fakat düzenli olarak cumartesileri, hem de sabahın köründe yollara düşmem kuşkusuz ilgisini çekecekti. Yeniden spora gideceğimi söyleyemezdim, zira arka arkaya iki hafta, hiçbir yere varmayan bir bantta yürümeyeceğimi, bir sonraki ziyaret için en az iki ay bekleyeceğimi bilecek kadar tanırdı beni. Sağlam vücuda en az sağlam kafa kadar boş verdiğimin de farkındaydı. Kara kara ne kıştır atacağımı düşünürken, çalıştığı şirket imdadıma yetişti. Şirket yeniden yapılanıyordu ve zaten bir süredir seminer manyağı edilen bölüm şeflerinin, ay boyunca cumartesileri, Silivri’de özel bir eğitime tabi tutulması gerekecekti. Beş karış suratla gelip bu elim haberi verdiğinde, “Sayılı gün çabuk geçer” deyip teselli etim onu. Fakat kendimden biliyordum, geçmiyordu Allah’ın belaları.

Cumartesi günü kocamı yolcu ettikten sonra, saat onda MİM’de olacak şekilde evden ıktım. Sefaletimi büsbütün mimleyebilmem için şarttı bu. Niyetim, bekleme odası arkadaşına yetişip azıcık konuşmaktı. Hem giderayak tadını ka-

çırdığım Gönül'ün gönlünü almak istiyor, hem de derslerle ilgili birkaç soru sorup meraklarımı gidermeyi kuruyordum. Neticede benden daha tecrübeliydi. Bütün bu acayipliklerin işe yarayıp yaramadığını söyleyebilirdi. Açıkçası, onun sakınmadan kendini anlatmasını da sevmiştim. Belki yine öyle konuşur, içimde “Sandığın kadar yalnız değilsin Feribe” hisleri yeşertirdi.

Ne var ki geçen hafta onun önünü tıkayan İstanbul trafiği bu defa aynı numarayı bana çekmişti. Soluk soluğa bekleme salonuna vardığımda saat onu yirmi geçiyor ve içeride sadece bizim abus suratlı oturuyordu.

“Günaydın” dedim.

Dişlerinin arasından güçbela sökülen bir günaydın lütfederken, beni gördüğüne sevinmediğini gizlemeye lüzum duymadı. Yerime oturdum, ama bu kez “aynı odada değiliz ki” oyununu oynamak istemiyordum.

“Bir şey soracağım. Bu dersler işe yarıyor mu sahiden?”

“Konuşkan biri olmadığımı geçen hafta söylemiştim diye hatırlıyorum.”

“Ben de öyle hatırlıyorum, ama Gönül gitmiş. Çaresiz sorularımı size soracağım.”

“Gönül de kim?”

“Selma yani. Gönül isminde bir arkadaşıma çok benziyor, bu yüzden ona böyle sesleniyorum.”

“Haa, bırakın o çocuk hırsınızı Allah aşkınıza!”

“Size de anlattı demek hikâyesini?”

“Gevezenin teki.”

“Neden hoşlanmıyorsunuz ondan?”

“Neden hoşlanayım? Zavallı bir sabiyi anasından babasından ayırıp satmış. Üstelik bir de hemşire olacak!”

“Hemşireliğinin konuyla ne alakası var?”

“İnsanın hiç değilse yaptığı işe karşı sorumluluğu olmalı.”

“Anlamadım?”

“Mesela siz ne iş yapıyorsunuz?”

“Abesle iştigal ediyorum.”

“Yani?”

“Bankacıyım.”

“Şimdi ben kalkıp sizin bankayı dolandırsam bu suç. Ama siz dolandırsanız daha büyük suç.”

“Eee?”

“O kadın kendi bankasını dolandırmış.”

“İlginç bir bakış açısı.”

“Olabilir. Şimdi izin verirseniz biraz uyuyacağım.”

Şaka yaptığını düşünmeme fırsat bırakmadan gözlerini kapadı. Hayır, elbette uyumuyordu, fakat benimle daha fazla muhatap olmamak için bu zarif yolu seçmekte beis görmemişti. Abus suratlı olduğu kadar küstahtı da! Gerçek bir meşe odunu! Lakin yöntemi işe yaradı; çaresiz, sesimi kestim. Soracağım bütün sorular kursağımda kaldı. Gözlerini yarım yarım aralayıp kapısının üzerindeki ampulü kolladığını fark ettiysem de yüzlemedim. Gıcık şey, istemiyorsa konuşmasındı. Kifayetsiz sohbetinin meraklısı değildim.

Biraz sonra ışıklarımız yandı ve birbirimize tek kelime etmeden doğruca sınıflarımıza geçtik.

Karanlıkta el yordamıyla sandalyemi bulup üzerine yerleştim. Ders geçen seferki saatinde başlarsa, çok beklemeyeceğimi düşünüp rahatlamaya çalıştıysam da nefesimin daralmasını engelleyemedim. Masadaki kulaklığı taktıktan sonra gözlerimi kapayıp, karanlık bir kabinde değil; akşam güneşiyle ısınan bir otel odasında olduğumu hayal etmeyi denedim.

Bembeyaz çarşafların üzerine kendimi sakınmadan uzanmıştım. Arkamda, yanımda, bir bedenini diğeriyle kurabileceği en müstehcen mesafede durmuş, bana sıkıca sarılmıştı. Omzumun üzerinden ona bakıyordum. Kendinden başka hiç kimseye benzemiyordu. İçimde usul usul gidip geliyor, ara-

lık ağzında sakladıklarını, dünyanın en güzel kirpikleriyle fışılıyordu. İki göktaş gibiydik. Birbirine çarparak parçalanmaya hazırlanan iki göktaş.

Bu bir hayal değil, hatıraydı. Hafta boyunca hatırladıklarımın sadece biri.

Parçalanırken, uzanıp çenesindeki minik beni öpmüştüm. Bende kendimi görüp ürkmüştüm. Pencereden bir tıkırtı gelmişti, başımı kaldırıp bakmıştım. Pervaza konan vakanüvis serçeler bizi izliyor, günahımızı gizli bir yerlere kaydediyordu. Kalbimin bir yanı sevinçle kanat çırpıyor, bir yanı şiddetle acıyordu.

Annemin “Merhaba” diyen, baskın basanındır sesiyle kendime geldim. Bu hikâyeyi bilse beni asla affetmezdi. Bu yüzden, yasak bir hatıranın ortasında onun sesine toslayınca içim burkuldu biraz. Keşke sevdiklerimiz bizi bütün hatalarımıza, her şeye rağmen, daima sevebilseydi...

“İkinci dersimize hoş geldin Feribe.”

Önümde uzayıp giden karanlığa bakarak, az evvelki kaba-hatimden uzaklaşmak için bahane arar gibi, “Sizi neden göremiyorum?” diye sordum.

“Çünkü şu an sesim yüzümden daha güçlü. Hem zaten merhum annenin sesini bir yabancıнын ağzında görmek istemezsin, inan bana.”

Daha dersin başında mızıkçılık etmeme kızmamıştı, hatta müşfik bile sayılırdı. Mantıklıydı da üstelik. Ama cevaba kafamın yatması merakımı bastırmadı. Ses’in neye benzediğini bilme isteği yükseldi içimden. Annemin sesinden konuşmasına rağmen erkek olduğunu düşünüyordum. Galiba onu aneden çok, otoriter, tatlı sert bir babaya benzetiyordum. Biraz da, küçükken ödevimi yapmayı unuttuğumda, “Kendini de unutsaydın evladım” diye çıkışan ilkokul öğretmenime.

Karanlığı giyinmiş ve bana kendimi unutturmaya soyunmuş biriydi. Kim bilir kimdi?

“Peki ya karanlık? Neden zifiri karanlıkta oturmak mecburiyetindeyim? İyi gelmiyor bana. Nefesim daralıyor.”

“Karanlık sandığın kadar kötü değil, Feribe. Hatta en iyi bildiğin şey. Her şey başladığında, annenin karnında, karanlıktaydın. Karanlık sana kendine dönmen, daha berrak düşünebilmem için yardım edecek. Muhtemelen bu yüzden korkuyorsun zaten ondan. Ama korkma.”

“Korkmayayım da... Öyle tekinsiz işleriniz var ki. Mesela diğer katlara da giremiyorum. Sadece bu kata çıkan asansörünü kullanmama izin var. Ne var diğer katlarda? Görmemem gereken bir şey mi?”

“Merak etme, vakti gelince öğreneceksin Feribe. Boş yere tedirgin olup germe kendini. Güven bana.”

“Buraya adım attığım andan beri en sık duyduğum laf bu: Güven bana! Oysa biri ne zaman kendisine güvenmemi istese, ona güvenmemem gerektiğini anlarım. Böyle şeyler talep edilmez, kime güvenip güvenmeyeceğini insan kendi hissederek. Şu hayatta itimat dilenenler, genellikle itimat edilmeyecek kişiler” dedim.

İşin doğrusu, birine güvenebilmenin huzurlu saçaklarına yerleşmek benim de işime gelirdi. Ama bu, her dediğini gözü kapalı yapacağım demek değildi. Bana itikat değil, itimat gerekliydi. Ajitasyona kapılacak biri değildi Ses. Kıvrak bir manevrayla konuyu değiştirdi.

“Bir ara bunun üzerine konuşmak iyi olurdu. Ama bugün yapmamız gereken başka işler var. Nasıl geçti bakalım hafta?”

“Korkunç! İsteddiğiniz gibi her şeyi hatırlayıp feleğimi şaşırdım. Paramla rezil oluyorum tabiri, sayenizde tam karşılığını buldu!”

“Güzel! Demek her şey yolunda.”

Tam benimle kafa bulduğunu düşünüp yapıştırıvermek için hak ettiği cevabı arıyordum ki, annemin sadece düğün ve cenazelerde kullandığı en ciddi tonla, hatırlamanın elbet-

te acı vereceğini, fakat sürecin tam da böyle işlemesi gerektiğini söyledi. Ona kalırsa, ilk defa sistemli bir biçimde olup biteni düşünmüş, böylece tümüyle idrak etmiştim. Artık kendime yalanlar söyleyemez, gerçeği işime gelecek şekilde eğip bükemezdim.

“Bu işi yapmanın acısız bir yolu yok mu?”

“Yanlış soru.”

“Pardon, bir dahakine soruları önceden verirsiniz...”

“Doğru soru şu: Acı çekmekten korkmalı mıyım? Cevap da hayır. Sana şu noktada üzülüp perişan olmaktan çekinmemeni öneririm. Önünü sonunu düşünmekten de vazgeç. Sadece hislerini yaşa.”

İçimden, “Sonunu düşünen kokainman olamaz” diye geçirdim. Önermemi kurarken bir yerlerde hata yaptığımdan şüphelenmek üzereydim ki Ses yine düşüncelerimi böldü.

“Zaten bugünkü dersimizin konusu da bu. Acımızı doyasıya yaşamak.”

“Bilseydim yanımda fare zehri filan getirirdim. Derslerin sonunda intihar mı hedefleniyor?”

“Derslerin sonunda şu anda seni rahatsız eden hislerden kurtulman hedefleniyor. Ertelemediğin duyguların olmadık anlarda karşına çıkıp hayatını allak bullak etmemesi için, her şeyi zamanında yaşamayı sağlamaya çalışıyoruz. Şimdi oldu mu?”

“Oldu. Nasıl yapacağız?”

“Yasımızı tutarak başlayacağız. Bugünkü dersimizin konusu yas.”

Empati becerisinden kişilik bölünmesi devşirmiş refakatçiler gibi çoğul konuşuyordu. Annemin sesini kullandığı için havaya girmişti herhalde. Benim hususi yasım nerden onun oluyordu!

“Yalnız, ben yas tutmak istediğimi sanmıyorum.”

“Yas arzu edildiği için tutulmaz zaten, Feribe. Tercih değil, doğal ve zaruri bir süreçtir. Yaşanmadan geçilirse, sonra-

dan karşımıza başka şekillerde dikilir. İzin ver, izah edeyim.”

Böylece anlatmaya başladı. Söylediğine göre, ayrılıklardan sonra da tıpkı ölümlerin ardından olduğu gibi bir yas dönemi yaşıyordu. Kulağa garip gelmekle beraber, birinin ölmesiyle bizi terk etmesi arasında pratikte pek fark yoktu. Hayatına o biri olmadan devam etmek zorunda kalan kişi için, ikisi de benzer bir ıstıraba açılıyordu.

Sevdiğini kaybeden herkes üç aşağı beş yukarı benzer bir yas döneminden geçiyordu. Geride kalan bahtsız, evvela durumunu kabullenmekten kaçınıyor, başına gelenler hiç olmamış gibi davranmaya çalışıyordu. İşe yaramadığını görünce de inkârı hiddete çeviriyor, ruhunda öfke tohumları yeşertiyordu. Derken Tanrı’yla, sevgiliyle, işte artık her kimi mesul tutuyorsa kaybından onunla, sıkı bir pazarlığa giriyor; içinden yükselen son marazlı umutla, ne gerekiyorsa yapıp eski güzel günleri geri kazanmaya çabalıyordu. Olmuyordu. Pazarlıktan netice alamayınca da o karanlık mağaraya, depresyon çukuruna girerek hayatı kendine zindan ediyordu. Ama er ya da geç bitiyordu. Her şey gibi eninde sonunda bu ruh depresi de geçiyordu. Nihayetinde kişi, bu uğursuz maceradan bolca hırpalanmış ama yeni hakikatiyle yaşamaya da ikna olmuş halde çıkıyordu. Yasın bile bir adabı vardı ve kuşkusuz kolay tutulmuyordu.

“Herkesin” dedi Ses, “kendine göre bir yas tutma şekli vardır. Peki Feribe, sen yasını nasıl tutarsın?”

O an Ses’i Don Corleone saçlı, Dali bıyıklı, Maurice Chevalier papyonlu bir garson olarak hayal ettim. “Yasınızı nasıl alırdınız?” diye soruyordu. “Sek olsun! Ve damardan lütfen!”

Biliyordum, herkes meşrebine göre ayrı bir yoldan gidiyordu. O menzilde kimi alkolik, kimi işkolik oluyor; biri kendini hayır işlerine adayıp seyyar hayrata dönerken, diğeri nesi var nesi yoksa estetik operasyonlara yatırarak, yeni biri olmak suretiyle kendinden ve geçmişinden kaçmaya çalışıyor-

du. Bazısı hacı hocanın kapısını aşındırıp hikmetli dualarda, tılsımlı muskalarda çare arıyor; bazısı da böyle çabaları çağ dışı bulup İstanbul sosyetesine huzur getirmek maksadıyla kalkıp Hindistan'dan gelen yogilerin dolar üzerinden verdiği mucizevi seanslarına iştirak ediyordu. Aynı yere varmaya çalışan bir dünya dolusu insan, kan ter içinde ayrı ayrı yollar-dan yürüyordu.

Düşündüm. Elbette benim de kendime göre yas biçimlerim, hatta totemlerim vardı.

Ayak tırnaklarıma oje sürmeyi bırakmıştım mesela. Onun-la son buluştuğumuz gün sürdüğüm kırmızı oje duruyordu hâlâ tırnaklarımda. Uzadıkça tırnaklarımı kesiyordum ama üzerinden fal bakılacak kıvama gelen parça pinçik ojeye zin-har aseton değdirmiyordum. Dibinden yeni tırnak geldikçe yavaş yavaş yukarı çıkan ojeli bölüm, her makas darbesinde biraz daha azalıyordu. Son buluşmamıza giderken sürdüğüm kırmızı oje, vücudumu tamamen terk ettiğinde, artık onu unutacağımı umuyor, gözümü ayaklarıma dikip ümitle bek-liyordum. Fakat aklımdan zorum olduğunu düşünmesin di-ye, bu dâhiyane yöntemi Ses'e anlatmadım. Duygularımı soy-lu bir biçimde izah etmeyi denedim.

“Hayvan gibi acı çekiyorum, yetmez mi?”

“Canın yandıkça uluyor musun mesela? Nasıl çekiyorsun acını? Kimseden utanmadan, göstere göstere mi?”

“Hımm, daha ziyade gizli gizli. Sadece ayak parmaklarım ve ben biliyoruz.”

“Ayak parmaklarınla dertleşebiliyorsan mesele yok, ama seninle konuşacak durumda değillerse, yasını gerektiği gibi yaşayamıyorsun demektir, Feribe.”

“Bu durumda ulumamı mı salık veriyorsunuz, anlayama-dım?”

“Ulumasan bile birileriyle konuşmalı, içini döküp rahatla-malısın. Duygularını içinde yaşamaya çalışıp, enkazını her-

kesten sakınırsan, kalbini ferahlatamazsın. Bu da ileride daha büyük sorunlar yaratabilir.”

“Bundan daha kötü ne olabilir ki? Bileklerimi mi keserim?”

“Feribe!”

“Jülyen mi doğrarım, ne?”

“Bak, şöyle izah etmeye çalışayım; hayatla başa çıkma kanallarımız var bizim, Feribe. Travmatik deneyimlerde bu kanallar bazen kapanır ve çalışmaz. Ya da bazıları zarar verecek ölçüde yoğun çalışmaya başlar. Kısaca, denge bozulur. Misal, kişi her şeyi kendi içinde yaşayıp dışarıya güçlü görünmeye çalışır ve duygu kanalı çalışmayı bırakırsa, bir süre sonra beden kanalı devreye girer. Çarpıntılar başlar mesela. Panik atak dediğimiz şey, kabullenilmeyen acının kalp tarafından ifade edilmesidir aslında. Beden kişiye toparlanman lazım mesajı verir.”

“Yani?”

“Yani duygularını açıkça yaşayamamak seni hasta edebilir. Acından korkma, utanma; yasını dilediğin gibi tut.”

“Yeni ev ödevim de bu mu?”

“Evet.”

“Başka?”

“Seni yargılamadan dinleyebilecek birine açılmanı öneriyorum.”

“Bunu yapabileceğimi sanmıyorum.”

“Yas sürecinde başkalarının desteğine, onayına, şefkatine ihtiyacın olacak. Ama konuşmamakta ısrarlıysan, o zaman merkezin acil destek hattından yardım al.”

“Ne yardımı? Nasıl?”

“Birazdan talimat vereceğim ve telefonuna bir mesaj yollanacak. Yas boyunca kendini kötü hissettiğin, yalnız devam edemediğin anlarda bu numarayı ara.”

“Ne olacak arayınca?”

“Arayınca görürsün. Bugünlük bu kadar, Feribe. Haftaya ders yok.”

“Hayırdır, 23 Nisan filan mı? Hayır, içimdeki çocuk kokain komasında öldü biliyorsunuz, tatili hak etmiyorum.”

“Gayretini takdir ediyorum, Feribe. Yeterince gelişmemiş bile olsa mizah duygusu iyidir, insanı diri tutar. Merakını gidermek için şöyle izah edeyim; yas sürecini yeterince yaşamadığını göz önünde bulundurarak, bir haftalık ödeve, bir hafta daha ilave ediyorum. Acını doya doya yaşamaman için iki hafta veriyorum sana. Haftaya değil, sonraki haftaya görüşeceğiz yani. Bu arada, jülyeni de sadece takvim kimliğiyle hatırla lütfen. Şaka bile olsa!”

Çat! Mikrofon kapanıverdi. Yine geçen haftaki gibi aniden gitmişti. Tez canlılıkla kabalığı birbirine karıştırdığı belliydi. Mizah duyguma laf eden Müslüman olsa!

Karanlıkla baş başa kalınca keyfim kaçtı. Garip şey, Ses varken karanlık bir biçimde deliniyor gibiydi. O konuşurken nerede ve hangi şartlarda olduğumu unutuyordum. Ama gittiğinde, önümde uzanan geceyi hatırlayıp huzursuzlanıyordum. Demek, karanlık dahi bir başına olmakla ilgiliydi. Sadece cehennem değil, cennet de mi başkalarıydı yoksa? Peki, benim cennetim neresiydi?

Bir an evvel kabinden kurtulmak için yerimden doğrulup kapıya yöneldim. Bu kez tek kişi vardı bekleme odasında. Onu, muşmulaya dönmüş bir beyaz yakalı değil de Avusturya düşesiymişim gibi pek necip bir edayla, başımla selamlayıp direkt koridora geçtim. Asansöre doğru yürürken, duvara dizilmiş beyaz kapılara bakıp geçen hafta tur hizmeti vaat eden lordu düşündüm. Servisteki kapıların sadece çalışanların kartlarıyla açıldığını söylemişti. İçeri girmek istediğimden değil, öylesine asıldım birinin koluna, açılmadı. Umursamadım. Ayaklarımı sürüyerek asansöre gittim. Kendimi müthiş bitkin hissediyor, zorlu günlerin eşikte beklediğini seziyordum.

Tam binadan çıkarken telefonuma bir mesaj geldi. Bak-tım, MİM; acil destek hattının numarasını göndermiş. Ara-yacak mıydım, ararsam neyle karşılaşacaktım, hiçbir fikrim yoktu. İlle de acı çekmemi salık veren Ses'in nasihatleri ku-lağımda, sabah çıkarken arabayı almadığımdan, toplu taşı-manın nimetlerinden faydalanmak için otobüs durağına yü-rüdüm. Durak kalabalıktı, ancak ben kurtuluşu insanların yüzünde değil, yaklaşan otobüslerin numaralarında arıyor-dum. Aklımdaki soruların cevapları oradaymışçasına numa-ralara dalıp gitmişken, adımı çağıran bir sesle irkildim.

“Ooo, Feribe Hanım, ne ballı tesadüf!”

Sesin sahibi, karşımda durmuş otuz iki diş tekmili birden yılış yılış sırıtan bir adamdı. Gözüm bir yerlerden ısırıyor-du, ama nereden tanıştığımızı çıkaramadım. Boş boş baktı-ğımı görünce, “Tanımadınız mı? Geçen gün bankaya gelmiş-tim, dört dörtlük bir sohbetimiz olmuştu” dedi. Bankaya her gün yüzlerce insan gelirdi. Yine de üçüncü cümlesinde tanı-dım onu.

“Dört numaraya takıktınız, değil mi?”

“Evet” dedi şaşırtıcı bir gururla. “Hem de çok fena! Şu ile-ride bir çay bahçesi var, oraya gidiyordum. Sizi görünce se-lam edeyim dedim. Vaktiniz varsa ikişer çay içelim mi? Vade-li hesap meselesini de konuşurduk biraz.”

Ciddi olup olmadığını anlamak için yüzüne baktım. Gayet ciddi-ydi.

“Hafta sonları çalışmıyorum.”

“Çay da mı içmiyorsunuz?”

“Sadece hafta içi. Prensiplerim var.”

Neyse ki o sırada, beklediğim numarayı ön camında şeref nişanı gibi taşıyan körüklü otobüsüm geldi de zoraki sohbeti-mi yarıda kesip aceleyle bindim. Beriki arkamdan pişkin piş-kin, “O zaman bir dahaki sefere. Hem bu daha ikinci şey et-memiz. Malum, Allah'ın hakkı dörtlüktür” diye seslendi.

Otobüs hareket ederken arkalarda bir koltuğa yerleşip, külçe gibi ağırlaşmış başımı titreyen cama yasladım. Herkesin sahip olduğu bir şeyden mahrum bırakılmışım gibi isyankâr bir nazarla dışarıyı seyretmeye başladım. Işıltılı bir cumartesi, sokakları ele geçirmişti. El ele yürüyen genç âşıklar, alışverişten dönen saadet kumkuması çekirdek aileler, uçan balonlar misali ana babalarının elinden kurtulup sağa sola koşturan neşe palamudu çocuklar; hepsi asap bozacak kadar mesut göründü gözüme. Benimse içimde ödev niyetine, ceza niyetine, çoktan yaşanıp bitmiş kısacık bir mutluluğun diyeti niyetine çekilmeyi bekleyen upuzun bir acı yatıyordu. Gözlerimi kapadım ve kıvrılıp usulca yanına uzandım.

Yaslı gittim Şen geledim

“Ve yarım kalan her Şey sonsuzluğa uzardı.”

Bilmek, sinsi sinsi bütün hücrelere yayılan hastalık gibi, organizmanın doğal seyrini bozuyor. Hisleri nizama bindirip kurala bağlamaya kalktığınızda, hassas teraziniz bozuluyor. Ses’in ıstırap mesaimine bilimsel bakış açıları kazandırması, başlangıçta üzerimde garip bir tereddüt yaratmıştı. Kısa süre öncesine kadar kendi kendime muntazaman üzülp kolaylıkla telef olurken, Şimdi elim ayağıma dolanmıştı. Nasıl yap-sam da yasımı ustamın kriterlerine uygun Şekilde tutsam, matem elbisemin kumaşını onun beğeneceği iplikten dokusam, bilemiyordum.

Nihayetinde nereye nasıl boca edersenem edeyim, vazifemin, içimdeki zehirden kurtulmak olduğuna kanaat getire-rek, kendimi koyuverdim. Hem de ne koyuvermek! Balataları gevşettim, aklımın keçilerini piste davet ettim, ar damarımı çatlatmadıysam da epeyce genişlettim. İkinci dersin bana en büyük faydası, içine düştüğüm sefalet yüzünden ruhumu hırpalamaktan vazgeçip aptallıklarına merhamet göstermeye başlamam oldu. Artık durduk yerde yüreğimin kabarması, Çetin Alp’in “Opera”sı gibi olmayacak Şarkılarda gözlerimin dolması o kadar da asabımı bozmuyordu. “Normali buymuş” deyip geçiyordum. Madem herkes üç aşağı beş yukarı aynı-nı yaşıyordu, artık ben de zayıflıklarına aldırmiyordum. Elbet-

te çelik gibi sinirlere, safî samandan bir kalbe sahip olmayı isterdim, ama bahtıma her şeyin kırılmanı düşmüştü, ne yapabiliyordum?

Ses'in söylediklerini düşündükçe, bazen üzülebildiğime şükredip amma da sağlıklıymışım diye sevineceğim bile geliyordu. Bu halimden ürkmüyor değildim, fakat kayık su almıştı bir kere, yan yatsa ne olurdu, batsa ne?

Öğretmenimin öğüdünü dinliyor; acımı yaşayarak tüketmeye, safralarımın temizlenmeye çabalıyordum. Onun önerdiği gibi, birileriyle konuşarak ferahlayamazdım. Anlatmadan rahatlamamın da yolları olmalıydı; deneye yanıla bulacaktım. Bu uğurda elimden geleni ardıma koymadım.

Pazartesi gecesı, bankanın yemeği var diye çıkıp tek başıma Nevizade'ye gittim. Şöyle lakerdalı, babagannuşlu, dört başı mamur bir sofrı donattım kendime. Kadehleri arka arkaya afiyetle devirdim. Gecenin sonundan aklımda kalan yegâne resim, sokak çalgıcılarının "Çile Bülbülüm"üne var gücümle "Allah!" diye eşlik edişim.

Salı akşamı, salondaki kanepede kıvrılmış, Vedat'la birlikte belgesel seyrederken, kaplanların bizon avı karşısında gözyaşlarına gömüldüm. O canım bizonlara nasıl kıyardı gözü çıkasınca zalim kaplanlar? Hayır, dünya bu kadar acımasız olmamalıydı! Şu hayatta hayvanın hayvana, insanın insana yapmaması gereken şeyler vardı! Vedat'ın endişeli bakışlarına rağmen, bir başkasının yanında hönküre hönküre ağlamak müthiş işe yaramıştı. Hakikaten hafifleyerek uyudum. O gece rüyamda bizonları gördüm, yemyeşil kırlarda saadet içinde koşturuyorlardı.

Saklanmadan akıtılan gözyaşından göz ardı edilemeyecek verim aldığımı fark edince, sonraki günlerde Yeşilçam TV'ye dadandım. Zengin fabrikatörün karşısına dikilen Yaşar Usta, "Beyim, sana iki çift lafım var" diye başladığında; kalp çar-

pıntısı ile vefa borcu arasında kalan Asya, “Sevgi neydi?” diye sorduğunda; yahut hayatın sillesini yiyen Kadir İnanır, “Atom fiziğine de, profesörlüğe de lanet olsun, bundan sonra kumarbazlığı, itliği, hergeleliği öğreniciğim” diyerek feleğe meydan okuduğunda; bir yanımda çekirdek, öbür yanımda tuvalet kâğıdı rulosu, doya doya ağladım. Geçmişe ait ne varsa hepsi yaraya ve yasa dahildi. Ait olmadığım zamanlar bile. Eski fotoğraflarda, eski filmlerde ve tabii eski şarkılarda, bir daha geri gelmeyecek günlerin hasreti asılıydı. Her biri dört dörtlük yas enstrümanıydı. O ara, ben doğmadan kapanmış bir dönemin şarkılarına da kafayı takmıştım. Kalbime çivi çakar gibi arka arkaya onlarcasını dinliyor, Selâ Bağcan’ın “O Günler”inden girip Işıl German’ın “Aşkın Kederi”nden çıkıyordum. Onlar canıma canıma okurken adeta cenaze merasimime marş seçiyordum.

Yas, gözyaşından olduğu kadar buruk tebessümden; kaybedilen geçmişten olduğu kadar kazanılamayacak gelecekten de besleniyor. Bu yüzden, kâh geçmiş anların yetim hatıralarına dâhior, kâh gerçekleştirmeyeceğini bilmenin hüznüyle yeşeren kırık dökük hayaller kuruyordum. Hayaller, ceplerinde sırça kırıklarıyla gezdiklerinden, hatıralardan bile daha tehlikeli, hatta vahşiydiler. Olup bitmişle baş etmek, sonuna dek yaşanamadan kalbe saplanan heveslerin sancısıyla cenk etmekten kolaydı. Başlamak bitirmenin yarısıydı, evet ama işte sadece yarısı kadardı. Bizim onunla aramızda, boy vermeyi bekleyen filiz gibi heyecanla titreyen koskoca bir yarım daha vardı. Boynu bükük heveslerin yarım kalmışlığı... Ve yarım kalan her şey sonsuzluğa uzardı.

Bir şarkı dinliyordum diyelim. Tekmil meslektaşları gibi bana derhal onu hatırlatıyordu. Zihnimin sefil metin yazarı çabucak işe koyuluyordu. Biz bir yerde karşılaşıyorduk, mesele hayalimde. Artık o yer Cumhuriyet Balosu gibi bir şey midir nedir, karşılaşmamızın fonunda o sırada dinlemekte ol-

duğum şarkı çalıyordu. Derken kalabalığın ortasında buluş-veriyordu gözlerimiz. Aramızdaki herkesi delip geçerek uzun uzun bakışıyorduk. O ucubik Cumhuriyet Balosu'nda, mese-la İlhan İrem'in "sahillere dalgalar muhtaç" dediği parça tesirli bir şarkıda, ya ikimizin birden gözleri doluyordu yahut aydınlık bir haberle aydınlanmış gibi ıslıl ıslıl gülümsüyorduk. O gözyaşı damlasından, tebessüm kırıntısından, mahiyetini benim dahi bilmediğim çok mühim bir şey anlıyorduk. Ve ben tabii yine salya sümük ağlıyordum. Baskın duygum kederdi, ama bazen de öfkeye boğuluyordum. O zaman içimden müziği değiştirmek, mesela Rammstein'in "Mein Herz Brennt"i eşliğinde, sahillerden filan bahsederek işleri daha da zorlaştıran İlhan İrem'in kıvırcık kafasını parçalayıvermek geliyordu. Evet, ruh dünyam mutedil sayılmazdı. Yasın yan etkileri biraz tuhaftı.

Vedat, depresyonumun yeni bir safhaya geçtiğini düşünüp çaresiz gözlerle beni izliyor; vaktiyle sunduğu bir doktora görünme önerisini defalarca ve şiddetle reddettiğim için yeniden dillendiremeyip, kendince başka çareler arıyor; arada muhteşem bir fikir bulmuş gibi heyecanla gelip, "Acaba bir tatile mi çıksan, istersen Filiz'le beraber gidersin" türünden tüyler ürpertici teklifler sunuyordu. Nihayetinde, verdiğim tepkilerden, yapabileceği en doğru şeyin ayakaltında dolaşmamak olduğunu anlayıp, beni yine kendi halime bıraktı.

Bense depresyon etiketinin verdiği rahatlıkla kendimi büsbütün koyuvermiş, acımı doludizgin yaşıyor; sebebini ifşa etmesem de artık başkalarının yanında üzgün görünmekten korkmuyordum. Aklıma düşüyordu mesela, neredeydi onun yanında giydiğim yeşil kazak? Hani geçenlerde elime geçmişti de bir yerlere saklamıştım? Bulup çıkarıyor; yetinmeyip onunlayken giydiğim cümle münasebetsiz kıyafeti üst üste geçirerek, evin içinde müptezel defileler düzenliyordum. İşin garibi, böyle yaptıkça bir zaman sonra kazakların ter basma-

sı dışında yan etkisi de kalmıyordu. Fare fobisi olanın buzdolabına Mickey Mouse magneti yapıştırması gibi bir şeydi bu. Saçmalığın daniskasıydı, lakin işe yarıyordu!

Öyle her gün duş almayı da bırakmıştım, ne lüzum vardı. Kamusal alana çıkmaya elverecek kadar hijyen yeter de artardı. İnsanın içi kararmışken dışını parlatıp cilalamak zorunda kalması züldü, işkenceydi, en hafif tabirle can sıkıcıydı. Saçlarım yağlandığında başımı küvete eğip yıkıyor, kokmaya başladığımı hissettiğimde lavaboda koltukaltlarımı şöyle bir sabunlayıp geçiyordum. İşe üç gün üst üste aynı kıyafetle gitmekten zinhar çekinmiyordum.

Heyhat, bankadaki işler aksi gibi yoğunlaşmıştı. Esasen bambaşka meşguliyetlerle dolu olan kafamı, biri gidip biri gelen müşterilerden kaldıramıyor; gözüm işte aklım yasta olduğu için, günleri basit, fakat tehlikeli bir yağın hataya imza atarak noktalıyordum. Acemi gişeciler gibi hesap açılışında yanlış yere imza alıyor, dolar kasasında yaptığım işlemi lira kasasından düşüyor, müşterileri bir an evvel postalamaya telaşıyla dekont imzalatmadan yolcu ediyordum. Hal böyle olunca, mesai bitiminde herkes şen şakrak evinin yolunu tutarken; ben, gün boyu yaptığım hatalara gömülüyor, bütün işlemleri tek tek kontrol edip yediğim naneleri düzeltene kadar şubeden çıkamıyordum. Millet artık “Yine mi tutmadı kasa?” diye dalga geçmeye başlamıştı. Eskiden selam vermeye bile çekinen sersemlerin maskarası olmuştum. Bankacıysanız, hakkınızda çıkabilecek en feci dedikodu, hırsızlığınız yahut dalgınlığınızdır. Hırsızlığım yoktu şükür, ancak dalgınlıkla yaptığım hatalar, şubedeki fısıltı gazetesine manşetten girmişti. Gıybet kuşları, bankolar arasında aksak ritim ötüşüyordu.

Bütün bunlara rağmen, gündüzleri bir biçimde idare ediyordum. Fakat geceleri, en çok da yatağa girince, acı, suçluluk, öfke, çaresizlik namına içimde biriktirdiğim ne varsa,

alayı fokur fokur kaynamaya başlıyordu. Yatak, oda, ev dar geliyor; dünya, kırmızı saten pijamaya hallenen boğa şehvetiyle üstüme üstüme yürüyordu. Pencereyi açıp, Midas'ın merkep kulaklarından başlayarak, gezegene demir atmış teknil sırrı feryat figan haykırmak istiyordum. Ses'in, yaşadıklarımı birileriyle paylaşmazsam hastalanacağımı söylerken ne kastettiğini en çok böyle gecelerde anlıyordum. Boğazımda uğursuz bir yumru vardı; ne aşağı itebiliyor, ne yukarı çıkarabiliyordum. İçimde sakladıklarım yüzünden canım yanıyordu; sadece ruhsal olarak değil, fiziksel olarak da acı çekiyordum. O hafta Filiz buluşmak için üç kere aradı. "Mutlaka görüşelim, seni merak ediyorum, konuşacaklar birikti" filan diye bir şeyler geveledi. Birinde şimşek hızıyla peki deyip her şeyi ona anlatıvermek geçti aklımdan, fakat yapamadım. Bahaneler uydurup ektim kızı. Yumru da büyümeye devam etti tabii. En çok da geceleri...

Perşembe gecesı yine uyku tutmamıştı. Zalim yumru gelip gırtlığıma çökmüş, orada sinsi sinsi kaşınıyordu. Yatağın içinde bir o yana bir bu yana dönüp durmaktan midem bulanmıştı. Dayanamayıp kalktım. Salona geçip mahpus damında volta atar gibi aşağı yukarı dolanmaya başladım. Daha önce de uykularımın kaçtığı, göğsüme öküzlerin oturduğu, fillerin kafamın içinde valse soyunup katırların kalbimde güreş tuttuğu çok olmuştu, ama bu seferki başkaydı. İçimden pencereyi açıp sırrımı bağırarak değil, bütün sokağı sinkaf-la şakır şakır yıkamak geçiyordu. Evet evet, bu seferki kesin başkaydı. Aile terbiyesinin, talim terbiyenin filan dışındaydı. Hepsinin dışında kalbimin içinde, hepsinin dışında kalbimin içinde, hepsinin dışında elinin köründe.

Haddinden fazla hızlanan nefesimi düzene sokmaya çalışıp halime münasip bir çare düşündüm. Soğuk duş? Üşürdüm. Sıcak duş? İyice hafakanlar basardı. Çıkıp yürüsem? Gecenin bu saati sokaklar تنها ve tehditkardı. Vedat'ı uyan-

dırsam? Ne diyecektim ki, o hiç olmazdı. Nihayetinde Ses'in bahsettiği şu acil destek hattını aramaya karar verdim. Ne tür bir saçmalıkla karşılaşacağıma dair en ufak bir fikrim yoktu, ama hiç değilse azıcık vakit geçirip oyalanırdım. Yapmam dediğim her şeyi bir bir yaptığımı, evvelce gözüme aptalca görünen ne varsa, şimdi hepsinden medet umduğumu düşünüp yazıklanarak, telefonuma gelen mesajdan bakıp numarayı tuşladım.

Karşıma kanlı canlı bir insan değil, o iç bayıcı otomatik kayıtlardan biri çıktı. Yönlendirme numaralarının sıralanmasını beklemeden, bu kez mesajda yazan dahiliyi tuşladım. Böylece buğulu bir kadın sesi beni, "Mazi İmha Merkezi acil destek hattına hoş geldiniz. Birazdan operatöre yönlendirileceksiniz" diye karşıladı. Ardından da Nazan Öncel'in "Bırak Seveyim Rahat Edeyim" şarkısındaki "Unuttum gitti geberik, unuttum gitti, unuttum gitti" kısmı arka arkaya montajlanmış şekilde çalmaya başladı. Evvela bunu tamamen uydurduğumu düşündüm. Koluma bir çimdik attım, acıdı. Kulağımı yeniden ahizeye dayadım, Nazan Öncel hâlâ oradaydı. "Unuttum gitti geberik, unuttum gitti, unuttum gitti. Unuttum gitti geberik..."

Yapacağım telefon görüşmesinin aklımı toplamamdan ziyade büsbütün kaçırmama yol açabileceğini düşünüp ahizeyle vedalaşmaya hazırlanırken, şarkı aniden kesildi ve karşıdan cıvıltılı bir kadın sesi yükseldi.

"İyi geceler, ben Mehpare. Nasıl yardımcı olabilirim?"

"Bilmiyorum" dedim. Pat diye sorulunca aklıma makul bir cevap gelmemişti. Huyum kurusun, böyle durumlarda merak etmediğim şeyleri merak ediyormuş gibi yapmayı pek severim.

"Konuşmalarımız güvenliğimiz için kayıt altına alınıyor mu?"

"Hayır, biz bize yeterince güvendeyiz."

"Peki, o zaman konuya gireyim."

Ama giremedim. Gecenin o vaktinde bir yabancıya ne anlatabilirdim? Boğazımı temizledim. Sonra bir daha temizledim. Üçüncü temizlik harekâtından sonra nihayet, ıkına sıkına itiraf ettim.

“Açıkcası, neden aradığımı tam olarak bilmiyorum. Uyuyamadım. Nuh’un gemisini biliyorsun değil mi, Mehpare?”

“Evet?”

“İşte onun bütün mürettebatı bedenimin içinde hunharca tepişiyor.”

“Anlamadım?”

“Kafamda filler, göğsümde öküzler filan. Bilirsin işte, aşk acısı kaynaklı cinai patırtı.”

“Haaaa, şimdi oldu. Anladım.”

“Ses, kendimi kötü hissedersen bu numarayı aramamı söylemişti. Aradım, çünkü kendimi sahiden kötü hissediyorum.”

“Tamam, o zaman baştan başlayalım. Ne yapmak geliyor içinizden?”

“Sinkaf... Yani aslında hiçbir şey. Neyin iyi geleceğini bilmiyorum. O yüzden aradım zaten.”

“Tamam, ne yapabileceğimize bir bakalım. Adınızı öğrenebilir miyim?”

“Feribe Tanrıkulu.”

“Bir saniye bekleteceğim Feribe Hanım. Hemen dosyanızı buluyorum.”

Dosyamı ne yapacağını sordum. Bir yandan aramayı sürdürürken bir yandan da anlattı. Merkeze müracaat eden herkesin dosyasında, olası acil durumlarda başvurulacak yardım paketleri bulunuyordu. Bunlar, bizzat dersleri veren uzmanlar tarafından kişiye özel hazırlanıyordu. Mehpare benimkini bulduktan sonra, “Dosyanıza öncelikli olarak içini zi dökmeye ihtiyaç duyduğunuz yazılmış. Acaba şu anda da kimseyle konuşamadığınız için bunalmış olabilir misiniz?”

“Olabilir.”

“Peki, bana anlatmak ister misiniz?”

“Hayır.”

“Anlıyorum. Not edilen ilk öneri buydu. O zaman ikinci yöntemi önereceğim.”

“Nedir?”

“Telefonu kapattıktan sonra kâğıt kalem alıp, aklınızdakileri tek tek yazın.”

“Ne gibi?”

“Bir mektup gibi.”

“Kime?”

“Aklınızdakiler kiminle ilgiliyse ona. Şu an sadece yardım paketinizi açtım. Sistemden dosyanızın detayına bakmamı ister misiniz? O zaman adlı adınca söyleyebilirim.”

“Yo yo, hiç gerek yok. Biliyorum ben.”

“Peki, yapabilecek misiniz?”

“Neyi?”

“Mektup işini.”

“Yapabilirim sanırım. Ama sonra ne olacak?”

“İşiniz bitince yeniden konuşalım.”

“Tamam.”

“Yardımcı olabileceğim başka bir şey var mı?”

“Sanmıyorum.”

“Doğrudan bana anlatıp rahatlamak istemediğinize emin misiniz?”

“Evet, evet eminim.”

“Öyleyse mektup bitince tekrar görüşmek üzere. Telefonunuzu bekliyorum.”

“Tamam, ararım.”

Ahizeyi yerine bıraktım. Tuhaf bir konuşma olmuştu ama nedense sevmiştim bu Mehpere’yi. Mektubun neye hizmet edeceğini tam anlayamamakla birlikte, Ses’in bir bildiği vardır diye düşünüp, kalem kâğıt buldum. Sonra da kendime buz-

la yıkanmış bir duble Baileys hazırlayıp masaya oturdum.

Ne yazacağıma karar vermem çok zaman almadı. Aklımda dönüp duranlar, kendimle aramda sır sayılmazdı. Elbette her zamanki gibi onu düşünüyordum. Aramızda konuşulmamış, içimde birikip katranlaşmış ne varsa, kursağımda düğümle niyordu. Kimyam, fiziğim ve hayat bilgim bozguna uğramıştı. Ben de darmaduman halde, kendi kendime yutkunup duruyordum işte. İçimdekileri yazarak kusmak daha önce aklıma gelmemişti. Ama madem Ses öyle istemişti...

Bir sigara yaktım ve derin bir nefes alıp ona söylemek istediklerimi yazmaya başladım.

Mektup

“Tek başıma seni özlemek çok zor. Hiç değilse sen de beni özleyerek el veremez misin?”

Sevgilim,

Sesini son duyuşumun üzerinden iki ay, iki hafta, üç gün, yedi saat geçti. İki ay, iki hafta, üç gün, yedi saattir senden bir ses bekliyorum sevgilim.

Çatısız Haydarpaşa'nın önünde, cılız bir sokak lambasının altında durmuş, iskeleden geriye kalanları döven dalgaları izliyorduk. Az evvel ayrılık konuşması yapmış olmanın kederiyle, içimizden, bir vapur yanaşsa ve beraberce dönemeyeceğimiz kadar uzaklara gitsek diye kuruyor, ama asla yapamayacağımızı gayet iyi biliyorduk. Söyleyecek bir şey bulamayıp, yüzüme son duanı eder gibi bakarak, “Görüşürüz” demiştin. Güzel ağzından duyduğum son sözcük bu oldu; amin. Ama sonra hiç görüşmedik sevgilim. İki ay, iki hafta, üç gün, yedi saattir neredesin?

Bazı geceler sıçrayarak uyanıp senden bir mesaj var mı diye telefonuma bakıyorum. Artık yazmıyorsun. Rüyama girersin umuduyla yeniden uykuya dalıyorum. Oraya bile gelmiyorsun. Seni özlemekle geçiyor bütün saniyelerim sevgilim. Seni özlemekten başka hiçbir şey yapamadan milyonlarca korkunç saniye geçirdim.

Sevgilim, senin kirpiklerin vardı; upuzun, karmaşık. Sözcük-

lerin vardı; vaatkâr, yumuşacık. Öpüşlerin vardı; soluksuz, ıslak. Dokunuşların vardı; haritama ılık izler bırakan. Sen vardın bir zamanlar; biliyorum, üzerinden çok geçmedi ama yine de artık tarih kadar uzak. Sevgilim, içimde hep vazgeçip geri dönersin diye bir umut vardı, ne yalan söyleyeyim. Anlayamıyorum şimdi, öldün mü ki gelmedin?

Günler, durmak bilmeyen köhne bir atlıkarıncanın içinde nefes almaya çalışarak geçiyor. Dünya dönüyor, kuşlar ötüyor, ağaçlar çiçekleniyor, çocuklar sokaklarda neşeyle koşturuyor, fırınlardan ekmek, topraktan ıslak çimen kokusu yayılıyor, ama ben yokluğundan başka hiçbir şeyin farkına varamıyorum sevgilim. Yokluğun, var olan her şeyin içine doluyor. Sonra griptir, var olan her şey yokluğunun şeklini alıyor.

Üst kattaki Hafize Teyze çok hasta, bir ayağı çukurda diyorlar. Avrupa'da ekonomik kriz, Afrika'da açlık, Suriye'de savaş var. Ben gezegenin en bencil insanı oldum sevgilim, sadece seni düşünüyorum.

Dünya'ya Halley kuyrukluyıldızı çarpacak olsa, öbür dünyada kavuşalım diye dua eder, namaza dururdum.

Seninleyken kendimi gemisini sürpriz bir gezegene indirmiş astronot gibi hissediyordum. Şimdiyse Yuri Gagarin gibiyim, sevgilim. Uzaya gittim geldim bir şey olmadı da, dünyada yaptığım uyuz bir deneme uçuşunda düşüverdim.

Sevgilim, tek başıma seni özlemek çok zor. Hiç değilse sen de beni özleyerek el veremez misin?

İşin doğrusu, bir an evvel unutmak istiyorum. Olmuyor. Bazen aniden o sırada seni düşünmediğimi fark edip seviniyorum. Sonra, yani bunu düşünürken, yine seni düşünmeye başlıyorum. Seni düşünmek hastalığı, gizli bir yemin gibi, içimde bir yerlerde durmadan kendini tekrar ediyor. Ne ağır yeminmiş, bozamıyorum.

Her gün yanlışlıkla seni aramak istiyorum. Her gün yolda tesadüfen sana rastlamak. Arayamıyorum, rastlayamıyorum,

bile isteye gelip kapını da çalamıyorum. Susarak gururumu kurtarmanın peşindeyim sevgilim. Oysa gurur beni kurtarmıyor; lime lime oldu kalbim, iplik iplik dökülüyorum.

Bazen, ya ölürsek diye düşünüp çok korkuyorum. Sahiden, ya birimizden biri ölürse aniden? Seni en son o dalgaların önünde, binip gidemediğimiz bir vapurun hayalinde görmüş olma fikri beni mahvediyor. Ölmeden evvel, hiç değilse karşılaşsak ya, sevgilim...

Viva Mehpare!

“İnsan kalbini kaptırsa bile, hiç değilse aklını korumalı.”

Kalemi bıraktıktan sonra masanın üzerindeki peçetelerden birini alıp gözyaşlarımı ve burnumu sildim. Yazarken perişan olmuşum, ama son noktayı koyduğumda içimde müthiş bir rahatlama hissetmiştim. Elimdeki mektuba, kalbimin olay yeri inceleme raporuna, bir müddet boş gözlerle baktım. Sonra, baştan aşağı okuyup bir posta daha ağladım. İnsanın kendi cümlelerine içlenmesi saçma görünse de neden ağladığımı biliyordum. Ağlıyordum, çünkü anlıyordum. Bir posta daha okudum, bir posta daha anladım ve haliyle bir posta daha ağladım.

Masanın üzerinde ıslak peçetelerden mürekkep yalçın bir dağ meydana gelince, yerimden kalkıp telefona yöneldim. MİM’i aradım. Yine sırasıyla önce baygın kayıt, sonra buğulu kadın sesi, derken Nazan Öncel ve nihayetinde Mehpare çıktı.

“İyi geceler, ben Mehpare. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Konuşmalarımız güvenliğimiz için kayıt altına alınıyor mu?”

Bedenimdeki sümük ve gözyaşı sirkülasyonundan sonra sesim koltukaltımdan konuşuyormuşum gibi çıkmıştı. Ama Mehpare sağ olsun yine de beni tanıdı.

“Aaah Feribe Hanım! Ben de neden aramadı diyordum. Uzun bir mektup oldu galiba?”

“Eh, öyle sayılır.”

“Ses de çatallanmış. Biraz da ağlandı herhalde?”

“O kadar anlaşılıyor mu?”

“Yok canım, o kadar değil. Ama genelde öyle olur.”

“Ee, şimdi ne yapıyoruz?”

“Uzman seçimi size bırakmış.”

“Sahi mi? Seçenekler ne?”

“Mektubunuzu yakabilir, yırtabilir ya da sonra devam etmek üzere bir yere kaldırabilirsiniz. Ama açıp açıp okumazsanız iyi olur. Malum, göz yaşartıcı etkisi var.”

“Nasıl yani? Yırtmak için mi yazdık?”

“Ya ne yapacaktık? Açıkçası, telefonu kapadıktan sonra dosyanıza şöyle bir göz attım da, şahsi fikrimi sorarsanız, ne kadar çok yazıp yırtarsanız o kadar iyi. Ama bu mektuplar sahibine katiyen gitmemeli.”

“O neden?”

“Bakın Feribe Hanım...”

“Feribe yeterli.”

“Bak Feribe, açıkçası benim burada şahsi yorumlar yapmam yasak. İşim, dosyana düşülmüş notları sana iletmekten ibaret. Yani şimdi diyeceklerim lütfen aramızda kalsın, ama söylemezsem çatlarım. Valla bu işten sana hayır gelmezmiş zaten. Vakitlice bittiği iyi olmuş.”

“Evli diye mi böyle diyorsun?”

“Hayır, ikiniz de evlisiniz diye. Bu işin sonu yokmuş ki. Yol yakinken paçanı kurtarmışsın bence. Şimdi üzülüyorsun, ama yakında şükredeceksin.”

“Diyorsun?”

“Demek ne kelime, haykırıyorum. Her kurbağa öpülünce prens olmuyor maalesef. Kimisi de hastalık saçıyor. Dikkat etmek lazım.”

MİM'deki Ses bir yandan, telefondaki ses bir yandan hastalık da hastalık diye tutturmuşlardı. Hatta evdeki ses de durumumu ruhi hastalıklara yorduğundan, o bile koroya belli belirsiz katılmıştı.

“Ne hastalığı?”

“Allah korusun, salmonella.”

“Ne alakası var şimdi?”

“Walt Disney *Prenses ve Kurbağa*'yı çıkardığı sene...”

“Ne?”

“*Kurbağa Prens* de sen ona. Neyse işte o sene, bir sürü çocuk kurbağa öpüp salmonella olmuş. Hangi kurbağanın hastalık, hangisinin mutluluk vereceği belli olmaz. İnsan kalbini kaptırsa bile, hiç değilse aklını korumalı.”

Kafam karışmıştı. Aslında iyi bir şeydi kafamın karışması. Muhtemelen bilerek yapıyordu bunu Mehpare. Beni hem teskin ediyor, hem de mevzudan uzaklaştırıyordu. Yine de yolumu büsbütün kaybetmemek için usulca başlangıç meridyeni-me döndüm.

“Eee, mektubu yırtayım mı diyorsun yani şimdi?”

“Yırt yırt.”

“Sonra?”

“İçin rahatladı biraz değil mi?”

“Evet.”

“O zaman yatıp uyumaya çalış.”

“Olur.”

Çocuk gibi, ne derse çabucak kabulleniyordum.

“Mehpare?”

“Efendim?”

“Seni daha sonra tekrar arayabilir miyim? Başka bir gün yani, yine kötü hissedersen?”

“Tabii, ne zaman istersen. Yalnız benim şahsi yorumlar aramızda kalsın olur mu? Başım derde girer sonra.”

“Ayıpsın.”

“Hadi şimdi yatağa o zaman. Kafan yine apır sapır fikirlerle dolmadan uyumaya çalış.”

“İyi geceler.”

“Öpsün seni yedi cüceler!”

Telefonu kapattığımda, hayattaki en yakın arkadaşım, telefon operatörü Mehpare’ydi. Hakkında, isminden ve mesleğinden başka hiçbir şey bilmiyordum. Yüzünü dahi görmemiştim, ama umurumda değildi. Rûberû tanışmamıza hacet yoktu, böyle uzaktan kumandayla da olurdu. Öyle bir şeytan tüyüne, itimat iksirine, muhabbet maharetine sahipti ki, her şekilde dinlerdim öğütlerini. Haklıydı, onunlayken kendimi hakikaten güvende hissetmiştim. Sayesinde üzerimden on tonluk bir vinç kalkmıştı. Kısacık sohbetimizin sonunda, Nuh’un gemisinin gürültücü yolcuları bedenimi terk edip kamalarına geri taşınmıştı. Oh be dünya vardı, çünkü Mehpare vardı. İçimden “Viva Mehpare!” diye çığlık atarak yatağa seğirttim. Usulca Vedat’ın yanına uzandım ve çok geçmeden uykuya daldım.

Rüyamda, onca zaman sonra ilk defa Nedim’i gördüm. Herhalde mektuptaki sitemime dayanamayıp gelmişti. Su kenarı, ağaçlıklı bir yerdeydik. Gözlerinde ürkütücü bir ifade vardı. Ağzı kırırdıyor, fakat sesi çıkmıyordu. Yine de anlıyordum ne dediğini. Çok ama çok üzülyordum. Üzülmek ne kelime, kahroluyordum. Sonra öfkeyle itiveriyordum onu. Zarar vermek için değil, kendimden uzaklaştırmak için. Ama o, konuştuklarıyla incittiği yetmezmiş gibi bir de yere düşüp üzüyordu beni. Yere düşüyordu, kafası bir taşa çarpıyordu, taş, kafa ve niyeyse pat diye ortaya çıkan bir de makas, baştan aşağı kana bulanıyordu. Normalde kan görünce bayılırım, ama rüyada sadece içim çekiliyordu.

“Nedim, öldün mü?” diye soruyordum. Tek gözünü açıp cevap veriyordu.

“Ben ölmedim, sen öldürdün!”

“Ondan mı hiç aramıyorsun?” diyordum. Gözlerini kapıyor, kafasını sallıyordu.

İlklere işleyen, gerçekmiş hissi veren o ürpertici kâbuslardan biriydi. Neyse ki uyanınca bitiyordu.

Ertesi sabah alarmin sesiyle uyandığımda, mektubu yanı başımdaki konsolun üzerinde nöbette görünce ne yapacağımı şaşırdım. Demek gece o kafayla yırtıp atmamış, sersem gibi getirip oraya bırakmıştım. Vedat çoktan kalkıp duşa girmişti. O banyoda işini bitirip gelmeden, mektubu alelacele parça pinçik yapıp mutfaktaki çöpe attım. Yas bende kafa mafa bırakmamıştı.

O gün bankada, kötü rüyayla işaretlenmiş geceye rağmen, içime inceden bir ferahlık yayıldığını hissettim. Yine şarkıdaki gibi dertler benim, çile benimdi; yine gezegene düştüğüm güne lanet ediyor, kafamı vuracak elverişli zemin arıyordum; ama mektuba içimi dökmek, sonra az da olsa biriyile dertleşmek, kalbimde biriken tortunun bir kısmını süpürmüştü sanki. Yazmak da, konuşmak da iyi gelmişti. Gün boyu Mehpare’yi ve önündeki esrarengiz dosyayı düşündüm. Ses, derste hep genel risklerden söz etmişti. Bana hususi olarak layık gördüğü afacanlıklar, acaba hangileriydi?

Mehpare’yi yeniden arayıp merakımı gidermeye karar verdim. Tekrar konuşmak için de iyi bahaneydi. O gece Vedat uyuduktan sonra MİM’i arayıp yeni arkadaşımın dahilisini tuşladım.

“İyi geceler, ben Mehpare. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Oldun bile! Name yazmak iyi fikirmiş.”

Bir an sessiz kaldı. Galiba kim olduğumu çıkarmaya çalışıyordu. Öyle ya, bu numarayı arayan tek kişi ben değildim. Zehrini yazarak akıtması öğütlenen yegâne biçare de olmayabilirdim. Mehpare dün gece, yazarken iki gözüm iki çeşme ağladığımı tahmin edip, “Genelde öyle olur” dememiş miydi? Demek benzer durumlara daha evvel de denk gelmişti. Beni

diğer manyaklardan ayırabilmesi için kimliğimi ifşa edecek bir şey söylemem lazımdı. Adımı mesela. Sandığımdan daha romantik biri olmalıyım ki şaklabanlığı tercih ettim.

“Konuşmalarımız güvenliğimiz için kayıt altına alınıyor mu?”

“Feribe! Sesini alamadım, kusura bakma. Nasıl oldun dün den beri?”

“Şahtım şahbaz oldum.”

“Gelişme var desene.”

“Bak sana ne soracağım. Dün uzmanın bana özel bir yardım paketi hazırladığını söylemiştin ya. O pakete göre, seni ne gibi durumlar için arama ihtimalim var, merak ettim.”

“Kusura bakma. Bu bilgiyi paylaşmam mümkün değil.”

“Ne tür riskler taşıdığımı öğrenmem lazım.”

“Yapamam.”

“Hadii, milli güvenlik meselesi haline getirme. Seni ne için arayabileceğimi öngörmüş uzman, onu söyleyeceksin alt tarafı.”

“Cık.”

“Söylemezsen bu gece bana yine uyku yok desem? Dünkü emekler çöpe mi gitsin?”

“Olmaz. Sana söylediğim duyulursa canıma okurlar valla.”

“İkimizden biri yetiştirmezse nereden duyulacak? Kayıt kuyut da yok nasılsa. Hadi be Mehpare!”

“Cık.”

“Bir tanesini söyle bari.”

“Olmaz dedim.”

“Sadece ilk satırda yazanı.”

“Hey yareppim! Yasak bacım yasak, keyfimden mi saklıyorum?”

“Ölümü ye bak!”

Birkaç gün evvel, evde yapıp getirdiğı tatsız tuzsuz kekin heybetli bir dilimini üst kattaki müşteri temsilcilerinden

Fikret'e kakalamaya çalışan Süheyla'dan duyduğum bu iştah açıcı istirham biçimi derhal işe yaradı. Mehpare, aynı temen-niyi bir daha duymaktan korkmuş olacak ki oracıkta dökülü-verdi.

“Off, aman peki. Ne meraklı çıktın he! İlk satırda intihar ihtimali var. Rahatladın mı?”

“Ne?!”

“Arayıp kendini öldüreceğinden filan bahsedersen yapı-lacaklar işte.”

“Nasıl ya? Durumum intihara müsait mi yani? Neden ba-na vakitlice söylenmiyor? Madem intihar edebilirim, neden bundan en son benim haberim oluyor?”

“Yok yok, bu default bir seçenek. Bütün dosyalarda yazı-yor. Kişisel alma.”

“Hayati tehlikem yok yani?”

“Sanmam.”

“Eee, arayıp intihar etmek üzere olduğumu söylersem ne olacak peki? Ne yapmanı uygun görmüş uzman?”

“Ambulansı arayıp adresine yönlendirmemi.”

“Hani güven tesisi, nerede hasta mahremiyeti?”

Çalıştığı kurumla kuvvetli bağlar geliştirmiş olmalı ki Meh-pare derhal defanstan taarruza, ortaya karışık bir izahat verdi.

“Psikologlar bile intihar ihtimalinde hastalarının aileleri-ni arayıp uyarıyorlar. Biz hiç değilse kocana değil ambulansa telefon ediyoruz. Bu yanından bak.”

“Allah taksiratını affetsin, rahmetli Pollyanna bu halini görse seninle iftihar ederdi.”

“Pollyanna öldü mü?!”

Herkes bir gün ölürdü. Pollyannalar bile. Ama bazıları, meleklerin en çalışkanı olmak için didinen kırmızı kurdele-li Azrail'i ters köşeye yatırıp, mezar taşında yazacak tarihi kendi belirlerdi. Ses elbette bunu bilecek kadar tecrübeliydi. Acaba gerçekten bütün dosyalarda var mıydı bu intihar seçe-

neği, yoksa geçen derste yaptığım jülyen bilek esprisini cid-diye alıp sadece benim listemi mi şerefleştirmişti? Öyleyse yanlış alarm vermişti, kesinlikle yanlış. Zira jülyen doğrama sanatı ve muadilleri bana göre değildi. Bana şahadet değil, sadece dik durabilecek kadar şahsiyet gerekti. Hiçbir zaman intihar eğilimli biri olmadım. Bunun iki nedeni var. İlki geçmişimle ilgili; hatırlamaktan hoşlanmıyorum. İkincisi ise geleceğimle; aklımdan çıkaramıyorum.

“Ölsem de kurtulsam” dediğim anlar oluyordu elbet. Fakat hemen internette rastlayıp bayıldığım şahane tespiti hatırlıyordum. “Sanki diğer taraf Tahtalı Köy Dinlenme Tesisleri!”

Gelecekle ilgili olarak, kafama takılan en mühim soru buydu zaten. Ya ölümden sonra da hayat varsa? O zaman ölmek fazla kışkırtıcı bir çılgınlık olmaz mıydı? Gelinlik kızlar bile kendilerine göre hazırlık yapıyor; ara danteli, fiskos örtüsü, yemek takımı filan. Benimse öbür tarafa erken bir seyahatte sırtımı sağlama almamı sağlayacak hiçbir hazırlığım yoktu. Bu yüzden, ecel yaldızlı davetiye göndermeden, çat kapı gitmek gelmiyordu içimden. Yani biraz korkudan, biraz da zara-fetten... Ölüm arzusuna en yaklaştığım anlarda bile, olsa olsa o çok sevdiğim romanda söylendiği gibi “İntihar etmeyeceksek, içelim bari” deyip kendime bir duble içki hazırlardım. Bazılarımız ölemeyecek kadar korkak, hayatta kalacak kadar cesur olur. Bazılarımız da işte böyle sadece sarhoşken cesurdur.

Sorun şu ki biz Allah’la vedalaşmadan ayrılmıştık. Yani ben yıllar önce, kalbimi annemin kederiyle sınamasının akabinde, fena küsmüştüm ona. Son sözün söylenemediği bütün ayrılıklarda olduğu gibi, yarım kalmış şeyler vardı hâlâ aramızda. Nicedir açıp bakmaktan kaçındığım, uzun bir sorular listesi mesela. Belki vaktinde inandıklarımla helalleşseydim, intihar edecek gücüm de olurdu. Belki de her işte bir hayır vardı, hepsi buydu.

“Eee” dedi kafamda geçit töreni yapan tozutmüş resimler-

den bihaber Mehpare. “Şahbazlık haricinde bugün nasılsın bakalım?”

“Parçalı bulutlu.”

“Öyle olur. Son sevgilimden ayrıldığımda ilk ayların nasıl geçtiğini düşünüyorum da... Takvimde durduğu gibi durmuyor zaman, resmen üzerimden geçmişti. Tam azıcık iyiyim diye sevinecekken, pat acısı yeniden hortluyordu.”

“Ne yaptın peki, sizin mektebe sınıf başkanı olmuşsundur herhalde?”

“Ne mektebi?”

“Mazi İmha Mektebi. Sen kısaca MİM de.”

“Haaa. Yok be, o zaman burada çalışmıyordum daha. Haberim bile yoktu buradan. Ne yapayım, bizim kızlarla dertleşiyordum işte.”

“Şanslıymışsın.”

“Senin hiç arkadaşın yok mu Feribe? Dertleşmek iyi gelir. Hı?”

“Sen de mi Brutus?”

“Aman tamam, kızma hemen. Bak ne diyeceğim. Biz bize paketinden faydalansana.”

İlkin telefon operatörlerinin indirim kampanyalarından söz ediyor sandım. “Hani beni böyle zırt pırt arayacaksan, bari şu kampanyalardan birine dahil ol da, zaten ihanet tohumları ektiğin ocağına bir de incir ağacı dikme” demeye getiriyor.

Ama yok, bizzat çalıştığı kurumun verdiği dev hizmetten bahsediyordu. Madem arkadaşlarımla dertleşmeyi ısrarla reddediyordum, bari birileriyle konuşma ihtiyacımı gidermemi sağlayacak bu servisten faydalansaydım. Şu anda yumurta kapıya dayandığında Mehpare’yi arayıp acil destek alabiliyordum, ama dilersem, arada bir gazımı almak, zıvanadan çıkmış duygulanımımı müşahade altında tutmak için o da beni arayıp yoklayabilirdi. Hani bir arkadaşın diğerini

hatır sormak için araması gibi...

Bu kesinlikle çılgınca bir fikirdi. Arkadaşım olmayan birinin arkadaşımın gibi arayıp derdimi dinlemesi, üzerimde en fazla şişme bebekle seks yapmış abazanın yaşayacağı rahatlamayı yaratabilirdi. Bir de bunun evvelden ödenmiş de olsa bir ücret mukabilinde yapıldığını düşünmek, bana kendimi pamuğu satıp soluğu pavyonda almış Adanalı tüccar gibi hissettirirdi. Saçmalığın daniskasıydı, zavallıcaydı, komikti, trajikti! Bu iş için MİM çalışanlarından herhangi biri vazifelendirilseydi aynen böyle düşünürdüm. Şiddetle karşı çıkar, hiddetle köpürür, karşımdakini bir güzel paylardım. Ama Mehpare bizzat kendisinin arayacağını söyleyince, tekelif gözüme makul ve hatta cazip göründü. Nasılsa yeni bahaneler bulup dahilisini tuşlamaya devam edecektim. Bana iyi gelmişti çünkü. Üstelik garip bir biçimde hakikaten arkadaşmışız gibi de hissediyordum. Arkadaşlarımdan tek farkı, onunla konuşabiliyor olmamdı. Yani, bir yandan arkadaş değildik, ama beri yandan da Mehpare benim en iyi arkadaşımdı. Bu imkânsız paradoks üzerine kafa patlatmayı boş verip, “Tamam” dedim, “kat beni pakete. Biz bize, daha müreffeh günlere!”

Böylece hayatımda kalbim kadar kırık, yepyeni bir sayfa açıldı. Kafayı kırmış, keçileri kaçırmış, tamamen fittirmiş bir sayfa! Mehpare, gün içinde sık sık arayıp beni yoklamaya başladı.

“N’aber Feribe?”

“Aradığımız pozitif cevaba şu an ulaşamıyoruz.”

“Hayırdır, ne oldu?”

“Kasada yine açık çıktı.”

“Eee n’aptın peki?”

“Ne yapayım, oturup bütün kalemleri tek tek kontrol ettim. Meğer müşteriden gelen ödemelerden birini sisteme iki

kere girmişim. Neyse işte düzelttim, ama hatayı bulana kadar anam ağladı. Eve anca gidebiliyorum.”

“Amaaan hallolmuş ya, boş ver. Ne yapacaksın bu akşam?”
“Bilmem ki...”

“Film seyret film, kafan dağılır. Aşk filmi olmasın ama. *Maymunlar Cehennemi* vardı eskiden, görmüş müydün onu?”

“Yuh artık! Oldu olacak *Tarzan*’a bakayım?”

“Yok orada Jane meyn var şimdi, bozar seni. *Maymunlar Cehennemi* iyidir ya, sen beni dinle.”

“Günaydın! Nasıl gidiyor?”

“Gitmiyor, yerimde sayıyorum. Sabah yine kalbimde ağrılıkla uyandım. Neredeyse telefon edip, ‘Neden aramıyorsun, insan bu kadar kolay mı vazgeçer?’ diye fırça kayacaktım.”

“Saçmalama kızım, deli misin? Sakın arama, sakın! Silse-ne hem sen şunun telefonunu rehberden artık.”

“N’abersin şampiyon?”

“Erol Evgin’i peruksuz görmüş gibiyim.”

“Biraz açarsak?”

“Şaşkınım, üzgünüm hâlâ. Hiç geçmeyecek gibi geliyor baze.”

“Yok yok, sesin iyi geliyor. Aslan gibisin maşallah. Geçiyor bence.”

“Geçse haberim olurdu değil mi?”

“Aaa, öyle deme. İnsan bazen şartlanıyor biliyor musun? Kolay kolay geçmez diye düşündüğünde, bazen geçtiğini en son sen fark ediyorsun.”

“Yok, bence geçse kesin anlarım.”

“Bilmem artık. Sonun Hiroo Onoda gibi olmasın da sonra.”

“O da nesi?”

“Japon askeri.”

“Ne?”

“Şimdi bu şaşkaloz, İkinci Dünya Savaşı sırasında düşmandan saklanıyor, tamam mı?”

“Tamam.”

“Sonra savaş bitiyor. Ama seninki anlamayıp yirmi dokuz sene daha saklanmaya devam ediyor. Neden? Çünkü hiç bitmeyecek gibi gelmişti. Öyle şartlanınca da bitiş i idrak edemedi. Çaktın köfteyi? Gelinime söyledim ama kızım da anladı inşallah!”

“Bugün nasılız kuzum?”

“Nasıl olalım be Mehpere? Bildiğin gibi işte.”

“Moral bozmak yok. Yavaş yavaş olacak. Valla bak, iyi gidiyoruz.”

Tabii bazen de, geceleri, kalbimin sıkıştığı acil durumlarda yani, acil destek hattından ben onu arıyordum.

“İyi geceler, ben Mehpere. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Bir şey soracağım sana.”

“Acaba nedir, nedir?”

“O da beni özlüyor mudur sence?”

“Sıçtı Cafer bez getir! Buraları geçmedik mi ama bacım ya?”

“Yani baksana çabucak vazgeçti, hiç aramadı. Belki de sadece gönül eğlendirdi, ha?”

“Bırak artık bunları, Feribe. Özlese ne olur, özlemese ne olur?”

“Özlesin istiyorum.”

“Sana faydası yok ki.”

“Olsun. Diğer türlü süne katlanamıyorum.”

“Dur bir saniye bekle. Hımmm, şimdi hemen kâğıt kalem alıp, onunla yaşadıklarının seni üzen yanlarını alt alta yazıyorsun, tamam mı? Devam etseydiniz olabilecek kötü şeyleri de aynı şekilde.”

“Sonra?”

“Sonra yazdıklarını baştan aşağı yüz kere oku. Hadi bakalım, Allah zihin açıklığı versin.”

“İyi geceler, ben Mehpare. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Onu bir daha göremeyecek olma fikrine dayanamıyorum Mehpare! Birkaç ay öncesine kadar öyle birinin yaşadığından bile habersizken şimdi onsuz nasıl yaşayacağımı bilememem çok saçma! Ne yapacağım ben?”

“Dur bakayım, hayatında o yokken neler yaptığını listele-sen?”

Telefonu kapar kapamaz kısa listemi hazırlıyordum:

Sabah uyan
Kahvaltı yap
İşe git
Çalış
Öğle yemeği ye
Çalış
İşten çık
Eve gel
Akşam yemeği ye
Evde biraz oyalan
Uyu
Sabah uyan

Eski hayatıma özlem duymam, yeniden başlayabileceğime inanmam için önerilen liste işe yaramıyordu. Zira motivasyon havucundan çok, onun gidişinin hayatımda niçin koca bir boşluk yarattığının ıslak imzalı belgesi gibiydi. Sabık sevgilim, tatsız tuzsuz hayatıma buruk lezzetler getirmiş, sonra da ardında acı bir tat bırakarak çekip gitmişti. Fakat galiba sorun, sonraki-lerden çok, ondan önceki günlerimin nasıl yaşandığıyla ilgiliydi.

Neden böyle mutsuzdum? Hayatımda eksik olan neydi?

Ya da eksiği yoktu da, sıkıntıdan, bunaltıdan ve bulantıdan mütevellit fazlası mı vardı? Belki ömür diye çektiğim çile, A'dan Z'ye her şeyiyle yanlıştı, doğru yaşanması imkânsızdı. Ruhü şad olsun, “Yanlış hayat doğru yaşanmaz” derken, Adorno'nun kastettiği elbet benim kıytırık hikâyem değildi. Böyle ölümcül göndermeleri ille de şahsi deneyimlerine teyellemeye çalışmak, dünyanın kendi etrafında döndüğüne inanan ahmakların marifetiydi. Demek artık ben de onlardan biriydim, hatta belki de hep öyleydim. Hem öyle, hem de bunu kabullenmeyecek kadar kibirli.

En başından beri kendime sorduğum iki temel soru vardı: “Bütün bunlar neden oldu?” ve “Neden bana oldu?” Cevap, o sası listede gizliydi. Ne gizlisi, apaçıktı cevap. Alışveriş listeleri bile günlük rutinimi yazdığım listeden daha albenili, daha eğlenceliydi. Yoldan geçen birine tercihi sorulsa, ben olmakta, pırıltıyla jelatinlenmiş bulaşık deterjanı yahut on ikilik kartona hapsedilmiş yumurta olmayı seçebilirdi. Sıkıcıydı işte hayatım. Gürül gürül çağlayan bir usanç şelalesiydi. Malum naneleri yerken, taze bir aşk değil, başka bir hayat aramıştım aslında. Peki Vedat, bu arayışın neresinde kalmıştı? Aşk, özlemini duyduğum heyecanı, neşeyi, ısıltılı gözleri temsil ediyorsa; hayatta olduğumu hissettiren bu nefaseti, beni mutlu etmek için elinden gelen her şeyi yapmaya razı olan kocamla yaşamının bir yolu bulunamaz mıydı? İnsan, rutine gömülmüş hayata heyecan, yıllarca aynı yatakta yatdığı adama aşk duyabilir miydi? Peki ne olacaktı yani? Kadri bilinmeyen emektar eşyalar gibi, eskidikçe yenisiyle değiştirip duracak mıydık birbirimizi? Hem eskisini vereceksem bile yenisini almak da nereden çıkmıştı? Rengi solmuş hayatımın kasvetinden turfanda bir sevgili mi kurtaracaktı beni?

Ona da kurtarmak denirse tabii! Zira düştüğüm denizde sarıldığım sabık sevgili, aşkımdan pek çabuk vazgeçmişti. Nasıl başlayacağı ve nerede biteceği kestirilemiyordu, ama

bütün aşklar ve heyecanlar sonunda duruluyordu işte. Başka türlü mü mümkün değildi. Kalp, hep aşka düştüğü ilk anki gibi atmaya kalksa, kalp krizi ortalaması on beş yaşa filan düşerdi. Kalbin de bir hız ve haz sınırı vardı hayatta, bol ikramlı şöenlerin ardından dinlenmesi elzemdi. Ve aşk, geriye saçaklarına sığınabileceğimiz huzurlu hisler bırakmadıktan sonra, yaz yağmurundan bile geçici bir şeydi. Çıkılacak uzun bir yolculukta ona zinhar güvenilemezdi.

Peki ben, böyle sağlamcı ve hesapçı olmayı ne zaman, nereden öğrenmişim? Neden ille de uzun yolculuklara çıkmak, daha en başından yolun sonunu planlamak, bütün adımlarımı ölçüp biçerek atmak zorundaydım? Hatıralardan başka hiçbir şey kalmasa sonraya, her şey sadece şimdi ve burada yaşansa, ne olurdu? Neden anlık mutluluklara teslim olmaktan korkmalıydım? Bu soruların talihsiz cevabı, son birkaç ayımda saklıydı. Al işte, korkmaktan vazgeçip yüreğimin götürdüğü ilk felakete cumburlop atlamış ve cahil cesaretimin karşılığı olarak da merkep bağlasan durmaz mekteplere taşınmama, karanlık odalara kapanmama, mazi mezbahalarında kıyılmama sebebiyet veren biteviye mutsuzlukla mükâfatlandırılmışım. Sonunu düşünen perişan olamaz, keşke ben de vakitlice gardımı alsaydım. Öyle tabii, insan korumalı kendini. Hem mutsuzluktan, hem de kaybı halinde yine mutsuzlukla neticelenecek mutluluktan.

Mutsuzluk, dünyaya yenecek bir şey olarak gelse, kuşkusuz aşure olurdu. O kadar çok bileşeni var ki... Benimkinin içinde, pek çok sevimsizliğin yanı sıra, mebzul miktarda suçluluk da mevcuttu. Kalbimi dolduran cümle kırığın ve acının yanı sıra, Vedat'a karşı derin bir suçluluk duyuyordum. Dürüst olamadığım, karşısına geçip açık açık "Başkası var" demek yerine ona sefil yalanlar söylediğim için müthiş utanıyordum. Hoş, desem ne olacaktı ki? O başkası çekip gitmişti işte. Desem Vedat da giderdi. Yapayalnız kalırdım. Sırf ya-

payalınız kalmamak için mi dürüst olamamıştım? Yoksa evliliğin sağladığı güven konforundan vazgeçemediğim için mi? Biliyordum, en şahane aşk ihtimalinde bile sonuç, o da eğer şanslıysam, zaten sahip olduğum kadarı olacaktı. Eğer doğru insana rastlamışsam, nihayetinde elimde en fazla, aşk filizinden dallanıp budaklanmış bir ağacın sevgiyle sarmalanmış kökü, amaçsızca uzayan sıkıntılı dalları ve sığınp uyuklayacağım huzurlu, ama bir parça da karanlık gölgesi kalacaktı. Aşkla huzuru aynı anda istemek, eşyanın tabiatına dil çıkarmaktı.

Ne olursa olsun, kendimi suçlu hissediyordum. Vedat'ın yüzüne dolu dolu bakamıyordum. Gözlerimiz her buluştuğunda kalbim sızlıyordu, bakışlarımı kaçıırıyordum. O benim için endişelenir, mutluluğum uğruna elinden geleni ardına koymazken... Ben Vedat'ın iyiliğine, geçmişin kötülüğüne, annemin söylenmemiş vasiyetine, evvelce tanık olduğum onca korkunç hadiseye rağmen, bunu nasıl yapmıştım? İçimde kaynayan duyguların en güçlüsü suçluluk muydu, emin değildim. Ama en kalıcısı o olacaktı, hissediyordum. Hiç hafiflemeyecekmiş gibi görünen aşk acım bile bir gün bitecekti. Fakat Vedat'a karşı hissettiğim o asap bozucu suçluluk geçmeyecekti. Büyük sorundu bu, meşakkatli meseleydi.

Sorun vardı ama neyse ki Mehpare de vardı. O her şeyin çaresini bilirdi. Onu aramak, çıkmaz sokaklarla dolu hayatımdaki tek çıkar yoldu sanki.

Bir keresinde, olmadık bir zamanda olmadık bir şarkının bünyemde yarattığı şişkinliğe dayanamayarak, gazımı çıkarmak için gündüz vakti aradım. Her zamanki gibi Mehpare'nin dahilisini tuşladım. Nazan Öncel'in akabinde telefon açıldı.

"İyi günler, ben Neşe. Nasıl yardımcı olabilirim?"

Apışıp kaldım. İşte bunu hiç beklemiyordum. Neşe, bütün neşemi kaçırdı. Zaten nicedir içimde herhangi bir sevinç kı-

rıntısı barınamıyordu, ama köşede bucakta kalanı da bir çırpıda bozuk para gibi harcadı. Ödüm koptu. Ne işi vardı bu kadının hattın ucunda? Efervesan vitaminim Mehpare neredeydi? Başına bir şey mi gelmişti? Hastalanmış mıydı? Araba filan mı çarpmıştı? Daha da fenası, yoksa işi mi bırakmıştı? Hemen sordum. Teneşirlere gelesice Neşe, meslekaşının gece vardiyasında çalıştığını söyledi.

“Fakat gündüzleri de konuşuyoruz” diyecek oldum, hemen biz bize paketi kullanıp kullanmadığımı sordu. Kullanıyorsam Mehpare beni gündüz arayabilirmiş, ama şayet ben onu arayacaksam, sadece geceleri hattın ucunda bulunabilirmiş.

Tabii ya, nedense bunu hiç düşünmemiştim. Kızcağız telefon kablosuna bağlı yaşamıyordu elbet. Bir hayatı vardı. Mesai saatleri de tabii. Hafakanlar baskın için en çok geceleri tercih ettiğinden hep geç saatte aramıştım onu. Ama ne zaman arasam karşımda bulacak gibi hissetmiştim. Eh, bu da Mehpare’nin başarısıydı. Bana MİM çalışanı olduğunu unutturmuştu neredeyse. Hakikaten arkadaşımış gibi davranmıştı.

Peki, o zaman gündüzleri neden arıyordu beni? Madem mesai saati değil, biz bize paketinin ne özelliği vardı? Biraz düşününce Mehpare’nin bu iş için prim alıyor olabileceği dank etti kafama. Belki de paketi sattığı her müşteri için kârdan pay hakkı vardı. Ekstra gelir olsun diye mesai dışında da çalışıyordu zavallı. Eee, ekmek aslanın ağzındaydı. Filiz’i saymazsak, beni de zaten anca geçim derdine düşmüş bir aslan terbiyecisi arardı. Böyle düşününce hangimizin haline daha çok üzüleceğimi bilemeyip aklımdakileri yok saymakta karar kıldım. Nicedir aklımı yok saymayı becermiş biri olarak, içindekileri de elbet halının altına süpürebilirdim.

O gün Mehpare beni arayana kadar elimi ayağımı koyacak yer bulamadım. Aşk, hayatımda kendisinden başka bağımlılıklar da peyda etmişti. Mehpare’nin cıvıltılı sesi bun-

lardan biriydi. Günü huzursuzluk nöbetleriyle geçirdikten sonra, ancak o aradığında muhtaç olduğum kudret damarlarıma zerk edilebildi.

“N’aber cicim?”

“Off, neredesin ya? Merkezden aradım, ulaşamadım.”

“Gececiğim ben, gündüzleri başkası bakıyor hatta.”

“Öyleymiş, nemrut Neşe.”

“Hayırdır, acil bir durum mu var?”

“Yeliz’in ‘Sel Suyu’ şarkısını duydum bir yerlerde, içim çalkalandı işte.”

“Haaa, aşk şarkısı kaynaklı ani dalgalanmalar. Nasıldı şarkı, çıkaramadım?”

“Şey diyor, *doğru ve yanlış tartılmadan, coşkular, tutkular bu an yaşansın.*”

“Eee?”

“*Vur delice yıkılsam da, korkma sakın durma, al beni de yanına kat sel suyuna da diyor.*”

“Şarkı öyle buyurunca makul geldi, sen de sele kapılmaya karar verdin, öyle mi? Hey yareppim!”

“Vermedim de işte... Ya bir yandan deli gibi suçluluk duyuyorum. Ama öbür yandan da hayatımda kırk yılın başında coşkulu bir şeyler yaşamışken, yani yanlış da olsa, işte sırf yanlış diye vazgeçmek... aptalca geldi.”

“İyi de unuttun mu kuzum, vazgeçen sen değilsin. Sen vazgeçilensin.”

“Öyleyim değil mi?”

Sesim, Kemal Sunal’ın Şaban’ı gibi çıkmış, bu gayriciddi vaziyet aşkın ıstırabına yakışmamıştı. Boğazımı temizledim ve kendime paytak adımlarla koşup yüzüstü yatağa atlayan Hülya Koçyiğit akordu yaptım.

“Bir kalemde silip attı beni.”

“O yapmasa sen yapardın. Doğrusu bu çünkü.”

“Hıı, tabii. Gına geldi doğrulardan. Yanlışlardan da fena-

lık. Off, ne yapacağım ben?”

“Aklını başına topla Feribe.”

“Aklımı toprağa verdim ben Mehpare.”

“Allah taksiratını affetsin. Bak sen ne yap biliyor musun bacım?”

“Ne yapayım?”

“Türkçe sözlü hafif müziği bırak sen. Yaramıyor sana.”

“Bırakayım mı? Sigara gibi?”

“Yok, sigarayı terk etmek için iddialı bir zaman. Ama sözlerini anlayacağın kahredici şarkıları bırak. Dinleme ayol onları, canına mı susadın? İyisi mi yabancılara yönel. Michael Jackson, Madonna filan. Ama dur bakayım, İngilizcen var mıydı senin?”

“Hı hı.”

“Haa, olmadı. İngilizce de yasak o zaman. Bilmediğin diller dinle. Filipince, Özbekçe, Urduca, İnguşça filan işte, ne bulursan.”

“İnguşça ne Allah aşkına?”

“Kafkas dil ailesine mensup nezih bir dil.”

“Nerede konuşuluyor pardon?”

“Haliyle İnguşya’da.”

“Bu acayip şeyleri nereden biliyorsun be Mehpare?”

“Valla acayip sensin! Koskoca bankacı olmuşsun ama daha İnguşya’dan haberin yok.”

Kurşun adres sorup öyle gelmişti, tam on ikiden! Yaa, sen misin “Acayıplıklar içinde sadece kendilerinininkileri görmemek insanoğlunun en acayip meziyetlerindendir” filan diye sağa sola çemkiren, Feribe Hanım? Mehpare beni kendi silahımla mıhlayıvermişti.

“Ama üzülme” diye devam etti yufka yürekli dert ortağım. “Zaten ben genelde herkesin bildiği şeyleri bilmeyip, kimse-nin bilmediklerini biliyorum nedense. Neyse, şarkı türkü ve oyun havaları meselesinde anlaştık mı?”

“İnşallah.”

O gün Mehpare'ye cep telefonunu soracak oldum ama utandım, yapamadım. Hepten üstüne çullanıp kızı bezdirmek istemiyordum. Görüşmemizin belli kuralları vardı ve onlara riayete devam etmem daha doğru olacaktı. Ben onu acil destek hattından arayacaktım, o da beni geri arayamayacağımla gizli bir numaradan. Fazlasını istemek ayıp kaçardı.

Yas, bumerang kıvamında bir şeydi. Öyle atıp kaçamıyordun. Sahibinin kurtulmak için şehir dışına götürüp bıraktığı sadık köpekler gibi koşup geri geliyordu. Arada ani çöküşler yaşasam da, galiba ayrılıktan sonraki süreç boyunca yasımın ilk üç evresini atlatmıştım. İnkâr, öfke ve pazarlık dönemleri, zaman zaman hortlayıverseler de bir biçimde geçmiş gibiydi, fakat depresyon safhasında bozuk plak gibi takılıp kalmıştım. Kabullenme mertebesine bir türlü ulaşamıyordum.

Parçalı bulutlu havalarım ve gelip giden aklım eşliğinde iki haftalık ödev süremi tamamlamama ramak kalmışken, işyerinde vuku bulan bir gelişme, dünyanın ortasına bomba gibi düştü. Son zamanlarda mayınlı araziye benzeyen hayatım, böylece hepten savaş meydanına döndü.

Arsızlığım tam, ama hırsızlığım eksikti

“Böylece şubedeki bütün kuşku bakışlar bir bir
üzerime çevrildi.”

Daha evvel söylemiştim, bir bankada çalışıyorsanız hakkınızda çıkabilecek en fena iki dedikodu hırsızlık ve dalgınlıktı. Son zamanlarda dalgınlığımdan yana kimsenin şüphesi kalmamıştı ama neyse ki hırsızlık hiç mevzubahis olmamıştı. Ta ki o melun cumaya dek...

O gün öğleden sonra, Fikret üst kattan inip nefes nefese yanıma geldi. Söylediğine göre, Saadet ve Necati Öztürk çifti az evvel suratları beş karış, bankaya teşrif etmişlerdi. Görünüşe göre ortada büyük bir hata vardı ve başımız fena halde dertteydi.

Bizim şubede yıllanmış olanlar, Saadet ve Necati Öztürk'ü tanırlar. Kendilerinin, benim bankacılık geçmişim kadar müşterilik kariyeri vardı. Uzun yıllar acı vatanda çalıştıktan sonra, birkaç sene evvel nihayet tadından yenmeyen esas vatanına dönmüşlerdi. Emaye fabrikasında ter döktükleri yıllar boyunca, gurbette kazandıkları her kuruşu muntazaman bizim bankaya yatıran Öztürkler, birikimleri mevzubahis olduğunda pek evhamlı tiplerdi. Sanki diğer çalışanlar, alın tiri esanslı paracıklarını tutup başka bir hesaba yatıracakmış gibi, aynı zamanda bireysel müşteri temsilcisi de olan müdür yardımcısı Cemal Bey'den başka kimseyle iş yapmak is-

temezlerdi. Emekli olup vatan toprağına koştuktan sonra bile, çeşitli biçimlerde değerdendirdikleri paralarının akıbetini ondan başkasıyla konuşmaya yanaşmamışlardı. Ne zaman şubeye gelseler, direkt yanına çıkarlardı. Fakat o gün Cemal Bey senelik iznindeydi. Zaten Öztürkler de sıradan bir işlem için gelmemişlerdi. Torunlarının yardımıyla internetten banka hesaplarını kontrol ederken, önceki hafta çarşamba günü hesapların birinden 37 bin euro çekildiğini görünce soluğı bankada almışlardı.

Dediklerine göre, söz konusu çarşamba bizim şubeye gelmiş, yatırım fonlarıyla ilgili birkaç meseleyi danıştıktan sonra Cemal Bey'in bir çayını içip gitmişlerdi. Değil 37 bin euro, üç kuruş bile çekmemişlerdi.

İhtiyar çiftin şikâyetini alır almaz sisteme giren Fikret, hakikaten de söyledikleri gün söyledikleri miktarın hesaplarından çekildiğini tespit emişti. Üstelik para kasadan benim yaptığım işlemle çıkmış görünüyordu. O da gelmiş, işin aslını astarını bana soruyordu.

Doğrusu, hangi gün ne kadarlık işlem yaptığımı ezberimde tutacak durumda değildim. Bizimki, döviz sirkülasyonunun sık olduğu bir şubeydi ve o hafta boyunca elimden bol miktarda yüksek meblağ geçmişti. Dahası, çoğu da Cemal Bey'in müşterilerine aitti. Böyle büyük bakiyelerle çalışanlar genellikle direkt Cemal Bey'e çıkıp isteklerini bildirirlerdi. O da misafirlerine birer acı çay kakaladıktan sonra operasyonculara, çoğu zaman da bana gelip kasadan çıkış talimatı verirdi. Ben parayı hazırlayıp, müşterilere cömertçe sergilediği güler yüzü, biz çalışanlardan esirgemekte pek mahir olan sevgili müdür yardımcımıza takdim ederdim; o da karşılığında, üst kattaki kıymetlilerine imzalattığı makbuzu bankomun üzerine bırakırdı. Yine öyle yaptığımızı tahmin ediyor, ancak netlikle hatırlamayı beceremiyordum.

Böylece makbuzu aramaya başladık. Fakat ne arşivde ne

de ilgili dosyalarda izine rastladık. Yer yarılmış, kahrolası kâğıt da içine girmişti sanki.

Hal böyle olunca, olay evvela müdür beye intikal etti, sonra da apar topar Cemal Bey'e telefon edildi. Silifke'de ihtiyar annesini ziyaret eden pimpirikli müdür yardımcımız, hadiseyi duyunca küplere bindi. Hayır, böyle bir işlem hiç yapılmamıştı. Kaç senelik bankacıydı, yapılsa elbette unutmazdı. O gün çift tıpkı söyledikleri gibi gelip bir çayını içmiş, biraz konuştuktan sonra da gitmişti. Kimse para filan çekmemişti. Ortadaki şaibeli durum ağırına gitmiş olacak ki, tatilini erken bitirip pazartesi bankada olacağını söyledi. Böylece şubedeki bütün kuşkulu bakışlar bir bir üzerime çevrildi.

Dünya koca bir yetimhane

“Bütün çocuklar kader mahkûmu
gibi büyüyordu.”

Ahlak masasından hızlı bir giriş yaptığım kriminal kariyerime, narkotikle devam edeceğimi zannederken, istikametimin aniden asayiş şube müdürlüğüne çevrilmişti. Üstelik organizmeye terfi etmem de an meselesiydi!

Bu ahval ve şeraitte, hayırsız cuma günü geçmek bilmedi. Bankanın her köşesinden galiz fısıltılar yükseliyor; üzerime dikilmiş fesat gözler, ben bakınca hızla başka yöne çevriliyordu. Bir hafta evvel yapılan işlemin hatırlanmamasının çok da sıra dışı bir durum olmadığını bal gibi bilmelerine rağmen, işlemi yapıp yapmadığımı hatırlamayışım, şubedeki herkes tarafından esef ve şüpheyile karşılanıyordu. Olaydan bahsederken “hata” diyorlardı, ama fıldır fıldır dönen kem gözlerinde daha ziyade “Hırsız var!” bandosu çalıyordu. Ne yani, o kadar parayı kılıfını bile hazırlamadan cebime atıp bir güzel kasa çıkışına işlemiş, sonra da yel beyinli gibi işime gelip gitmeye devam mı etmiştim? Tamam, son zamanlarda aklım tütsülenmiş olabilirdi, ama bu kadarı zırvalıktan başka bir şey değildi!

Ne zaman çalışıp ne zaman istirahate çekileceğini bilmeyen münasebetsiz hafızamı zorluyordum. Fakat tık yoktu, o işlemle ilgili hiçbir şey hatırlamıyordum. Beynim Nedim’le

aramda geçen en ufak konuşmanın tüm teferruatını saniyesi saniyesine ezberlemişken, 37 bin euro'nun tek kuruşunu bile kayda geçmeye lüzum görmemişti. Hiçbir şey hatırlayamadığım için, şöyle göğsümü gere gere, "Benimle alakası yok" bile diyemiyordum şubedekilere. Bu da haliyle asabımı bozuyordu. Tek bildiğim, kimsenin hesabından para aşırıp cebime indirmediydim. Ama elbette kayıtlarda bir hata yapmış olablirdim. Zaten bu son zamanlarda vaka-ı adiyedendi.

Zihnimde dibe çökmüş resimleri karıştırdıkça, geçen hafta boyunca Cemal Bey'in defalarca aşağı indiğine, kimi hesaplardan para çekip hazırlamam için talimat verdiğine dair bir sürü kareye rastlıyordum. İsteklerinin çoğu da yüklü miktarlardı. Acaba bahsedilen 37 bin euro, bu işlemlerden biri miydi? Hoş, hürriyet, müsavat ve uhuvvet kadar iş disiplini konusunda da son derece hassas olan Cemal Paşa, kesinlikle böyle bir talimat vermediğini söylüyordu. Ben hiçbir şey hatırlamazken o nasıl bu kadar emin olabiliyordu? Demek, herkesin hafızası benimki gibi zina, cima ve bela temalı zındık meşguliyetlerle dolu değildi. El âlem kafasını işine verebiliyordu.

O gece Vedat'a olanlardan bahsetmedim. Canım bu konuda konuşmak istemiyordu. Mehpare'yi bile aramadım. Canım başka herhangi bir konuda da konuşmak istemiyordu. Bir an evvel pazartesi olsun ve mesele açıklığa kavuşsun diye bekliyordum sadece. Zira hırsızlık damgası, kırmızı kurdele gururuyla taşınmıyordu.

Ertesi sabah MİM'e vardığımda hayli keyifsizdim. Bekleme odasına girince Gönül'ü içeride bacak bacak üstüne atmış, ferah fahur oturur buldum. Tanıdık biriyle karşılaşmak iyice canımı sıktı. Son geldiğimde onu görmeyi ne çok istemiştım halbuki. O ise son görüşmemizde yaptığım eşekliği unutmuş gibi candandı. Pembe beyaz yüzünde güller açıyordu.

“Firuze! Ben de iki haftadır seni göremeyince dersi mi bıraktı demiştin!”

İçimden “Ağla Firuze” diye inledim. Bankada olmasa evde, evde olmasa merkezde, şaşkın beşerle hoşbeşten kaçış yoktu. Üstelik samimiyet çıtaları ha babam yükseliyor, bütün siz’lerden süratle sen devşiriliyordu. Buram buram mesafe kokan şahıs zamirinin üstüne basarak, “Geçen hafta dersim yoktu, öncekinde geldiğimde de siz sınıfa girmiştiniz galiba. Denk gelemedik” dedim. Fakat karşımdaki etkilenmiş görünmedi.

“Ha, iyi bari. Keyfin yerinde mi, nasıl gidiyor?”

“Bilmem. Yani nasıl gittiğini biliyorum da, nereye gittiği şimdilik muamma.” Sonra birden aklıma geldi. Bu Gönül üç hafta evvel de buradaydı. Üstelik derslere benden önce başlamıştı.

“Bu arada, kaç ders alıyorsunuz siz? Hâlâ bitmedi mi?”

“Mevzu başına dört ders, ama bazen uzadıgı da olurmuş, bakacağız artık” diye şen şakrak cevap verdi. Haliyle bir zıkkım anlamadım.

“Anlamadım?”

“Bebek meselesi için dört ders almıştım mesela. İki haftadır da başka bir mevzu için geliyorum.”

“Nasıl yani?”

“Bebek işini hallettik. Baktım işe yarıyor, unutmak istediğim başka bir şey daha vardı, o da aradan çıksın diye yeniden başladım.”

Apışıp kalmıştım. Gönül mektebin müptelası, dersler onun iptilas olmuştur demek. Mikrofonlarımıza ne koyuyorlardı acaba bunlar?

“Nasıl unutulacağını öğrenmişsinizdir artık. Bundan sonrasını evde kendiniz unutsanız daha ucuza gelmez mi?”

“Cık. Pilates gibi bir şey bu. Evde de yaparsın, ama uzman eşliğinde daha iyi oluyor. Bir de malum, merkezin verdiği ek

hizmetler var. Onları evde alamam. Amaaan boş ver, şu bebek meselesinden gelen parayla banka kredisini kapattım, kalanıyla da böyle kendime yatırım yapıyorum işte.”

Allah'ın manyağı! Kursa mursa gidip kendine yatırım yaptığını söyleyenlerle daha önce de karşılaşmışım. Çok merak ediyordum, ileride nerede değerlendireceklerdi acaba bu yatırımları? Hayırlı kısmet bulmakta ya da kariyer savaşlarında filan mı? Mezarlıklar, vadesi dolmuş yatırım kaynıyordu. Dünya yatırımları dünyada bile kalmıyordu. Gönül'e bu sefer neyi unutmak için geldiğini sormayı düşündüm, ama hemen vazgeçtim. Yalnız hissetmemek için dahi olsa dert dinleyecek halde değildim. Onun yerine merak ettiğim sorudan başladım.

“Öbür dersler hakikaten işe yaradı mı peki? Unuttunuz mu bebek olayını?”

“Unuttum unuttum, aklımdaki bebeği aldurdım yani” deyip histerik bir kahkaha attı.

“Ama unuttuğunuzu hatırladığınıza göre? Neyi unuttuğunuzu da...”

“Haa, tabii, ne yaptığımı hatırlıyorum. Ama onunla yaşamayı öğrendim.”

“Ne gibi?”

“Depremle yaşamayı öğrenmek gibi. O olay artık delirtmiyor beni.”

Bunu duymak içimi serinletmedi. O zavallı bebeği sattığı halde manasız bir neşeyle artık bundan etkilenmediğini söylemesi tepemi attırdı hatta. “Yavuz hırsıza bak” diye düşündüm. Eskiden hiç değilse vicdanı vardı, görünüşe göre ufak bir operasyonla onu da aldırıp büsbütün insanlıktan çıkmıştı. Bebekle yaşamayı öğrenmişmiş. Laflara bak laflara! Belki de abus suratlı adam Gönül'den nefret etmekte haksız değildi. O çıtı pıtı görüntünün altında hodbin bir canavar gizliydi. Böyle düşünmemle bekleme odasında cehennem zebanisi ola-

rak bulunduğumu hatırlamam bir oldu. İçimdeki salyalı çomar, ölümcül bir fermanı okur gibi dişlerini çıkarıverdi.

“Bu arada, derslere gelen bir adam var.”

“Eee?”

“Sizden nefret ediyor!”

Nasıl da lüzumlu bir laf etmiştim! Kendimce kötü bir şey söyleyip sevincini kursağına tıkmak istemiş, hafızamda mebzul miktarda yürek paralayıcı örnek yokmuş gibi tutup en çocukçasını seçmiştim. Gönül’e baktım. Ferman dinlemiyor, gayet rahat görünüyordu.

“Kimmiş ki o?”

“Bilmiyorum. Takım elbiseli, asık suratlı, kırklarında bir adam. On buçuk dersine gi...”

“Ha, bizim Hikmet’i diyorsun. Biliyorum, günahı kadar sevmez beni. Durumu düşünülünce haksız da sayılmaz.”

“Neymiş ki durumu?”

Az evvelki hırçınlığımdan zerrece etkilenmemiş görünen Gönül, gıybet sevincini acıklı hikâye iştahına bulayıp, ağzında lokum varmış gibi dilini şaklata şaklata anlatmaya başladı. Bu ikisi ilk tanıştığında, Hikmet ne hikmetse MİM’e düşüş sebebinin Gönül’e söyleme gafletinde bulunmuştu. Sonra Gönül’ünkini öğrenince de ağzını açıp gözünü yummuştu.

Hiç ummazdım ama bu rafyalı bayram çikolatası kılıklı Hikmet, yetimhanede büyümüşü. Eli sopalı müdürler ve yaşça büyük, gönülce erken kararmış yurt abileri arasında pek de hoş bir çocukluk geçirmemişti. Hatırlamak istemeyeceği feci yıllardan sonra, şanssız ancak kötü filmlerde ve ucuz romanlarda rastlanacak şekilde yaver gitmiş; birlikte büyüdüğü çocuklardan liseye ulaşanı profesör sayılırken, o üniversiteye girmekle kalmayıp fakülteyi dereceyle bitirmişti. Öyle ikrah etmişti ki geçmişinden, ondan kurtulmak için canını dişine takıp çalışmış, kurduğu hayalleri bir bir gerçekleştirmişti. Burslarla okumuş, yardım fonlarıyla iş kurmuş,

hırsı ile çalışarak nihayet parayı bulmuştu. Yepyeni bir çevreye girmiş, başladığı yerden çok uzakta, bambaşka bir insan olmuştu. Ne var ki pasaklı mazi, paslı bir enkaz gibi saplanıp kalmıştı yüreğine. Kompleksleri, güvensizlikleri, başkalarının karşısında birdenbire elinin ayağına dolaşıvermeleri bir türlü geçmemişti. Hikmet de geçmişi unutmak, safralarından kurtulmak istiyordu. Onun için gelmişti MİM'e.

Sonra, sohbet sırasında Gönül'ün malum marifetini öğrenince, oracıkta ondan nefret etmişti. Çünkü kırk yaşını devirdiği hayatında en çok ilendiği kişi, ne yetimhane müdürleri ne canını yakan öbür çocuklardı. Ömrünün nefret ilahesi, asla bağışlamayacağı tek kişi, bebekken kendisini terk eden annesiydi. Sebebi ilgilendirmiyordu Hikmet'i. Hangi koşullarda olursa olsun, öz annesinin yanında büyüse, çok daha iyi bir hayatı olacağına emindi. İşte, bir bebeği öz annesinden ayıran Gönül'e bu yüzden müthiş diş bilemişti. Genç kadına uzun bir fırça kaymıştı evvela. Sonra da yüzüne bile bakmayı reddetmişti.

"Zaten sonra pek görünmedi ortalıklarda. Belki dersi bırakmıştır. Ya da bitirmiştir, kim bilir" diye bağladı lafını Gönül. Ben de zebanilik kariyerimde yükselmek için, "Önceki hafta buradaydı. Siz derse girmeden bu kata çıkmıyor anladığım kadarıyla" diye atıverdim odunu mesai bölgeme. Gönül, hiç de gönül koymuş gibi görünmüyordu. Tavırlarına bakılırsa, kızıp gücenmekten ziyade Hikmet'e hak veriyor, daha doğrusu acıyordu.

"Zavallılık" dedi. "Ne zenginlik, ne yeni hayat kâr eder ona. Belli, ne yaparsa yapsın hırsı geçmeyecek. Anasız kalmış çocuk büyür mü? Yazık, hiç büyüemeyecek. Öff, kazasız belasız büyüdüm de kurtuldum yeminle. Çocukluk ne fena şey!"

Bu çıtı pıtı Gönül bazen böyle boyundan büyük, okkasından ağır laflar edip, kalbimi ikiye ayırıveriyordu. Ama anla-

şılan o ki anası olmayanların da yarası tarafından büyütüldüğünü bilmiyordu. Onun da, Hikmet'in de bilmediği bir şey daha vardı. Gönül bir verdiği bebeği, Hikmet de sırf kendini yetim sanıyordu herhalde, diğerleri değilmiş gibi. Oysa analı babalı da olsa, bütün çocuklar kader mahkûmu gibi büyüyor, yetim ölüyordu. Yetimlik ebeveyninden değil, insanın ruhunun üflendiği yerden geliyordu. Hepimiz yetimdik. Yoksa yalnızlık, nükleer bombalardan bile daha büyük dert olur muydu başımıza? Bu merkez mesela kurulur muydu? Günahlarımız da sevaplarımız da, her şey ya yalnızlıktan ya yalnızlık korkusundandı bana kalırsa. Dünya koca bir yetimhaneydi. Başka türlü, adına zaman dedikleri delik böyle çimdikler miydi ruhumuzu, bu kadar yalnız olunur muydu?

Sınıfının kapısındaki ışık yeşile dönünce, az evvel o gamlı lafları eden baykuş kendi değilmiş gibi, etekleri uçuşarak yerinden kalktı Gönül. Bu sefer neyi unutmanın peşinde olduğunu bilmiyordum, ama derse girmekteki telaşına bakılırsa durumu acildi.

O gidince bekleme salonunda yalnız kaldım. Eh, salon da koca bir yetimhane sayılırdı nihayetinde. Hiç yetimhane görmemiştim, ama eskiden annemle birlikte huzurevlerini ziyaret ederdim. Nedense yetimhanelerle huzurevlerinin birbirine benzediğini düşünürüm hep. Birinde çocuklar, öbüründe yaşlılar. Yetişkinlerin hayatına henüz alınmamışlar ve işleri bitti diye iskartaya çıkarılmışlar. Yaşlılar hep birilerinin gelmesini bekler dururdu. Çocuklar da öyle olmalı. Ama bir beklediğiniz varsa genellikle gelmez. Beklemek çünkü, bir olmazı oldurmayı umanların safdilligidir. Gelecekler zaten kalbinizi yormadan gelir. Bekletmek, gelmeyeceklerin işidir. Bu yüzden en çok gelmeyecek olanlar beklenir.

Üçüncü ders: Gel barışalım artık

“Barışmayalım, çünkü küsmeyelim hiç.”

Yedi numaralı sınıftan içeri girdiğimde, dert kotamı karanlığı dert edemeyecek kadar doldurmuştum. Hayatım, palyaçoların salya sümük ağlayıp trapezcilerin keleşli katliam yaptığı mahşeri bir sirk çadırına dönmüştü. Evvela durduk yere küt diye birine tutulmuştum, kocam olmayan birine. Adresini şaşırmış zehirli bir Eros okuyla delinmiş, hem sadakatsizlikten hem aşk acısından iki ayrı hüküm giymiştim. Sonra daha bu belaları savamadan bir de bankadaki hikâye çıkmıştı başıma. 37 bin euro'luk meşum hikâye! Hayatımın tümüyle kontrolümden çıktığını görmek asabımı bozuyordu. Velhasıl, bunca derdin yanında, yirmi voltluk ampule bakan karanlığın esamisi bile okunmuyordu. İçimdeki karanlık, dışındakini boğmuştu.

Ama nefesim için aynı şey söylenemezdi. O gafil, hâlâ dar ve kapalı mekânlarda sıkışıyordu. Yerime oturduktan sonra yine gözlerimi kapadım. Soluğumu zapturapt altına alabilmek için, nerede olduğumu unutup hayallere yuvalanmaya çalıştım.

Yan yana oturuyor fakat konuşmuyorduk. Çok şey söylemek istiyordum aslında. Ama çok şey söylemek gelince içinden, susmalıydı insan. Birine çok şey söylemek istemek, o birini haddinden fazla önemsemekti çünkü. Böyle aşırı önem-

seyen, kaybetmemek için ne yapacağını bilemezdi. Hata üstüne hata yapardı o yüzden. Ve sonunda muhakkak kaybederdi. Çok korkuyordum kaybetmekten. Susacak kadar çok. Nihayetinde gülümseyip, “Gel barışalım” demişti. Kolayca, hiç korkmadan... Ürkütmeden çekinir gibi kaçamak bakışlarla yüzüne bakmıştım. Yüzüne bakmış ve temenniyle teselli arasında gamlı bir perdeden mırıldanmıştım: “Barışmayalım, çünkü küsmeyelim hiç.”

“Merhaba” dedi Ses. Öyle derinlere dalmışım ki mikrofonun açıldığını bile duymamışım.

“Solgun görünüyorsun, iyi misin?”

“İyiym.”

“İyi misin?” sorusuna yalandan cevap vermek âdettendi. Benim de folklorumuzu yaşatacağım tutmuştu. Yoksa iyi miyi değildim. Bilakis, nefes almanın yaşamak sayılmayacağının canlı kanıtı gibiydim. Ama cevabı verdikten sonra yalanım aklımı çeldi ve garip bir aydınlanma yaşadım. Dertlerim arttı diye niye dertleniyordum ki? Birkaç hafta öncesine kadar aşk acımdan gayrısını düşünemezken, şimdi kafaya takığım mevzuların ortaya karışık tabak formunda çeşitlenmesi beni memnun etmeliydi. Demek ki aşk elemi, artık kalbimin tek sahibi değildi. Bu muazzam kazanımı, hem unutma derslerine, hem de her gün kapımı bir öncekinden berbat bir haberle çalmayı huy edinmiş vazifeperver feleğe borçluydum. Bilhassa feleğin hakkı ödenmezdi. İçimden geçmişi için münasip bir kaside düzecektim ki Ses’in sözlerinde bir şey, ilk duyduğumda umursamadığım bir nokta dikkatimi çekti. Solgun göründüğümü söylemişti.

“Siz... beni görebiliyor musunuz?”

“Elbette.”

“Peki ben sizi?”

“Ancak yolda karşılaşırsak.”

“Tanımıyorum ki. Karşılaştığımızı nasıl anlayacağız?”

“İzel’in en bayık şarkısı hangisidir bilir misin?”

“Ne?!”

“Anlayamazsın.”

“Ama siz böy...”

“Bırakalım şimdi bunları, derse başlayalım artık.”

Karanlık bir kabine kapatılmaya da, yüzünü dahi görmediğim birinin annemin ağzından çaldığı sesle verdiği buyruklara itaat etmeye de bile isteye razı gelmiştim. Razı gelmek ne ki, çıkarıp üstüne para bile vermiştim. Adalet aramak için geç kalmıştım. O sırada dünyaya atasözü olarak gelsem, kesin “kendi düşen ağlamaz” olacaktım.

“Nasıl geçti son iki hafta?” diye sordu Ses.

Yasımı tutmak için kalbime reva gördüğüm kazıkları; Yeşilçam melodramı hatmetme, tuvalet kâğıdı rulosu tüketme gibi zorlu alanlarda kazandığım olimpik başarıları ve elbette aramızdaki gizli anlaşmayı bozmadan, Mehpare’yle yaptığımız konuşmaları anlattım. Ses işittiklerinden memnun kaldı.

“Güzel. Acil destek hattından yardım almana memnun oldum. Birileriyle konuşabilmen süreci hızlandıracak.”

Sonra da genzindeki skaladan annemin en müşfik tonunu seçip tatlı tatlı anlatmaya başladı. Onu dinlerken insan bir omuz bulsa yaslanır, diz bulsa uzanır, ılık süt kıvamında şefkatli uykulara daldı.

Dediğine göre, kalbi pare pare eden kaybın yası hakkıyla tutulup, duygular utanmadan, korkmadan, ertelenmeden doya doya yaşandıysa, şimdi sırada barışma faslı vardı. Gidenin ardından yapılması gereken, onun hayatımızdaki varlığıyla el sıkışıp medenice ayrılmak, sonra da yokluğuyla barış imzalamaktı. Bu hafta, cümle kabahat affedilecek, barış çubukları tütürülecekti.

“Birini düşünmek, onu daha çok düşünmeye giden yolu açar” dedi Ses. “Düşündüğün şeyle beynin arasında bir kanal olduğunu varsay. O şeyi her düşündüğünde genişleyen

bir kanal. Birinin hafızanda kapladığı yer, onu düşünme sıklığıyla orantılı. Yani artık malum meseleleri düşünmeyi bırakacağız ki kanal genişlemesin. Yavaş yavaş incelsin.”

“Şaka mı bu?”

“Niye, komik mi geldi? Beyindeki sinapslarla ilgili gayet bilimsel bir gerçekten söz ediyorum.”

“Allah razı olsun da... Ne diye bugüne kadar düşün düşün diye başımın etini yediniz madem? Sayenizde benim kanal duble yola döndü!”

“E konuştuk ya bunları. Her şeyin sırası var. Yemeği çiğnemedi mi yutuyorsun sen?”

“Bazen.”

“Şişkinlik kaçınılmaz o zaman! Evvela kırk kere çiğneyecek, öyle yutacaksın. Bir güzel hazmedip, nihayetinde affedersin aptesinle dışarı attıktan sonra da üstüne sifonu çekeceksin. Unutma dediğimiz hadise budur!”

“Pis işmiş, ama yediğimiz haltların vücuttan tamamen atılabildiğini bilmek güzel.”

“Tamamen demek zor. Çocuklar böyle büyüyor. Yetişkinler de böyle hantallaşıyor. Geride tortusu kalan hatıralarla.”

“Büsbütün kurtulamıyoruz ha? İstenmeyen kilo, istenmeyen gebelik ya da işte benimki gibi delilik olarak bir şekilde kalıyor yani bünyede.”

Ses, konudan uzaklaştığımızın alarmini verir gibi boğazını temizledi.

“Önce neyi unutacağını netleştirmen gerekiyordu. Sonra da yasını tutman. Ama sonsuza kadar aynı yerde patinaj yapmanı istemiyoruz elbet. Şimdi barışma ve kurtulma safhasına geçmenin zamanıdır.”

Dediğine göre, barış safhası zor olmayacaktı. Başlangıçta öyle görünmese de birinin yokluğuna alışmak, varlığını benimsemekten kolaydı. Kimsenin yokluğu, varlığı kadar yaralayamazdı insanı. Yok vardan az acıttırdı.

O öyle mırıl mırıl anlatırken, ilk defa yalan söylediğini hissettirdi. Yüzlemedim ama. Ne de olsa beni yüreklendirmek için arada böyle kurusıkı atmak hakkıydı. İnansam ne güzel olurdu hem. Ama nerede bende o şen cühela şansı?

“Kiminle barışacağını biliyor musun, Feribe?” diye sordu. Açıkçası, bu barışma lakırdıları asabımı bozuyordu. Farkındaydım, çok modaydı bu havalar. Analistler, kişisel gelişimciler filan bilhassa bayılıyordu. Yaşam koçlarının elinde kurbanlık koça dönen akıllılar, kırkıktan sonra tutup çocukluğuyla, otuyla bokuyla barışmaya kalkıyor; durduk yere milletin maskarası oluyordu. Kendimi böyle utanç verici bir manzaranın içinde hayal etmek istemediğimden, tahminde bulunmaktan kaçındım.

“Bilmiyorum.”

“Önce, yaşadıklarından kimi mesul tutuyorsan onunla. Sonra da yaşadığın şeyle.”

“Yani?”

“Bunu sen söyleyeceksin, Feribe. Bütün bu olanlar yüzünden en çok kime öfkелisin?”

On puanlık uzman sorusu! Cevaba uzanacak oldum, durdum. Ne garip! İnsan bazen en kolay soruların cevaplarını bilmiyor. Bir sorunla karşılaştığında öyle derine dalıyor ki, kıyıdaki işaretleri toplamayı ihmal ediyor. Sahi ya, içimdeki onlarca duygudan biri de öfkeydi. Peki ama kimdi, neydi, o öfkenin esas esbabı mucibesi? Kimi affetmeliydim ben, ya da neyi?

Düşündüm.

Galiba kendimi, bu haltları yediğim için. Galiba Nedim’i, günahıma ortak olduğu için. Galiba kalbimi, daha sağlam olmayı beceremeyip Çin malı gibi kolayca kırılıverdiği için. Peki ama en çok kimi?

Kendime öfke duyduğum doğrudu. Ancak bu yeni değildi. İçimde bir yerlerde filizlenmiş sarmaşık gibi, senebesene

yayılmış, ruhumu kaplamıştı. Evvela olmak istediğim insana sırtımı dönüp selam vermeyeceğim birine dönüştüğüm için öfkeliydim kendime. Sonra hakikaten güvenebileceğim tek kişiye, kocama ihanet ettiğim için. Hiçbir şey olmayı beceremediğim şu hayatta en azından dürüst ve adil olmak isterdim. Bunu dahi becerememiştim. Düşündükçe kendimle ilgili ilk hissimin gürbüz bir hayal kırıklığı olduğunu idrak ediyordum. Bir vakitler hayal kurmuş olmanın kaçınılmaz neticesi. Bunu önemsemediğimi düşünürken yanılmıştım. Bal gibi de umursuyordum.

Öfkemi Nedim'e yöneltmekse manasızdı. Bırakıp gitmesini saymazsak, bana kötü bir şey yapmamıştı. Kalbimin yerinden fırlamasına, Veli Efendi'de ufak bir tur atmasına neden olmuştu, evet, ama bu Nürnberg'de yargılanmayı hak eden bir insanlık suçu sayılmazdı.

Kalbime gelince, âşık olmayı kendine yedirecek kadar zayıf olduğu için kızgındım ona, evet. Fakat sahibini dahi şaşırtacak kadar hızlı atmış bir kalbe zayıf demek belki de doğru olmazdı. Birkaç sene evvel ufak bir rahatsızlık sonrasında tansiyonumla birlikte nabzımı da alan hemşire, kalbimin dakikada sadece elli sefer attığını görüp telaşa kapılmıştı. Birtakım testler yapılmış, vücuduma bağlanan kablolar marifetiyle, tembel kapakçıkların mesaisine göz atılmıştı. Nihayetinde bunun benim uyuşuk kalbimin normal hızı olduğuna karar verilmiş, endişeye mahal olmadığı söylenmişti. Bütün o hastane ziyaretleri boyunca hastalana hastalana kalbimden hastalanmakta içimi ısıtan bir şey bulmuş, hatta turp gibi olduğumu öğrenince neredeyse bozulmuştum. Sonra, yani âşık olunca, bir gün Nedim'le buluşmadan hemen önce sırf meraktan nabzımı ölçtüm. Kalbim eskisinin iki katı hızla atıyordu! Şimdi ben, çocuklar gibi koşarak gittiği bir oyunu düşerek bitirdi diye, zavallı kalbime nasıl kızardım? Hayır, Çin menşeli filan değildi, sadece içten içe mutluluğa hevesliydi.

Bu taraklarda bezi olmadığını zannederken aldanmıştım. Herkes en çok kendininkini beğendiğinden bir tek akla nazar değmezmiş derler. Bütün akıllara burun kıvrırmış biri olarak, ne çok konuda faka basmıştım!

Bu durumda mutsuzluğumun müsebbibi ne kalbim ne de onun karmaşık kirpikli jokeyiydi. Kızdığım, bizzat bendim aslında. Barışmam gereken talihli de öyle! Bunu Ses'e söyledim, iltifat mı hakaret mi anlaşılamayan cinsten, akıllara ziyan bir cevap verdi.

“Senin gibi mükemmeliyetçi tipler, her zaman en çok kendilerine öfkeli. Zaten. Ama bil ki kimse mükemmel değil, sen de olamazsın.”

Mükemmeliyetçi? Ben? Daha neler! Hayatımı mükemmellikten en uzak noktaya taşımak için elimden geleni ardıma koymamıştım. Ha, bu uğurdaki çalışmalarım mükemmele yakın netice vermişti, evet, ama Ses'in bunu kastettiğini sanmıyordum. Zaten oralara hiç takılmadan devam etti.

“Kozunu kiminle paylaşacağını bulduğuna göre, meselenin yarısını çözmüş sayılırsın.”

Üçüncü dersimiz baygınlık verecek miktarda klişe ve iyimserlik ihtiva ediyordu. Ses'in ne kastettiğini pekâlâ anlıyor, ancak başlamanın yolun yarısı filan olmadığını da gayet iyi biliyordum. Hiç yola çıkmamaktan evlaydı, fakat sadece o kadardı. Bu, ilerlemek değil, başladığım yere dönebilmek için çıktığım bir yoldu. Çalışlarla örülmüş bir bumerang patikası. O nedenle böylesine çetindi. Çocukları gitmenin zor olduğunu sanır. Halbuki asıl zor olan dönmektir. Şimdi ben nasıl dönecektim ki eskiden olduğum kişiye? Ve de hangisine?

Bana kalırsa, reenkarnasyon diye bir şey var ve bütün kimlikler aynı hayatta yaşanıyor. İnsan bir ömür içinde öyle çok defa başka birine dönüşüyor ki, dönüp geriye baktığında hangisinin kendisi olduğunu bulup çıkarmakta zorlanıyor. Kimdim ben? Şenlikli alkışlar eşliğinde doğum günü pastasını ke-

sen gamsız çocuk mu? Büyüyünce yazar olmak isteyen hayalperest ergen mi? Çok mutlu sandığı annesini salonun tavanında sallanırken gördükten sonra, artık hiçbir şey istemediğini fark eden bahtsız liseli mi? Her sabah kalkıp neden gittiğini bile bilmediği fakültenin yolunu adımlayan umutsuz üniversiteli mi? Sefil bir bankonun ardında oturup bütün gün banknotları ve saniyeleri sayan bezgin bankacı mı? Aile kurmakla yarım kalmış bir şeyleri tamamlayabileceğini umarak, apar topar evlenen eksik kadın mı? Önce çocuk istediğine karar verip hamile kalan, sonra içinden bir anne çıkaramayacağını anlayıp kürtaj olan yarım kalmış anne mi? Beklenmedik bir aşkın kollarında, uzun zaman evvel emekliye ayrıldığı yaşama sevincini arayan aptal âşık mı? Neşesini ararken kendini kaybeden aşk kurbanı mı? Hangisi bendim? Aşk acımı unutmak için bunların hangisini affetmeliydim?

Size söylemeyi unuttum; evet, annem vadesini doldurmayı beklemek yerine, kendini bir ip marifetiyle öldürmeyi seçti. Olup bitenlerden hep babamı ve böyle söyleyince garip gelebilir ama, annemin tüketim alışkanlıklarını sorumlu tuttum. Babamın hikâyesi uzun, diğerine gelince... Annem alışverişte kaliteyi fiyattan üstün tutma prensibine sahip biriydi. Tekrar tekrar yenilemek gerekmesin diye, uzun ömürlü, dayanıklı mallar seçer; “Ucuzunu alacak kadar zengin değiliz, kızım” derdi. İpin de en sağlamını almış olmalı. İpin uzun ömürlü oluşu, onun ömrünü kısalttı. Hayatına kesemize uygun ve kaliteli bir biçimde son vermeyi tercih etti annem. Adi bir ip alsaydı, hani ağırlığını taşıyamayıp kopuverecek cinsten... diye düşünürdüm eskiden. Oysa kahrolası ip sapasağlamdı. Annemin hayatla bağı ise inceldiği yerden kopacak kadar zayıflamıştı. Ben de Tuco’nun boynundaki ipe nişan alan Sarışın kadar iyi değildim, vaktinde yetişemedim. Böylece öğrendim işte; bazı ipler haddinden fazla sağlam, insanlar genellikle bahtsızdı. Kaçacak yer lazımdı.

Aslında şu hayatta başıma gelen tek gerçek kötü şey bu. Annesini tavanda sallanırken görmüş birinin, unutmamak için aşk acısından yana kullanması sizi şaşırtmasın. İnsan bazı acıları unutmak istemez. Çünkü onlar omurgası olmuştur artık. Yerinden kıpırdatmaya bile gelmez. Sonra her şey yıkılır. Altında kalırsınız.

Çoğumuzun hayatında, her şeyin sadece tek bir sebebi vardır. Tek bir yoksunluk, tek bir acı taksim edilir ruhumuzun her zerresine. Başka zamanlarda, başka şekillerde, başka suretlerde... Kalbimizdeki bütün yalnızlıklar, yanlışlıklar, yarımliklar, hep onun eseri; biz, hep onun esiri. Ama sebep sonucu değiştirmiyor işte. Öyle ya da böyle, bir yeri doldurmak veya boşaltmak isterken, yanlış bir şeyi yanlış yerde ararken, bir yarımı tamamlayacağım, kendimi avutacağım derken, belki de bir mezarlık ziyareti yapmak yerine tutup âşık olmuştum. Çok mu aptalca? Öyle olsun. Gelelim unutmaya. Ders üç; kendimi affedecektim. Bir boşluğu başka bir boşlukla doldurmaya kalkıp, sonunda şapa oturduğu için kalbime merhamet edecektim.

“Kendini affetmeden olmaz” diyordu Ses. O kadarını anlamıştım. Ol, demek kolaydı, mühim olan nasıl olunacağıydı.

“İnsan kendini nasıl affeder?”

“Başkalarına gösterdiği merhametin hiç değilse yarısını kendine göstermeyi deneyerek.”

“Başkalarına merhamet etmiyorum ki ben.”

“Öyle mi dersin?”

“Açıkçası emin gibiyim.”

“O yüzden mi seni bırakıp giden eski sevgilin yerine kendini suçlamayı yeğliyorsun?”

Ben yutkundum, Ses tam gaz devam etti.

“Bazıları kalın zırhlarla gezmeyi sever. Âşıkça umursamaz, zayıfsa güçlü, korkaksa cesur, merhametliyse acımasızmış gibi görünmek ister. Sadece başkalarını değil, kendini de

kandırmaya, dünyadan ve duygularından böyle korunmaya çalışır. Sen de onlardan mısın Feribe?”

“Ben...”

“Sen sadece canın yanmasını istedin. Ama muhtemelen çok daha evvel yanıyordu zaten. Hep öyle olur. Yani hepimize. Bir keresinde buraya bir adam gelmişti. Platonik aşkının söylediği bir sözü unutmak için. Kadın şakalaşırken adama, ‘Bacak-sız’ demiş. Kötü niyeti olmadan, hızını alamayıp, boş bulunup. Lafın talihsizliğini fark edip defalarca özür de dilemiş. Ama bu, adamı daha beter incitmekten başka işe yaramamış. Adam cüceydi. Hep bu gerçekle yaşamışken, belki de hayatta en iyi bildiği şey cüce olduğu hakikatiyken, tutup sadece o lafa takılmış; ömrü boyunca boyundan dolayı çektiği onca azap içinde bir onu unutmak, onun acısından kurtulmak istemişti. Daha doğrusu, kalbinin zaten kırık olduğunu görmezden gelip, kıranın o söz olduğunu iddia etmişti. Esasında acısı çok daha eskiydi tabii. Kendini tutmuş tutmuş, sonunda volkanik dağlar gibi patlayıvermişti. İçine doğru, ne yazık ki. Neyse, sonuç olarak biz o tek kelimenin tortusunu temizledik, ama kadim keder yerinde kaldı. Yaşadığı sürece canı yanacak adamın. İnsan olanın çünkü, canı yanar. Bu böyledir. Kendimizi elimizden geldiğince korumakla mükellefiz, ama dünya ağrısını geçiremeyiz, Feribe. Senin de yanacak. Engelleyemediğin için kendine kıyamazsın. ‘Bütün bunlar neden benim başıma geldi, neden bana oldu?’ diye soruyor musun kendine hiç?”

“Evet, tam da bunu soruyorum” diye cevap verdim, derin nefes almaya çalışarak.

“O zaman ben de sana sorayım. Neden sana olmasın? Ya da kime olmalıydı? Sen hak etmemiştin, ama başkaları mı etmişti? Daha aptal olanlar mesela? Kendine karşı takındığın bu acımasız tavrın altında sinside bir kibir gizli, görüyor musun?”

Bilip bilmeden konuşanlar her zaman tepemi attırmıştır.

Kibirmiş! “Halt etmişsin sen! Sesini ödünç aldığı kadın hakkında en ufak bir fikrin olmadığı için böyle geniş geniş konuşuyorsun” demek istedim, ama bunu içimden söyleyecek takati bile bulamadım. Bir tuhaf hissediyordum kendimi. Yer, ayaklarımın altından çekiliyordu sanki. Ses, bilmediği diğer şeylerin yanına bunu da ekleyip devam etti.

“Elbette sen de hata yapabilirsin. Düşüncesizlikler, aptallıklar filan da. Herkes kadar, herkes gibi, senin de harcıâlem yanlışlara hakkın var. Bunun için kendini suçlayamazsın. Bu işte kendini hoş görmelisin. Aynadaki kadına yüklenip durmaktan vazgeçmeli, ruhuna merhamet etmelisin. Affetmek bu demek.”

Hafta boyu başıma gelenlerden mi, hatırladıklarımın mı, yoksa Ses’in anlattıklarından mı, bilmiyorum ama iyice sersemlemiştim. Başlangıçta umursamadığım karanlık, zamanla inceleceğine daha da güçlenmiş; nefes alışverişim gittikçe güçleşmişti. Kendimi iyi hissetmiyordum. Bunu söylemek için ağzımı açtım, ama konuşmayı beceremedim. Ses, olan bitenden habersiz, anlatmayı sürdürüyordu. Annemin kadife-cik sesi, kulaklığımdan süzülerek minik kabinimin içine doluyordu. Boşluğa dağılan sözcükler, metalik duvarlara çarparak büyüyor, beynimin içinde tazyikle zonkluyordu. Kulaklarım uğuldamaya, başım dönmeye, gözlerim birer alev topu gibi yanmaya başladı. Bu kez konuşmak değil, nefes alabilmek için araladım ağzımı. Boğazımdan hayvani bir hırıltı çıktı. Bir şey söylemek istemiştım ama ne, imdat mı? Sandalyem boşlukta dönüyor, yer uyanmaya çalışan bir canavar gibi ağır ağır kıpırdanıyordu. Deprem mi oluyordu acaba? Dışarıdaki depremse içimdeki dalgalanma neyin nesiydi? Dengemi kaybettim. Birazdan sandalyeden yuvarlanacağımı, döşemeye kapaklanacağımı hissettim. Son gücümle elimi masanın altındaki tümseğe götürürken, annemin çılgılığını işittim.

“Feribe! Neyin var senin?”

Ponponlu terlik rehabilite merkezi

“Artık kimsenin gidenlerin arkasından bakacak zamanı yoktu.”

Kendime geldiğimde bembeyaz bir hastane odasında yatıyordum. Koluma serum bağlanmıştı ve damarlarımda karıncalar koşturuyordu. Kan görürüm korkusuyla kafamı öbür yana çevirdim. Başımda bekleyen altın kalpli hemşire, uyan-dığımı fark edince gülümseyerek manasız bir neşeyle şakıdı.

“Merhaba Feribe Hanım. Nasılsınız?”

“Ne oldu bana?”

“Ufak bir baygınlık geçirdiniz.”

“Baygınlık mı?”

“Ama bir şeyiniz yok. Stresten oldu herhalde. Yediğiniz bir şey de dokunmuş olabilir tabii. Bugün ne yediniz?”

“Hiç.”

“Sabah kahvaltı yapmadan mı geldiniz?”

“Nereye?”

“Merkezimize.”

Bu esnada kapı açıldı ve ilk ders günü bana mihmandarlık eden lord içeri girdi.

“Ooo Feribe Hanım kendine geldi mi? Geçmişler olsun efendim.”

Başım hemşireye dönük, gözlerim lordda, sorumun muhatabını kendim bile bilemeden sordum:

“Merkezde miyim?”

Grant çeneli, Peck dudaklı, Gable bakışlı, Salman alınlı, beyaz önlüklü lord cevap verdi:

“Evet, acil sağlık servisimizdesiniz.”

“Hastanedeyim sanmıştım.”

Mevzubahis sıhhatim olunca, meydanı Lordlar Kamarası'na bırakmak istemeyen hemşire, bir sağlık neferi olarak ağırlığını koyma ihtiyacı duymuş olacak ki söze girdi:

“Doktorumuz nakledilmenize lüzum görmedi. Merak etmeyin, burada sizinle ilgilenecek teçhizata sahibiz. Ama görünüşe göre bir şeyiniz yok zaten. Kahvaltı yapmadım mı demiştiniz?”

“Hı hı.”

“Akşam ne yediniz?”

Düşündüm, bulamadım.

“Hatırlamıyor musunuz?”

“Akşam yemek yememiştim galiba. İştahım yok bu aralar.”

“Peki, öğlen?”

“Şehriye çorbası.”

“O kadar mı?”

“Bir de elma.”

Hemşire yüzünü sarkıttı. O haliyle sağlık görevlisinden ziyade, koca günü cips kolayla geçiştirmiş evladını ponponlu terlik marifetiyle cezalandırmaya hazırlanan bir anneye benziyordu.

“E bravo yani! Neden baygın düştüğünüz şimdi anlaşıldı! Açlıktan olmuş.”

Azarımı ve serumumu yedikten sonra, anaç hemşirenin bir koşu kapıp getirdiği vişne suyu ve pötibör bisküviyle ödüllendirildim. Yahşi lord sağ olsun, kılavuzluğu yetmezmiş gibi bir de hastabakıcılığım soyunup elleriyle besledi beni. Derken şaşı bir doktor son muayeneyi yapıp, karnımı doyurmak dışında bir ihtiyacım olmadığını söyleyerek, daha fazla müşa-

hede altında tutulmama gerek kalmadığını müjdeledi.

Toparlanmak için yerimden doğrulurken, kılavuz kargam, ihtimamlı hastabakıcım, sevgili lordum da, çıkışa kadar eşlikçim olacağını ilan edip gülümsedi. Kısa süre sonra, beyefendinin hacimli koluna çengelliğe misali takılmış halde acil sağlık servisi dedikleri yerden çıktığımda, kendimi her hafta adımladığım o uzun koridorda buluverdim. Geçenlerde deneyip de açamadığım kapının tam önünde. Demek, sonunda kilitli kapıların ardına geçmeyi becermiştim. Ne var ki bunu yaparken nerede olduğumu anlayacak kadar kendimde değildim.

“İlk geldiğimde turlamayı teklif ettiğiniz yerler buralar mıydı?” diye sordum, Adonis’e şirk koşulmaya aday lorduma.

“Ya, ‘Hizmet alacağınız zaman nasılsa görürsünüz’ demiştim, öyle de oldu. Allah sağlık versin de diğerlerini görmenize lüzum kalmasın.”

“Hayırdır, diğerleri gasilhane filan mı?”

“Gasil? Ha? Ne? Haa, ilahi! Diğerleri dediğim, kişisel destek ünitesi, şarj odası, deşarj odası, özel departmanlar filan işte.”

“Nasıl yani? Telefonlar için hususi odanız mı var?”

“Yok canım. Danışanlar için. Dersler herkesi farklı etkiliyor. Kiminde negatif enerji birikiyor. Onu mesela deşarj odasına yolluyor uzmanı. Koşu bandına alıyoruz yahut üzerinde unutmak istediği kişinin ya da işte her neyse onun resmi olan dart tahtasının karşısına mesela. Kimi de duygusal olarak güçsüz düşüyor, öylelerine de şarj odasında özel programlar hazırlanıyor. Durumuna uygun, güçlendirici şarkılar, filmler...”

“Durumuna uygun şarkı ne ki?”

“O değişir. Kimine “Eye of the Tiger”, kimine “I Will Survive”, kimine “Angara’nın Bağları.” Artık kime ne lazımsa. İhtiyacınız olsaydı uzmanınız sizi de yönlendirirdi. Ama iyi, lüzum görmemiş demek ki. Tabii yine de bu hizmetlerden faydalanmak isterseniz kendisinden talep edebilirsiniz.”

Şaka yapıp yapmadığını anlamak için yüzüne baktım. Gayet ciddiye. Görünüşe bakılırsa aklını kaybetmişti, ama yine de düşünmeye çalışıyordu. Yadırgamadım. Ne de olsa ben de bir bakıma hayatımı kaybetmiştim, ama hâlâ yaşamaya uğraşıyordum. Üstelik telefon desteği almış biri olarak, şarj desteğine dudak bükmeye hakkım olmadığını da biliyordum. Hafiyelik yapamayacak kadar bitkindim, fakat aklımda kılmıdayan soruyu sormaktan da geri durmadım.

“Acil destek hattı, hani telefonlu olan, o da burada mı?”

“Yok. Burada sadece bu kata özel hizmetler var. Acil destek hattı idari işlere girer.”

“Yani?”

Lordum cevap vermek için ağzını açtı, sonra yeni bir şey fark etmişçesine dikkatle yüzüme bakıp solgun göründüğümü söyledi. Eve varır varmaz karnımı güzelce doyurmam gerektiği tembihi etrafında hazırlanmış coşkulu bir vaaz eşliğinde, beni çıkışa dek kibarca sürükledi. Ana kapıya varınca da yoldan bir taksi çevirip ihtimamla bindirdi. Arkamdan mendil sallayıp su da dökecek mi diye meraklanmaya başladığım sırada, son anda aklına gelmiş gibi, “Bu arada” dedi, “dersiniz yarım kalmış. Uzmanınız tamamlamak için bu hafta içi bir gün gelebilir misiniz diye soruyor. Mesai çıkışı filan mesela? Önümüzdeki cumartesi her zamanki saatte de gelebilirsiniz tabii, ama o zaman tedaviniz bir hafta ileri atmış olur.”

“Yoo, iş çıkışı gelirim.”

“Pazartesi akşamı yedi buçuk nasıl?”

“Uygun.”

“Bekliyoruz öyleyse. Tekrar geçmiş olsun.”

Nihayet taksi hareket etti. İçimde, lordu ardımdan el sallarken göreceğime dair yersiz bir hisle dönüp arkama baktım. Elbette çoktan sırtını dönmüş, Mazi İmha Merkezi'nden içeri giriyordu. Öyle ya, artık kimsenin gidenlerin arkasından bakacak zamanı yoktu. Şaşırmadım.

Etme bulma dünyası

“Kimse görüldüğü kadar masum değildi.”

Eve vardığımda sersem gibiydim. Kafayı vurup yatmaktan başka arzum yoktu, ama yine olmadık bir anda çat diye döşemeyi kucaklarsam korkusuyla evvela mutfığa gittim. Akşamdan kalma tavuğu ısıtıp zorla da olsa birkaç lokma tıkıştırdım ağzıma. Pişmiş tavuğa bakarken, sabahtan beri yaşadıklarımın onun bile başına gelmediğini düşündüm. Ne ders-ti ama!

En son elimi masanın altındaki tümseğe götürdüğümü hatırlıyordum. Bir de Ses'in çılgılığını. Gerisi yoktu. Kim, ne zaman o acil servis bozması odaya götürmüştü beni, orada neler olmuştu, hiç bilmiyordum. Ses de var mıydı acaba kahraman kurtarıcılarım arasında? Yanıma ilk koşan o muydu mesela? Bir anlığına gözlerimi açıp onu görebilseydim keşke. Belki de görmüştüm de hatırlamıyordum. Gittikçe daha çok merak ediyordum neye benzediğini. Erkek mi, yoksa kadın mıydı acaba? Erkek olsa, tabii bir de sesini değiştirse, ondan hoşlanabilirdim. Gerçi kadınsa da hoşlanabilirdim belki, televizyondaki izdivaç programlarında dedikleri gibi, neticede bu işler elektriğe bakardı. Cinsi latif ya da cinsi habıs, neyse ne, garip biriydi Ses. Aynı anda hem otoriter hem şefkatli, hem cüretkâr hem edepli olmayı başarıyor; gittikçe daha fazla merakımı kaşıyordu. Hakkında bildiğim tek şey, 90'lar

Türk pop müziği üzerine malumat sahibi olduğuydu. Bilhas-
sa İzel-Çelik-Ercan triosu üzerine uzmanlığı var gibi görünü-
yordu. Etrafindakileri bu mevzuda imtihana çekmeyi de se-
viyordu galiba. Grup dağıldıktan sonra can sıkmaya solo ola-
rak devam eden Ercan ve İzel'den kazık birer soru gelmişti.
Bakalım, burnundaki etle düet yaparak bir nesli zehirleyen
Çelik, derslerimize ne zaman teşrif edecekti.

Yersiz düşüncelerime katık ettiğim yağlı tavuk parçaları-
nı boğazıma itelerken, kafamdan geçenlerin saçmalığını fark
edip kendimden korktum. Zor bir gün geçirmiştım. En iyisi
yatıp uyumaktı. Midemin de, aklımın da ihtiyaç duyduğu tek
şey buydu. Tam yatak odasına geçmek üzereyken telefonum
çaldı. Ekranda pavyon tabelası gibi yanıp sönen isme bak-
tım: Selim. Açtım.

“Feribecim, telefonu kapalı ulaşamadım da. Vedat yanın-
daysa verir misin sana zahmet?”

“Vedat Silivri’de ya.”

“Ne işi var orada?”

“Eğitime gitti işte.”

“Eğitim? Ne eğitimi?”

“Hani bölüm yöneticileri için... kaç haftadır. Senin haberin
yok mu Selo?”

Kısa bir sessizlik oldu. Birden ayılmış, daha doğrusu aslın-
da bir türlü ayılamamış gibi devam etti Selim:

“Hııı, evet, haaa o eğitimi.”

“Sen gitmedin mi?”

“Ben? Yok. Gitmedim ben” türünden bir şeyler geveledi ve
“Neyse tamam, ben sonra ararım onu” deyip apar topar tele-
fonu kapattı.

Ortada bir tuhafılık olduğu aşıkârdı. Kâinatın en kibar
adamlarından biriydi Selim. Kayhan Yıldızoğlu’nun kâhya
tiplemesi bile onun yanında, avuçladığı kuzu budunu köpek-
dişleriyle çekiştire çekiştire koparan Erol Taş kalırdı. Nor-

mal şartlarda hiçbir telefon konuşmasına hatır sormadan başlamaz; böyle tabakhane servisi gibi aceleyle, bir selam bile etmeden de kapatmazdı. Vedat'ın Silivri'de olduğuna şaşır-mıştı sanki. "Ne işi var orada?" demişti. Sonra ben eğitimden bahsedince de kem küm etmiş, hatta bir süre söyleyecek laf arar gibi beklemişti. Hem hakikaten o niye Silivri'de değildi? O da yöneticiydi neticede. Diğerleri gibi eğitim alması gerek-mez miydi?

Aklımda beliren soruları uzatmayıp, cevapları ilk elden almak için Selim'i geri aradım. Açmadı. Birkaç dakika sonra "toplantıdayım" diye mesaj attı. Cumartesi, üstelik eğitim-de filan da değilken, mesajla verilen toplantı haberi! Palav-rayım, diye avaz avaz bağıırıyordu. Ben de uçan kuştan bile rapor alan Filiz'i aramayı denedim ama telefonu kapalıydı. Hafta sonları sinemaya gitmeye bayılırdı, herhalde yine öyle yapmıştı. Eskiden böyle planlara beni de dahil eder, en azın-dan arayıp şansını denerdi. O bile benden umudu kesmiş ol-malıydı.

Filiz'e ulaşım teyit edemesem de Selim'in telefonunun ar-dında bir bit yeniği olduğuna neredeyse emindim. Ne var ki hiçbir sirke, yavşak yahut parazit türü, üzerime çöken bit-kinlikten daha ağır değildi. Bu yüzden, nasılsa çıkar kokusu deyip doğruca yatağa yollandım. Ağırlaşan gözkapakları-ma kapanmaları için gerekli icazeti verdim ve insafli bir rü-yanın kollarına düşmeyi umarak bütün kaslarımı gevşettim. Vücudum hafifledi, hafifledi, uykuya teslim olacak kıvama geldi. Tam kendimden geçmek üzereydim ki, birdenbire ak-lımda beliren hain bir fikir, vücudumun rehavete bulanmış o yumuşacık ritmini bozuverdi. Gözlerim, korku filmlerinde öldü sanılıp da ölmeyen yaratıklarınki gibi aniden açıldı. Bir zombiliğim eksikti! Dişlerimin arasından keskin bir "Yoksa?" çıkardım ve zımk diye yerimden doğrulup yatağın içinde otu-rur pozisyon aldım.

İnsan, en sarıh olanı hep es geçiyor. Ben de görölmek için elinden geleni yapmış pek güçlü bir ihtimali o ana kadar fark etmemiştim. Vedat! Nicedir uzayan mesailerde, iş toplantılarında menzil beygiri gibi koşup telef olan; şöyle ayaklarını uzatıp ferah fahur yatacağı hafta sonu bile kalmayan kocam, bitmek bilmeyen işleriyle ilgili bana yalan söylüyor olabilir miydi? Ay boyunca tüm cumartesilerini Silivri’de geçirecekti, fakat şirkette yapışık ikiz gibi gezip tuvalette dahi yan yana pisuarlarda konuşlandığı sevgili arkadaşı Selim’in bundan haberi olmayacaktı. Konuşmanın sonunda lafı çevirip toparlamaya çalışmıştı, ama kaç yıllık arkadaşımı tanımaz mıydım ben, besbelli haberi yoktu işte. Peki, Vedat bana “Silivri’ye eğitime gidiyorum” deyip nereye gitmiş olabilirdi? Koca bir ay boyunca her cumartesi nereye gidilirdi?

Derken gülme tuttu beni. Öyle minik bir tebessüm ya da kıkırdama filan değil; kahkahalarla, katıla katıla. Halimi gören olsa fittırdığıma kanaat getirirdi. Gülüyordum, çünkü yine aynı şeyi yapmak, en bariz ihtimali ıskalayıp, kocamın yalanına eksantrik sebepler yakıştırmak üzereydim. Halbuki sorumun cevabı, gönül düşürmeyeceğim kadar basitti. Selim’in evvela ortaya serip sonra da panikle üstünü örtmeye çalıştığı yalan ne olabilirdi? Dünyanın her yerinde, bütün çiftler için geçerli, enternasyonal bir yalan? Hani benim de sabık sevgilimle buluştuğum zamanlarda söylemek zorunda kaldığım cinsten, cünüp olan.

Yoksa aldatıyor muydu Vedat beni? Kafamda şimşek gibi yanıp sönen bu fettan soru öyle tüm benliğimi kederlere filan gark etmedi. Aksine, kahkahalarım büsbütün şiddetlendi. Yok, sinir krizi değil, düpedüz hoşuma gitmişti. Ona karşı öyle suçlu hissediyordum ki kendimi, beni aldatması ihtimali bile içime su serpmişti. Tabii ya, keşke yapsa. Şunca-cık kıskanmazdım. Görmezden, bilmezden gelir; üç maymuna göbek attırırdım. Yeter ki eşitlenelim. Etme bulma dünya-

sıydı neticede. Ettiğimi bulsam, belki bir nebze olsun rahatlamayı başarırdım.

Ama ne zaman ki böyle hissettiğimi fark ettim, işte o zaman kahkahalarını bıçak gibi kesildi. İçimde fokurdayan suçluluğa rağmen, kocamın beni bir başkasıyla aldatma ihtimalini böyle şen şakrak karşılamam normal miydi? Tek başına bu bile aramızda tutkuya, aşka dair bir şey kalmadığının ispatı değil miydi? Düşününce moralim bozuldu.

Gerçi emin de sayılmazdım. Kendimi suçlarken bir başkasıyla sevişmiş olmamdan çok, bunu Vedat'tan gizlemiş, ona yalanlar söylemiş olmama takılıyordum. Yoksa kalbin ya da tenin ihtiyaçları konusunda kafam karışıktı. Aldatmanın gerçekte ne manaya geldiğinden, nerede başlayıp nerede bittiğinden emin değildim. İnsan hakikaten tekeşli olabilir miydi, tenin arzularıyla kalbin kutsal bağları arasında uzlaşşı sağlanabilir miydi, bilmiyordum. Dünya başka bir yer olsa, kalbimizi geniş tutma, daha çok kişiyi sevmeye ehliyeti taşıyabilirdik belki. Ya da tek biriyle yaşlanmaya karar vermişken bile, onunla artık yaşayamadığımız heyecanları başkalarıyla paylaşabilirdik. Hiç değilse mutlu olup olmayacağımızı görmek için deneyebilirdik. Ne var ki dünya o başka yer değildi. Bu yüzden ben de duygularımı öğrendiğim biçimde tasnif edecektim. Hem zaten muhtemelen aşkın aidiyeti hakkında makaleler yazacak donanıma sahip olduğum için değil, kocamı aldatmış bulduğumdan böyle şeyler düşünebiliyordum. Yoksa önceden, yani bütün bunlar başıma gelmeden evvel, Vedat'ı başka bir kadınla hayal etmeye bile katlanamazdım. Selim'le yaptığım o telefon konuşması, Nedim'le tanışmamdan evvel vuku bulsaydı, muhtemelen yatağa gitmek yerine doğruca kocamı arayıp neler olduğunu sorardım. İçimde rahatlatma değil, üzüntü olurdu. Adaletten değil, sadakatten dem vururdum. Ama işte insan bir kabahat işlediğinde, tabii azıcık hakkaniyetli biriye, artık karşısındakinin

de aynı kabahate hakkı olduğunu hissediyordu. Daha da garibi, karşısındaki de ilk fırsatta işliyordu galiba o kabahati. Hiç kimse görüldüğü kadar masum değildi.

Vedat'a kızamadım. Nasıl kızacaktım ki? Onun hayatı benimkinden farklı mıydı sanki? Onun ihtiyacı yok muydu körpe heyecanlara, taze duygulara? Aylardır sevişmiyorduk bile. Yani ben, banktaki o memnu öpücükten sonra kalbimin şirazesi kayınca, bir daha Vedat'a yaklaşmamıştım. O da başlarda ne yapacağını bilememiş, sonra isteksizliğini de depresyon çuvalına atıp beni kendi halime bırakmıştı. Sevişmek bir yana, tutkuyla öpüşmeyeli, birbirimize sahiden dokunmayalı, uzun zaman olmuştu. Hadi ben başımın çaresine bakmıştım. Ya Vedat? Kim bilir ne katlanılmaz bir hayatı vardı. Asıl mutlu olmak için çabalamasa şaşmak lazımdı. Böyle düşününce yine gelip gelip aynı duvara tosluyordum. Neden bana söylememişti? Yalana lüzum var mıydı? Aldatmak başkasıyla sevişmekten çok, yalanlardan medet ummaktı bence. Sadakatsizlik, bedenden ziyade beyinle işlenen bir kabahattti. Ama yok, yine de ona kızamıyordum. Kendimden biliyordum çünkü. Öyle ya da böyle yalan söyleniyordu işte. Sevdğin birinin karşısına geçip "Ben başkasına âşık oldum" demek kolay mıydı? Âşık mıydı acaba Vedat, yoksa sıradan bir macera mıydı yaşadığı? "Nedim'in karısı peki, hemcinsime fenalık yapma fikrine katlanamadığımdan yok saymaya çalıştığım kadın... O da bir şeylerden işkillenip sormuş muydu hiç aynı soruyu kendine? Bir gün yatağından fırlayıp, "Nedim âşık mı, yoksa sıradan bir maceraya mı girişti?" demiş miydi? Sahi, Nedim bana âşık mıydı, yoksa bir macera gibi mi... Öyle kolay gitmişti ki. Fazla kolaydı sanki..

Kafamdaki çatlak tilkiler cirit atmayı bırakıp zehirli ok müsabakasına başlayınca, sinek kovalar gibi bir hareketle aklımdakileri kışkıışladım. İyice kaymıştı endazem. Vedat'ın bir kadınla olduğuna büsbütün inanmıştım. Oysa elimde

Selim'le yaptığım tuhaf telefon konuşmasından başka delil yoktu. Belki de herkesi kendim gibi sanmaya başlamıştım.

Yeniden yatağa uzandım. Fakat kaskatı kesilmiştim artık. Bir süre yatağın içinde dönüp durdum. Uyuyamadım. Neden sonra, çok zorda kalmadıkça başvurmadığım bir yönteme gö-nül indirip banyodaki ecza dolabına gittim. Aşk acısı içinde kıvranıp sabahlara kadar yatak nöbeti tutarken bile uzak durduğum rafa uzanıp bir tane uyku hapı çaktım. Ayaklarımı sürüye sürüye yatağa döndüm ve huzursuz bir uykunun kollarına yuvarlandım.

Rüyamda Nedim'i, daha doğrusu dudaklarını gördüm. Dekupeli bir rüyaydı. Zaten daha evvel hepi topu bir defa rüyama teşrif eden sabık sevgilim, bu defa da tümünden zahmete girmeyip sadece dudaklarını yollamıştı. Dudaklar kıpırdıyorlardı. Tatlı bir söz duymak umuduyla kulak kabarttım. Dediler ki, "Çok abartıyorsun ama. Sıradan bir kaçamaktı işte, küçük bir macera. Ne ilk ne de son, her zaman gelebilir başımıza. Biraz eğlenir; bir doz romantizm, iki çimdik heyecan alır; tensel heveslerimizi gideririz. Sonra tadında bırakır, birbirimize yük olmadan yolumuza gideriz. Böyledir yani. Ne beklemiştin ki!"

"Ama bana âşık olduğunuzu söylemiştiniz" diyorum dudaklara. Söylemişlerdi çünkü. İnanmıştım da. Bu kutsal sebep uğruna razı gelmiştim tek mil günaha, cümle cezaya.

"Söylemese miydik yani?" diye çıkışıyorlar. "Bu işlerin tadı böyle çıkar. Üç doz iltifat, iki ölçek nezaket, bir dirhem letafet, heyecanı kamçılar."

Kalbime, hayal kırıklığında bilenmiş bir sancı saplanıyor. Dudakların sahibini bulup, "Hayatlarımız, şımarık turistlerin küçük kaçamaklar için uğrayabileceği sayfiye yerleri değil, beyefendi. İnsan kalamayacağı yerlere gelmemeli, tutamayacağı sözler vermemeli. Sahip olmadığı şeyleri, aşkı me-

sela, onun için her şeyden vazgeçmeye hazır birine vaat etmemeli. Umursamadığı bir kalbin kapısını, sırf meraktan çalmamalı insan. Kalbimin kapılarını açarken size, ‘Ne olur beni incitmeyin’ demedim. İnciteceğinizi çünkü, düşünmemiştim” demek istiyorum. Yapamıyorum. İçimden bir ses diyor ki bana, “İncitmiş biri olarak, incinmeyi de hak ettin elbet. Her kalp, diğerinin intikamını alır; herkes, başkalarının kırdıkları tarafından kırılır. Adaletin bu ilahi tecellisine ayılamadın mı hâlâ? Uyansana!”

Aldatmanın adabı

“Öbür yarısını özleyen yırtık
fotoğraflar gibiyim.”

Davul gibi bir kafayla uyandığımda hava çoktan kararmıştı. Vedat, salondaki köşe koltuğa yayılmış, haberleri seyrediyordu. Ben de şöyle bir baktım. İnsanlıkta büyük tenzilat vardı. İsrail Gazze’yi bombalıyor, meşhur bir şarkıcının saç rengini değiştirmesi cemiyette infial yaratmış, başvekil yine birilerine kızmış parmak sallıyor, benzine zam gelirken et fiyatları düşmüş, son altı ayda yüz otuz dokuz kadın erkekler tarafından öldürülmüş. Hâkim, kadının tayt giymesini tahrik unsuru sayınca, karısını bıçaklayan bir kocanın cezası indirilmiş. Aile şerefini beş paralık eden iffetsiz kadın adamcağızı çileden çıkardı diye düşünülmüş. Acaba ne dolaplar çevirdiğimi bilse Vedat da beni öldürür mü? Hâkim cezada iffetsizlik ıskontosuna gider. Cemaat, cenazemde hakkını helal ederken bile kaş gözle arkamdan dedikodu yapar. Hayatıma za katıldığınız için teşekkür ederiz. Mühim olan kazanmak değil, sessizce sıvışmaktı. Bir başka hayatta yine bekleriz.

Yok, Vedat öldürmez beni. Zaten öldürmeyeceği için seçtim onu en başında. Yani ben aldatayım da o öldürmesin diye değil, ama dangozun teki olmadığı için. Ne yapmayacağını biliyorum, fakat öğrenirse ne yapar, işte orasını hiç kestiremiyorum.

Bütün dikkatini televizyona hibe etmiş kocam, elbette kafamın içindeki sevimsiz cenaze alayından habersizdi. Güpegündüz uyumamla ilgili bayat şakalar yapmak dışında pek bir şey söylemedi. Eğitimin nasıl geçtiğini sordum. Cevap verirken eli ayağına filan dolanmadı. Eğitimde değil, ama trafikte felaket yorulduğunu, bu tür toplantıların ne diye kör itin öldüğü yerde yapıldığını anlayamadığını söyledi. Hiç de öyle başka bir kadının yatağından çıkmış gibi bir hali yoktu. Hoş, ben de başka bir erkeğin yatağından çıktığım zamanlarda, başka bir erkeğin yatağından çıkmış gibi görünmüyordum herhalde. Böyle durumlarda insan, ruju yanaklarına bulaşmış, saç başı darmadağın, kalçasında diş izleriyle filan gelmiyordu evine. Arada kazalar olsa da ayıplar genelde yorganın altında muhafaza ediliyordu. Her şeyin, evet aldatmanın bile bir adabı vardı. Yani kocam beni edebiyle aldatıyor da olabilirdi. Ama yüzündeki ifadeye bakılırsa, böyle katakulliler çeviren birine kolay nasip olmayacak kadar ferahtı içi. Ben, kalbime kaçak elektrik hattı çektiğim günlerin sonunda eve döndüğümde, Vedat'ın gözlerine bakmayı bile beceremezdim. O ise haberlerden alabildiği zamanlarda gözlerini kaçırmıyor ve ancak masumların payına düşen türden bir ışıltıyla gülümsüyordu.

Yine de ne düşüneceğimi bilemiyordum. Poker suratımı takınıp yegâne kozumu oynadım.

“Selim aradı bugün.”

Gözlerini televizyon ekranından ayırmadan cevap verdi Vedat.

“Hı, söyledi. Beni de aradı sonra, konuştuk.”

Öyle iliklerine kadar ürpermiş filan değildi. Ama naçizane teorim çerçevesinde değerlendirilirse, söylerken gözlerimin içine de bakmamıştı. Hoş, kaç yıldır evliyedik, Selim'den bahsederken bile birbirimizin gözbebeklerinde eriyecek değildik.

“Eğitimden haberi yoktu galiba?”

“Yoo, var da aklından çıkmış. Kendi almıyor ya namussuz.”

“Ama bölüm şefleri demiştin?”

“Onun bölümü dahil değil. Onlar geçen ay ekstra eğitime girmişlerdi zaten.”

Böylece konu kapanmış oldu. İstesem uzatabilir, sorular sorup kafamdaki şüpheleri gidermeye uğraşabilirdim. Ama içimden gelmedi. Daha doğrusu, kendimde kocamı sıkıştırma hakkı görmedim. Payıma düşen suçluluk öyle ağırdı ki, bizzat yediğim haltları yok sayıp, onu, belki de hiç kabahati olmayan bir konuda açığını arayan hin sorularla muhatap etmek istemedim.

Bizim evde hep bir déjà vu duygusu hâkimdir. Her şey daha evvel yapılmıştır. Çünkü can sıkacak kadar sağlamcımızdır. DVD'ye yerleştireceğimiz filmleri bile önceden seyredip sevdiklerimiz arasından seçeriz. Hayatımızın pörsümesinde bunun da payı vardır herhalde. O gün de yemekten sonra kim bilir kaçınıcı defa Polanski'nin *Kiracı*'sını izledik. Film iyiydi, ama aynı sahneleri o kadar çok görmüştüm ki, artık heyecan vermiyordu. Tıpkı hayatım gibi. Vedat erkenden uyudu. O da haklıydı tabii.

Salonda yalnız kalınca, kalbimden yakıcı bir acı yükseldi yine. Bir boşluğun yeri sancıdı. İlahi hüküm gibi kati, tabii afet gibi yıkıcıydı. O an dünyaya bir duygu olarak gelsem, baştan ayağa hasret olurdum. Özlüyordum. İçimde yarım kalmış bir yer vardı; kalan yarıma karşı iştihak duyuyordum. Ama neydi o yarım, nasıl tamamlanırdı, işte orasını bilemiyordum. Kalbimdeki boşluktan içeri dolan kimin, neyin özlemiydi? Annemin mi, sabık sevgilimin mi, kadrini bilemediğim gençliğimin mi, elimden kaçıp gittiğini hissettiğim hayatımın mı, olmak istediğim benle olduğum ben arasında kaybolmuş kendimin mi? Neyin?

Aklıma yapacak daha hayırlı bir şey gelmeyince, konuşup biraz rahatlamak için Mehpare'yi aradım.

“İyi geceler, ben Mehpare. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Bilmem. Mesela üstüme alçı döküp Boğaz’a atsan?”

“Feribe! Öğleden sonra iki kere aradım, açmadın.”

“Kış uykusuna yatmıştım.”

“Eee n’abersin?”

Perişanım filan deyip iç baymadan verecek yakışıklı bir cevap bulamadım. “Derste olanları anlatsam mı?” diye düşündüm, ama bana faydası yoktu ki, ne diye uğraşacaktım. Ben boş lafta tasarruf tedbirine gideceğim derken sessizlik uzayınca, Mehpare yoklama çekti.

“Orada mısın?”

“Sayılırım.”

“Hey yareppim! O da neymiş öyle?”

“Ne bileyim işte, hafakanlar fazla mesaiye kaldı yine galiba.”

Risk listesindeki ilk maddeyi mi düşündü nedir, sesi ciddileşti.

“Nasılsın kuzum?”

Madem ciddi konuşacaktık, ben de ikide bir önüme konan sorunun hakiki cevabını tükürüverdim.

“Öbür yarısını özleyen yırtık fotoğraflar gibiyim.”

Öyleydim. Sadece yarım kalmamış, sanki diğer yarımдан zorla, koparılarak, yırtılarak ayrılmıştım. Ne zaman dost şefkati, ne zaman anne tembihi, ne zaman öğretmen takdiriyile geleceğini asla kestiremediğim Mehpare, bu kez hislerime mesafeli yaklaştı.

“Bir an evvel diyet programını değiştir lütfen, Feribe!”

“Ne diyorsun Allah aşkına?”

“Asıl sen ne diyorsun? Ne yiyip içiyorsan iyi gelmiyor, belli! Yırtılmış da öbür yarısını özlemiş de, falan da filan. Kendine gel ayol, bu ne böyle! Kahır senfonisi mi besteliyorsun? Yakışıyor mu senin gibi şampiyona?”

Benim gibi şampiyon olmaz olsundu. Mike Tyson kulağını

ırsırsındı benim gibi kifayetsiz şampiyonun!

“Senfoni demişken, şarkı türkü işini ne yaptın? Yoksa yine içli sözlü hafif müziğe devam mı?”

“Yok, İspanyolcaya başladım.”

“Aaa, kursa mı başladın? Ne ara be? İyi ama, kafan dağılır bak.”

“Yok öyle değil, dünden beri İspanyolca şarkılar dinliyorum. Bambino diye bir adam keşfettim. 70’lerin Endülüsü’nden. Flamenko söylüyor, şahane!”

“Hadi ya, dur bakayım internetten, bulursam dinleyeyim.”

“Şeyi dinle bak, ‘Triste sabor’ diye bir şarkısı var. Tam Endülüs arabeski. Google translate’ten baktım, ‘üzücü tat, kederli tat’ gibi bir şey demekmiş zaten. Sen ona ‘kahır lezzeti’ de işte. Dinlerken kalkıp doğruca Endülüs’e gidesim geldi ama hayal tabii. Bu kafayla ben anca cehennemin dibine giderim.”

“İnna sabirin! N’aptın bacım ya? Arada İspanyolcanı geliştirmen iyi de, biz sana için katılmasın diye önermemiş miydik yabancı şarkı fikrini? Yine gidip damar şarkılar bulmuşsun kendine.”

“Ne yapayım, elimden bu kadarı geliyor. Zaten sözlerin ne önemi var ki. Âşık olduğunda bütün şarkılar aynı şeyi anlatıyor.”

“O zaman güfteyi bırak, besteye bak. Neşeli bir şeyler dinlemeyi denesen? Şöyle hoppidi hoppidi müzikler?”

“Uzun süredir âşık değilsin galiba. Unutmuşsun. Aşk acısı çekerken hiçbir şey neşeli değil, Mehpare. Hurşid Yenigün’ün ‘O gemide ben de olsaydım’ı bile bana efkârlı geliyor.”

“Unutur muyum? Aşk acısı çektiğim zamanları alt alta toplasan, bir üniversite diploması alınır. Ama şu kadarını söyleyeyim; şimdi bana kaybolan yıllarımı verseler, bir daha âşık maşık olmazdım, Feribe!”

Mücrimin seyir defteri

“Toplumun tasdikten anladığı, tasdiknamenizi verip sizi uzaklaştırmaktı.”

Pazartesi sabahı evden çıkarken ayaklarım geri geri gidiyordu. Bütün hafta sonunu bir an evvel pazartesi olsun da 37 bin euro'luk gemici düğümü çözülsün diye bekleyerek geçirdikten sonra, şimdi kimseye meram anlatasım gelmiyordu. Yolda bile isteye oyalandığım için biraz gecikmeli olarak bankaya vardığımda, Cemal Paşa beş karış suratla beni bekliyordu.

Şubedekilerin fitne fücür bakışları altında hazretin odasına çıktım. Müdür yardımcımın ha bire tatsız bir şeylerin altını çizmekle meşgul çatık kaşlarını tatil, hatta anne şefkati bile yumuşatamamıştı. Aşırı düzenli masasının karşısındaki ziyaretçi koltuklarından birine yerleşirken, olup bitenlerle ilgim yokmuş gibi rahat davranmaya çalıştım. Şayet saçma sapan bir hata yapmadıysam, olup bitenlerle hakikaten ilgim yoktu çünkü. Ama işte böyle durumlarda, insan gerginse yani, aslında doğal olarak hissetmesi gereken duyguları oynamak mecburiyetinde kalıyor. Oynadığı vakit de doğal durmuyor, yalan söylemiş gibi oluyor. Velhasıl, olup bitenlerle ilgim yokmuş gibi davranmaya çalışmam, muhtemelen müdür yardımcımda vaziyetin tek sorumlusu benmişim intibası doğurdu.

Bir bankada çalışıyorsanız, vakit her zamankinden daha nakittir. Bu gerçeğin idrakinde olan amirim, “Nedir bu iş Fe-

ribe Hanım, hele bir anlat da dinleyelim” şeklinde zarif bir girizgâhla, uzatmadan mevzuya girdi.

Her şeyi olduğu gibi anlattım. Kısa bir cümle kadar sürdü. Zira konuyla ilgili hiçbir fikrim yoktu.

“Müdür beye, kasa çıkışı talimatını Cemal Bey verdi demişsin?”

“Vermiş olabilir dedim. Hatırlamıyorum çünkü.”

“Hatırlamadığın şeylerin suçunu başkasının üzerine mi atıyorsun, Feribe Hanım? Kaç yıllık bankacısın hem, nasıl hatırlamazsın? Az buz para değil ki!”

Dünyaya çiçek olarak bile gelse, kokuda osuruk çiçeği, dokuda kaktüstten öteye gidemeyecek müdür yardımcım, beni kuşkuyla süzdükten sonra, Fikret’i arayıp odaya çağırdı. Cuma günü olanları ondan tafsilatıyla dinleyip, sorular sorup yanıtlar aldıktan sonra, bu kez çok sevgili müşterisi Necati Öztürk’ü aradı ve sadece müşterilere sakladığı lokum gibi yumuşacık bir sesle, kısa ama dünya tatlısı bir görüşme yaptı. Telefonu kapadıktan sonra, ikimize söylüyormuş gibi, ama doğruca benim yüzüme bakarak, posbıyıklarını titrete titrete, “Kimsenin dalgınlığı yüzünden töhmet altında kalacak değiliz. Bu iş bugün çözülecek. Bütün kayıtlara, dekontlara filan iyice bakılsın” buyurdu. O konuşurken fonda mehter marşı çalıyordu adeta. Kafamın içinde *ceddin deden neslin baban* dönerken, uygun adım odadan çıktım. Bizim ofiste de hayat uzun bir déjà vu’dan ibarettir; günün kalanı, geçen cumanın aynısıydı.

Şubedekilerin fesat bakışları ve bulut gibi yükselen menhus fısıltıları eşliğinde, bütün dosyalar indirildi, dekontlar karıştırıldı. Bir yerlere sıkışmış, saklanıp gözden kaçmış minik bir kâğıt parçası arandı. Bulunamadı. Böylece o iblis bandosunun, ifrit orkestrasının, şeytan mızıkasının fısıltıyla terennüm ettiği mekruh marşlar, ölümcül ilahiler ve cenabet şansonetler, şubenin her köşesine dalga dalga yayıldı. İnsanların size karşı hakiki hisleri, en çok başınız dertteyken

su yüzüne çıkıyor. O gün ben de mesai arkadaşlarımla benimle ilgili neler hissettiklerini netlikle görme şansı yakaladım. Sanki yıllarımı o kıcı kırık şubeye gömmemişim, bunca zaman her türlü şaibeden uzak, kendi yağım la kavrularak işimi yapmamışım gibi, herkes ihale üstüme kalmış, hat ta zaten öyle olmalıymış havasına bürünmüştü. Süheyla hariç, herkes. O, boş kaldığı anlarda yanıma gelip arama kurtarma faaliyetime yardım etmeye, “Çıkar şimdi bir yerden” filan diyerek moral vermeye çalışmıştı. İlk evlilik hediyesini veren kişiye vefalı davranmıştı.

Günün sonunda Süheyla’nın yüzünde sahici bir üzüntü, diğerlerinininde ise uzun zamandır bekledikleri macera filmini izlemeye hazırlananların iştahlı merakı vardı. Zira ortaya dekont mekont çıkmayınca, müdür bey, merkezin vazifelendirdiği müfettişlerin konuyu araştırmak için çarşamba günü şubemize teşrif edeceklerini açıklamıştı.

İşten çıktığımda kendimi öldüğüm henüz ispatlanamamış bir ceset gibi hissediyordum. İstanbul trafiğine girip bileklerimi kesecek kıvama gelmeden, Pembe Pelikan’da azıcık soluklanayım dedim. Uzun zamandır uğramadığım bir yerdi. Sergiden sonra, Nedim’le ilk karşılaştığımız yer. Bu yüzden uzak duruyordum. Birlikte yaptığımız her şey bana onu hatırlatıyordu çünkü. Gerçi birlikte yapmadıklarımız da kaçırılmış ihtimaller kontenjanından yine onu hatırlatıyordu ya. Şayet birini hatırlamaya niyetliyseniz, o biri, olur olmaz her yerden çıkmayı iyi beceriyordu. Bu defa Nedim filan dinlemeden yardım ve yataklıktan sabıkalı kafenin bahçesine gidip oturdum. O arada Mehpare aradı. Mesai saatlerimi kolluyor, günlük telefonlarını yemek ya da çıkış saatime denk getiriyordu.

“N’aber şampiyon?”

“Ne sen sor, ne ben söyleyeyim.”

“Valla hiç yakınma. Senin neden toparlanamadığını çözdüm ben.”

“Nedenmiş?”

“Şu söylediğin şarkıyı bulup dinledim de...”

“Ne şarkısı?”

“Bambino mu bombibom mu ne karın ağrısıysa.”

Geyik çevirecek halde değildim. Ama lafını kesip ne feci bir gün geçirdiğimi anlatmak da öküzlük olacaktı. Hayvanat bahçesinden kaçış yoktu. İlgilenmiş göründüm.

“Ee, nasıl buldun?”

“Azrail yanında halt etmiş!”

“Beğenmedin mi?”

“Yok bacım, şarkı on numara beş yıldız da... buralarda meşhur olursa, ilaç ve jilet intihar yöntemi olarak tüm popülaritesini kaybeder; şarkı gelişmekte olan ekonomimize darbe vurur diye korkuyorum. İnsan bunu üç kere arka arkaya dinlese kalbi dayanmaz zaten, hık diye gider be!”

“Beğeneceğini biliyordum.”

“Hayır efendim, hiç de beğenmiyorum. Acaba senin böyle kendinden Azrailli şarkılara ihtiyacın mı var şu anda?”

“Yabancı şarkı bul dedin, buldum. Kalp her dilde aynı kırılıyorsa benim suçum ne?”

“Vays! Dantelli lafta müseccel markasın Feribe, senden süper yazar olurdu kuzum. Roman olsun, şiir olsun, ne bileyim Falım sakızlarına mâni olsun, çatır çatır yazarsın. Hiç düşündün mü bu işlere girmeyi?”

“Hayır, düşünmedim.”

Hakikati söylediğinizde gülüp geçenler, yalan söylediğiniz vakit şıp diye inanır.

“Bence düşün valla. Senin yerinde olsam, bu yaşadıklarımı satır satır yazardım bak. Hem rahatlırsın, hem de... Yani ne bileyim işte, güzel olur bence.”

Tam “nerde bende o istidat” cevabını verecektim ki, Mehpare az evvelki içtenlikli tavsiyesinin tüm ciddiyetini gölgelemek pahasına, “Bakarsın senin uzman müfredata ekler, son-

raki öğrencilerine okutur hem! Şan, şöhret, para kazanırsın hemşire!” deyip ahizeyi kulağımdan uzaklaştırmama vesile olan çingiraklı bir kahkaha patlatıverdi.

Kahkahasına hafif bir kıkırdamayla olsun karşılık bula-mayınca, “Hayırdır, bugün de neşeye tövbeliyiz galiba?” dedi. “Yeni bir durum mu var?”

Nihayet gaz çıkarma seansına gelebildiğimiz için mem-nun, cumadan beri işyerinde dönen zırvaları anlattım.

“Kızım niye daha önce söylemiyorsun?”

“Ne bileyim, canım bu konuda konuşmak istemedi. Hem hallolur diye ummuştum. Vedat’a da anlatmadım daha.”

“Yemin ederim, tam huniliksin sen ya!”

“Teşekkürler.”

“Bozma ama moralini. Sonuçta sen kendini bilmiyor mu-sun? Elbet bulunacak o kâğıt. Bir şey kaybolunca hep böy-le olur. Kesin gözünün önünde durmuş sana bakıyordur da görmüyorsundur. Na buraya yazıyorum bak, yarın bulacak-sın. Valla!”

Yazdığı yeri göremedim ama ona itimadım tamdı. Varsın bankadaki bin yıllık mesai arkadaşlarım benim sözüm yerine güvenecek belge arasındı. Ben Mehpare’nin lafına ıslak im-zasız da inanırdım.

Telefonu kapadıktan sonra kendime filtre kahve söyle-dim. Kahve gelince kokusunu içime çektim. Tadını değil, ko-kusunu seviyorum meretin. Ama içecek bir şey sipariş ettiy-seniz, koklamakla yetinemezsiniz. Dostlar alışverişte görsün diye, hiç değilse birkaç yudum içmelisiniz. Normal bir insan olmak ve diğer normaller tarafından onaylanmak bunu ge-rektirir. Asri hayat, ruhsal sıhhat, cemiyetle mutabakat bu-nu gerektirir. Lonca üyelik sertifikası, sosyalleşme ruhsatı, içtimai dirlik esası hep bunu gerektirir. Kahvem acıydı ama yine de içtim. Kâbus gibi geçen günün sonunda birileri tara-fından onaylanmaya ihtiyacım vardı. Ben de fincanı kafama

diktım. Kimse alkışlamaya ya da aramıza hoş geldin konuşması yapmaya kalkmadı. Zaten bu toplumun tasdikten anladığı, tasdiknamenizi verip sizi uzaklaştırmaktı. Bahçedekilerin umurunda değildim. Biri hariç. Sıcak kahveden yanan dilimi dişlerimin arasında rehabilite etmeye çalıştığım esnada, hodayinabit gibi dibimde bitip, “Bir daha karşılaşırsak beni takip ettiğinizi düşünmeye başlayacağım!” diye vızıldadıktan sonra, şak diye masaya çöküveren cüretkâr biri!

Başımı kaldırıp baktım, yine o adamdı. Sinek dörtlü!

“Ben de şu hesap için bugün size uğrayayım diyordum, ama bir türlü vakit olmadı” diye günah çıkardı. Gözlerim yollarda kalmış gibi bir de açıklama yapıyordu. Dimdik yüzüne baktım. Sözcüklere tercümesi; uzatma, yaylan. Adamın bu zarif lisanı anlayıp masadan kalkacağını umuyordum, ama elbette öyle olmadı.

“Kahveniz bittiğine göre, şimdi ikişer çay içer miyiz?”

Yüzüne bir daha, bu defa bir cevap bulmak için baktım. Evet, yine ciddiydi!

“Adınız ne demiştiniz, beyefendi?”

“Dememiştım. Ama madem merak ettiniz, Şinasi ben” dedi, çapkın, çarpık, çatlak bir gülümsemeyle. Geçerli bir nedeni olmamasına rağmen kendisinden aşırı emin ve memnun görünenlerin iticiliği akıyordu üstünden.

“Şinasi Bey, yanlış anlamayın ama, tanımadığım biriyle aynı masada oturmak tarzım değil.”

Külliyen yalan! Evet, eskiden öyleydi, ama buraya son geldiğimde de tanımadığım biriyle oturmuştım. Oturmak ne ki, uhuuu sonradan neler neler yapmıştım! Şinasi’ye baktım. Yaramaz çocuklar gibi alnına dökülen kıvrır kıvrır saçları, hemen her kadına ilham verecek dolgun altdudağı, Klark atmaya müsait kısık ela gözleri, o gözlerin etrafını şefkatle çerçeveleyen uzun kıvrık kirpikleriyle güzel bir yüzü; uzun boyu, geniş omuzları ve yataktan halaya her koşulda yanındakini gözetme-

yi vaat eden güçlü kollarıyla çekici bir vücudu vardı. Nasıl ol-
duysa daha evvel nazarı dikkatimi çekmemişti, ama adam dü-
pedüz yakışıklıydı! Ha, bir de dudağının üzerindeki siyah ben
son derece göz alıcıydı. Ben, bu cenahta zuhur eden beni dün-
ya yüzünde sadece iki kişiye yakıştırırım, Cindy Crawford'a ve
İzzet Altınmeşe'ye. Şinasi, üçüncü sırayı bileğinin hakkıyla ra-
hatça alırdı. Diyorum ya, hoş adamdı. Fakat öte yandan, ağzını
açtığı an ortaya saçılan kuvvetli bir iticiliği vardı. İnsanda bir
an evvel çekip gitsin arzusu uyandıranlardandı.

"Tamam, birer çay olsun madem."

"Şinasi Bey, biraz canım sıkkın bugün. Size patlamak iste-
mem."

"Ben size patlamak isterdim halbuse!"

"Efendim?"

"Kendini çok kasıyorsun bebeğim. Ne var şurada azıcık
muhabbet etsek? Sonuçta insanlar konuşa koklaşa."

Gözlerimde şimşekler çatığını hissettim. Kan beynime sıç-
ramıştı.

"Çabuk kalk git buradan, pişman ederim yoksa!"

Artık nasıl baktıysam ve sesim ne tür bir kasap havasın-
da tınladıysa, kısacık fermanım yetti de arttı. Yakışıklı sa-
pık, hiç ikiletmeden, "Tamam ya, şaka ettik, amma stres yap-
tın" diyerek yerinden kalktı ve lafının ucuna bir "Sonra görü-
şürüz" sıkıştırıp ahenkli adımlarla topluladı.

Arkasından bakakaldım. Sinirden elim ayağım titremiş-
ti. Neydi bu şimdi? Bütün manyaklar beni mi bulurdu? O an
atasözü olarak dünyaya gelsem, "âlem deliye, ben akıllıya
hasret"tim. Kesin.

Bir süre ne yapacağımı bilemeden öylece oturdum. İçim-
den derse merse gitmek gelmiyordu. Bir an evvel eve koşup
kafamı yastığın altına defnetmekten başkaca arzum yoktu.
Şinasi şebeği, zaten bok gibi geçen günümün üstüne tüy dik-
mişti. Ama canımı asıl sıkın, gün boyu manidar bakışlarını

üzerimden eksik etmeyen şube ahalisiydi. İnsan bankacı da olsa, başına böyle işler gelebileceğini hesap edemiyor. Gelse de çevresindekilerin doğal olarak “Acaba nerede hata var?” diye düşüneceklerini, kendisine arka çıkacaklarını sanıyor. Bir skandal patlasa da hayatımız renklense diye aportta beklediklerini, ipe çekecek kurban bulur bulmaz neşelenip darağacı inşasına girişeceklerini aklından bile geçirmiyor. Oysa şubedekiler, daha müfettişler gelmeden defterimi dürmüş gibiydiler. Açıktan bir suçlamada bulunmasa da etliye sütlüye karışmayan bir adam olarak bilinen müdür bile gün boyu bana karşı mesafeli davranmıştı. Hani yarın öbür gün müfettişler bir açığımı yakalarsa, kusurlu birini kollamış durumuna düşmekten kaçınmıştı herhalde. Ne ekmek, ne gazyağı, önlerinde on tane kuyruk olsa, bu alçaklar düşene tekme atma sırasına koşarlardı. Tamam, şubede çalıştığım zaman zarfında kimseyle sıkı fıkı ilişkiler kurmamıştım, ama beraber geçirdiğimiz onca yılın hiç mi hatırı olmazdı? Ne biçim insanlardı bunlar? Ufak bir parmak kesiginden yayılan kânın kokusunu alıp, buradan dişime göre leş çıkar mı diye heveslenen akbabalara benziyorlardı. Gerçi şaşırmmamak lazımdı. Biliyordum aslında. Hayat öyle bir yerdi ki kendimizi güzel hissetmek için çirkinlere, iyi hissetmek için kötülere, erdemli hissetmek için ahlaksızlara ihtiyacımız vardı. Şubedekiler, benim hırsız olma ihtimalimi değil, kendilerinin dürüst olma ihtimalini sevinçle karşılıyorlardı.

Yatağa girdiğimde uyuyabileceğimi bilsem, dersten kaytarmaktan beis duymazdım. Ama gözümü dahi kırpamayacağım belliydi. Hiç değilse zaman geçsin, beynim başka mevzularla lapalansın diyerek MİM’e gitmeye karar verdim. Saati me baktım, hâlâ yetişebilirdim. Vedat’a telefon edip alışverişe çıkacağımı, yemeğe beni beklememesini söyledim ve hesabı ödeyip kalktım.

Üç buçukuncu ders: Kolaysa affet!

“İnsan, annesinin ölümüne sebep olmuş bir hayatı yinelemek istemezdi.”

Beni açılmayı bekleyen bombalı paket gibi dördüncü kata taşıyan asansörün müziği değişmişti. Ajda’nın emektar şarkısının yerini Nesrin Sipahi’nin geniş oktavlı sesi almış, arka arkaya montajlanmış şekilde delice çalan muhayyerkürdi nakarat, asansörü tımarhaneye çevirmişti: “Unut onu gönlüm unut onu sen de, unut onu gönlüm unut onu sen de, unut onu gönlüm unut onu sen de, unut onu gönlüm unut onu sen de, unut onu gön...”

Katıma varınca kendimi dışarı attım. Bekleme odasına girdiğimde saat yediyi yirmi dokuz dakika geçiyordu. O gün her şeyi falsolu yapmış olabilirdim, ama zamanlama hususunda kesinlikle muazzamdım. İçerisi bomboştı. Anlaşılan hafta içi dersleri pek rağbet görmüyordu. İş günlerinde unutmak için daha ziyade televizyon dizileri tercih ediliyordu herhalde. Düşününce, MİM yollarında telef olmaktan çok daha zahmetsiz ve kârlıydı aslında. Aklıma üşüşen mutemet tilkilerle, koltuklardan birine yerleşmeye meylediyordum ki yedi numaralı sınıfın kapısındaki yeşil ışık yanıverdi. Ben de çaresiz, koltuk sevdasını ve kâr-zarar hesaplarını ardımda bırakıp sınıfıma girdim.

Açıkkası, son gelişimde yaşadıklarım kalbimde minik tor-

tular bırakmıştı. Hele de haşın bir günün ardından, karanlık, dar kabine tıklamak hiç iyi gelmedi o yüzden. Neyse ki kulaklığı takmamla Ses'i duymam bir oldu. Belki o da bu ihtimali gözeterek, her zamankinden erken teşrif buyurmuştu.

"Daha iyisin ya" diye girdi söze. Canım annem! Onu üzmemek için, berbat bir gün geçirdiğimi söylemedim.

"Bugün bayılmayacağım, endişe etmeyin. Geçen sefer biraz aç kalmışım da ondan olmuş" demekle yetindim.

"Öyleymiş; söylediler. Ama korkuttun bizi Feribe. Yemek yemeyi unutma bir daha. Unutacak başka şeylerimiz var" deyip şirinlik yaptı. Şirinlik, anne sesinin doğal besini, potasyum bisülfitydi.

Şirinlik muskam, selam sabah faslını tamamladıktan sonra, yarım kalan üçüncü dersimize başlamak için müsaade istedi. Dediğim dedik çaldığım düdük orkestrasının burnundan kıl aldırmayan solisti, bir düşüp bayılmamla yumuşayıp, kulakmemesi kıvamına gelivermişti.

"Geçen ders kendine öfke duyduğunu söylemiştin. Yani muhtemelen son derse geçmeden evvel affetmen icap eden kişi bizzat kendinsin. Bugün bu konuda neler yapabileceğimize bakacağız, ama önce öfkenin sebeplerini biraz açabilir misin?"

Soru çalıştığım yerden geldiği için rahattım. Bankadaki vodvili, kafe bahçesi sapığını filan bir kenara bırakıp, aklımı tümüyle derse verdim ve anlatmaya başladım.

Kendime, zayıf davranmaktan dürüst olamamaya kadar geniş bir yelpazede bir sürü sebepten ötürü kızdığımı söyledim ona. Ama düşündükçe en derinde yatanın aldatmayı içime sindirememek olduğunu keşfettiğimi de ekledim. Zamanla her şeyi bağışlasam da en yakınımın ihanet edebilecek tıynetinde biri oluşumu asla affedemeyecektim.

"Neden mükemmel olmalısın peki? Aldatmak bir hataysa bile... başkalarının da düşebildiği bir hataya sen niye düşme-yesin?"

Haşmetmeap yine kibir meselesine gelmeye çalışıyordu. Bilmediği bir şey vardı ama. Muhtemelen o başkaları, yedikleri haultlardan dolayı eşlerinden ziyade annelerine karşı suçluluk duymuyor, kendilerini asıl ona ihanet etmiş gibi hissetmiyordu. Yine muhtemelen, o başkalarının anneleri, aldatıldığı için asmamıştı çünkü kendini bir tavana. Kaliteli bir ipin ucunda bütün asaletiyle sallanmamıştı. O başkaları da bir ömrü babalarına diş bileyip, yeryüzündeki en büyük alçaklığın aldatmak olduğunu düşünerek geçirmemişti. İnsan, annesinin ölümüne sebep olmuş bir hatayı yinelemek istemezdi. İnsan, annesinin ölümüne sebep olmuş bir hatayı yinelemek istemezdi. Bunu yapacağına ölse daha iyiydi.

Bunu yaptığında çünkü insan, annesi ölü kalır, ama acısı çok fena hortlardı. Annesini mezarında ters döndüren evlat, gelmiş geçmiş bütün kabahatlere mücrim yazılırdı. Böyle söylediğimde, bir süre sessiz kaldı Ses. Sonra en müşfik tonuyla rica etti.

“Senin için sakıncası yoksa... bu son söylediklerini... yani, biraz anlatabilir misin?”

Aslında anlatamazdım. Anlatmaktan hiç hoşlanmazdım. Ama galiba içimde daha fazla tutmak da istemiyordum ki zaten bir şekilde dışarı bırakmıştım. Çevremde sadece Filiz ile Vedat'ın bildiği bu hikâyeyi, o gün orada, Ses'e de anlattım.

Çok küçük değildim aslında. Çocuk bile değildim. Ama annemin eceliyle buluşmasını izleyecek kadar büyük de değildim. Kimse değildir. Yine de ecel olsa, her şey başka türlü yaşanırdı. Başka türlü ölümler, beraberinde başka türlü yaşamlar getirir çünkü. Ecel olsa üzüldüm, ağlardım; annemin acısını bir ömür taşır, fakat kabullenmeyi de başarırdım. Ne var ki ecel değildi.

Mutlu bir aileydik biz. Yani en azından mutsuz değildik. Öyle trajik üçüncü sayfa hikâyeleri dönmezdi evimizde. Ne

bileyim, babam annemi dövmezdi, eve sarhoş gelmezdi, aç uyumazdık filan. Korunaklı, huzurlu bir hayatımız olduğu söylenebilirdi.

Hayatta hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığını o aralar öğrendim. Üniversiteye gireceğim seneydi. Harıl harıl sınavlara çalışıyordum. Evde her şey sıradandı, her zamanki gibiydi. Daha doğrusu, ben öyle sanıyordum. Annemin yavaş yavaş içine kapanıp sessizleştiğini, önce birtakım ilaçlar kullanmaya başladığını, sonra bakışlarının donuklaştığını, derken her zamankinden çok uyuyup, her zamankinden az yemeye başladığını filan, her şey olup bittikten sonra, geriye dönük düşününce fark ettim.

Annemle babam... Mutlu bir çift sanırdım onları. En azından mutsuz değillerdi. Nasıl bir çift olduklarını da başka bir sürü şey gibi sonradan öğrendim. Annemi tavandan sallanırken gördüğüm odada, babam için yatağın üzerine bırakılmış mektubu okurken mesela. Zavallı annem, cesedini bulanın ben olacağımı hiç düşünmemişti. Zamanlamayı ona göre ayarladığı için, aklına bile getirmemişti. Böyle olsun istemedi. Ama bizim memlekette kimse dakik, hiçbir iş muntazam değildir. İstedığınız gibi yaşayamadığınız gibi, gönlünüze göre ölemezsiniz de. Annem için de işler ters gitti.

O gün edebiyat dersinden çıkmıştım. Tevfik Fikret'ten şiirler okumuştuk. Son ders coğrafyaydı ama coğrafyacı gelmemişti. Ders boş olunca, okuldan direkt kursa yollanmak yerine, yağmura aldırıp önce eve uğramıştım. Fırsat bu fırsat formayı çıkaracak, üstümü değiştirip öyle gidecektim. Gitmedim. Annemin cesedini tavandan indirmek gibi hesapta olmayan işlerle ilgilenmem gerekti.

Sonraları anneme, hayattan kaçacak kadar zayıf, beni onsuz bırakmayı göze alacak kadar bencil olduğu için kızdım tabii. Daha başka pek çok şey için de. Ama kimseye, onu yıllar boyu aldatarak canına kıymasıyla sonuçlanacak derin bir

depresyona sürükleyen, ölüme yürümesine neden olan babama kızdığım kadar kızmadım. Bu kızgınlıklar filan, hep sonradan olan şeyler tabii. Çünkü annemi tavandan indirdikten sonra, epey bir süre, onun öldüğünü hatırlamadım! Yaa, bazen unutmak için özel derse ihtiyaç duymazsınız.

Sonradan öğrendim tabii, bir tür hastalıklmış bu, dissosiyatif amnezi. Beyin, yaşadığı travmayı hasıraltı ederek, sahibini korumayı deniyor. Allah onu başımızdan eksik etmesin. Zaten beyin dediğin, böyle vefakâr çalışmayacaksa hiç çalışmasın daha iyi!

Babam eve geldiğinde, annemin cansız bedeni tavan-
dan indirilmiş, yatağın üzerinde yatıyormuş. Ben de salon-
da, hiçbir şey olmamış gibi televizyon seyrediyormuşum. An-
nem morga, ben hastaneye gönderilmişiz. Cenaze sırasında
ve sonraki birkaç gün boyunca hastanede kalmışım. Hayatı-
mın o birkaç gününü hiç hatırlamıyorum. Bir süreliğine zih-
nimi terk eden şeyler sonradan geri geldi, ama o birkaç gün
hâlâ kayıp. Muhtemelen çok uyutulduğum için. Uyurken ha-
yat ne kolay geçiyor. Rüyalar da olmasa...

Eve döndüğümde aklımın bana oynadığı oyunlar yüzün-
den bambaşka bir gerçeğe inanıyormuşum. Annemin bizi
terk ettiğine, bırakıp gittiğine. Bunun bir tür savunma me-
kanizması olduğunu söyleyen doktorlar, ben hazır olup ger-
çeğe kendiliğimden uyanana kadar kimsenin dürtmemesi-
ni salık vermişler. Böylece çevremdekiler de işgüzarlık edip
fikrimi değiştirmeye çalışmamış. Bitmesine birkaç ay kalan
okuldan rapor alınmış, sadece sınavlara girip mezun olabil-
mem için hocalarla anlaşılmış filan. Bütün günü evde geçirir-
yor; bir yandan elimde test kitaplarıyla, artık kimsenin kaza-
nabileceğime dair en ufak umut taşımadığı üniversite sınavı-
na hazırlanırken, bir yandan da annemden kalan işleri göre-
rek evin küçük hanımı olmaya çalışıyormuşum. İşin tuhafı,
annemin bizi terk ettiğinden eminmişim, ama ne olup bittiği-

ni anlamak için çabalamıyor, hiçbir şey sormuyormuşum. Annemin gidişi, sıradan bir durummuş gibi davranıyormuşum.

Zihnimin oynadığı oyunlarla kendi kendime şişirdiğim bu balon gerçeklik, babam sevgilisini eve getirdiği gün patlamış. Patladı, daha doğrusu. Hatırlıyorum.

Bir gün babam eve sevgilisiyle geldi. Hani işyerinden herhangi bir arkadaşıymış gibi. Salonda, televizyonun karşısındaki üçlü koltukta yan yana oturuyorlardı. Ben de koltuğun arkasına denk düşen bir yerde, holde, ütü yapıyordum. Derken, babamın kadının elini tuttuğunu gördüm. El eleydiler, iki sevgili gibi. Zihnim o anı bugüne dek yaşadığım her şeyden daha berrak kaydetmiş, şimdi bile dünmüşçesine net hatırlıyorum. Parmaklarını Lego parçaları gibi iç içe geçmiş görünce, adeta gözümde şimşekler çaktı. Hani nasıl desem, beynimde bir tıpa yerinden fırladı sanki. Karanlıkta kalmış bir yer şak diye aydınlandı. Bir düğüm çözüldü, ya da ne bileyim işte, belki de iyice sıkıştırılmış bir kayış attı. Yumağın-dan hızla çözülen ip gibi, birdenbire, tak tak, bütün resimler açıldı. Gelecekten değil ama geçmişten haber veren korkunç tarot kartları!

Senin annen bir melekti yavrum, babansa iblis!

Önce annemi tavanda sallanırken gördüğüm anı hatırladım. Sonra mektubunu, yazdıklarını, her şeyi.

Annemin öldüğünü hatırladım. Annemin niye öldüğünü hatırladım. Mektupta yazanları hatırladım.

Beni yıllardır aldattığın ve muhtemel daha çok yıllar aldatacağın için değil, buna rağmen gitmeyi beceremediğim için. Onurumu, gururumu kaybettiğim, ben diye biri zaten kalmadığı için. Yaşadığım şey hayat olmadığı gibi, yenisini kuracak gücü ve isteği de bulamadığım için, temelli gidiyorum Ayhan.

Böyle olurmuş. Beyin bazen ancak belli bir süre için ertele-

yebilirmiş acıyı. Sonra, gizlendiği yerde bekleyen hatıra, bir yolunu bulunca dışarı çıkarmış yine. Sahibine dünyayı dar, hayatı zindan etmeye.

Gözlerimden sağanak gibi yaşlar boşandı. Arkaları dönük olduğundan, babamla kadın halimi görmüyorlardı. İçimden korkunç bir acı, öfke, isyan, hepsi aynı anda yükseldi. Bir de müthiş bir intikam hissi. Galiba onların canını yakarsam kendi acım azalır sandım. Hipnotize olmuş gibi, hiçbir şey düşünmeden, üçlü koltuğun arkasına yaklaştım, yaklaştım ve elimdeki ütüyü birbirine kenetlenmiş iki elin üzerine ya-pıştırdım.

Cıssss, kötü çocuk!

Ütü etlerinin üzerinde cızırdarken nasıl çığlık attıklarını görmeliydiniz. Çok canları yandı, evet. Elleri resmen pişti. Ama benim acım geçmedi.

Sonrası, yine hastaneler... Yanık eller için acil servisler, kavruk ruhlar için terapiler...

Geçti ama, düzeldim.

Hatta nasıl olduysa, birkaç ay sonra girdiğim üniversite sınavını kazanmayı bile becerdim. Kazandım da denemez aslında. Bir an evvel evden uzaklaşmak için, puanımın yettiği ilk yere, evvelce aklımdan bile geçmeyen bir bölüme kapağı attım. Tatillerde dahi gitmedim eve. Onu, annem diye birinin kalmamasından sorumlu tuttuğum için, babam diye biri yokmuş gibi davrandım. Her ay muntazaman bankaya yatırdığı parayı aldım, o ayrı. İhtiyaçlarımın hepsini onun parasıyla karşıladım. Fakat bir tür devlet bursu gibi baktım ona galiba. Kimden geldiğini düşünmemeye çalıştım.

Uzun süre de ilaç kullandım elbet. Ama sonunda geçti, bitti, düzeldim. Düzeldim derken, bir şeyleri çat diye unutup pat diye hatırlayacak yahut onun bunun eline ütü basacak kadar delirmedim bir daha. Ama galiba hiçbir zaman mutlu olacak kadar da iyileşmedim. Hoş, mutluluğun hükümranlı-

ğına inanmam. Velhasıl, mutsuzum diye hasta sayılmam.

Babam, ben üniversiteye girdikten sonra o kadınla evlendi. Zaten sittin senedir beraberlermiş. Bundan iki sene evvel de ihtiyarlık hastalığından öldü. Öbür tarafa intikal ettiğinde yıllardır görüşmemiştik. Görüşme girişimlerini geri çevirmiştim. Vedat’la en çok bu yüzden kavga ederdik eskiden. O, babamla görüşmenin bana iyi geleceğini düşünüyordu. Oysa bana annemle görüşmek iyi gelirdi, o da mümkün değildi. Şimdi ikisiyle de görüşmem imkânsız. Doğrusu, babamla küs ayrıldığım için pişmanım. Hele ben de kocamı aldatarak asla yapmam dediğim şeyleri yaptıktan; hayatta herkesin her an her şeyi yapabileceğini tecrübeyle sabitleyip, ettiğim bütün büyük sözleri bir bir tattıktan sonra, evet, pişmanım. Tanıdığım en kötü insanın babam olduğunu düşünüp ona dünyadaki herkesten fazla kızarken hayat daha kolaydı. O ölünce kaderini bir miras gibi devralmışım. Artık hayatta en çok kendime kızgındım. Bir yandan da önleyemediğim sefil bir aşk acısı vardı tabii. Acının suçlulukla birleşerek meydana getirdiği tekinsiz terkip, beni daha da öfkeli biri yapıyor, kendimden tiksинmeme neden oluyordu.

Gözyaşlarımı elimin tersiyle sildim ve “İşte böyle” dedim Ses’e. “Kibirden değil yani. Kederden benimkisi.”

Derslere başladığımdan beri yaptığım en uzun konuşma bu olmuştu. Sonrasında biraz susmam gerekti. Her şeyi bildiğini sananların hiçbir şey bilmediğine ayıldığı o meşum anı yaşıyor olmalıydı ki Ses de bir süre konuşmadı. Öylece susup, havada uçuşan sözcüklerin dibe çökmesini bekledik. Söylediklerimizi, dinlediklerimizi ve onlarla değişip başkalaşan kendimizi azıcık demledik.

Neden sonra, sanki artık hocam, uzmanım, işte eskiden her neyim idiyse onum değil de arkadaşımımış gibi yumuşacık bir perdeden, “Bilmiyordum Feribe” dedi.

“İyi ediyordunuz” diye cevap verdim ben de. “Bilmek la-

netlenmektedir, demiş kıymetli bir abimiz. Hoş, bu tür durumlar için söylememiş ama, bu aralar bende her naneyi kendi hayatıma yontma huyu baş gösterdi. Her nevi tespite sakız mânisi muamelesi çekiyorum. İdare ediverin.”

Ses zoraki güldü, aramıza çöken hüznün telvesini halının altına süpürdü.

“Üçüncü merhaleyi aşmazsak devam edemeyiz, Feribe” diye bodoslama girdi sonra konuya. “Kendini affetmeden olmaz. Seninki gibi geçmişle ya da artık hayatta olmayan, iletişim kurulamayacak insanlarla bağı olan durumlarda kullandığımız bir yöntem var. Sana onu önereceğim.”

“Nedir?”

“Bir tür hipnoz gibi düşünebilirsin. Ama daha çok rüya. Kendinle barışabilmen için.”

“Bakın, bu tür şeyler, kendinle barışmalar filan hiç bana göre değil. Gülerim ben. Sinirlerim bozulur.”

“Peşin hükümlü olma. Ortada gülünç ya da saçma bir durum yok. Sadece rüya görmeni sağlayacağız. Fiziki durumdan ötürü gerçekte dileme imkânı bulamayacağın özürleri dileyebilecek, vedalaşmadıklarınla vedalaşabileceksin. Bir tür helalleşme gibi düşün bunu. Seni rahatlatacak bir son buluşma. Görünüşe bakılırsa, kendini ancak böyle affedebilirsin.”

Bahsi geçen buluşmalar, vedalaşmalar, özürler filan, merakımı celp ettiği kadar içimi de ürpertmişti. Yine nasıl bir muammanın ortasına düşeceğime dair bir fikrim yoktu ve mütemadiyen düşmek müthiş yorucuydu.

“Ne yapacağız tam olarak?”

“Seni Suni Rüya Departmanı’na yönlendireceğim.”

“Yalnız o departman ortamlarına hiç girmesek? Yani şarj odasından filan hasbelkader haberim oldu da. Tımarhaneye yollasanız daha iyi...”

“Orada sana özel hazırlanmış bir rüya göreceksin. Daha doğrusu, rüyaya girip geçmişe gidecek ve suçluluk duymana

neden olan hatıralarla hesabını keseceksin.”

Mesele gittikçe fantastikleşiyordu. Kafamın içinde dönme-ye başlayan “Angara’nın Bağları”nı susturup sordum:

“Anlamadım, zaman makinesi gibi bir şey mi bu?”

“Öyle gibi de, değil gibi de. Rüya işte. Zaman ve mekân değiş-tirmekten çok, zamanın ve mekânın olmadığı bir yere gi-deceksin. Korkma, tamamen bilimsel bir yöntem. İşe yaraya-cak, göreceksin.”

MİM’e ayak bastığım günden beri, ecdadıma sedef kakma-lı madalya kazandırmaya muktedir olan “beterin beteri var-dır” sözünü aklımda tutmayı beceremiyor; daima “Bundan kötü ne olabilir ki?” düsturuyla hareket ediyordum. Yine öyle yaptım. İçimden, aman be Feribe, *ne zaman zarhoş oldun da galdıramıyon kolları* diye geçirip, gücümü topladım, sırtımı dikleştirdim ve “Peki madem, gidelim bakalım” dedim.

Mehter adımları ve jinekolog masası

“Aklımı, tanımadığım insanlara emanet ederek korumaya uğraşıyordum.”

Eve döndüğümde sofraya hazır. Tavuk suyuna çorba, mantar soslu makarna, yanında da tam sevdiğim gibi bol limonlu salata. Vedat, tutup pişirdiği yetmezmiş gibi, bir de gecikeceğimi söylememe rağmen yemeyip beni beklemişti. Müşterek hayatımızda yemek ve “hani bana hani bana” demek dışında dişe dokunur bir işlevim olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, benim için fazla iyi bir eşti. Bir yandan insanın yüreğini ısıtırken, bir yandan da tepesini attıracak kadar iyi. Alışverişe çıktığının ispatı olsun diye ders çıkışı apar topar aldığım biçimsiz gömleği göstermem gerekmedi. Zira “Günün nasıl geçti?” diye sordu ama z raporunu istemedi. Bunca yalanı hak etmiyordu. Acaba o da bana yalan söylüyor muydu? Önümdeki makarnayı tırtıklarken, Selim’in telefonundan olmayacak manalar çıkardığımı düşünüp kızdım kendime. Galiba sırf içimi rahatlatmak, suçluluğun yeşerttiği vicdan azabını bastırmak için böyle deli saçması hikâyeler uyduruyordum. Vedat’ın makbul koca olmaktan başka kabahati yoktu. Ama işte insan herkesi kendi gibi biliyor. Onu aldatana dek, bir gün beni aldatabileceğini hiç düşünmemiştim. Babama rağmen düşünmemiştim. Vedat’ı da zaten muhtemelen annemin yaşadıklarını bana yaşatmayacağına güvendi-

ğim için seçmiştim. Fakat sonra, ben zıvanadan çıkınca, artık o da ihanet hikâyelerinde başrol üstlenebilecek tiynette biri oluvermişti gözümde. Almanya gibi, ben kendimi kaybedince, Vedat da kaybetmiş sayılmıştı. Başkalarına yakıştırdıklarımız, hep bizim kendi fenalıklarımızdı.

Aklıma sükün eden düşünceler makarnayı boğazıma dizince, biriktirdiğim yalanlar ve suskunluklar iyice ağır geldi. Kocama bir şeyler söylemek, azıcık açılmak, hiç değilse bankada olanları anlatmak arzusuyla doldum. Çatalı usulca tabağın yanına park edip “Vedat” dedim.

Adeta ilahi bir nurla ışıldayan gözlerini kaldırıp yüzüme baktı. Bakışları bir çocuğunkiler gibi berraktı. İnsanı karşısındakinin masumiyeti kadar yaralayan başka bir şey daha yoktu. Yutkundum.

“Yemek çok güzel olmuş. Eline sağlık.”

Onu endişelendirmek istemediğimden mi, yoksa utandığım için mi söyleyemedim emin değilim. Sanırım anlatmak istemeyişimin Vedat’la ilgisi yoktu. İçine düştüğüm kepazelik öyle gücüme gidiyordu ki, konuşarak bile var etmekten kaçınıyordum onu. Mehpare ile paylaşmak, ruhumdaki ilk zehri akıtmaya yetmişti. Bundan sonrası kendimi rahatlatmaktan çok kanırtmak olacaktı. Anlatmak için, müfettişlerin gelip beni aklayacağı günü beklemeye karar verdim.

Salı günü ofis cehennem gibiydi. Pazartesinin aynısı yani. Üzerimde gezinen keskin bakışlar ordusu, arkamı döner dönmez yükselen kötücül fısıltılar korosu... Herkesin çekincesizce konuştuğu gerçek bir demokrasi şöleni! Kulaklarımı uğuldatan çakal senfonisine aldırmamaya, bu belanın yas tutacağım diye telef olmaktan kafamı işlere veremediğim dönemde başıma geldiğini kendime hatırlatıp gaita esanslı vazifelerime odaklanmaya çabaladım. Nafile. Her şey bir yana, bu sefer de akşamki rüya seansını düşünmekten alamıyordum

kendimi. Ses, bir ayağı çukurda ihtiyarlar gibi acele edip hemen ertesi güne randevu koyuvermişti. İş çıkışı doğruca merkeze koşacaktım. Koşmak dediysem, açıkçası tempolu yürümek bile gelmiyordu içimden. Mehter adımları haletiruhiyeme daha münasipti; iki ileri bir geri. Üzerimde bir tür jinekolojik muayene gerginliği vardı. O musibet muayene masasının kendine has bir stresi olur. Başınıza gelen en kötü şey değildir, ama her defasında yerinizi yadırgarsınız. Çünkü doktor da olsa, bir yabancıнын karşısında havaya diktığınız bacaklarınızı ayırmış yatarken, rahminizin kurcalanmasında en ufak tuhaflik yokmuş gibi davranmanız gerekir. O esnada vücudunuzun, ruhunuzun, hiçbir şeyinizin kontrolü sizde değildir. Kendinizi tümüyle savunmasız hissedersiniz. Tanımadığım insanların benim için tertip ettiği bir rüyayı, hem de onların kontrolünde görme fikri de bende benzer bir tedirginlik yaratıyordu. Yabancıların elleri bu kez de bilinçaltımda gezinecekti. Zaten milletin eli hep benim altımda gezinsindi!

Ses'in, bunun son derece bilimsel bir yöntem olduğunda ısrar etmesi içimi rahatlatmaya yetmiyordu. Uzaya seyahat de öyleydi, ama kozmonot olmayı düşünmemiştim hiç. İlğimi çekmiyor, fazladan bir de ürkücü görünüyordu. Fakat garip bir biçimde Ses'e güveniyor, "Elbet bir bildiği vardır" diyordum. Açlık nasıl onurunu yedirtiyorsa insana, çaresizlik de mantığını dişletiyordu. Açıkçası, bunu artık pek umursamıyordum. Aklımı, tanımadığım insanlara emanet ederek korumaya uğraşıyordum. Yaşam koçundan medet uman kurbanlıklara dönmüştüm.

Akşama doğru, olacakları düşünmekten bitap düştüğüm bir sırada Filiz aradı.

"Görüşemedik, ne âlemdesin?"

"Bu aralar vaziyetler karışık. Ayıptır söylemesi, evvela kocamı aldattım. Sonra üstüne afiyet, sevgilim tarafından terk edildim. Bunlar yetmezmiş gibi ortadan kaybolan 37 bin

euro'nun müsebbibi ilan edildim. Ha bir de bu akşam birilerinin benim için hazırladığı rüyayı görmeye gideceğim için biraz tedirginim” diyemeyip “Aynı tas aynı hamam” ile yetindim. Son zamanlarda iç sesimle dış sesim nadiren aynı tel-den çalıyordu. Gizli kapaklı işlerin doğurduğu yalan söyleme zaruretinin, insana çokseslilik kazandırdığı bir gerçek. Filiz buluşmak için ısrar etti. Artık ne anlatacaksa yahut ne dinlemeyi umuyorsa, “İlle de konuşalım” diyordu. Onu severdim, ama böyle bir zamanda, mühim kararların arifesinde, “Acaba pembe huni mi taksam, yoksa mavi mi daha münasip olur?” türünden nazik seçimlerin rüzgârlı eşiğinde, değil Filiz’i, kendimi dahi görmek gelmiyordu içimden. “Ne kadar az insan görürsem o kadar iyidir” şiarıyla aynaya bakmaya bile ara vermiştim. Buluşmak için elinden geleni yapmış, fakat muvaffak olamamış çileli arkadaş numarasına yatıp, “Cumartesi buluşalım diye aradım ama telefonun kapalıydı” dedim. Filiz, hatırlamaya çalışır gibi bir süre sessiz kaldı. Sonra, “Hadi ya! Sinemaya gitmiştim, o araya mı denk geldi acaba?” diye yazıklandı. “Benim telefon da sonradan göstermiyor ki aramaları, anacım. Ama bu hafta görüşelim bak mutlaka.”

Onu arayacağımı söyleyerek telefonu kapadım. Yalan hanemi azıcık daha kabarttım.

O gün, saatlerle değil, ancak senelerle ölçülebilecek kadar uzun sürdü. Kalbin zamanı ile dünyanın zamanının denk düşmediği günlerden biriydi. Hoş, kalbin neyiyle dünyanın neyi denk düşüyor ki. Asıl imkânsız aşk, hayatla aramızdaki.

Nihayetinde akrep ve yelkovan, iştiyakla beklendikleri noktalara varınca, kendimi şubeden dışarı attım. Bir yandan sonunda maymunlar cehenneminden kurtulabildiğime memnundum, öbür yandan da rüya vakti yaklaştığı için tel tel geriliyordum. Ne görecektim acaba? Tatlı bir rüya olsaydı barı! Hayatımın tadı tuzu kalmamıştı, rüyalarda olsun azıcık ne-

şelenmeye ihtiyacım vardı. Kim uyutacaktı beni, kim uyandıracaktı? Ya hoşlanmayacağım bir şey görürsem, o zaman ne olacaktı?

Boyacıköy'e yaklaşırken, ürpertici bir soru vuruyordu aklımın kıyılarına. İşimize gelmeyen gerçeklerden kaçmanın muhtelif yolu vardı. Peki ya rüyalardan, kâbuslardan bizi kim koruyacaktı?

Rüyalarda buluşuruz

“Kaçacak yer yoktu.
Zaten hiç olmamıştı.”

“Hassiktir!”

Şakaklarımdan göğsüme kadar her yanıma ahtapot gibi dolanan kablolar arasında, el ve ayak bileklerimden yatağa bağlanmış yatarken, böyle nida ettim.

Oysa ağzı bozuk biri değilim. Aşırı kızıp da tumturaklı bir laf etmek istedim mi, çok çok göt, bok filan derim. Tumturakta bir dünya markası sayılmam yani. Sinkafla mesaisi olmayan ağzımın nasıl bozulduğuna gelince... belki azıcık başa sarıp öyle anlatmalıyım.

Ceddimin iki ileri bir geri tekniğine sadık kalarak attığım tedirgin adımlarla MİM’e vardım. Danışmadaki aşırı güller yüzlü, tuhaf gülüşlü kadına ismimi söyledim ve Suni Rüya Departmanı’yla randevum olduğunu belirttim. Hemen bir yerlere telefon edip birini çağırdı. Kimi çağırdığını duydum aslında. “Hüsnü gelsin” demişti.

Tahminim sorulsa Marcel, Pierre filan derdim, ama birkaç dakikaya kalmadan Grant çeneli, Peck dudaklı, Gable bakışlı, Salman alınlı lord karşımda zuhur edince, adının Hüsnü olduğunu öğrendim.

“Hoş geldiniz Feribe Hanım, bugün size ben eşlik edeceğim.”

“Benim özel eşlikçim misiniz?”

Alnından sonra bakışlarında da Salman emareleri belirince ekledim.

“Hani benimle hep siz ilgileniyorsunuz ya. Personel mi kıstıtlı, yoksa herkesin mesul olduğu bir müşteri mi var, onu merak ettim.”

“Yani müşteri demeyelim de” diye açıklamaya girişti lordum, kulaklarından fışkıran asaletiyle, “her işinizi başka birinin görmesindense, kendinizi rahat hissetmeniz açısından... Sizden ben sorumluyum.”

“Çok güzel düşünmüşsünüz. Bana sorulsa” dedim içimden, “ben de benden siz sorumlu olun isterdim.” Dışındansa “Anladım” demekle yetindim. Sonra lord, ben ve Nesrin Sipahi’nin içli sesi, birlik ve beraberliğe en muhtaç olduğumuz o saniyelerde, birlik ve beraberlik içinde dördüncü kata çıktık. “Unut onu gönlüm, unut onu sen de!”

Beyaz koridora vardığımızda, ben her zamanki gibi bekleme odası istikametinde yola devam etmeye hazırlanırken, lord asansörün hemen karşısındaki kapıyı işaret etti.

“Şöyle buyrun.”

Elindeki kartı kontrol cihazına okutmasıyla birlikte, kapı bütün misafirperverliğiyle açılıverdi. İçeri girdik. Bizi karşılayan, udi sanatçı Coşkun Sabah’ın, unutulmaya yüz tutmuş cıvık bir geçmişten gelen sesi oldu. “Rüyalarda buluşuruz, bu şarkıyla kavuşuruz!”

Burası, derslere girmeden evvel çile doldurduğum bekleme odasının çeyreği ebadında başka bir bekleme odasıydı. İnce bir zevkin ürünü olan müzik seçiminden de anlaşılabilceği üzere, Suni Rüya Departmanı’nın bekleme odası. Sadece şarkı değil, içeri girer girmez oturmam için gösterilen koltuklar ve duvarlara dizilmiş diğer kapılar da böyle söylüyordu. Kori-dordaki kapıların aksine, buradakilerin üstünde nereye açıldıkları yazıyordu. Sekretarya, müşahede odası ve rüya odası.

Lord, “Siz biraz bekleyin, ben hazırlıklar tamam mı bakayım” deyip, beni çöktüğüm koltukta Coşkun Sabah’la baş başa bırakarak sekreteryaya girdi. Çok geçmeden, beyazlar giyinmiş hemşire kılıklı iki genç kadınla dışarı çıktı. Üçü birlikte, kısa ama hızlı adımlarla, kapısında rüya odası yazan diğer odaya geçtiler. Birileri az sonra göreceğim rüyanın kıvamını tutturmak için koştururken, ben hanım hanımcık oturmuş, uykuma biçilecek kaderi bekliyordum. “Şaklabanlık tam da böyle bir şey olmalı” diye geçiriyordum içimden. Yine de çıt çıkarmadan oturmayı sürdürüyordum. Ne demişler, sonunu düşünen şaklaban olamazmış. Gerçi sonumu düşünmediğimden değil, düşünmeme rağmen tedbir almayı beceremediğimden geliyordu her şey başıma. Oracıkta kendimden soğumaya dalmışken, az evvel üç kafadarın üzerine kapanan kapı aralandı ve beyaz önlüklü lord eşikte göründü.

“Sizi artık içeri alabiliriz, Feribe Hanım.”

Ağzından kulaklarına uzanan fiyonk biçimli tebessümünü gören, beni meçhule değil de az sonra sahne alacağı, payetli, şifonlu ve bol göbek havalı bir kadınlar matinesine davet ettiğini sanırdı. Davete icabet terbiyesiyle yerimden kalkıp kös kös yanına gittim. Gecikmiş bir soru olmasına aldırmadan, adına can havli de diyebileceğimiz son atımlık kurşunumla titrekçe vızıldadım.

“Tam olarak ne yapacağız şimdi?”

Gecikmiş bir cevap olmasına aldırmadan, iyice erteledi.

“Hele bir geçin şöyle. Yeri geldikçe sırasıyla bilgilendireceğiz sizi.”

Gösterdiği yere baktım, dişçi koltuğuna benzeyen bir yatak. Pollyanna hayatta olsa, “Jinekolog masasından iyidir” derdi. Muhtemelen tam da böyle hüsnüniyet timsali bir tesselli sonrasında, kalbini ferahlatmaya çalıştığı bahtı karanın cinneti neticesinde hayata veda etmişti. Yüksek voltajlı modernizmle çarpılanların da söylemeyi pek sevdiği gibi, ışık-

lar içinde uyusun. Tabii ışıklar tepesinde şıkır şıkır parlar-ken uyumaktan hoşlanmayabilir ama hiç değilse karanlıkta oturmaktan iyidir, değil mi?

Koltuğun yanında dikilen iki kadına baktım. Biri esmer, öbürü kumraldı. Manasız bir memnuniyetle gülümsüyorlardı.

“Buyrun buyrun” diye davet etti kumral olanı.

“Hoş geldiniz” dedi öbürü. Kadınlar matinesi değilse bile ev oturmasına geldiğime ikna olmak üzereydim. Adımlarımın titremesini engellemeye çalışarak, dişçi koltuğu esanslı rüya yatağına yaklaştım.

Yatağın yanında ancak tuhaf filmlerde ve ne idüğü belirsiz romanlarda karşılaşılabilecek türden alengirli cihazlar vardı. Ekranında muhtemelen rüyayla birlikte hareketlenecek düz bir çizgi bulunan ve kalp grafisi çeken makinelere benzeyen siyah bir kutu, onun içinden çıkan yılan formlu kablolar, irili ufaklı düğmelerle dolu paneller... Hepsi Turist Ömer kariyerimi parlatmak için itinayla hazırlanmıştı.

Kumral hemşire, “Önce üstünüzü değiştirelim” deyip, sağ eliyle odanın köşesinde duran paravanı gösterdi. Sol elinde de ameliyata giren hastalara giydirilen türden bir önlük vardı. Ama yeşil değil, tozpembe. “Tozpembe rüyalar dilemek diye bir şey var mıydı?” diye hızlıca düşündüm. Daha doğrusu düşünmeye çalıştım. Çünkü aklımın içinden onlarca soru aynı anda havalanmıştı. Bir yanda neden geldim merkeze türkü- süsü, bir yanda ben giyinirken lord da içeride mi olacak ta- sası, bir yanda peki sonra ne yapacağız endişesi ve daha nice telaşlı soru işareti, beynimin etrafında tavafa başlamıştı. Ka- lan cüzi aklımı da kaybederek büsbütün zayı olmamak için, hepsini bir yana bırakıp kadının elindeki önlüğü aldım ve pa- nelin ardına geçtim. Arkamdan, “Sadece iç çamaşırınız kal- sın üzerinizde, bir tek külot” diyen bir kadın sesi geldi. Han- gisinin konuştuğunu çıkaramadım. Fark etmezdi. Lord söyle- miş olsa, belki o biraz fark ederdi.

Saniyede üst baş değiştirme hilesi yapan hokkabazları kışkandıracak bir süratle soyunup önlüğü sırtıma geçirdim ve esir düşmüş kumandan edasıyla paravandan çıkıp, yatağın yanında bekleyen düşmana teslim oldum.

“Üzerinizde metal eşya var mı?” diye sordu esmer hasmım. Az evvel donumla ilgili beyanatta bulunan ses bu değildi. Demek ki minik bir odadan oluşan dört kişilik cumhuriyetimizdeki kıyafet devrimi, kumral hemşire tarafından ilan edilmişti.

Alyansımı çıkarıp esmere uzattım. Donumdan sorumlu devlet bakanı o olduğuna göre, belki de kumrala uzatmalıydım, bilmiyorum. Kafam epey karışıkı.

“Başka metal?”

Başımı hayır manasına iki yana sallayarak metal dedektörü hanımefendiyi susturdum.

“Öyleyse şöyle uzanın lütfen” diye yeni bir talimat geldi.

Bırrr!

Buraya kadar iyi kötü gelmiştim, ama uzanma eylemi ür-kütücü bir eşiğe taşıyordu bizi. Jinekolog masasından biliyordum, uzandın mı geri dönüşü olmayan yola girersin. O ana kadar bir bahane uydurup, hatta uydurmadan kaçma şansına sahipken, sırtın yere geldiği lahza teslim bayrağını çekersin. Laf kalabalığıyla tehir yöntemine başvurup, “Yalnız öyle kan alma filan yok değil mi?” dedim. “Kan tutar çünkü beni.”

“Endişelenmeyin, hiçbir sorun olmayacak.”

Kaderimi birkaç saniyeden fazla erteleyememiştim. Yardım dileyen gözlerle, karşımda zıpkın gibi dikilen Don Hüs-nü’ye baktım. Samimi, ama mesafeyi de koruyan bir ifa-deyle gülümsüyordu. Gözlerinde “Güvendesiniz” bakışları vardı. Ya da “Uzatma, büyütecek bir şey yok! Yatçaz kalkçaz, bitçek işte!”

Kimseden yüz bulamayınca, yatağa benzeyen koltuğa ya

da koltuğa benzeyen yatağa uzun oturdum. Esmer hemşirenin, dirseğimin hemen yanında bulunan konsoldaki düğmelerden birine dokunmasıyla, sırtımı yaslandığım bölüm gıcırdayarak alçaldı ve tekinsiz istirahatgâhım büsbütün yatak şeklini aldı. Bakış açım değişince hislerim de değişir mi diye, yattığım yerden odanın içinde göz gezdirdim.

Büyük bir yer sayılmazdı. İnsanda şeker köpüğü alınmamış çilek reçeli kazanına düştüğü hissiyatı uyandırıyor. Zira üzerimdeki önlük gibi pembeye boyanmıştı. Daha doğrusu pembe beyaza. Jaluziler pembe, döşemeler beyaz, çarşaf- lar pembe, yatak beyaz, duvarlar pembe, kapı beyaz şeklinde iki renk arasında kardeş payı yapılmıştı. MİM, malzemelerini Çilek Genç Odası'ndan temin ediyor olabilir miydi? Pembe beyaz rüyalar diye bir temenni var mıydı? Pembenin kız rengi, çileğin cime meyvesi gibi algılanmasında makul bir sebep aranmalı mıydı? Hızla düşündüm. Hiçbir şeyden emin olamadım. O an bana her şey, hem mümkün hem imkânsız görünüyor; hem varmış hem de yokmuş gibi geliyordu. Hemşireler, ellerindeki renksiz jeli alnıma ve göğsüme sürerken de, jelli bölgelere yılan gibi kaygan kablolar yapıştırırken de böyle hissediyordum. Hem o odada, koltuktan bozma bir yatakta yatıyormuşum, hem de aslında hiçbir yerde yatmıyormuşum gibi. Derken bütün bunların rüya olma ihtimalini sorgularken buldum kendimi. Acaba seans çoktan başlamıştı da ben mi fark etmemiştim? Belki de gördüğüm her şey rüyadan ibaretti. Hatta sandığımdan daha fazlası. Mesela bu binaya gelişim bile gerçek değildi. Buraya hiç gelmemiş, hiçbir derse girmemişim. Hatta âşık olmamış, dolayısıyla ayrılıp, peki tamam terk edilip, aşk acısı da çekmemiştim. Ne şahan olurdu bütün bunlar rüya olsa! Ama belki rüya daha bile önce başlamıştı. Çok daha önce. Aslında bir bankada çalışmıyordum, hiçbir yerde çalışmıyordum belki de. Evli ve çocuksuz da değildim. Annem de hiçbir zaman ölmemişti. Hiçbir

zaman olmamıştı hatta. Hiç doğmamıştım. Her şey bir rüyadan ibaretti. Uyanınca geçecekti. Bir boşluktan öbürüne devrilecektim ve bu saçma sapan düş-üş nihayete erecekti. Gerisi tozpembe bir boşluk olacaktı. Yok, beyaz olsundu. Mis gibi beyaz bir boşluktan daha iyisi yoktu.

Aklımın büsbütün zıvanadan çıkmasından korkup kendime geldiğimde, şakaklarımdan ve göğsümden boy veren kab-lolar, yatağın başındaki kara kutuya uzanıyordu. Kafama huni gibi bir tas yerleştirilmişti. Göremediysem de, renginin pembe ya da mavi değil, metalik olduğuna emindim. Ne ara ve nasıl yapılmıştı bilemiyordum ama el ve ayaklarımdan ya-tağa bağlanmıştım! En fecisi de, bileğimi saran minik beyaz kelepçenin verdiği belli belirsiz acı vasıtasıyla kesinlikle anlamıştım; bütün bunlar rüya değildi! Her şey fazlasıyla ger-çektir! Kelepçeye baktım ve dehşetle ünedim.

“Hassiktir!”

Elini kulağına götürüp “Efendim?” dedi Don Hüsnü. Ya ha-kikaten duymamıştı ya da duymuştu da yanlış anladığından emin, doğrusunu öğrenmeye çalışıyordu. Tekrar ettim, tabii biraz törpüleyerek.

“Bu kelepçeler diyorum, takmasak olmuyor mu?”

“Güvenlik için” diye açıkladı esmer hemşire. Rüya esna-sında hareket ederseniz yataktan düşmeyin diye. Hem siz zarar görmeyin, hem de rüyanız bölünmesin.”

Güvenlik müvenlik dinlemeden, yeniçerilere parmak ısır-tacak bir isyana kalkışacaktım ki, esmer hemşire, ılık süte batırılmış zencefilli kurabiye kıvamında bir sesle anlatmaya koyuldu.

Herhalde bundan sonra olacakları merak ediyordum. Bir kere kendimi katiyen kasmamalıydım. Kötü bir şey olmayacaktı. Birazdan tatlı bir uykuya dalacak ve dersime giren uz-manın benim için hazırladığı rüyayı görecektim. Rüya kısa olacaktı, ama muhtemelen ben uzunmuş gibi hissedecektim.

Telaşa hacet yoktu, her şey kontrol altındaydı. Beyin dalgaları takip edilecekti. Herhangi bir aksaklık anında derhal uyandırılacaktım. Ama aksaklık olmazdı. Hiç olmamıştı. Zaten sağlığım ve seansın başarısı açısından en doğrusu da rüyayı tamamlayıp kendiliğimden uyanmamdı. Şimdi vücudumu serbest bırakmalıydım. Az sonra bana ufak bir iğne vuracaktı. Hayır hayır, kan alma yoktu, sadece rahatlayıp uykuya dalmam için basit bir ilaç. Başımı öte yana çevirip sağ kolumu uzatabilir miydim lütfen? Evet, işte böyleydi. Yok, sıkamayacaktım. Serbest... Çok güzel, hoop, bitmişti bile. Artık bakabilirdim. Şimdi şu kulaklığı takacaktı bana. Çünkü bundan sonrasını Ses bizzat anlatacaktı.

Kan göreceğimi düşünüp korkmamın mı, yoksa ilacın tesiri mi bilmem, evvela içime bir ılıkılık yayıldı. Sonra da müt-hiş bir uyku isteği bastırdı. Karşı koyacak gücüm yoktu, olsa da koymaya çalışmazdım. Anlamıştım çünkü. Kaçacak yer yoktu. Zaten hiç olmamıştı. Görülecek ne varsa görmenin zamanı gelmişti. Gözkapaklarım kapanmadan önce duyduğum son şey, mırıl mırıl konuşan annemin kadife sesiydi.

“Feribe, kızım... Çok uykun var, biliyorum, az sonra uyuyacaksın. Huzurlu, tatlı bir uyku olacak bu. Sakın bozulmasına izin verme. Birazdan evde buluşalım. Sen on yedi yaşındasın, ben de hayattayım. Coğrafya dersin boş olunca, kursa gitmeden önce eve gelip üstünü değiştirmek istedin. Anahtarınla kapıyı açtın. Salona girdin. Orada oturuyorum ben. Üçlü koltukta, televizyonun karşısında. Gel, yanıma otur. Konuşalım biraz... Kapa gözlerini, seni bekliyorum. Kapa gözlerini, seni bekliyorum. Kapa gözle...”

Sonra bir şey oldu. Bembeyaz bir boşluğun içine yuvarlandım. Ama yokluktan ziyade tombul bir bulut gibiydi. Beyaz tombul bir bulutun içine doğru uykuya daldım.

Küçük, muttarid, muhteriz darbeler*

“Hasret garip bir deniz; med-ceziri bol,
ne kolay taşıyor.”

On yedi yaşımdayım. Edebiyat dersinden çıkmışım. Dışarıda yağmur... *Küçük, muttarid, muhteriz darbeler...*

Coğrafya boş olunca doğruca eve koşmuşum. Yolda hem çok ıslanmışım, hem de hiç ıslanmamış gibi kupkuruyum. İçim pür neşe... Henüz kötü hiçbir şey olmamış hayatımda. Büyüyorum ve bunun bile kötü olduğunun farkında değilim daha. Hayallerim var, hayal kurmak güzel. Dersler iyi gidiyor, sınava da hazırım. Onun tam bir okulu yok galiba ama, umurumda değil, her şey bittikten sonra, yani her şey başladığında, yazar olacağım. Geleceği düşünmek içimi kamaştırıyor. Uçsuz bucaksız, pırıltılı bir kumsalım. Mutluyum!

Anahtarım elimde, kapıyı açıyorum. Anahtarın üzerinde “Kale” yazıyor. Güvendeyim.

İçeriden televizyonun sesi geliyor. Salona bakıyorum, annem televizyondaki filme dalmış. Arkasından yaklaşıp boyuna sarılıyorum. Beni görünce gülümsüyor, yanağıma koca, sulu bir öpücük konduruyor.

“Gel otur yanıma” diyor annem. Üzerinde en sevdiğim elbisesi. Su yeşili. Gözlerinin uzak yeşilini ortaya çıkarıyor. Annem çok güzel kadın, Sophia Loren’e benziyor. Gözlerinin altı

* Tefik Fikret, *Yağmur*.

morarmamış daha. Yüzü çökmemiş. Zayıflayıp iskelete dönmemiş. İlaçlar almaya, hep uyumaya da başlamamış. Eşsiz bir mücevher uzatır gibi, kabuğunu zarıfçe açan bir istiridye gibi gülümsüyor. Dişleri, inci taneleri. Henüz ilaçlardan sararıp kahverengiye çalmamış hiçbirisi. Annem mutlu. Ben mutluyum. Mutluyuz.

Elimi tutuyor annem, avuçlarının içine saklıyor. Nasıl özlemişim! Sanki daha sabah evden çıkarken görmedim. Sanki onlarca yıl geçmiş elimi son tutuşunun üstünden. Hasret garip bir deniz; med-ceziri bol, ne kolay taşıyor. Gözlerimden bir damla yaş süzülüyor. Yaş yanaklarımı ıslatınca huzursuzlanıyorum. Mutluyduk, hani mutluyduk? Olduğum yerde kıpırdanıyorum, bileklerim acıyor. Bileklerim acıdıkça, annem, üzerinde oturduğu koltuk, salon, bir sis deryasında kaybolur gibi dalga dalga uzaklaşmaya başlıyor. Onlar uzaklaştıkça ben iyice huzursuzlanıyorum. Bileklerim daha çok acıyor.

“Şşt! Nereye gittiniz? Anne? Yine mi gittin?”

Taş gibi bir beyazlığın içindeyim. Bulut mulut değil. Sert, dümdüz, kaya gibi bir şey bu sefer. Uzaktan annemin sesi yankılanıyor.

“Sakin ol. Anahtarını çıkar ve kapıdan içeri gir yeniden. Korkma. Üzülme. Üzülecek bir şey yok. Sadece konuşacağız.”

Söylediklerini yapıyorum. Yine salondayım. Annem de yine üçlü koltukta. Bu kez televizyona değil, bana bakıyor. Gülümsüyor. İstiridyeler...

Yanına oturuyorum. Elim avuçlarının arasında alıyor. Yine kalbimden acıklı bir deniz yükselecek gibi oluyor. Ama bu kez ağlamıyorum. Hasret sevinci kepeklendirse de, onu gördüğüm, yanında olduğum için mutluyum. Minnet ve şükran doluyum.

“Feribe” diyor. “Kızgın mısın kızım bana?”

İçimde garip bir ferahlık var. Hayatta kimseye kızmamışım, kızamazmışım gibi. Ama ona kızdığımı biliyorum. Gü-

lümseyerek, “Evet” diyorum. “Beni bıraktın. Kendini bıraktın. Her şeyi bıraktın.”

“Özür dilerim.”

Yumaktan çözölen ip gibi. Havalanan kuş, kıyıya vuran dalga gibi. Kolayca. Hiç zorlanmadan söylüyor. “Affet beni.”

Affetmek kolay mı öyle? Derin bir yara minicik bir sözle temizlenir mi? Peki ya onu açan?

“Affettim” diyorum ama. O nasıl kolayca af diliyorsa, ben de öyle kolayca affediveriyorum. Hep bu anı beklemişim gibi. Süratle, inanarak.

“Ben mutluyum, Feribe. Sen de ol, e mi?”

Aslında mutluyum. Mutlu olduğuma eminim ama gene de soruyorum nedense.

“Nasıl?”

“Kendini de affet.”

“Peki sen beni... affedebilecek misin anne? Ben çünkü... aynı babam gibi...”

“Saçmalama” diyor annem. “Hiç kızmadım ki sana. Babana bile kızgın değilim. Öfkeliyken ve üzgünken çünkü, dik yürüyemiyorum ben. Boynumu, belimi ağrıtıyor. Seninkiler ağrıyor mu?”

“Çok” diyorum. “Hep.”

“Ondandır. Babanı da affet, geçer.”

“Kızmaz mısın?”

“Sevinirim bile. Boynun, belin ağrısın istemem.”

“Tamam” diyorum. “Babamı da affettim o zaman.”

Annem gülümsüyor. Sahiden mi, der gibi bakıyor. Ben de durup içime bakıyorum o zaman. İçimde bir ferahlık. O sırada babam pat diye ortaya çıkıveriyor. Bacak bacak üstüne atmış, üçlü koltukta, diğer yanımda oturuyor.

“Aferin Feri. Aslan kızım benim.”

Bakıyorum, neşeli görünüyor. En son gördüğüm halinden daha genç. Daha sağlıklı. Daha mutlu.

“N’aber baba” diyorum. “Elin nasıl oldu?”

Elini gösteriyor. Hiçbir şeyi yok.

“Taş gibiyim.”

“Acımış mıydı?”

“Boş ver. Senin duyduğun acının yanında sinek ısırığıydı.”

“Affettin mi yani beni?”

“Hiç gücenmedim ki.”

Boğazımda taşlaşmış bir yumru yavaşça aşağı iniyor. Gözümden bir damla yaş akıyor.

“Geçti mi, Feribe?” diyor annem, sesinden yasemin kokularını taşıyarak.

“Ne geçti mi anne?”

“Kalbindeki ağırlık.”

“Herkes hata yapar, Feri” diyor babam da. “Hayat dediğin hata zaten. Y’yi çıkar, harflerin yerini değiştir, göreceksin bak. Kelimeler var ya, hepsi şifreli.”

“Yaa, hayat hata” diye onaylayıp gülümsüyor annem. “Ohoo, bir bilsen ben neler yaptım.”

Çok komik bir şey işitmiş gibi hep beraber gülmeye başlıyoruz. Gülerken annemin dizine koyuyorum başımı. Bir eliyle saçlarımı okşuyor, diğer eliyle elimi tutuyor. Öbür elim de babamın elinde. Nasıl mutluyum. Nasıl genç, nasıl çocuk, nasıl hiç kırılmamış gibi...

“Affettin mi kendini?” diyorlar.

Bakıyorum, yüzleri ıslık ıslık. Öfke, acı hiç uğramamış sanki. Kalbime soruyorum önce. Gelen sesi dinliyorum. Sonra cevap veriyorum.

“Affettim.”

“Affettin mi kendini?”

“Affettim.”

“Affettin mi kendini?”

“Affettim.”

Kahkahalarla gülüyoruz. Hem nasıl gülmek. Karnımızı tu-

ta tuta. Altımıza işeyeceğiz neredeyse. Neredeyse altıma işeyeceğim yani ben. Öyle çok gülüyorum. Gözlerimden yaşlar geliyor. Kahkahalarla gülüyorum. Kahkahalarla. Derken kahkahalar güneşte eriyen sakızlar gibi pis pis uzamaya başlıyor. Bir şeyler oluyor kahkahalara. Acılaşıyorlar. Hıçkırığa, hatta ulumaya dönüyorlar. Yanaklarım sırılsıklam. Çok mu yağmur yağdı?

“Çok mu ıslandım anne?” diye soruyorum. Annem cevap vermiyor. Çok ıslanmış olmalıyım yağmurda. Yanaklarım sırılsıklam çünkü. Yanaklarım sırılsıklam. Yanaklarımda... *küçük, muttarid, muhteriz darbeler...*

Beterin beteri

“Başıma gelenler, pişmiş tavuğu bile Pollyanna müridi yapardı.”

Kendime geldiğimde müşahede odasıındaydım. Bileklerle azat edilmişti ve doğru dürüst bir yatağa yatırılmıştım. Kumral hemşire, yüzünde melek tebessümüyle başucumda bekliyordu.

“Rüya seansımız çok başarılı geçti. Burada istediğiniz kadar dinlenebilir, dilediğiniz zaman eve dönebilirsiniz. İyisiniz değil mi?”

İyi idim. Sadece göğsümün altında, ciğerimin ikamet etmesi gereken yerde belli belirsiz bir sancı vardı. Rüya göre göreğiz diye pıspışlayıp organlarımı çalmadı larsa, iyi idim.

Sağ elimin sağ yanağımın üstünde durduğunu fark ettim. Islaktı yanağım. Havada asılı duran sorular içinden tek birini çektim.

“Ağladım mı?”

“Normal. Duygusal bir yoğunluk yaşıyor rüyalarda. Genellikle ağlanır.”

Kibar kadındı hemşire. “Ağladın” demek yerine, “genellikle ağlanır” izahatını tercih ediyor, “Sulu gözün teki olduğun için utanmana hacet yok” demeye getiriyordu.

Orada azıcık istirahat ettikten sonra, bir düşten hakikatte mi uyandım, yoksa bir hakikatten düşe mi daldım, pek de

bilemeden, kalkıp sessizce giyindim. Hemşirenin verdiği sinyalle odada bitiveren lordun refakatinde binayı terk ederken, içimden kimseye başka bir şey sormak gelmedi. Bana ne yaptıklarını bilmiyor, ama gördüğüm rüyayı gayet iyi hatırlıyordum. Topluca zehirli mantar yemiş bir ailenin sevgi kelebeğine dönüşüp birbirine “Seni affediyorum” deyip durduğu saçma sapan bir çadır tiyatrosuydu. Alegorik delilik. Kutu kutu pensenin yüz yüze, affederek, ha bir de ölümlerle oynananı. Ruh çağırma seansı! Fakat garip bir biçimde içimi rahatlatmıştı. Yani kalbimde birikmiş bir zehir vardı da sanki, onu, hiç değilse birazını dışarı akıtmış; içimdeki kadim boşluğun kıyısına aloe veralı bir ferahlık yaymıştı. Vidanjör operatörü ile bahçıvan arası, acayip bir rüyaydı.

Mağlup mu, yoksa galip mi geldiği meçhul, uzun bir savaştan çıkmış general bitkinliğiyle eve vardığımda, Vedat yemeğini çoktan yemiş, salonda kitap okuyordu.

“Nasıl geçti?” dedi.

“Hiç gitmesem daha iyiydi” diye cevapladım. Tek kaşını kaldırıp gülümsedi.

İş çıkışı şubeden kızlarla bir şeyler yemeye gittiğimi sanıyordu. Öyle söylemişim. O da insan içine çıktığıma sevinip, “Git tabii git, açılırsın” demişti. Ne kadar da iyiydi.

Acaba hakikaten bu kadar iyi miydi? Yoksa evden uzakta geçireceğim her dakika işine geldiği için mi canı gönülden destekliyordu cemiyete karışmamı? Beni ha bire sokağa çıkmaya teşvik eden, tatillere yollamaya çalışan da o değil miydi?

Habis fikirler örgütlenip kafamın içinde nümayişe başlayınca, uyumam gerektiğini anladım. Rüya faslında epey hırpalanmıştım ve ne zaman hıncımı çıkaracak birini arasam, hep en yakınıma, yani Vedat’a dadanıyordum.

“Yatıyorum ben” deyip odaya çekilmeye hamle ediyordum ki, “Bileğine ne oldu?” diye sordu kocam. Baktım, kızarmıştı. Telaşlandım.

O kadar ihtiyatlı davranmama rağmen, bir gün eve boynumda koca bir çürükle gelmişim. Aşk kazası! Nasıl saklayacağımı şaşırılmış, boğazım ağrıyor yalanıyla içine karabiber ve kolonya dökülmüş bir tülbendi boynuma sarıp günlerce evde öyle dolaşmışım. Takke düşüp kel, tülbent kayıp amel görünecek diye aklım çıkmıştı. İnsanın karısının ihanetini öğrenmesi zaten başlı başına yıkıcı olmalıydı. Bir de böyle öğrenmesi! Boyunda açmış çürük bir gül vesilesiyle! Tahayyül etmek bile istemiyordum. Hatırlayınca omuzlarım düşüverdi. Az evvel kocamın masumiyetine çamur atmak için düşündüklerimden dolayı kendime büsbütün kızdım.

“Yeni bir bilezik almıştım. Metali alerji yaptı” diye yalan attım.

Seans sırasında kızarmış olmalıydı alçak bilek. O yabani kelepçeler yüzünden. Rüyanın başlarında, sanırım ağlamaya başladığımda, bir şeyler olmuştu. Annemle karşı karşıya gelip de içimdeki özlem taşıverince huzursuzlanmışım. Galiba o ara rüyanın dışına çıkmıştım. Bileklerimin acıdığını hatırlıyordum. Sonra annem, daha doğrusu Ses, beni yeniden rüyaya davet etmişti de tenimdeki yanma ancak o zaman geçmişti. Neden yatağa bağlandığımı artık anlıyordum. Acıya dayanamayıp kalkıp gidersem diye. Ama fiziksel değil, ruhsal olana. İşte bunu engellemek için taktıkları kelepçeler de hareket ettikçe bileklerime sürtünüp fiziksel acı vermişti. Rüyamda hissetmiş, ama aldırmamıştım. Kalbimden yükselenin yanında çünkü, esamisi bile okunmuyordu. Ruhlarına mandallanmış acıya ellerine sigara basarak katlanmaya, tinnin sancısını etin sızısıyla bastırmaya çalışanlar, artık gözüm eskisi kadar meczup görünmüyordu.

Kocama iyi geceler dileyip yatağa girdim. Uykuya teslim olmadan evvel kalbimin tüm mutena köşelerini bir bir yokladım. Her şey tabiiydi. Üzüntüm, sıkıntım, buhranım filan hepsi yerli yerindeydi. Vedat’a karşı duyduğum nur topu gi-

bi suçluluk da maşallah tastamamdı. Ama bir şey vardı. Minik bir şey. Yaptığım hata yüzünden kendimden pek de nefret etmiyordum sanki. Başka bir sürü vesileyle edebilirdim, ama bu konuda, hani bağışlamak da demeyeyim ama kendime karşı daha bir kalenderdim galiba. “Aman be Feri” di-yordum. Evet, kendimle babamın eskiden benimle konuştu-ğu dilden konuşuyordum. Baba sözü dinliyor, “Ne var yani sen de bir hata yaptıysan, hatasız ne kul olur ne hayat” diye sırtımı sıvazlıyordum. Hafiften tırlatmıştım galiba. Kendime karşı, kendime arka çıkıyordum. Öyle öyle uyudum.

Ertesi sabah, içimde kabuklu yara, aklımda bitmeyen te-maşa, işe giderken, müfettişlerin geleceğini bilmeme rağmen moralimi yüksek tutmaya çalışıyordum. Bu ziyaretin yararı-ma olduğunu, muamma ne kadar çabuk aydınlanırsa, o ka-dar çabuk temize çıkıp rahatlayacağımı düşünüyordum. Si-nir bozacağı aşikârdı, ama uzayıp giden bir şaibenin ortası-n-da kalmaktan da evla buluyordum.

Çocukluğumdan beri çarşambaları severim. Yani o melun çarşambaya kadar severdim. Ama o çarşambadan başlaya-rak, sonraki birkaç gün boyunca başıma gelenler, pişmiş ta-vuğu bile Pollyanna müridi yapardı. Hani sırası geldi mi be-terin beterinden bahsediyoruz ya, hah, işte o beterin beteri denen, tam da o süreçte ayağıma dolanacak olanlardı. Öyle talihsiz günlerdi ki onlar, içlerinde velvele, desise, yaygara, hadise, ne zıkkım ararsanız vardı. İyisi mi baştan alayım.

Müfettişlerin ziyaretinin şubedeki fesatlık panayırını biti-rip sirk çadırını toplayacağını sanmakla safdillik ettiğimi an-lamak için çok beklemem gerekmedi.

Sabah, mesai başlar başlamaz teşrif ettiler. İki kişiydiler. Biri ömrü boyunca yediklerini çıkarmamış gibi tombul, öbü-rü göbeği kesildikten sonra başladığı açlık grevini bitirmeyi

unutmuş gibi çelimsizdi. İlk bakışta komik bir çiftti. Bana birilerini hatırlattıklarını düşünmüş ve hemen bulmuştum; tabii ya, Laurel ve Hardy!

Ama kısa süre içinde, sevimlilikle en ufak bir akrabalıkları bulunmadığını, ille de birilerine benzetileceklerse, karakterlerin komedi değil, korku filmlerinden seçilmesinin isabet olacağını anladım. Asık suratlı, şüpheci, kötü niyetli ve boyuyla kavgalı tiplerdi.

Şişman olan, Zühtü Bey, diğerine nazaran biraz daha kibarı sayılırdı. Müfettiş de olsa, fiziksel özelliklerinin de baskısıyla, psikoloji biliminin kendisine verdiği yetkiye dayanarak piknik tipi davranmak ve arada bir meşrebince sevimlilik yapmak zorundaydı. Ama öbürü, Şerif Bey, ortalıkta hakikaten kasabanın şerifi havalarında dolanan, karşısındakıyla tükürür gibi konuşan, nadan, mide bulandırıcı, tiksiniç bir adamdı. Şerif ve Zühtü, Lorel ve Hardy olamazlardı, hayır. Ne şaşkın, ne sakar, ne de sevimliyidiler. Hakiki hayatta ayakaltında dolaşmamalı, cehennem temalı bir filmde kıdemli zebani rolü oynamaktan öteye ulaşmamalıydılar.

İlk iş, güvenlikten, malum güne ait kamera kayıtlarını istediler. Ne var ki aksilikler bir başladı mı arka arkaya gelir. Eh, bizim memlekette de muntazam çalışan şey görülmemiştir. Tutup önümüzde bakmadılarsa da anladığım kadarıyla güvenliğin getirdiği kayıtlardan pek iş çıkmadı. İşittiğimize göre, sistemde bir arıza vardı ve hard disklerdeki kayıtları derli toplu izlemek mümkün olmamıştı. Bir bardak suda fırtınalar koparmaya, minik bir kıvılcımdan yangınlar çıkarmaya teşne görünen müfettişler, sık karşılaştıkları bir durum olacak ki, bu tersliği önemsemiş görünmediler. Hız kesmeden soruşturmanın diğer aşamalarına geçtiler.

Şerif ve Zühtü zebaniler, tahkikatlarını iki ayrı mekânda yürüttüler. İlk günü, giriş katında, şubenin günlük ritmini görebilecekleri bir masaya yerleşip arşivi inceleyerek geçirdi-

ler. Gözlerinde Hercule Poirot şüphesiliği, dudaklarında engerek sinsiliği, kulaklarında çanak anten hassasiyetiyle sistemdeki hareketleri, malum güne ait işlemleri didik didik ettiler. Zannediyorum, bu esnada başta ben olmak üzere çalışanları da gözlemliyorlardı. Daha evvel işitmiştim; müfettişler, kayıt incelemeye geldiklerinde bile, evrakın kendisinden çok kaydı tutan ellerin sahibine bakıyorlardı. Kim kaçta geliyor, nasıl giyiniyor, nasıl davranıyor, lüks alışkanlıkları var mı, bunları da akıllarının bir kenarına yazıyorlardı. Kredi kayıt ve bankaların ortak hesap bilgilerinden hareketle, çalışanların diğer bankalardaki hesaplarını da gözden geçiriyor; hesap hareketleri, kredi kartı harcamaları, hisse senedi, borsa, kumar alışkanlıkları... hepsini ince eleyip sık dokuyorlardı. Kim ne kadar kazanıyor, ne kadar harcıyor, nasıl bir hayat yaşıyor, toplayıp çıkarıyor, çarpıp bölüyor, bu art niyetli hesaplardan netameli neticelere varıyorlardı. Aca ba yakın geçmişteki kredi kartı harcamalarımın, bir dönem otel müfettişliğine soyunduğumu, daha doğrusu müfettiş gibi bir otelden öbürüne teftişe gidip, kapalı kapılar ardında soyunduğumu anlarlar mıydı? Madem kafası katakulliye basan adamlardı, evli barklı bir kadının durduk yere ha babam otel ziyareti yapmasını neye bağlarlardı? Bu mevzu üzerine düşünmeye başarlarsa, hayâsızlığın bir türünden beis duymayanın, diğerine de teşne olduğu sonucuna varırlar mıydı? “Kocasını dahi aldatan, bankasını neden aldatmasın?” derler miydi mesela? Deseler, haksız sayılırlar mıydı?

Onlar çaprazımdaki masaya kurulmuş, hayatımı kaydır-
mak için harıl harıl çalışırlarken, ben de onca zaman herkes-
lerden saklamayı başardığım ihaneti, iktisadi haritamı çıkaran banka müfettişlerine yakalatabileceğimi düşünüp huy-
lanıyordum. Dış dünyayla kurduğum ve zaten pek cılız olan bağ, inceldiği yerden kopmak üzereydi. Filiz’in belli ki buluş-
ma planı yapmak için çaldığı telefonu duymazdan geliyor,

başımdaki belayı dehşetle ama moral takviyesi yapmaya çalışarak takip eden Mehpare'nin gaz alma seanslarını dahi kısa kesiyordum. Ben onlara bile katlanamazken, bir de Rembrandt röprodüksiyonuyla sırtlandığı vefa borcunu nasıl ödeyeceğini bilemeyen Süheyla ve kendi kadar temiz kalbi çıkmıştı başıma. Türlü bahanelerle gelip beni kolladığını göstermeye uğraşıyordu. Bir defasında, "Sökülen hard disklere göz atıyordum da, dur seninkine de bir bakayım, belki kayıtlara ne olmuş anlarım" diye geldi yanıma.

"Sen teknisyen misin Süheyla?" dedim.

"Yoo."

"Bankacılık kariyerine devam et öyleyse."

Suratı beş karış, hard diskime şöyle bir bakıp gitti. Ama yine fırsat buldukça uğrayıp kendince arkadaşına göz kulak olmayı ihmal etmedi. Benimse kimseye tahammülüm yoktu. Adamların karşında oturmuş, güya hatalı kaydı bulup minik yanlış anlaşılmayı gidermek için, ama belli ki birimizin, bilhassa da benim, zimmetime para geçirdiğimi ispatlamak için var güçleriyle çalıştığını görmek, sinirlerimi yeterince bozuyordu.

Neyse ki ertesi gün, zebani müfettişlerin tezgâhı üst kat-taki toplantı odasına taşındı. Gün boyu, müdür, güvenlikçi, gişeci, çaycı, kısacası müşteriler hariç şubedeki herkes, o odada tek tek ağırlandı. Hadiseyi hepimizden ayrı ayrı dinlediler. Handiyse ezberlediler.

Sonra müdür, Cemal Paşa, Fikret ve ben, yeniden ve yeniden davet edildik. Tek tek, ikişerli, üçerli gruplar halinde ve nihayetinde dördümüz bir arada dikkatle dinlendik. Diğerleri daha çok şahit gibiydi tabii. Son ana kadar öyle değilmiş gibi davrandılarsa da, herkesin pekâlâ bildiği üzere, asıl şüpheli zatıâlimdi. Ben garibi, düz, çapraz, haraşo, Allah ne ver-diye işte, sorguya çektiler. Her şeyi bir daha bir daha anlatmamı istediler. Malum, anlatacak pek bir şeyim yoktu. Bir daha bir daha anlatamadım. Belki bir şey hatırlarım umu-

duyla işlemin yapıldığı günü kafamda evirip çeviriyor, sinir uçlarım ısınana kadar düşünüyordum. Bu beyhude çabanın beynimde koca gedikler açtığını, aklımdakilerin oralardan aşağı yuvarlanıp gitgide azaldığını hissediyordum. Süheyla, artık hangi faideli televizyon programından öğrendiyse, hatırlama çabasının beyin hücrelerini öldürdüğünü söylemişti. Haklıysa, bankacılıktan seri katillige terfi etmiş, arka arka hunharca cinayet işliyordum.

Cuma günü gelip çattığı halde, ben hâlâ “hatırlamıyorum”dan başka bir şey diyemeyince, kayıp dekont bir türlü zuhur etmeyince ve 37 bin euro da insaf edip kendiliğinden geri gelmeyince, yeniden üst kattaki karargâha, angut müfettişlerin muteber huzuruna davet edildim. İçeri girdiğimde, Cemal Paşa da düğün sahibi kamber kontenjanından beyzadelelerin yanında saf tutmuştu.

Şerif, kuşkuyla yüzüme bakıp, “Deliller karartılmış” dedi.

“Ne delili?” diye sordum.

“Biliyorsun, ilk gün gelir gelmez kamera kayıtlarını inceledik. Diğer gişelerin kayıtları olduğu gibi duruyor. Ama genel kayıtların bir kısmı ve senin gişenin tepesindeki kamerasının kayıtları ortada yok” diye manidar bir sesle açıkladı tomalak Zühtü.

“Yani?” dedim, nereye varmaya çalıştıklarını anlamamanın gerginliğiyle. Demek daha ilk günden beri üzerime oynuyorlardı, ama kayıtlarla ilgili malumatı paylaşmayarak, hakkımda daha fazla ipucu toplamak için zaman kazanmışlardı. Metanet ve menfaatimi korumaya, münazara ve münakaşadan da kaçınmaya çalışarak, tiksintiyle yüzlerine baktım. Zühtü’nün yağlı, kırmızı yüzü, çürük, yapış yapış bir domatese; Şerifinki ise, koca mor burnu sebebiyle kırağı çalmış acı patlıcana benziyordu. Cemal’e gelince, onu hiçbir şeye benzetemedim. Kenef fırçasını andıran bıyıkları sayılmazsa, ne yüzü ne de kendi bir şeye benziyordu. Üçü de evlat olsalar se-

vilmeyecek tiplerdi. İnsan onları en iyi ihtimalle yatılı okula verirdi.

“Başın belada gibi görünüyor” dedi patlıcan sıfatlı Şerif. “Yardımcı olmaya çalıştık, ama bize bir şey anlatmıyorsun.”

“Çünkü anlatacak bir şey yapmadım.”

“Para senin yaptığın kasa işlemiyle çıkmış ama.”

“Öyle bir işlem yaptığımı hatırlamıyorum.”

“Nasıl hatırlamazsın?” diye çıkıştı Cemal Paşa. Kendisi fil hafızalı ya, bütün bankacılar öyle olmalıydı. O öyle düşene tekme sırasına girince, benim de tepem attı.

“Belki de size verdim parayı, çok da emin değilim” deyiverdim. Gıcıklık olsun diye söylemişim, ama hakikaten de emin değildim. Cemal Paşa’nın gözlerinde şimşekler çaktı. Müfettişlerin önünde böyle bir ithama cüret etmemin bedelini ödeyeceğim çalışma kampları, film şeridi gibi gözlerinin önünden geçti; hissettim.

“Öyleyse bile usule uymayıp operasyonel hata yaptığın için başın dertte. Mevzuattan haberin yok mu? Gişe çalışmanı, parayı müşterinin bizzat kendisinden başka kimseye teslim edemez. Müşterinin parayı aldığını, dekontu imzaladığını, kendi gözlerinle görmek mecburiyetindesin” diye haddimi bildirdi Şerif. Ama artık ben de zıvanadan çıkmıştım, hiç alta kalmadım.

“Biliyorsunuz, bu kurala da pek çoğu gibi genelde uyulmaz.”

Müdür yardımcısı olarak çalıştığı şubede, sadece buna değil, pek çok başka kurala da uyulmadığının ilan edilmesine bozulan Cemal Paşa’nın gözleri yeniden alevlendi. Ebat bakımından jokeyleri, şekil şemail bakımından at hırsızlarını andıran amirim, dövüşe hazırlanan horozlar gibi kabardı. Fakat benim kimseden çekincem kalmamıştı, ateş olsa cürmü kadar yer yakardı.

“Ne yani?” dedim ısrarla. “Müdür yardımcımın getirdiği dekonta da mı güvenmeyeceğim? Ona da mı para vermeyece-

ğim? Günde kim bilir kaç defa önce parayı müşteri temsilcisi-ne verip, sonra dekontu yine ondan alıyorum ben. Ben dediysem, hepimiz. Sadece biz değil, her şube böyle çalışır. Gayet iyi biliyorsunuz.”

Vay, sen misin bunları söyleyen! Açtılar menhus ağızlarını, yumdular uğursuz gözlerini. Yaptığım elim hatadan dolayı nedamet getirmek yerine, bir de onu bütün banka sektörüne mal etmeye mi kalkıyordum? Benim yalap şalap çalışmam, başkalarının da böyle yaptığı anlamına gelmezdi. Her işin bir kuralı vardı ve herkes gibi ben de riayet etmek zorundaydım. Zimmete para geçirme, zaten ciddi bir suç olasılığı olarak tepemde duruyordu, ama bu talihsiz açıklamalarımın sonrasına, kuşkusuz başım kaideleri hiçe sayarak işlem yaptığım ve dahası bunu müdafaa etmeye kalktığım için de ağrıyacaktı. Vır vır da vır vır. Bir araba laf ettiler.

Ben o münasebetsizler kadar uzatmayıp sadede geleyim. Vır vırları, dırdırları, itham ve şantajlarıyla beynimi kum torbasına çevirdikleri uzun bir konuşmanın ardından, kibarca suçumu itiraf etmemi istediler. Bankanın itibarı açısından, onlar repütasyon diyordu, şimdilik olayı adli makamlara taşımaya niyetleri yoktu. Fakat işler bu noktaya gelsin, geri dönülemeyecek yollara girilsin istemiyorsam, uzatmamalı, karşılıklı uzlaşmayla tazminatsız kılçıksız biçimde iş akdimin feshine yanaşmalıydım. Elbette iç ettiğim parayı da bankaya ödeyecektim. Cebimde öyle bir para olmayabileceğini eşek gibi bildiklerinden olacak, bana altı ay vadeli taksit seçeneği bile sunuyorlardı. Yüce gönüllülüklerini altını çizerek lütfetmişlerdi; faiz bile istemiyorlardı.

O gün, ikazdan ithama, münakaşadan şantaja uzanan, uzun ve yıpratıcı bir pazarlığın ardından, omuzlarım çökmüş, ruhum iplik iplik sökülmiş halde eve dönerken, Gönül Hemşire'nin bankacılarla ilgili tespitlerini hatırlamadan edemedim; sonuna kadar haklıydı!

Vedasız ayrılıklar

“Gerçek bir geri zekâlısın ve bu yüzden hayatın boyunca mutlu olacaksın.”

Ertesi gün merkezin bekleme odasında, “Haklıymışsın” dedim Gönül’e.

“Hangi konuda?”

“Pek çok konuda, ama bilhassa bankacılar hakkında düşündüklerinde.”

Bir müddet boş gözlerle baktı. Neden sonra “Haa” dedi. “Aman boş ver, affettim ben onları.”

“Affetme!” diye sıçradım yerimden. Aşırı tepki verdiğimi fark edince toparlanıp, “Affedilmeyi hak edecek ne yaptılar ki?” diye sordum. Sonra birden jeton düştü.

“Bana bak, yoksa Suni Rüya Departmanı’na mı gittin sen?”

“Hu.”

“Ve affedilecek onca şeyin arasında tutup bankacıları mı affettin?”

“Yok canım, sırf onları değil. Benim olayım başkaydı, ama baktım affetmek bayağı ferahlatıyor, elim değmişken herkesi affediverdim. Kimseye bir kızgınlığım yok şimdi Allah’a şükür.”

Elimi Gönül’ün incecik omzuna koyup şefkatle bastırdım. Gözlerinin ta içine baktım ve müjdeyi verdim.

“Gerçek bir geri zekâlısın ve bu yüzden hayatın boyunca mutlu olacaksın.”

Gönül, doğru işittiğinden emin olmaya, şayet emin olursa suratına yerleştirecek uygun bir ifade bulmaya ve sonrasında beni nasıl affedeceğine karar vermeye çalışırken, neyse ki ışığı yandı.

Sınıfına girerken bana dönüp şaşkın ve kırgın son bir bakış attı. Bu, onu son görüşüm olacaktı.

Gönül çıktıktan sonra, vedalaşmadan ayrıldıklarım listesine bir kişi daha eklediğimi düşünüp kederlendim. Çünkü vedalaşmadığında, ayrılık eksik kalıyor. Ayrılmaktan çok koparılmaya benziyor. Yırtılmaya. Sancı ve huzursuz bir şeye. Galiba insan sadece eşile dostuyla değil, indiği otobüsün şoförüyle bile vedalaşmalı. Huzurlu ayrılıkların yolu, ılık vedalardan geçiyor. Gönül'le vedalaşmadan ayrılmıştık. Bir daha görüşemeyeceğimizi hissediyordum. Ne de olsa bu son dersti.

Mazi İmha Merkezi'nden içeri ilk girdiğim günü düşündüm. Hayatım değişsin diye değil, kafam dağılsın diye gelmişim. Fakat neticede dağılan hayatım olmuştu. MİM'in bu işte doğrudan parmağı yoksa da unutma meşguliyetleriyle doldurduğu kafamı öylesine dağıtmıştı ki, hayatın kalanına yetişememişim. Nihayetinde hatalar ve bahtsızlıklar birbirini kovalayınca, gırtlığımıza kadar belaya batmış; aşk acımı, daha doğrusu tüm enerjimi o acıya bahsedebildiğim günleri mumla arayacak hale gelmişim. Artık başka problemlerim de vardı. Güvenilmeyecek birine dönüştüğüm için güvenemediğim bir kocam, kendi rızamla ayrılıp bir de üstüne 37 bin euro ödemezsem zimmetime para geçirmek suçuyla beni adli makamlarla kaynaştırmayı vaat eden bir işim mesela.

Müfettişler öyle üstüme gelmiş, ufukta bekleyen korkunç istikbali öylesine edebi bir vahşetle betimlemişlerdi ki, ne yapacağımı bilememişim. Para benim işlemimle kasadan çıkmıştı. Tepemdeki kameranın ne hikmetse çalışmayacağı tutmuştu. Daha doğrusu, görüntüler hard diskte değildi. İlave-ten, ortada dekont da yoktu. Bütün bunlar yetmezmiş gibi,

sorguya alınan şube arkadaşlarımla çoğu, hakkımda malumat verirken “Hayatta öyle şey yapmaz” yerine, “Tuhaf bir tiptir, ne yapacağı belli olmaz” demeyi uygun bulmuştu. Züh-tü ve Şerif zebanileri, “Bu işten yakayı sıyrırsan mümkün de-ğil. Gel, az hasarla atlatmayı kabul et, aramızda halledelim” buyuruyordu.

O iblis yatağının, deccal panayırının ortasında, tepemdeki cinleri ayıklamaya çalışırken, bildiğim tek şey parayı zimmetime geçirmediğimdi. Ama hata yapmış olabilirdim. Farkında olmadan. Fakat ne, nasıl gibi soruları da cevaplayamıyordum. Onca evrak, kayıt incelenmiş, hiçbir şey bulunamamıştı. Bok yoluna gitmek diye bir şey varsa, vaziyetim tam da o olmalıydı. Şaşkınlıklar içinde görmüştüm ki bazen bir suçu işlememeniz yetmiyor, bunu ispatlamanız da gerekiyordu. Aksi halde atılan çamur, başkasının evladı da olsa nüfusunuza geçiveriyordu. “Ah ulan Ses” diyordum içimden, “ne vardı yas tut diye tutturacak!” Öyle derin bir yasa girince işte, akıl uçuyor, hafıza senelik izne ayrılıyordu. Geldiğim noktada aşkın yasını bırakmış, bizzat kendi matemimi tutmaya başlamıştım. Acaba bu beni yeni hatalara taşır mıydı?

Maruz kaldığım beyin yıkama ve yürek paralama seanslarının neticesinde, “Tamam” demiştim kan emici müfettişlere. “Bana birkaç gün verin, kafamı toplayayım.”

Esasında iş akdinin feshini çok da umursamıyordum. Asabımı asıl bozan, bunun zimmete para geçirme gibi bir nedene dayanmasıydı. Bankanın itibarını düşündüklerinden beni ele vermeyebilirlerdi. Tamam, davadan filan da yırtardım. Ama böyle durumlarda ortak bilgi havuzuna düşülen kayıtlardan haberim vardı. Kara listeye alınır ve bir daha hiçbir yerde iş bulamazdım. Bankacılık bayıldığım bir meslek değildi, normal şartlarda erken emeklilik işime bile gelirdi. Lakin ortada ne emeklilik vardı ne de onurlu bir jübile. Eğer anlaşmayı kabul edersem, hırsızlık yaftası ömür boyu yakamda ge-

zecekti. İşte buna katlanamazdım. Böyle bir şey yapmış olabileceğimin bir an için akıllardan geçmesi bile beni çileden çıkarmaya yeterdi. Başkasının malında gözü olan biri değildim ben. Genel olarak mallarda gözü olan biri değildim zaten. Sırf bu nedenle insan bile sevmezdim. Ama şimdi adım hırsıza çıkacaktı. Çıkmasa bile her duyan, en az bir defa aklından “Yaptı mı acaba?” diye geçirecekti. Bana güvenenler dahi, başkalarının adımı böyle utanç verici cümleler içinde andığını bilecekti. Buna dayanamıyordum. O kadar utanıyordum ki, Vedat’a bile söyleyememiştim akşam eve gidince. Güya temize çıktıktan sonra her şeyi anlatacaktım ona. Heyhat! Ne temizi, büsbütün karalanmıştım. Eninde sonunda söylemem gerekeceğini elbet biliyordum ama hiç içimden gelmemişti konuşmak. Tek kelime etmeden kafayı vurup yatmıştım. “Uyusam ve uyanmasam artık bu kâbusa” demiştim. Ama uyanmıştım. Uyandığımda kâbus olanca tekinsizliğiyle devam ediyordu.

Kapıdaki ışığın yanmasıyla birlikte yedi numaralı sınıfa girmek için yerimden kalktığımda, zaman bütün hızıyla akmayı sürdürüyor, ancak gelecek umut vaat etmiyordu.

Dördüncü ders: Geleceğe bak!

“Sahip olduklarının kıymetini bil. Ama yeri geldiğinde vazgeçmekten de korkma.”

Karanlıkta oturmuş, istikbalin zifir gölgelerini düşünüp için için hayıflanırken, “Son dersimizin konusu geleceğe bakmak” diye çınlayıverdi Ses. Zihin okumadaki ustalığı su götürmezdi.

“Gelecek de bir gün gelecek mi, yoksa gelecekte bir gün gelecek mi?” diye sordum.

Zeki biriydi. Tonlamamdan meramımı çıkarabilmişti.

“Gelecekte bir gün, hepsi geçmiş olacak” dedi.

Her şeyin eninde sonunda geçeceğini bilmek, bir yandan şefkatli bir sığınak, bir yandan da karanlık bir mezardı. Boşluğa anlam katan ve bütün anlamların içini boşaltan bir bilgiydi. Bugünü var yarını yok kılan, ömrü kısa bir misafirlikle eş tutan, insana kardaki ayak izinden fazlası olamayacağını hatırlatan kadim ve kederli bir bilgi. Üstüne kafa yormaya kalksam, o karanlık odadan, hatta binadan çıkar, kendimi yollara vurur, üç kuruşluk aklımı da kaybederdim. Ama Ses, o kadar derine dalmama müsaade etmedi. Tek bir soruyla beni sığ sularıma geri çekti.

“Nasıl geçti bakalım rüya seansı?”

“Rüyayı siz mi tezgâhladınız?”

“Tezgâh demek aklıma gelmezdi. Ama ben tasarladım, evet.

Fena bir rüya tasarımcısı sayılmam.”

Rüya tasarımcısı! Kesinlikle şahane meslekti. Bankadan ayrılmak zorunda kalırsam, ki görünüşe bakılırsa öyle olacaktı, hızla bu alana kayabilirdim. Komik rüyalar, ıslak düşler, yeri geldiğinde ter attıran kâbuslar, hepsini layığıyla kurgulardım. Malzemem sağlamdı. Çöplüğe dönmüş bilinçaltım ve temizlik esnasında infilak etmiş bilincimle bir dünya markası olup, gece hayatında çığır bile açardım.

“Fena değildi, ama biraz fazla arabeskti” diye yanıtladım Ses’i. “Kelime dağarcığı da zayıftı. Bir ‘affettim’ daha duysaydım kusabilirdim.”

Bunu söyler söylemez, narin bir hanımefendiye yakışanın, kusmuğundan istifra diye bahsetmek olduğunu düşündüm. Letafet ve zarafet bunu gerektirirdi. Cinsi latiften beklenen cinslik, kurtlarla dans, nezaketle vals hep bunu gerektirirdi.

“Kustun zaten” diyerek düşüncelerimin ifrazatını böldü Ses. “İçindeki zehri kustun.”

Haklı olabilirdi. Fakat midemin bulantısı hâlâ geçmemişti. Hayatın kendisi panzehri bulunmamış bir tür zehirken, bulantı asla tamamen bitmezdi. Bunu kabullendim ve fazla da sorgulamadım. Sadece, “Yalnız seanstan sonra biraz ağrım oldu” dedim, doktorunu bezdirmeye yeminli, nanemolla hastalar gibi.

“Nerede?”

“Müşahede odasında.”

“Hayır, yani nerende?”

“Şuralarda bir yerde, karaciğerin üstüne geliyor galiba.”

“Haaa, şu mesele. Hiç ciğer acısından bahsedildiğini duydun mu?”

Elbette duymuştum.

“Mesela evlatlarını kaybedenler ‘Ciğerim yanıyor’ der. Hiç düşündün mü neden ‘ciğerim’ derler?”

Düşünmemiştim. Her zıkkımı da ben düşünecek değildim.

Keder ve merak, halklar arasında eşit bölüştürülmeliydi. Bana bu kadar çok yüklenilmemeliydi.

“Bedenin bir hafızası var, biliyorsun. Belli duyguları belli bölgelere kaydediyor. Karaciğer ve karın bölgesi de duygusal yükün ağır olduğu anları kaydetmekle görevli. Mesela kayıpları, yoğun hasreti... Birini kaybettiğinde, özlemi ciğerinle hissedersin. Ciğerinde hakikaten bir ağrı, hatta yangı olur yani. ‘Ciğerim yanıyor’ lafı o histen geliyor.”

Şaşırmıştım. Zaten ilk dersten beri öyle acayip şeyler anlatıyordu ki inanıp inanmamayı bir tarafa bırakıp öncelikle şaşıırıyordum. Eh, bu macera da bitiyordu artık. Yakında ondan ciğerin ruhuyla ya da doğumunu hatırlayan Chucky kılıklı çocuklarla ilgili ipe sapa gelmez hikâyeler duyamayacaktım.

“Son ders ha?” dedim, melankolizm mağduru mentollü bir sesle. Sonra duygusallaştığımı saklamak isteyen yeniyetmeler gibi keskin bir dönüş yapıp, dosdoğru sızlanma safhasına geçtim.

“Bugüne kadar onca şey konuştuk, ama unutmak için geldiklerimi unutmuş değilim, biliyorsunuz değil mi?”

“Peki, sence aşk acın buraya ilk geldiğin günkü kadar güçlü mü? Hayatında o derece büyük bir yer tutuyor mu hâlâ?”

“Doğrusunu isterseniz, hayır. Ama bunu sağlayan biraz da talihsizlikler oldu. Yani başıma gelen talihsizliklerin yarattığı bir talih belki de bu. İnsanın her işte bir hayır olduğuna inanası geliyor.”

“Sanmam” dedi Ses bütün rasyonelliğiyle. “Kimseye bir hayrı dokunmamış çok işler gördüm. Ama neyse, derse dönelim. Şimdi geleceğe bakmanın zamanı.”

Geleceğe bakmak! İnsanoğlunun dizginlenemez merakı. Dertsiz başların derdi, dertli gönüllerin sebebi. Rembrandt Efendi’nin omzundan geleceğe bakmaya çalıştığım o günden beri başıma gelmeyen kalmamıştı. Ama geleceğe tövbe etmek de mümkün görünmüyordu bir şekilde. Direnmedim.

“Bakalım bakalım. Ne görecesek...”

Ses’e kalırsa, insan ne isterse onu görürdü. Sadece gelecekte değil, geçmişte de. Hakikat tekti, değişmezdi. Şans, kader, kısmet, bizim elimizde değildi. Ama yine de her şeye rağmen, karar verdiği duyguyu yaşamaya muktedirdi insan. Büyük yıkımlardan güçlenerek çıkanlar da, ufacık talihsizliklerde yok olup gidenler de buna örnekti. İnsan evvela ne istediğine karar vermeliydi. Hayat nasılsa geçiyordu. Onu kahrederek mi tüketecekti, yoksa zevk ederek mi? Çünkü mutsuz olmaya karar vereni, başına değil talih, ebabil kuşu bile konsa, yolundan çeviremezdi. Hayata kahretmeyi tarikat edinmiş olan, her türlü güzellikte bir çirkinlik, her türlü sevinçte bir mahzunluk bulmayı, sadece ve sadece onu solumayı becerirdi.

Ama yok, tersine karar verdiyse, bu defa da başına ne gelirse gelsin, altından kalkmayı bilirdi. Bu yüzden, geleceğe baktığımda ne umuyorsam onu görecektim. Ne göreceğimi, yani geleceğimi, bir bakıma kendim seçecektim.

“Buraya ilk geldiğinde gelecekte ne görmeyi istiyordun Feribe?”

“Artık aşk acısı çekmediğim günleri.”

“Gördün mü peki?”

“Bilmem. Görmediysem de yaklaştım galiba. Çünkü şimdi başka dertlerin acısıyla meşgulüm. Belki de dileğim yanlıştı. Artık hiç acı çekmemeyi dilemeliydim belki. Hiçbir acıyı yani.”

“Öyle bir hayat yok ki. Yaşıyorsak, acı hep olacak. Ama altında ezilmemeyi öğrenebilir insan. Acısında kaybolmadığı günler dileyebilir gelecekte. Yani kimisi mesela, mutlu olmak için özel bir sebep de aramaz. Mutsuz olmadığını fark etmek yeter mutlu hissetmesine. Anlatabiliyor muyum?”

“Anlatabiliyorsunuz da... Ben o talihli cinsten değilim işte.”

“Öğrenebilirsin Feribe. Hayatla başka türlü ilişki kurmayı deneyebilirsin.”

Açıkçası, yapabileceğimden pek emin değildim. Genetiğim bozuktuk bir kere. Kendini asmış bir annenin depresif DNA'sına sahiptim. Beyin hücrelerim, daha doğrusu geçen hafta bankadaki meseleleri hatırlamaya çalışırken soykırım uyguladıklarından geriye kalanlar, muhtemelen sinameki tiplerdi. "Gelin hayatla barışın" filan desem, sözüme itibar etmeyecekleri gibi nanik yapıp kaçarlardı. Hissediyordum zaten, beynimde hücre diye yılan beslemiştim bunca sene. Bir tekinin bile saadetimi umursadığı yoktu. Varsa yoksa yiyip içip yattıkları yerden bunalıma girsin gebeşler, yaralı parmağa işemeye dahi erinirlerdi. Kafamın içindeki suikastçı hainlerden habersiz, "Başka ne isterdin gelecekte, Feribe?" dedi Ses. "Bunu düşünmeni istiyorum. Çünkü geçmişin tortusundan kurtulmanın yolu, geleceğe odaklanmaktan geçiyor."

"Carpe diem'e ne oldu peki? Onca liseli taze boşuna mı defterinin kapağına yazdı, sırasının üstüne kazıdı onu? Hani anı yaşıyorduk? Hoş, öğrencilerine bunu öğütleyen John Keating bile gerçek hayatta intihar etti. Peki, hani dünyanın her zerreciğini sevmeler, hani Leo Buscaglia? Sahi, o da herkese açtığı kalbinin iflası yüzünden nalları dikmişti değil mi? İşte bu bütün dengeleri bozmuş olmalı. Tevekkeli değil, o zamanın genç kızları, şimdinin orta yaşlı kadınları cümleten depresyondayız. İmamın efil efil yellendiği yerde biz yine iyi dayanmışız!"

Ses, hırçınlığımı görmezden gelmeyi seçti. Belki o da ayrılacağımız için buruktu. Benden farklı olarak, hislerini aksini göstererek yansıtan ergenler gibi davranmıyor; şefkat ve merhamet ikramından kaçınmayarak, son anlarımızı iyi geçirmeye çalışıyordu.

"Elbette en güzeli, içinde bulunduğun ana odaklanman" dedi.

Ne var ki merkez bu derece kapsamlı bir eğitim vermiyordu. Onlar beni mutsuzluktan kurtarmaya çalışıyordu. Anı

yaşamak ise mutluluğun şifresi sayılırdı. Başka ve çok daha uzun bir yolculuktan o. Sadece çocukların ve yetişkinlik kaygılarından arınabilenlerin kabiliyeti. Ender rastlanan bir hünerdi. Günün birinde o kata yükselebilmemi canı gönülden temenni ediyordu Ses. Ama şimdilik gayemiz, kronik mutsuzluk ve daimi acıyla başa çıkmanın pratik yollarını geliştirmekti.

“Yapmamız gereken” diye devam etti, “geleceğe bakmak ve umut duymak. Kayıplara rağmen kuvvetle, hatta belki eskisinden daha da güçlenmiş olarak devam etmeyi denemek. Sana vereceğim son ödev bu. Kendine bir gelecek hayali kuracaksın. Sonra o hayale yürüyeceksin, Feribe. Başına gelen talihsizliklerin mükâfatı da bu olsun. Acıyı unutmak için hayata tutunmak. Güzel bir hayal kurup peşinden koşmak.”

Ödev lafını duyunca panikledim. İçimde sinsice yatan ergene rağmen hüzünlü telaşımı gizleyemedim.

“Nasıl ya? Bitiyor mu ders?”

“Yok, bu hafta ödevi erken verdim. Daha konuşacaklarımız var. Son dersi biraz uzun tutacağız.”

Derin bir nefes aldım. İnsan kalbi acayip, ne çabuk ısınıyor. Çabuk ısınıyor, çabuk kırılıyor... Ama soğuması için epey zaman gerekiyor, tamiriye mümkün mü bilemiyorum...

Demek alışverişmişim Ses’e. Belki annemin sesi diye, onu bir daha duyamayacağımı düşünmek gönlümü çapaklandırmıştı. Kendime de şaşıyordum ama. “Asla” dediğim her şeyi yapmış, çoğuna da enikonu alışmıştım. Demek, insan büyük konuşmamalıydı hayatta. Aptallıklar ve hatalar da bizim için yaratılmıştı. Vakti geldiğinde payımıza düşeni alacak, kaba-hatte ve cehaletle de sıramızı savacaktık.

“Peki” dedim, “konuşalım. Ne konuşacağız?”

“Şükretmekten bahsedeceğiz biraz.”

Ve Ses anlatmaya başladı. Her işte hayır aramayı reddeden biri olarak, her nasılsa şükür mefhumuna bayılıyordu.

Ona kalırsa, hayatıma kahretmeden evvel etrafıma göz gezdirmem ve sahip olduklarım için şükretmem yerinde olurdu. Bu beni hayatından memnun bir insan yapacaktı.

“Yani” dedim, “başkalarından esirgeyip bana sunduğu nimetler ve benden esirgeyip başkalarına verdiği dertler için Allah’a müteşekkîr olmalıyım, öyle mi? Bundan daha bencilce bir şey duymadım!”

“Şükretmek bencilik değildir” dedi Ses. “Aksine, şükrederken diğerlerinin yarasını görür ve sadece kendinle meşgul olduğun zamanlar için utanırsın. Dünyanın senin ve yaranın etrafında dönmediğini anlarsın. Bencilik arıyorsan ben sana söyleyeyim bak. Asıl bencilce olan depresyondur. Bencilcedir, çünkü sahibini ve yaşadıklarını evrenin merkezine koyar. Açlar, hastalar, savaşlar, depremler, tufanlar bile önemini kaybediverir. Sevgilinin gidişini düşünürken, korkunç facialardan sağ çıkmış ve yaşamak zorunda kalmış insanları mesela, görmezden gelirsın. Onlar inatla ayakta kalmaya uğraşırsın, sen yıkılmaktan medet umacak kadar körleşirsin. Ama şükretmeyi öğrenirsen, sadece hayata karşı nankörlükten değil, bencilikten de kurtulursun. Sahip olduklarına minnet duymak, seni yıkıcı hırstan, şımarık tatminsizlikten, dinmeyen açgözlülükten korur. Anlatabiliyor muyum?”

Anlatabilmişti. İkna olmuşum. Bilmediğim bir şey de söylemiyordu aslında. Mehpare’yi aradığım ilk gece, içimi dökmek için yazdığım mektupta bu ayıbımı zaten itiraf etmiştim. Dünya yıkılırken kendi derdinden başka şey görememek bencilikti, evet. Ama hayat böyleydi, gezegenin yarıçapı kalbinkiyle eşitti. İnsan, gözü, içine bakmaktan kamaşınca dışını göremiyordu. Yüzlerce kişi sele kapılıp giderken mesela, ıslak terliğe değen çoraplarına canı sıkılıyordu. Fenaydı insan, çok fena...

Daha iyi biri olmayı elbet ben de isterdim. Şükretmek beni daha iyi biri yapacaksa, peki tamam, onu da denerdim.

Fakat duygularımı kolay açık edebildiğim bir günümde değildim. Bu nedenle, “Şükür din olsaydı, peygamberi kesin Pollyanna’ydı” dedim.

Tercümesi, o dinden olmak için neler vermezdim.

Neyi hangi ruh haliyle yapıp söylediğimi zaman içinde teşhis etmiş olan Ses, sözlerimi duymazdan gelerek, mevzuyu hiç ummadığım bir yere bağlayıverdi.

“Biliyorsun, bu binada girişin ve buranın haricinde üç kat daha var. Oralarda ne olduğunu merak etmişsindir, değil mi?”

Elbette etmiştim. O da bunu biliyordu. Bir keresinde sormuştum da. “Vakti gelince öğrenirsin” demiş, başka bir cevap lütfetmemişti. İlk derse gelip de sadece kendi katıma çıkmaya mezun olduğumu öğrendiğimde, diğer katlar bana Mavi Sakal’ın odası gibi görünmüştü. Önceleri epey merak etmiştim oraları. Sonra teftişe iznim olmamasına alışmış, bu mevzuya kafa yormayı bırakmışım. İnsan her duruma, en çabuk da tuhaf olanlara alışıyor.

Ses, nihayet bu konuya açıklık getirmeye karar vermiş olacak ki, katların muhteviyatını sıralamaya başladı.

“Girişi ve bu katı zaten biliyorsun. Girişte karşılama, kayıt filan var, burada da orta yoğunluklu travmalar, malum. İkinci katta idari işler görülüyor. Üçüncü katta düşük yoğunluklu travmalarla ilgileniyoruz. En üst kata gelince...”

“Eee?”

“Orası da yüksek yoğunluklu travmalara ait.”

“Cehennemden hallice yani, ha?”

“Aslında” dedi Ses, “bir acıyı diğerinden ayırmak mümkün değil. Daha ilk ders konuşmuştuk; bazen sevgilinin gidişi ile ölümü, geride kalana aynı acıyı verir. Bu durumda sevgilisi ölenin acısını derinden paylaşıp, gidene de ‘Seninki de üzüntü mü’ diyemeyiz. Ama yine de çözümü açısından bakıldığında, tüm travmalar eş değildir. Bazıları daha komplikedir.”

“Yani?”

“Yanisi şu ki, bu noktada başka yaralardan haberdar olmanın, kendi yarana bakışını değiştireceğini düşünüyorum. İşte bu yüzden, tedavinin bir parçası olarak, bugün üst kata konuk olacaksın.”

Nihayet ağzındaki baklayı çıkarmıştı. Bütün o şükretme telkinleri, dışına bak tembihleri, demek bir tür staja dönüşecekti. Başkalarının acısını görmemi istiyordu Ses. Başkalarına bakıp kendimi ve dertlerimi önemsemekten vazgeçmemi!

“Hiçbir yere gitmem ben! Boşuna özel ders seçmedim. Kimseyle tanışmak filan istemiyorum.”

“Sakin ol, bir yere gittiğin yok. Bugün üst katta üç yeni ders başladı. Katılımcıların unutmak istediklerini anlatma zamanları geldikçe, sırasıyla sınıflarına bağlanacağız ve sen de anlattıklarını dinleyeceksin. Buradan, oturduğun yerden, kulaklığından yani. Canlı dinleyeceksin, ama seslerin sınıflardan çıkışıyla sana ulaşmaları arasında kısa bir süre farkı olacak. Anlatırken kimliklerini ifşa edebilecek bilgiler verme ihtimallerine karşı. Verirlerse o bölümleri silmemiz için gerekli bu zaman farkı. Malum, merkezde kimlik gizliliği ve mahremiyete dair katı kuralllarımız var.”

“Bu haftaki ödevimi erken vermeniz de zamanlamaya uyum için miydi? Diğer derslerin gidişatına göre mi hareket ediyoruz şu an?”

“Evet” dedi Ses. “Bu artık bizim değil, herkesin dersi. Hiçbir şeyin sadece seninle ilgili olmadığı bir ders. Zamanın bile. Hazırsan birazdan bağlantıyı kuracağım. Gelen sinyale bakılırsa, konuya girmek üzereler.”

Tam olarak neyle karşılaşacağını bilemeden, biraz merak, biraz da endişeyle, “Hazırım” dedim. Mikrofon kapandı, kulaklığımda kısa bir cızırtı yankılandı ve oynanmak suretiyle değiştirilip değiştirilmediğinden emin olamadığım, bozuk Türkçeli yaşlı bir kadın sesi duyuldu.

“Oğlum!” diyordu kadın, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

“Gece ben onu duayla uğurladım. Hiç istemedim ki gitsin. Hiçbir vakit istemedim. Ama bizim evin erkekleri hep gider, hepsi gider kaçağa. İstemesem ne olacak, evi çevirecek para lazım. Çayı kafasına bir dikişi vardı, görecektin, sanki son içişi olduğunu bilirmiş gibi. Ekmeğin içine kara zeytin koyup verdim yanına. Dedim, ‘Döndüğünde sarma saracağım sana.’ Çünkü istiyordu kaç gündür ‘Biliyor musun, daye’ diyordu, ‘bir sarma pişirsen de yesek.’ Sarmayı çok severdi, çayı da. Kara yazılı civanım! Nasıl uzundu boyu görsen, kapılardan geçemezdi. Getirdiklerinde baktım, küçücük kalmış, kısalmış. Derler ki ölümler uzar, yalan. Evladım ya ölmemiş ya kısalmış. Yanında başka delikanlılar da var, çoğu çocuk yaşta, kimi akraba. Canderma eşkıya sanmış, ateş açmış. Yüzü paramparça, tanıyamazsın. Ama analar tanır, ben de tanıdım. Gene de bir umut işte, sordum dayılarına. Dedim, ‘Bu benim Alişim midir?’ Dediler, ‘He, senindir.’ Aldım, bağrıma bastım. Fistanım kanına bulandı.”

“Hattı değiştiriyorum” dedi Ses. Cevap vermek için ağzımı açtım ama gırtlığımda koca bir taş vardı. Sesim çıkmadı.

Bu kez genç bir delikanlı sesi doldurdu kulaklarımı. Değiştirmedilerse tabii sesini, konuşan genç bir delikanlıydı.

“Yo, hayır, annem hiç anlamadı. Hiç anlamadığı için hiç affetmedim onu da. Uykusu çok derindi, of! Yıllarca uyudu sanki. O adam da her gece geçti iki oda arasındaki koridoru. Terlik seslerini hatırlıyorum en çok, parkelere uzun uzun sürünürlerdi. Her gece açtı odamın kapısını. Çok ağırdı; yetmiş kilo, seksen kilo değil, tonlarca ağır. Hareket ettikçe, yatak acılı çığlık gibi gıcırdardı. Ben ağlardım, o da sesim çıkmasın diye pençe elleriyle ağzımı kapardı. ‘Senin dilini keserim, hele bir söyle, anneni de öldürürüm’ derdi. ‘Kapa çeneni.’ Kapardım. Çenemi kapardım, gözlerimi kapardım. Tiksiniç nefesi içeri dolmasın diye ağzımı kapardım. Ama gözyaşlarımın sesini kesemezdim bir türlü, çok ağlardım. Sabahla-

rı kahvaltıda, ‘Yine şişmiş kocaman olmuş gözlerin, biiiiiip, seni uykucu’ derdi annem. İçinde onunla birlikte evi yakasım gelirdi. Sofrada ekmeğime yağ sürüp uzatırdı, ‘Ye hadi’ derdi adam. Ellerine bakınca kusasım gelirdi. Elle...”

Delikanlının sesi aniden kesildi. Önce mikrofonun açılma sesi geldi, sonra annemin sesi. “Vakit geldi, diğer sınıfa geçiyorum” dedi. Buz gibi olmuştum. Ellerimin önümde, havada durduğunu fark ettim. Koyacak yer bulamadım.

“Yeter!” dedim. “Tamam, daha fazla istemiyorum!”

“Dinlemek zor biliyorum, ama sana faydası ola...”

“Böyle fayda istemiyorum!”

Önce kısa bir sessizlik oldu aramızda. Sonra, “Peki” dedi Ses. “Seni anlamadığımı sanma. Kendi seansını başarıyla tamamlayıp, sonra sırf bu son derste işittiklerini unutmak için yeniden derse yazılanlar bile gördüm. Kolay değil, biliyorum.”

Gönül’ü hatırladım birden. Acaba o da mı ikinci defa bu yüzden gelmişti?

“İlk dinlediğin kadın, on yedi yaşındaki oğlunu kaybetmiş. Kaçağa çıktığı bir gece onu da, yanındakileri de öldürmüş askerler. Bu olaydan sonra dünyayla bağını kesmiş kadındır. Yemez, içmez, uyumaz olmuş. Böyle geride kalanların aileleriyle ilgilenen kurumlar var. Onlardan biri vesile olunca, tutup buraya getirmişler. Derslere bugün başladı. Dünyaya dönmesini sağlayabiliriz, ama acısını unutturmaya gücümüz yetmez. Kimsenin gücü yetmez. Çünkü onun örneğinde adalet sağlanamaz. Adalet sağlanamadı mı da yas tamamlanamaz, acı sağalmaz. Dersler, sende verdiği sonucu onda veremez. Öbür delikanlıya gelince, çocukluğunda yıllarca babasının istismarına uğramış. Bedeniyle ve ruhuyla ilişkisi zedelenince dokunmakla ilgili problemler baş göstermiş delikanlıda. Kimseye dokunamaz olmuş. Sadece sevişmekten bahsetmiyorum, sarılmak, tokalaşmak filan da yok. Biz ona burada dokunmakla ilgili korkularını aşmasında yardımcı ola-

biliriz, bunu doktorlar da yapabilir. Fakat kalbindeki yarının tümüyle kapanmasını ne doktorlar, ne biz sağlayabiliriz. Çünkü yara çok derin.”

“Anladım” dedim. Sadece o kadarını diyebildim. Bazı acıların çünkü, cümlesi olmaz. Sözcükler, kimi manaların yükünü kaldıramaz.

“Bütün bunları seninki de dert mi demek için dinletmedim” diye devam etti Ses. “Çünkü evet, seninki de dert. Canın nereden yanıyorsa, kıyametin orada kopuyor. Ama üstesinden gelemeyeceğin, hafıza çöplüğüne gönderemeyeceğin bir derdin yok. Dışarıda çok daha korkunç bir dünya var. Zaten biliyorsun.”

“Biliyorum” dedim. “Ben dışarıdaki dünyanın var ya, taaa...”

“Küfür sana yakışmıyor.”

“Ama dünyaya yakışıyor. Gezegen değil çünkü burası, çukur!”

Yine bir sessizlik oldu. Finale yaklaştığımızı hissediyordum.

“Bir şey soracağım” dedim. “Üçüncü kattakilerin ne mene dertleri var?”

“En sevdiği küpesini çaldırmış bir kadın var mesela. Özel yapımmış. Yapan usta da iki sene önce vefat etmiş. Aynısından bulması mümkün değilmiş. Gece gündüz rüyasına giriyormuş küpe. Çok üzgün.”

“Anladım.”

Anlamıştım. Ben bu dünyanın var ya, taaa magma tabakasına...

“Anlatacaklarım bu kadar, Feribe. Şimdi son bir seçenek sunacağım sana. Aklındakilerle hesabını nasıl keseceğine kendin karar vereceksin. Bana soracak olursan, ki merkezimizin genel politikası da budur, en güzeli derslerde öğrendiklerinle kendine yeni bir yol çizmen ve unutmak istediklerinden iradenle kurtulman. Bu, seni sadece yaşadığın ola-

ya değil, hayatının bundan sonrasında yaşayacaklarına karşı da güçlendirecek. Biz bunu öneriyoruz. Ama bir yol daha var. Bir çip opsiyonu.”

“Ne çipi?”

“Unutma çipi. DARPA’nın geliştirdiği bir çip bu.”

“DARPA da nesi?”

“Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı İleri Araştırma Projeleri Ajansı. Bu çip, yaşanmış bir anıyı hafızadan silebiliyor. Hatta onun yerine hiç yaşanmamış bir olayı bile yerleştirebiliyor.”

Birden tepem attı.

“Bu şimdi mi söylenir? Madem kolayca halletmek mümkündü, ne diye aldım bunca dersi? Onlar yüzünden hayatım allak bullak oldu.”

“Söyledim sana, Feribe. Sen bu derslerde sadece acını sağaltmayı değil, hayatının sonrasında ne yapacağını da öğrendin. Ama bir çiple ya da işte o meşhur filmdeki gibi silerek filan her şeyi anında unutmanın bir dolu riski var.”

“Ne riski olacak Allah aşkına!”

“Diyelim tecavüze uğradın, sonra bu olayı beyninden silerek unuttun. Tecavüzcün tanıdığın ya da yeniden karşına çıkabilecek biriye, sonrasında kendini ondan nasıl koruyacaksın? Belki de aynı olayı bir daha bir daha yaşayacaksın. Hatırlamak kimi zaman acı verse de, kontrol altında tutulabildiği sürece seni korur aslında. Tümünden unutmak öyle çok da matah bir şey değil. Fakat dediğim gibi, son kararı sen vereceksin. Eğer çipi istiyorum dersen, hafızandan istediğin bölümleri çıkaracağız. Buna aşk acın ve dersen sonrasında buraya gelip gitmelerin, az evvel işittiğin hikâyeler de dahil.”

“Ben...”

“Lütfen hemen karar verme. Önümüzdeki hafta bir yandan ödevini yaparken bir yandan da bunu düşün. Haftaya cumartesi sabah on buçuğa Son Karar Departmanı’na bir

randevu yazıyorum sana. Kararını orada bildirirsin. Yalnız çipi istemesen bile randevuya mutlaka git. Yapacağın seçime bağlı olarak sana bir paket teslim edilecek çünkü. Eğer istersen çip için işlemlere başlanır. İstemezsen de derslerimiz bitti zaten. Bundan sonrası senin işin. Ben buraya kadar iyi yol aldığımı ve kendi başına altından kalkabileceğini düşünüyorum. Ama dediğim gibi, sonuçta senin hafızan, senin kararın. Seni tanımak güzeldi Feribe.”

“Gidiyor musunuz?”

“Eh, artık vedalaşma vakti.”

“Bu ne biçim veda? Sizi göremedim bile. Göremeyecek miyim?”

“Bunu konuşmuştuk.”

“Şimdi çıkıp koridordaki bütün kapılara asılısam?”

“Beni bulman için aynı katta olmamız gerekir.”

“Tabii ya, siz idari işler katındasınız, değil mi?”

“Seni tanımak güzeldi” diye yineledi Ses. “Kendine layık gördüklerinden daha iyisini hak ediyorsun, Feribe. Sahip olduklarının kıymetini bil. Ama yeri geldiğinde vazgeçmekten de korkma. Kendin için en doğrusunu bulacağına eminim.”

Gidiyordu. Birazdan mikrofonun kapanma sesini işitecektim ve Ses, uçsuz bucaksız bir karanlığa karışacaktı. Sonsuza kadar... Onu durdurup sohbeti biraz daha uzatmak için mi, yoksa hakikaten aklımı kurcaladığından mı emin değilim ama, karanlığa doğru, “Son bir şey!” diye bağırdım. “Babamın bana Feri diye seslendiğini nereden biliyorsunuz? Söylediğimi sanmıyorum. Hatırlamıyorum yani.”

“Söylemedin zaten.”

“O zaman?”

“Doğum gününden.”

“Hangi doğum günü?”

“Seslerinizi kaydettiğiniz doğum günü. Sen mumları üflerken, ‘Hadi şimdi dilek tut bakalım Feri’ diyordu baban kasette.”

Hatırladım. Sadece kasetteki kaydı değil, o anın kendisini de. Sanki dün yaşamışım gibi. Üzerimde robadan camgöbeği bir elbise. Annem Sophia Loren, babam yakışıklı ve bıyıklı. Yüzüme bakıyor ve upuzun kirpiklerle süslü gözünü kırıp bir dilek tutmamı söylüyor. Ben de rengârenk bir kuyruklu uçurtma diliyorum. Biraz sonra uçurtma, küçük kızının hayallerini pekâlâ bilen babamın gizli gizli hazırladıktan sonra sakladığı divanın altından çıkarılıyor. Minik hayaller kurduğum ve hatta onlara kavuştuğum ihtişamlı zamanlar.

“Anladım” dedim. Belki sesim biraz titremişti. Ama dert etmedim.

“Şimdi geleceğe dair güzel bir dilek tut, Feri” dedi Ses. “Ve gerçekleşmesi için ne lazımsa yap, olur mu?”

Sonra derin bir nefes aldı, bir şey daha söyleyecekmiş gibi. Ama söylemedi. Onun yerine mikrofonun kapanırken çıkardığı o metalik ses geldi. Bu, annemin sesini ve babamın sözcüklerini son duyuşum oldu. Hayatımda son kez...

Koridoru suda yüzer gibi adımlayıp binadan ayrılırken, aklımda onlarca soru vardı. Bu hakikaten bir veda mıydı, yoksa o Amerikan menşeli çip için geri dönmeli miydim? Sonra en üst kattakiler... Allah’a ve onun cehennemine en yakın olanlar... O kadın, o çocuk, nasıl yaşamışlardı ve bundan sonra nasıl yaşayacaklardı? Çıkış kapısının önünde beklesem, kim olduklarını anlayabilir miydim? Yo, elbette yapmayacaktım bunu. Öyle şeyler görmüşlerdi ki, değil kimlik tespiti gibi ucuz numaralara kalkışmak, kapının önünden ve hatta yeryüzünden yok olmak, toz olmak, defolup gitmek düşerdi bana. Peki ya kalbim; nasıl ve ne ara olmuştu bilmiyordum ama, sanki biraz düzelmişti, değil mi? Düzelirdi tabii. İşyerinde olanlardan sonra kalbimi düşünecek, sabık aşkım için üzülecek halim mi kalmıştı ki? Ne olacaktım ben? Geleceğim peki? Bu saatten sonra, her şey büsbütün sarpa sarmışken, Ses’in dediği gibi gelecekten umut duyulabilir miydi?

Kafamda bitmek bilmeyen sorularla, içi çekilmiş ruh gibi eve vardığımda, nihayet eğitimlerden paçasını kurtarmış olan Vedat, haftalar sonra ilk kez bir cumartesiye evde geçirmenin keyfiyle salondaki köşe koltuğa yayılmış, film izliyordu. Evden çıkarken ağdacıyla randevum olduğunu söylemiştim. Kibar adamdı, eğilip bacaklarıma bakmaya yeltenmedi. Ama ben onun ne izlediğine baktım. Woody Allen'ın çok sevdiğim bir filmi, *Hannah ve Kız Kardeşleri*.

İçimde derin bir ağlama isteğiyle kocamın yanına kıvrıldım. Yan yanaydık. Birbirimize değecek kadar yakın, o an kalplerimizden geçenlere asla dokunamayacak kadar uzak. Aramızda ne çok suskunluk birikmişti, ne çok yalan... Ona anlatacağım, anlatmam gereken ne çok şey vardı. Ama işte söylenemeyenler, insanın içinde bir yerde katlaşıyor. Konuşmak o zaman büsbütün zorlaşıyor. İnsan nereden başlayacağını, nasıl yapacağını bilemiyor.

Tam Michael Caine'in aldattığı melekler meleği karısının yanında uzanmış, pişmanlıklar içinde kıvranarak yatakta dönüp durduğu sahnede, garip bir şey oldu. İçimde tuttuklarım kazan kaldırdı galiba. Bir kapak kalktı, belki kalp kapakçığı. Sol göğsümün altında bir yerlerde gök gürledi, şimşek çaktı, yağmur başladı. Ve ben, daha fazla ıslanmamak için hakikatin saçaklarına sığındım galiba. Öğürür gibi açıldı ağzım. Nasıl yaptığımı hâlâ bilemiyorum ama Vedat'ın kulağına eğilip, varla yok arası bir sesle fısıldadım.

“Vedat?”

“Hıı?”

“Bir gün ben de seni aldatsam, ne yapardın?”

Cevap, hüzzam bir fısıltıyla, zarif bir sağ kroşe gibi patladı suratımda.

“Üzülürdüm. Öyle de oldu zaten.”

Sessizlik sezonu

“Uzun süre aynı kişinin avucunda atmaktan yorgun düşmüş bir kalp, yine o kişi için bir tur daha hızlanır mıydı?”

“Ne diyorsun!”

Telefonun öbür ucunda minik bir çığlık attı Mehpare. “Demek biliyormuş ha!”

Sonra da sağanak gibi soru yağdırmaya başladı. Bilhassa “Peki neden hiçbir şey söylememiş?”te ısrar ediyordu.

“Emin değilim” diyebiliyordum sadece. Emin değildim. Daha kendim adamakıllı anlayamamıştım ki, ona nasıl izah edeyim.

“Üzülürdüm. Öyle de oldu zaten” derken, gözlerini ekrandan ayırmamıştı Vedat. Biri gözlerinize bakmadı mı söylediklerini tartamıyor, o sözlere anlamını veren hisleri teşhis edemiyorsunuz. Sesindeki en baskın renk neydi? Öfke mi, hayal kırıklığı mı, üzüntü mü, kestirmem mümkün değildi.

Fakat kendi duygularımdan emindim. Okuyla en yakınına vuran kirpi, yatağındaki adamı yiyen karadul nasıl hissederse kendini, üç aşağı beş yukarı öyleydim.

Kıymet verdiğiniz birine büyük bir yalan söylediğinizde, hele ki yalanınız itirafınızdan evvel ortaya çıkarsa, bütün savaşlarda kaybediyorsunuz. Artık ne soru sormaya ne de cevap almaya hakkınız oluyor. O ne kadarını lütfederse o ka-

darını dinliyor, verdiği tekmil kararı kabulleniyorsunuz. Ben de meraklarımın peşine düşecek değildim. O sırada, yani biz köşe koltukta oturmuş Hannah ve bacılarının akıbetine doğru bakarken, Vedat'ı kolundan tutup çekiştiremezdim. Hiçbir münakaşanın ipini göğüsleyecek durumda değildim. İpleri Vedat'ın eline bırakacak, söyleyeceklerine de, susacaklarına da razı gelecektim. Bu yüzden kısıtlı soru hakkımı dikkatli kullandım. Göğsüme yerleşen öküzü kenara itmeyi deneyip, "Ne zamandır biliyorsun?" diyebildim ancak. Bu kadarını sorarken bile yüzüm alev alev yanıyor, kalbim malulen emekliye ayrılmış gibi ağır aksak atıyordu.

"Ayrıldığınızdan beri" diye cevap verdi Vedat. "Daha doğrusu biraz daha önce."

"Nasıl anladın?" diyemedim. Sorulması gereken soru bu değildi çünkü. Esas sorulması icap eden sorunun sahibi Vedat'tı. "Bunu bana nasıl yaparsın?" filan demesi lazımdı. Dememişti, demiyordu.

"Neden bir şey söylemedin?"

"Ne söyleseydim?" diye çıkışıp, konu açıldığından bu yana ilk kez yüzüme baktı. Gözlerinde kırgınlık gördüm. Bir de endişe. Endişe neden? Beni kaybetmekten mi korkuyor? Yoksa çoktan kaybettiğini düşünüyor da benim de fark edip gidi vermemden mi çekiniyor? Anlayamadım.

"Bunları konuşmanın zamanı gelecek" dedi Vedat. "Her şeyin sırası gelecek. Ama şimdi filmi izleyelim, olur mu?"

Film mi? Aramızda koca bir uçurum açılmışken ve biz palas pandıras aşağı yuvarlanmaya hazırlanırken film seyretmenin peşinde olamazdı herhalde. İntikamını böyle mi alıyordu? Ne yapmaya çalışıyordu? Anlayamadım. Hiçbir şey diyemedim de. Film bitene kadar neredeyse nefes dahi almadan bomboş gözlerle ekrana baktım. Arada kaçamak bakışlarla, yandan yandan, Vedat'a doğru bir de. Yanaklarından incecik, sessiz yaşlar süzülüyordu sanki ya da bana öy-

le geldi. Bilmem, belki de sadece terliyordu. Öyle utanmıştım ki kafamı çevirip bakamadım. Konuşamadım. Elini tutamadım. Başımı omzuna yaslayamadım. Ne yapacağımı bilemedim. Film bittikten sonra, o biraz dolaşacağım diye sokağa çıktı, ben de banyodaki ecza dolabında nöbet tutan uyku haplarından bir tane çakıp, kendimi çöp kutusuna fırlatır gibi yatağa attım.

Saatler sonra Mehpare'nin telefonuyla uyandığımda sersem gibiydim. Büyük haberi vermiş ama gerisini getirememiştim.

“Bilmiyorum Mehpare. İnan, hiçbir şey anlamadım.”

“Bacım, memlekette namus cinayeti diye bir şey var. Benim diyen mezbahayla aşık atarız. Daha dün, karısını kırk üç yerinden tornavidayla deşen bir zeker kafalıyı felekzede kontenjanından televizyona çıkardılar. Kadın katillerini kırıp televizyon yıldızı yapıyorlar.”

“Allah belalarını versin de... ne alakası var şimdi Mehpare?”

“Hey yareppim! Aklını salamura ya mı yatırdın hemşire? Gaflet uykundan uyandırmak gibi olmasın ama, kurbanlık koyun gibi evde durmasan mı acaba diyorum.”

“Benim kocam mal müdürü değil, öyle şeyler getirme aklına. Hoş bu kadar sessiz kalması da hayra alamet değil ya. Off, kafasından ne geçtiğini bir bilebilsem...”

Madem ta ayrıldığımız zamandan beri biliyordu, neden hiçbir şey söylememişti? Michael Caine filmde karısını aldatmasaydı, içimde patlayan foseptik etrafa saçılmasaydı, lütfedip ağzını açmayacak mıydı? Peki, onca zaman ketumluk rekorları kırıp kabahatli kendiymiş gibi susan adam, basit bir soruyla neden çözülürmüşü? Anlayamıyordum.

Nasıl öğrendiği bir yana, öğrenince ne hissetmişti? Ben olsam, bir an evvel konuşup anlamaya, öfkemi boşaltmaya çalışırdım. O neden çene kabızı gibi susmuştu? Üstüme yürü-

yecek, camı çerçeveyi indirecek tiplerden değildi ama, konuşmayı bile denememişti. Durumu konuşmaya değer bulmamış, koşup hemen mahkeme işlemlerini mi başlatmıştı? Yoksa kendi kendine af mı etmişti beni? Ayrıldığımızı nereden biliyordu? Birlikte olduğumuzu nasıl öğrenmişti? Acaba nasılsa ayrıldık artık diye ihanet hiç yaşanmamış gibi hissetmeyi mi tercih etmişti? Ben sormasaydım, bildiklerini içine gömüp yok saymayı mı deneyecekti? Fakat “Konuşacağımız zaman gelecek” demişti. Belli ki ertelediği bir yüzleşme vardı, paylaşılacak bir koz, belki alınacak bir intikam. Ama neden şimdi değil ve ne zaman?

Yine, beni aldatıyor olabileceği fikri sızdı aklıma. Belki onun da hayatında biri vardı. Yediğim naneleri öğrenmek, kalbini kırmaktan ziyade genişletmiş, işine bile gelmişti. “Oh, körün istediği bir göz, Allah verdi iki göz; hadise çıkmadan sessizce dağılırız” deyip uygun zamanı beklemişti. Tabii ya, tam da böyle olmalıydı. Aylardır sevişmiyorduk. Başlarda bir iki yeltenmiş, ama sonra mırın kırın ettiğimi görünce artık ilişmemişti. Sadece anlayış abidesi, evliya gibi bir adam olduğu için mi böyle yapmıştı, yoksa bu işin içinde başka iş mi vardı? Mesela femme fatale bir bit yeniği? Maşallah dediği üç gün yaşamayan biri olduğumdan, belki Vedat’a da ah ne iyi, aman ne masum, diye diye...

Bütün seçenekler aynı yerde, boğazda düğümleniyor; bütün sorular aynı soruya uzanıyordu: Öyle ya da böyle, Vedat neden susuyordu?

Hoş, konuşmanın güçlüğüne kendimden biliyordum. “Seni aldatıyorum” demenin yolları nasıl çetinse, “beni aldattığını biliyorum”unkiler de öyle engebeli olmalıydı.

“Ne söyleseydim?” demişti Vedat. Hakikaten, böyle bir durumda ne söylenirdi? Mesela yanıma gelecek, mühim konusmalardan evvel âdet olduğu üzere boğazını temizleyecek ve haddinden fazla uzamış bir yalanın başını koparmak için ağ-

zını açıp, “Beni aldattığını biliyorum, Feribe” mi diyecekti? Bilgi yarışmasında puan toplamaya çalışır gibi. Ben de “Tebrikler canım, on puan mavi masaya gidiyor” diye sırtını sıvazlardım artık. Yok, böyle söylenmezdi. Peki nasıl? Başka nasıl olabilirdi?

Feribe, dün seni yolda görmüşler. Yanında da biri varmış. Yok, bu Selçuk-Rana Alagöz şarkısı gibi. Olmaz.

Senin ağzına sıçarım lan! Boynuz takılacak adam mıyım ben, orospu! Vedat’ın tarzı değil. Benim hiç değil.

Çok âşğın var diyorlar, Feribe. İncesaz zarafetiyle ve başka bir yüzyılda belki. Ama bizim evde ve bu devirde olacak iş değil. Hayır, böyle de denmez.

Peki, nasıl denir? Ben olsam nasıl derdim? Düşünüyor, fakat böylesi bir konuşmaya yakışacak münasip girizgâh bulamıyordum.

Uzun ilişkilerde, konuşmanın formu defalarca değişiyor. Başlangıçta insan manyakça bir heyecanla gece gündüz demeden, uykusuz kalmayı göze alarak, vıdı vıdı her şeyi konuşmak istiyor. Allah muhafaza, paylaşılmayan minicik bir teferruat kalırsa günaha girermiş, ateşlerde yanarmış gibi ruhani bir panikle hareket ediyor. Buna müzevir aşk diyelim.

Sonra yavaş yavaş konuşmaya lüzum kalmıyor. Leb demeden leblebinin anlaşıldığı, lebler aralanmadan ruhların kaynaştığı tatlı bir dem başlıyor. Bir bakıştan kapıyor, iki kirpik darbesinden içiyor kişi sevdiceğinin kalbinden geçeni. Buna da hissi kablelvuku aşkı diyelim.

Derken muhabbeti bir yandan demlerken bir yandan da rendeleyen vakit rüzgârı esiyor, ülfet çayırıları hışırıyor, kuvvetli bir bıkkınlık fırtınası kopuyor. Bu saatten sonra insanın canı artık ne konuşup dinlemek, ne bakışıp anlamak istiyor. Anlamak pek o kadar önemli olmuyor. Ama gene de bir biçimde anlaşıyor. Çiftler birbiriyle konuşmayı unutuyor. Buna da müsaadenizle artık aşk demeyelim.

Şimdi, bu deme gelindiyse, aldatıldığını öğrenen eş, bunu diğerine nasıl söyler?

“Hadi bir halt yedin, bari saklamayı becerseydin zındık” mı der, yoksa “Hadi bir halt yedin, bari saklamasaydın bızdık” mı? Ya da konuşmaya tenezzül etmeyip dut yemiş bülbül gibi susar kalır mı?

Galiba birbirlerinden ne beklediklerine bağlı. Biz birbirimizden ne bekliyorduk? Yo, hayır, galiba birbirlerinden bekledikleri bir şey kalıp kalmadığına bağlı...

Vedat’la biz, sezonu bitirip sandalyelerini ters çevirmiş aile çay bahçeleri gibiydik. Onca cıvıltılı hatıradan sonra, sessizlik sezonunu açmış, sükûnete teslim olmuştuk. Birbirimize söyleyecek pek bir şeyimiz kalmamıştı ve bu nedenle konuşmamız gereken tatsız mevzular peyda olmuştu aramızda. Nasıl yapacağımızı bilemeyip, biraz halimiz olmadığından, biraz da güzel hatıraların hatırına erteleyip duruyorduk. Kır az mevsimiyle birlikte sezon yine açılır diye umuyorduk. Yeniden gülüp konuşabiliriz. Ama için için biliyorduk olmayacağını. Sezon kapanmıştı ve yeniden açılmayacaktı. Son tren kalkmıştı ve peron artık boş kalacaktı. Uzun süre aynı kişinin avucunda atmaktan yorgun düşmüş bir kalp, yine o kişi için bir tur daha hızlanır mıydı?

Telefonu kapattığımda, Mehpare aklındaki sorulara tatmin edici bir cevap alamamıştı. Bense merak ve melankoliden gebermek üzereydim. Bir de dalga geçer gibi, gelecek için hayaller kurmamı öğütlemişti Ses. Çok pardon ama, geçmişimden bile emin değilken, geleceği nasıl inşa edecektim? Düşünüyordum, mesela şöyle bir gelecek ihtimali belirliyordu aklımda:

Vedat cinnet geçirip beni baltayla doğramış. İyi de olmuş, zira oracıkta bütün dertlerim son bulmuş. Tamam, buraya kadar hiç fena değil. Ama bu sefer de ona yazık olmuş! Hoş, bir şeycik olmaz, hâkim cezada iffetsizlik indirimi yapıverir.

Olmadı, kocamın karşısına çıkmadan evvel tayt giyerim. Bizim memlekette tayt hayat kurtarıyor. Kadınlarınkini değilse de erkeklerinkini kurtarıyor. Ama Vedat o canavarlardan, malafatının cazibesine kapılıp önüne geleni doğrayanlardan değil. Çok çok beni terk eder. O zaman gelecek hayalini şöyle değiştirelim:

Kocam terk etmiş. Sevgilim zaten terk etmiş. Velhasıl aşkla ilişğim kesilmiş. Sonra müfettişlerin burnuma dayadığı iş akdi feshini imzalamışım, işle de ilişğim kesilmiş. Ha yok, imzalamadıysam, bu sefer olay yargıya intikal etmiş. Duruşmaya yanlışlıkla taytla gidince, beni hem hırsızlıktan hem iffetsizlikten iki defa suçlu bulan hâkim, elini korkak alıştırmayıp direktman müebbet vermiş. Gelecek mahpus damında, hem de temiz iç çamaşırı ve sigara getirecek bir koca dahi olmadan mı gelecek? Mümkündür. Kaderim böyleymiş.

Ne kadar uğraşırsam uğraşayım, kendime latif bir istikbal tahayyül edemiyordum. Belki de Ses'in burun kıvırdığı yolu seçmeliydim. Tak çipi, bitir işi! Hafızamı Amerikan mandasına sokar; öncesini sonrasını, gelmişimi geçmişimi, bir küfür gibi unuturdum. Kurtulurdum!

Bu çip meselesi aklıma gelince, MİM'in sandığımdan daha paragöz bir ticarethane olduğunu düşünmeden edemiyordum. Başlangıçta çipten mipten söz etmemiş; "Yok efendim, biz sadece ders veriyoruz, kendi iradeniz esastır" filan demişlerdi. Ki söz etselerdi, kuşkusuz derse zerrece yüz vermez, tırnaklarımdan saç diplerime kadar çiplenmeye talip olurum. Gerçi şimdi düşünürce, Malumat Departmanı'ndaki kadının, "İlk etapta beyne yönelik kimyasal ya da fiziksel bir işlem yapmamız söz konusu değil, öncelikli olarak ders veriyoruz" gibi üstü kapalı bir şeyler söylediğini hatırlıyordum. Fakat o kafayla ne benim aklıma sonraki etapları sormak gelmişti, ne de kadın derslerin dışında yaptıkları çalışmalarını açıklama zahmetine girmişti. Ancak şimdi, ders paraları-

nı çatır çatır aldıktan sonra, isteğe bağılı çip seçeneğini sunuyorlardı. Ses'e sormamıştım ama, herhalde pakete dahil değildi bu çip zamazingosu. Müşteriyi onun için ayrıca bir posta daha yoluyorlardı.

Kafam külçe gibi ağırlaşmıştı. Ne düşüneceğimi, neye inanacağımı, inandıktan sonra nasıl tavır alacağımı bilemiyordum. Çok değil, bir ay önce, ne güzel, hayatta tek bir derdim vardı. Salyamı da sümüğümü de şimdi bakınca bir parça kifayetsiz görünen aşk acım için doyasıya harcıyordum. Oysa şimdi kambur ütüne kambur. Birdenbire öyle çok derdim oluvermişti ki, aralarında kardeş payı yapmaya kalktığımda, vücut ifrazatım hiçbirine yetişemiyordu.

Salgılarımla acılarım arasındaki altın oranı bulup adil bir taksim yapmaya dalmıştım ki telefonum yeniden çaldı. Ekranın pavyon tabelasında Selim'in ismini görünce güleceğim geldi. Adam durduk yere abonem olmuştu. Doktor reçetesi gibi, cumartesileri uyku haplarından önce ya da sonra, aç karşıma mutlaka arıyordu. Açtım telefonu.

"Feribe nasılsın?"

"Aç. Doğru zamanlamayla aradın."

"Anlamadım?"

"Hayırdır, niye telefon açtın diyorum."

"Şey, Filiz'e ulaşamıyorum da. Acaba senin yanında mı diye?"

"Selo sen de bana hepten kayıp eşya bürosu muamelesi yapmaya başladın ha."

"Evden çıkarken 'Belki Feribe'yle buluşuruz' demişti de. Arıyorum, açmıyor. Yanındaysa senden konuşayım diye şeyettim."

"Yanımda değil. Boşuna şeyetmişsin. Çok mu oldu çikali?"

"Öğlen çıktı."

"E niye panik yapıyorsun ki madem?"

"Yok panik değil de bir şey demem lazım, ulaşamıyorum."

"İyi misin sen? Sesin bir tuhaf?"

“Ben iyiyim de asıl senin sesin tuhaf. Ters bir durum yok ya?”

“Yok canım, ne olacak. Uyuyordum, ondandır.”

“Yaa, tutmayayım o zaman. Filiz ararsa söyle lütfen, beni arasın.”

İkidir böyle sekreterlik hizmeti almak için arayan Selim’in telefonunu kapadıktan sonra, bir an aklıma yakışıksız şüpheler sızar gibi oldu. Ama hemen kovaladım. Kafam kazan gibiydi. Çok çaresiz, müthiş karışık ve fevkalade bitkindim. O halde ne hissetsem çığ, ne düşünsem yanlış, ne yapsam skandal olurdu. Derin bir uykuya dalmayı ve uzun süre uyanmamayı diledim. Dünya dileklerin kolay gerçekleştiği bir yer sayılmaz. Ama neyse ki bazı yardımlar almak mümkün. Ayaklarımı sürüye sürüye banyodaki ecza dolabına gittim.

Bilmek isteyenin lanetli akıbeti

“Seven birini incitmek,
doğrudan müebbeti.”

“Feribe, Feribe?”

Tutkalla yapıştırılmışçasına mukavemet eden gözkapklarımı güçbela araladım. Vedat üzerime eğilmiş, alnıma yerleştirdiği eliyle ateşimi ölçmeye çalışıyordu.

“Yanıyorsun!”

“Ne oldu bana?”

“Dünden beri uyuyorsun. Aralarda gözünü açıp bir şeyler mırıldandın, ama sonra geri yattın. Bu saate kadar kalkmayınca artık uyandırayım dedim. Ateşin çıkmış.”

“Bir şeyler mi mırıldandım? Nasıl şeyler?”

Konuyu değiştirmeye çalıştı.

“Alnına sirkeli bez koyalım.”

“Ne mırıldandım dedim?”

Bu kez gözlerini kaçırdı. Sesini becerebildiğince alçalttı.

“Affet beni filan, öyle şeyler işte.”

“Affettin mi peki?”

“Ya da bezi boş ver, en iyisi kalk acile gidelim. Ateşini düşürsünler.”

Bunun bir rüya olup olmadığından emin değildim. Kış kusurundan silkinmeye çalışan ayı kardeş gibiydim. Yatağın sol tarafı bedenimin şeklini almıştı, bense muhtemelen şekli-

mi şemailimi iyice kaybetmiştim. Ağzımın içinde ağır bir pas tadı vardı. Kalbime çivilenmiş teknil zehirli his, uyku boyunca gırtlığımdan yukarı tırmanıp, sır küpü ağzımdan fırlatmaya çalışmıştı sanki. Doğrulup yatağın içinde oturdum ve ateşin verdiği şuursuzluğa sığınıp, ses niyetine çıkardığım garip bir hırıltıyla sordum:

“Hiçbir şey söylemeyecek misin?”

“...”

“Vedat?”

“...”

“Bir şey söyle ne olur. Hı?”

“Şimdi sırası değil, Feribe.”

“Ne zaman sırası peki?”

“Feribe, lütfen!”

“Çok mu kızgınsın?”

“...”

“Nasılsın, ne hissediyorsun, ne hissettin, onu söyle bari.”

Vedat'ın yüzü yarım kasa limon yemiş gibi buruştu. Sanki ağzının kenarına yapışmış bir küfür vardı da, onu çıkarıp atması lazımdı. Yok, çıkarmak istemedi Vedat, derin bir nefes aldı. Ağzının ucuna gelenleri gerisingeri ittiğini ve bunu yapmak için hayli çaba sarf ettiğini gizlemedi. Başka yerlere kaçırıp durduğu gözlerini kaldırdı nihayet. Yüzüme baktı. Ateşi olan bendim. Ama hummaya tutulmuş gibi alev alev yanan onun gözleriydi. Birkaç saniye için öyle melalli bir kıvılcım çaktı ki gözbebeklerinde, kalbinde çok ağır bir yük taşıdığına emin oldum. Öfke, acıma, tiksinti, çaresizlik, üzüntü, nefret, sevgi, korku ve adını bilmediğim daha bir dolu duygu, geceye fırlatılan işaret fişekleri gibi aynı anda yanıp söndü gözlerinde. Derken yüzünü yorgun gölgeler ve solgun lekeler bürüdü. Onu daha önce hiç öyle görmemişim. Derin bir nefes daha aldı ve sonra kendine hâkim olmaya çalışarak ama kalbinden taşan selin önünü de alamayarak konuşmaya başladı.

Çok içinde tutmuştu, belliydi.

“Ne mi hissettim? Madem ille de bilmek istiyorsun... Çok merak ediyorsan söyleyeyim. Önce inanamadım. ‘Yok canım, Feribe yapmaz öyle şey’ dedim. ‘Yanlış anlıyorum, karıma haksızlık ediyorum’ dedim. Kendime kızdım, kötü niyetli olduğum için gücendim. Sonra tabii emin oldum. ‘Yapmış demek’ dedim. ‘Nasıl yapar?’ dedim. Senden nefret ettim. Kendimden nefret ettim. Emniyetli dünyamızın yıkıntısından nefret ettim. Bir zamanlar güzel olan ne varsa aramızda, onlardan artakalan viraneden nefret ettim. Derken, geçmiş, film şeridi gibi geçmeye başladı gözümün önünden. Eskiden hiç âdetin olmadığı halde, son aylarda durduk yere süslenip püslenmelerin. Önceden tahammül edemeyeceğin şarkıları liseli kızlar gibi arka arkaya dinlemelerin. Yanımda olmadığın her dakika, bana söylediğin her şey. Hangileri yalandı, anlamaya; hangi bahanelerle onun yanına koştuğunu bulup çıkarmaya çalıştım. Bir işime yarayacakmış gibi. Yaramadı. Eve dönüşlerini düşündüm sonra. Yüzünü hatırlamaya uğraştım. Yüzünde korku, suçluluk, neşe, mutluluk, heyecan bulduğum, ama bulduklarıma anlam veremediğim günleri. Evin her yanına sinen parfüm kokusunu, litrelerce parfüme bulanmanı. Ancak çamaşır askısında görebildiğim dantelli yeni külotlarını. Ayak parmaklarına kırmızı oje sürmeye başlamanı. Boğazında tülbentle gezdiğin birkaç günü. Bir keresinde sabah uyandığında aşağı kaymış tülbentin altında hafif bir morluk görür gibi oluşumu, ama ihtimal bile vermediğim için üzerinde durmayışımı. Bazı günler gözlerinden yayılan ışığı. O ışık arttıkça, tam da o ışığın hızıyla benden uzaklaşmanı. Her şeyi, her şeyi. Olmadık ayrıntıları hatırladım. Seni bir başkasıyla hayal ettim. Böyle bir hayali kurabildiğim hayattan nefret ettim. Sonra peşine takıldım. Evet, seni takip de ettim. Kendi gözlerimle görmek istedim. Bilmem neden. Hiçbir şey işe yaramadı. Üzüldüm, evet. Me-

rak ettiğin buysa, çok üzüldüm.”

Boğazıma koca bir taş oturdu. Elimle gırtlığımı sıksam, içindekini parçalasam, ufalanmış taş parçaları birer birer aşağı dökülse, boş bir kiriş gibi sallansam, belki o zaman birkaç cümle kurabilirdim. Ama taş orada ölü doğmuş bebek gibi yataarken, değil konuşmak, nefes almak bile zordu. Taşa kesmiş bir sesle, yaralı bir hayvan gibi inledim.

“Özür dilerim. Çok özür dilerim.”

Eskiden özür dilemeyi küçümserdim. Nedamet esanslı birkaç sözcüğün kimi yaralara merhem niyetine bile sürülemeceğine inanırdım. Birinin kalbini minik parçalara ayırdıktan sonra, üç beş kelamın hatırına affedilmeyi ummak yüz-süzlük gelirdi bana. Affetmenin bağışlananı değil, bağışlayana hafifletmek için keşfedildiğini geç anladım. Ama anladım. Bu yüzden ve tabii biraz da elimden başka bir şey gelmediğinden, Vedat’tan özür dilemeye çalıştım.

“Şimdi bunların sırası değil, Feribe” dedi, gözlerini yeniden kaçırarak. “Nasılsa konuşacağız. Zamanı geldiğinde.”

Sonra da sessizce çıktı odadan. Dış kapının gürültüsünü duydum. Evden de çıkmıştı.

Belli ki içinde köpüren bir sürü duyguya rağmen kendini tutuyor, malum konuşmayı bilmediğim bir nedenle, bilmediğim bir tarihe erteliyordu. Ama ısrarım, içinde teyakkuzda bekleyen melez duyguları kabartmış; pamuklara sardığı merhameti, diğerlerinin gölgesine saklamıştı. Artık ateşimle, sağlığım, uyku saatlerimle ilgilenecek hali kalmadığı; kapıyı çarpıp çıktığı için onu kınayacak değildim. Fazla bile dayanmıştı.

Evde yalnız kalınca içimden kuvvetli bir ağlama isteği yükseldi. Ağlamak değil de, daha çok böğürmek. Omuzlarımı titreterek hüngürdemek, hıçkırıklara boğulup feryat etmek. Haykırmak, ulumak, paralanmak. Ama yapmadım. Suçum büyüktü. Ağlayarak rahatlamaya bile hakkım yoktu. Kaska-

tı kesilmeli, adaleti kahrolarak tesis etmeliydim. Hayır, sadakatsizlik cürmünden değil, beni seven birini üzdüğümünden. Seven birini incitmek, doğrudan müebbeti. Payıma düşeni çekmeliydim.

İnsan hakikate talip olmadan, bu uğurda bir araba dolusu soru sormadan evvel, olası cevapları kalbinde tartmalı; fırtınalara, tufanlara, tabiatın cümle mücazâtına hazırlanmalıydı. Bilmek çünkü, ağılı bir cezaydı. Bilenin iflah olduğu görülmemişti henüz. Mazi İmha Merkezi bu yüzden vardı. Belleğin oyunları bu yüzden vardı. Delirmek bu yüzden, intizar ve intihar bu yüzden vardı. Ölerək kurtulmak diye bir laf, bu yüzden vardı. Çok merak etmiştim cevabı. Çok sormuştum. Vedat az bile anlatmıştı. Yetmişti ama kalbimi beşe katlayıp yırtmaya. Yumruk kadar bir organcık nasıl bu kadar çok parçaya ayrılırdı?.. Kan pompalamak filan hep bahane, kalp zaten sadece parçalanmak için vardı.

Günün kalanını duvarda unutulmuş çirkin bir resim gibi yatağa çakılı geçirdim. Yastığa sarıldım, mavi çiçekli nevre-simlerle filan dertleştım. İkametimi karyola cumhuriyetine aldırıp dünyanın kalanıyla ilişigimi kestım. Sadece bir ara, içerde derin derin inleyen telefonu bulup ümüğüne sarılmak için çıktım yataktan. Patırtıcıyı banyoda ele geçirdim, akşam orada bırakmışım. Pavyon tabelası şehvetiyle yanıp sönen ekrana baktım, Mehpare arıyor. Açtım. “Dünden beri telefonlarıma cevap vermiyorsun” diyerek kalay makamından girdi. Hap alıp yattığımı, nice sonra ateşler içinde uyandığımı, aradaki puslu zaman diliminde de sadece telefondan değil, hattan dahi emekliye ayrıldığımı öğrenince üzüldü. Konuşacak gücüm olmadığını, ama onu gece arayacağımı söyledim, anlayışla karşıladı. Hemen arkasından arayan Filiz’e bu kadarını da söyleyemezdim. Evvela telefonun sesini kıstım. Ama ekran ışığı ısrarla yanıp sönmeye devam edince uzatmayıp açtım. Gece rüyasına girmişim, ondan arıyormuş. Pek

sıkıntılı görmüş beni. İyi miyim diye merak etmiş. Sesinde sahici bir endişe vardı. “İyiym” dedim. Yalan. “Sen nasılsın?” diye sordum. O da aynını söyledi. Şöyle bir hava almaya çıkmış. Dolaşıyormuş. Deniz kıyısında bir yerlerdeydi herhalde, martı sesleri filan geliyordu arkasından. Hadi buluşalım diye tutturacak sanıp korktum ama öyle yapmadı. “Bu hafta muhakkak görüşelim artık” ile yetindi. Oracıkta randevu kesivermesinden korktuğumdan mıdır nedir, “Dün Selim aradı” diye alakasız bir cevap verdim ben de.

“Ya öyleymiş, söyledi. O da bir âlem he, iki dakika ulaşmasın, hemen koparıyor yaygaray. Çocuk gibi.”

“Benimle görüşeceğini söylemişsin adama.”

“Anacım, herkese söylüyorum da yüzünü görebilen cennetlik. Satıcılar kralı!” deyip güldü Filiz. Ben de gülmeye yakın bir ses çıkarmaya çalıştım. Öksürüğe benzedi daha çok. Neyse ki Filiz daha fazla uzatmadı.

“Hadi haberleşiriz o zaman. Hafta içi görüşüyoruz bak mutlaka” deyip kapattı.

Telefonunu konsola bırakırken, gözüm ekrandaki cevapsız arama sayısına takıldı; altı. Akustikofobik telefonum için fazla mesai. Baktım, ikisi bilinmeyen numara, Mehpare olmalıydı. Kalan dördü de Süheyla’ya aitti. Zimmet meselesini fena halde dert edinen Süheyla, anlaşılan yüz yüze giriştiği moral seanslarını telekonferans yoluyla sürdürmeye niyetlenmişti. Sanatın insanlar üzerinde hakikaten muazzam tesiri vardı. Bir Rembrandt, yani röprodüksiyonu bile, nele-re kadirdi!

Akşam sekize doğru yemeğe gelecek misin diye sorma bahanesiyle Vedat’ı aradım. Sarhoştı. Kelimeleri ağzında büyüte büyüte konuşuyordu.

“Bekleme” dedi. “Bu gece geç gelirim.”

“Neredesin? Ne yapıyorsun?”

“Arkadaşlarlayım, içiyoruz.”

“Hangi arkadaşlarla?”

“Hadi görüşürüz Feribe.”

Eh, sen adamı onca zaman aldat. Sonra da tutup “Hangi arkadaşlarla içiyorsun?” filan diye sorguya çekmeye kalk. Tabii cevap vermezdi. Hangi meyhanedeydi acaba? Ekseriya Asmalı Cavit’e giderdi. Ama bu defa açık bir mekândaydı sanki. Konuşurken vapur düdüğüne benzer bir ses çalınmıştı kulağıma. İyi yapıyordu bence. İçmek iyi fikirdi. Hatırlamak çünkü, akıllı işi değildi.

Yakın zamanda gelen giden olmayacağını öğrenince, ben de yemek filan yemeden, yarım hap daha çakıp erkenden yattım.

Saatler sonra, Vedat yalpalayarak odaya girip üstü başıyla yanıma uzandığında, bir kâbustan öbürüne devrilmekle meşguldüm. Kötü günlerin çünkü, kötü geceleri olur. Neyse ki her gecenin sabahı da...

Feribe Kapoor seslendiriyor: Avaramu

“Hayat dediğin neydi ki zaten; bitecek diye korktuğun kısıtlı vakti, bozuk para gibi harcama telaşı.”

Pazartesi sabahı, kargalar kahvaltılarının sonuna yaklaşıırken Vedat'ın “İşe geç kalıyorsun” ikazıyla uyandım. Duştan çıkmış, havlunun dışında kalan kısmıyla etrafı suluyordu. Haline bakılırsa gece fondiplediği kadehlerin tortusunu tazyikli su bile paklamamış, afyonu henüz patlamamıştı. Akşamdan kalmalığın tüm seçkin emarelerini göstererek özenle giyindi; gömleğini eksik ilikledi, kravatını yamuk bağladı. Ve muhtemelen dünkü konuşmadan sonra bana nasıl davranması gerektiğini kim bilir kaçınıcı kez kafasında tasarlayıp nihayetinde, “Eee, sen daha yatacak mısın? Ateşin düşmüş. İşe gitmiyor musun?” dedi.

“Gitmiyorum canım. Zira artık bir işim yok. Beş kuruş almadan ayrılacağıma dair bir belge imzalamazsam, yakında böyle rahat bir yatağım da olmayabilir. Bırak da mahpus damından evvel gönlümce tadını çıkarayım” diyemedim. Bankadaki havadisleri vermek için tarih bakımından geç, saat bakımından erken, kısacası uygunsuz bir zamandı. Aklıma daha iyi bir fikir gelmediğinden doğrulup yataktan çıktım ve işe gidecekmiş gibi giyinmeye başladım.

Evden birlikte çıktık. Asansörle doğruca otoparka indik. O,

arabasına atlayıp şirketinin yolunu tuttu. Bense sabahın kör saatinde otoparkın ortasında kalakaldım.

Evvela eve dönüp yatağa girmek geçti aklımdan ama artık uyku tutmazdı. En iyisi, dışarıda oyalanıp vakit geçirmeye çalışmaktı. Hayat dediğin neydi ki zaten; bitecek diye korktuğun kısıtlı vakti, bozuk para gibi harcama telaşı. Arabaya binip yola çıktım. Dışarıda gün güneşli, insanlar neşeliydi. Çevreye tam bir Susam Sokağı atmosferi hâkimdi. Genelde bu beni gerer, fakat bu defa hoşuma gitti.

Hafta sonlarını ve adına tatil denen izin günlerini saymazsak, ha bir de yatağa çivilili geçirdiğim hastalık zamanlarını, yıllardır ilk defa günlerden pazartesiydi ve ben işe gitmiyordum. Normal şartlarda bu durum ruhta panayır fenerleri, kalpte şenlik ateşleri yakabilir. Ama ne oldu? Kendimi arabamı bizim şubenin çok yakınına park ederken buldum. Alışkanlık işte.

Son iki günü sulanmamış ev bitkisi gibi geçirdiğimden karnım zil çalıyordu. Pembe Pelikan'a gidip koca bir kahvaltı tabağı ısmarladım.

Adınızın hırsıza, ihanetinizin ayyuka çıkması, ilk günlerde değilse de sonradan sonraya iştah açıyor. Gelen tabağa, ilk kez çikolatayla karşılaşmış kakao iççisi hevesiyle yumuldum. Zeytinleri ikişer ikişer attım ağzıma. İncir reçelini ekmeğe sürmeye sabredemeyip kaşıkla götürdüm. Bakır menemen tavasını ekmekle sıyırdım, közde pişmiş sucukları çiğnemedi yuttum. Bir çay sevmez olarak beşinci bardak çayımı höpürdetirken, hayatta hiçbir işte kararı tutturamadığımı düşünüyordum. Ya aç kalıyor ya da kusacak kadar çok yiyordum. Ya aşka boş veriyor ya da kocam olmayan birine abayı yakıyordum. Bir şeyleri bazen, bir şeyleri de daima yanlış yapıyordum. Bu mevzu, asabımı bozarken iştahımı açtı; ters orantı! Leziz bir elmalı turtayla kahvaltıya cila çekmek için garsonu çağırarakken, arkamda uzayan gölgeyi fark et-

tim. Dönüp bakınca gölge aydınlığa kavuştu ve maalesef sahibini teşhis ettim.

“Beni gördüğüne hiç sevinmedin ama! Halbuse bu kutsal bir gün, dördüncü buluşmamız.”

“Ne buluşması be? Bas git, çağırmayayım garsonları.”

“Çok nazıksın, çay mı ısmarlayacaksın?”

“Defol dedim, bela mısın be adam? Her yerden çıkıp duruyorsun böyle şey gibi!”

“Ney gibi?”

“Ya, bi git!”

“Yırtık don mu? Sen de var ya az değilsin ha, aklın fikrin hep... Severim ama arzulu kadınları.”

Sonrası biraz buğulu. En son, cehennemden fırlamış tiz bir sesle, “Yanacaksın!” diye bağırıp önümdeki çay bardağını kaşığı gözü ayrı oynayan yüzüne boşalttığımı hatırlıyorum. Ağzını burnunu cozurdatan kaynar teinin ve muhtemelen kehanet yeteneğimi fark etmesinin tesiriyle anneciğini anıp “Yandım anam” diye feryat eden Şinasi, çayın göze bilhassa iyi geldiğini bilmez gibi, korumak için gözlerini kapattı. Ne olursa da ondan sonra oldu zaten. Bana dördüncü dereceden yanık sapığım, bir an dengesini yitirdi ve bahçedeki süs havuzunun içine palas pandıras giriverdi. Her şey göz açıp kapayıncaya, daha doğrusu kapayıp açıncaya kadar, içimden yükselen saçma bir déjà vu duygusu eşliğinde olup bitti. Şinasi manyağı dünyaya gözlerini yeniden açtığında, ancak dizine gelen minik havuzun içinde ıslanmayı becerdiği yetmezmiş gibi, bir de bacağını incitmişti. Garsonların yardımıyla havuzdan ve sonra da bahçeden çıkarken, sol ayağının üzerine basamıyor, “Kırık olsa basamazdın abi” minvalindeki fenni yorumları, “Basamıyorum zaten oğlum, şerefsizim gitti bacak” şeklinde yanıtlıyordu.

Az sonra, Şinasi’nin sakatlığı şerefine sipariş ettiğim elmalı turtayı mideye indirirken, üç farklı mekânda dört kez

karşılaşmamızın neye delalet olabileceğini düşünüyordum. Hayatın tesadüfleri bu kadar acımasız mıydı, yoksa herif kafayı takmıştı da beni mi takip ediyordu? Kafede iki, şubede bir defa rastlaşmamız, adamın bu civarda yaşıyor olabileceğini düşündürüyordu, ama Boyacıköy’de ne işi vardı? Belki evi orada, işi buradaydı. Nihayetinde “Nikâhıma mı alacağım?” deyip kafa yormayı bıraktım. Düşünecek daha kederli mevzularım, kedere iştahla katık edeceğim koca bir elmalı turtam vardı. Ha, bir de adam perte çıktığı için, artık karşılaşmayız diye düşünüyordum sanırım. Yanılmak benim fitratımda vardı.

O günü ve sonraki üç günü nasıl yapıldığını hiç bilmediğim bir meşguliyete, aylıklık etmeye ayırdım. Bana bir şeyler olmuştu. Başımdaki türlü derde rağmen, muhtemelen hangisine üzüleceğimi bilemediğimden, üzülmeyi bırakmıştım. Evde sefil olarak geçirdiğim hafta sonunun ardından, üzülmeye bir türlü odaklanamıyordum. Kederim iki dakika, kaygım on saniye sürüyor, korkum daha başlamadan bitiyordu. Ya cıvataları iyice gevşetmişim ya da hayata karşı yeni bir savunma sanatı keşfetmişim. Kim bilir, belki de Nietzsche haklıydı, öldürmeyen her şey hakikaten güçlendiriyordu. Yok canım, daha neler, hiç sanmıyordum!

O üç gün boyunca bir yandan Ses’in verdiği son ödevi yerine getirip kendime münasip bir istikbal hayali ararken, bir yandan da İstanbul kazan ben kepçe dolaştım durdum. Meğer şehir ne güzelmiş, ya bilmiyordum ya unutmuşum! Eminönü’nde balık ekmek, Süleymaniye’de kuru fasulye, Fatih’te revani yedim. Küçük Ayasofya’da kanun, Askeri Müze’de Mehter Marşı, Kadıköy’de sokak çalgıcılarını dinledim. Karaköy’den denize baktım, Tahtakale’den incik boncuk aldım, muhteşem mezar taşlarının arasından Pierre Loti’ye tırmanıp Haliç’in ölümcül güzelliğini seyre daldım. Dolma-

bahçe Sarayı'nın bahçesinde kitap okuyup çekirdek çitledim, Fındıklı Parkı'nda çimlere serilip gelen geçeni gözetledim, çantamda minik bir defterle Çamlıca'ya çıkıp yıllar sonra ilk defa bir şeyler karalamayı denedim. Daha evvel zaman bulamadığım yahut akıl edemediğim ne varsa yaptım. Yemeklerden tat, hayattan lezzet aldım! Başımdaki dertler düşünülünce, bu yersiz saadetim biraz saçma görünüyordu. Halimi pek de anlayamıyordum. Güzel buluyordum ama. Bazen güzel şeyleri anlamaya lüzum yok galiba. Onları sevmek yeterli. İçimden, "Yaşasın bütün şahane saçmalıklar" diyor, keyfime bakıyordum.

Banyoda bile şarkı mırıldanan biri değildim. Fakat avareliğin tadını çıkardığım o günlerde şu meşhur Hint filminde Raj Kapoor'un söylediği şarkı dilime takılmıştı: Avaramu! Tabii Türkçe versiyonu. "Avaramu, ya gardaş bu bahtımız ne kara hu!"

Bahtımın rengi öylesine içimi açıyordu ki, çatlak sesime, bilekten büktüğüm ellerimi kıvıra kıvıra yaptığım danslarla eşlik ediyordum.

Arada kalbimi yokluyordum. Bütün duyguların yanı sıra suçluluğun da seyri iyice değişmişti. Yaptığımı doğru bulmuyor, kocama ihanet ettiğim için madalya beklemiyordum. Ama hayatta hoş anların nahoş bedelleri olabileceğini ve bazen ödemekten çekinmemek gerektiğini de fark etmiştim. Kalbimi genişletecek bir aşk yaşadığımı düşünmüyordum. Aranıp sorulmayışıma bakılırsa, aşk yaşadığım bile meçhuldü. Fakat kiminle ne yaptığım değildi mühim olan. Asıl hikâye, buna ihtiyaç duymuş olmamda saklıydı. İnsan ahlaka gösterdiği özenin en azından bir kısmını arzularına, kalbin ve tenin ihtiyaçlarına da göstermeliydi. Kendini terbiye ederken ruhunu öldürmemeliydi. Gün gelecek, parmağımı kıpırdatamayacak kadar ihtiyarlayacaktım. O vakit, prensip abidesi bir hayatım oldu diye avunmaktansa, canım ne çek-

tiyse yaptım diye teselli bulmayı tercih edebilirdim. Her insanın yoldan çıkmaya hakkı olmalıydı hayatta. Çünkü hayatta tek bir yol yoktu. Çünkü ömür geçiyordu. Pişmanlık-mış, ukdeymiş dinlemeden, bir gün çat diye bitiyordu. Kendimi bunları düşünürken yakaladığımda anlıyordum; evet, bana kesin bir şeyler olmuştu!

Elbette sihirli bir değnekle bütün hayatım değişmemişti. Ama galiba asabım daha fazlasına müsaade edemeyeceğim kadar bozulmuştu. Son derste duyduğum sesler aklımdan çıkmıyor; anlattıkları zihnimin bir köşesinde sallanırken, hayatımdan yakınmak içimden gelmiyordu. Önümde iki yol vardı. Ya bildiğim ve bilmediğim her şey için ömür boyu ağlayacaktım ya da benden çok daha fenasını yaşasalar da ayakta kalmaya çalışanlar gibi yapacaktım. Yok, buna oturup düşünerek karar vermedim. Kendiliğinden oldu. Hani birinden illallah ederek ayrıldığınızda, gidip ona hiç benzemeyen, hatta tem tersi bir sevgili bulursunuz ya, işte öyle. Sanki iyice soğuduğum, hatta nefret ettiğim kendimi, hafta sonu içinde dönüp durduğum yatakta bırakmış, gidip başka bir modelimi almıştım. Nur topu gibi yeni bir Feribem olmuştu. Yoksa hayat aynıydı, dertler tam kadro yerinde duruyordu.

Evet, kocama karşı mahcuptum. Sağ olsun, intikam ateşleri yakmıyordu ama işimi kolaylaştıracak bir şey de yapmıyordu. Dişe dokunur tek laf etmediği için, belirsizliklerle örülmüş utanç duvarımı yükseltip duruyordu. Evet, işte de her şey sarpa sarmıştı. En kısa zamanda bir karar vermeli, ya iş akdi feshini imzalayıp işsiz kalmayı ya da mahkeme koridorlarında sürünmeyi göze almalıydım. Masumdum, ama bunun anlaşılacağından eskisi kadar emin değildim. Evet, aşk acısıyla yanıp kavrulmuştum. Yangının söndüğünü hissetsem de düşününce hâlâ sızlıyordu kalbim. Fakat bu artık uzun mesai ayırabileceğim türden bir acı değildi. Evet, hafızamın akıbetini belirlemem lazımdı. Ya bir ilaç alıp her şeyi

unutacaktım, ya da boş verip öğrendiklerimi saklayacaktım. Bazen birini yapmam gerektiğinden emin oluyordum, bazen diğerini. Tıpkı yol gibi, doğru da tek değildi.

Öncelikle almaya çalıştığım iki karar vardı. Bir; hırsız mı olayım, yoksa arsız mı? Suçsuz olmama rağmen o kâğıdı imzalayıp gizli bir hırsız damgasıyla işsiz mi kalayım, yoksa evvela mahkeme koridorlarında, sonra da belki hapislerde sürünme pahasına hakkımı mı arayayım? Açıkçası, başlangıçta ikinci şıkka daha yakındım. Ama mesai saatlerinde İstanbul'un sokaklarıyla haşır neşir oldukça, “Başlarım böyle işin ıstırabına” demeye başladım. Ne vardı yani hırsızların arasında adım hırsıza çıksa? Bankacılık yaparken de organize suç örgütüne mensup sayılmaz mıydım? Kararsızdım.

İki; kendime şu mucizevi Amerikan çipini taktırıp hayatımın cehennemlik kısmını unutmayı mı seçeyim, yoksa Allah ne verdiyse deyip devam mı edeyim? Çipteki mucizeyi mi deneyeyim, yoksa zihnimi doğal yollarla karartmaya mı talim edeyim? Doğrusu, baştan beri ikinci seçeneğe yakındım. Unutacağım aşk acısıysa, unutmamıştım, ama lanetlenmiş kavimler gibi helak da olmuyordum. Öyle çok iş gelmişti ki başıma, öncelikle onları unutmayı tercih edebilecek durumdaydım. Hoş, artık çok geçti. Ben unutsam banka, banka unutsa Vedat, Vedat unutsa felek unutmazdı. Herkes unutsa Tanrı affetmezdi.

Hiçbir şeye karar veremiyordum, kafam çok karışık. Yolların ve doğruların labirentinde duvarlara toslaya toslaya yürüyor; yolları yoldan çıkararak, doğruları hata yaparak arıyordum.

Her akşam mesai bitiminde eve gidiyordum. Ne de olsa kocam bütün günü işte geçirdiğimi sanıyordu. Gerçekleri hâlâ söyleyememiştım. Hem henüz kararımı vermediğimden, hem de kendisini görme şerefine erişemediğimden. Sekize doğru bir mesaj atıp geç geleceğini bildiriyor, sonra da gece yarısı,

ayakta duramayacak halde eve teşrif edip direkt uykuya geçiyordu. Konuşmaktan kaçındığı, sorularımın önünü almaya çalıştığı için böyle yaptığını anlıyordum. Zaten ben de nasıl konuşulacağını pek bilmediğimden, istediği gibi yapıp susuyordum.

Gündüzleri her zamankinden çok yorulduğumdan akşamları erken yatıyor, Mehpare'yi bile aramıyordum. Ama o, gün içinde bir iki kere arayıp yokluyordu beni muhakkak. O zaman da tatlı tatlı konuşuyor, neler yapıp ettiğimi anlatıyordum. Bir defasında, "Bu aralar malum meseleden pek bahsetmiyorsun, farkında mısın?" demişti.

"Farkına vardıkça bahsedesim geliyor, bırak etmeyeyim, iyi böyle" deyip, acı acı tabirinin içini dolduracak şekilde gül-müştüm ben de. Artık içimden konuşmak değil, susmak geliyordu. Daha doğrusu, bu konuda konuşmamak bana iyi geliyordu. Bu, aşk acısının -den hali olmalı diye düşünüyordum; ayrılık hali. Galiba bir acı, evvela susarak, sonra konuşarak ve en nihayetinde ölümler gibi sessizce mezara konarak çekiliyordu. Ölümler ve acılar birbirine zaten, aşırı benziyordu.

Bütün bu hengâmenin ortasında Filiz arayıp duruyor, ille de görüşmek istiyordu. Beni merak etmenin dışında başka bir meselesi olduğunu düşünmeye başlamıştım. Dinlemek değil de söylemek istediği bir şey. Ama konuşmak işteş bir eylem, sıra elbet bana da gelecekti. Her şey bu kadar muallaktayken, onunla hasbıhal edesim yoktu. Teklifini reddetmediysem de hep erteledim.

Alışkın olmadığı alakadan başı dönen telefonumu ısrarla çaldıran biri daha vardı. Sanat dostu arkadaşım Süheyla. Arabada beş, evde on beş diskuruyla, pazartesi üç, salı dört, çarşamba da, hem de günün sadece öğlene kadar olan kısmında, yedi defa aramıştı. Açmamıştım. Konuşacak bir şey yoktu. O bana, "Ben senin fena bir şey yapmadığını biliyorum" diyecekti; ben de ona şükranlarımı sunacaktım. Daha

küçük düşürücü bir sohbet tasavvur edemiyordum. Bu yüzden iştiraki aklımdan bile geçirmedi. Salı günü yazdığı “Lütfen beni ara”, çarşamba günü yolladığı “Çok önemli ama” mesajlarına da itibar etmedim. Hayatımın kaymasının arz ettiği önemi ondan öğrenecek değildim.

Ha, bir de ilk üç günün sonunda bizim şubenin müdürü aramaya başlamıştı, ama ona zaten hiç pas vermedim. İmza için aradığı aşikârdı. Bu hususta zerrece acelem olmadığından, telefonu sessize almakla yetindim. Nihayetinde perşembe günü bir mesaj attı: “Mutlaka şubeye gel, Feribe. Acele bekliyorum.” Baş üstüne, dedim içimden. İnternet bankacılığını dene şekerim! Ama sonra gözlerimi yuvalarından uğratacak bir mesaj daha attı. Ve bu defa öyle diyemedim...

Zaten perşembe günü öyle acayip hadiseler vuku buldu ki, değil ne olacağımı, ne olduğumu dahi bilemez hale geldim.

Perişan perşembe

“Yadırgadığın her şeyi yaşayabilir, yargıladığın herkese dönüşebilirdin.”

Günün ilk bombası Emirgân’da yaptığım kahvaltıdan sonra Boğaz kıyısında yürürken patladı. Ellerim ceplerimde Avaramı’yı mırıldana mırıldana, kahvaltı sırasında telefon eden Mehpare’yle masaya yatırdığımız menemene soğan konulmalı mı, konulmamalı mı sorunsalı üzerine kafa yorarken, görmeyi hiç ummadığım birine rastladım. Hikmet’e! O sırada Raj Kapoor’la karşılaşsam daha az şaşırırdım. Üç kişilik akşam yemeği parasına bir fincan tuhaf isimli sütlü kahve içebileceğiniz şık bir kafeden çıkıyordu. Birkaç adım önümdeydi ve yüzü bana dönüktü. Yine de görmemiş gibiydi. Yabani herif, görmezden geliyordu belli ki. Kimseyle tek kelime edesim olmadığı halde sırf gıcıklığına, “Oo, Hikmet Bey” dedim.

Yüzüme baktı. Daha doğrusu zaten benden yana bakıyordu da, varlığını yeni fark etmiş ayaklarına yattı.

“Evet?”

“Tanımadınız herhalde?”

“Çıkaramadım?”

“Sen onu benim külahıma anlat” diye geçirdim içimden. Karşılıklı otururken sırf iki çift laf etmemek için gözünü yumup uyuyor numarası çeken adamdan başka ne beklenirdi?

“MİM’de tanışmıştık.”

“MİM?”

“Evet” dedim, hafızamdaki geniş korku filmi arşivinden bulup çektiğim müptezel bir sesle. Gözlerimi yuvalarında döndürerek devam ettim. “Mazi İmha Mezbahası.”

“Mezbaha mı?”

“Ben karşı koltuktan sizi kesip yüzünüze yüzünüze gülerdim. Sizin de hemen içiniz geçiverirdi hani.”

“Nerede?”

“Merkezde.”

“Ne merkezi?”

“Adana il merkezi.”

“Ne?”

“Şaka şaka, Saatleri Ayarlama Merkezi.”

“Hanımefendi, ayıptır sorması, biz... siz, kimsiniz?”

“Hayri İrdal’ın zabitleriyiz.”

Çattık be mealinde yüzünü buruşturdu ve “Hadi canım geç kalıyoruz” dedi. Anlamadım tabii. Bakışlarını takip edince kafeden çıkan genç kadını gördüm. Ufak tefek bir esmer güzeli. Gözlerinde parıltılı bir ışıkla elini Hikmet’e uzatıyordu. Hikmet’in yüzüne baktım. Benden yana olan tarafı kaskatı, ifadesiz dururken; uzanıp elini tuttuğu kadına dönük tarafı gül lokumu gibi yumuşuyordu. Kovboy filmlerinde herkesin birbirine silah çektiği sahneler gibiydi. Ben kadına, kadın Hikmet’e, Hikmet ise bir gözüyle bana öbürüyle kadına bakıyordu. Ben fakirin sahnesi her zamanki gibi kısa sürdü. El ele tutuşup birkaç adım attılar ve valenin kaldırırma yanaştırdığı gıcır gıcır BMW’ye atlayıp uzaklaştılar. Arkalarından bakakaldım.

Yanındaki dilber Hikmet’in karısıydı herhalde. Hoş, hayalindeki suretiyle en ufak bir benzerliği yoktu. İlaveten, adamın hiçbir ifade gelip konamaz sandığım yüzü de ona bakarken değişiyor, aşkın şerbetine bulanıyordu. İnsanlar nadiren sandığımız kişilere benziyordu. Böyle düşününce bekleme odası arkadaşımı affediverdim. Beni tanımazdan gelmesi bel-

ki de normaldi. Herhalde MİM macerasını karısından saklamıştı. Konuşurken yakalansak, beni onunla ne sıfatla tanıştıracaktı? En temizini yapıp hızla yanımdan uzaklaşmıştı. “Keşke Hikmet kadar şanslı olup ben de canım çektiğçe kendimden uzaklaşabilsem” diye düşündüm. Bilhassa kafamın içindeki tımarhaneden uzağa kaçabilmek, yeri geldiğinde bakıp da görmemeyi becermek fena olmazdı. Böyle düşününce gerçek kafama dank ediverdi!

Hikmet, beni görmezden gelmemiş, hakikaten görmemişti. Daha doğrusu, görmüş ama tanımamıştı. O güne dek hep topu iki defa karşılaştığımızdan değil, benim de dahil olduğum bir hatıralar silsilesini beyninden söküp attığından. Dibi tutmuş tencere misali kazıdığından. Muhtemelen zihninin vesikalık fotoğrafım bulunması gereken mıntıkasında cillop gibi bir çip taşıyordu! Herhalde sadece kendisini MİM’e götüren nedeni değil, orada gördüklerini de ömrünün lağımına atmak istemişti. Son derste üst katı dinlediyse şayet, bütün o hikâyeleri hatırlamak için de bir sebep görememişti. Onu suçlayacak değildim. Aslında artık kimseyi hiçbir şey için suçlayacak değildim. Başıma gelenler, bana dünyadaki her şeyin hepimiz için olduğunu çoktan öğretmişti. Yadırgadığın her şeyi yaşayabilir, yargıladığın herkese dönüşebilirsin. Şimdi beni de içten içe yargılayanlarınız çıkacaktır mutlaka. Kocamı aldatmış bir kadını ya! Lütfen ilk taşı en masum olanınız atsın olur mu? Ama naçizane tavsiyem, çok da acele etmesin. Yarınını görmek için biraz beklesin...

Fal da bir yol elbet, ama geleceğini görmek isteyen herkes azıcık roman karıştırmalı. İnsanı bekleyen ihtimallerin işaretlendiği kutsal kitaplar onlar. Ben de bu acayip karşılaşmanın ardından azıcık kafamı dağıtmak için, istikbale dair cılız da olsa bir ışık tedarik etmek ister gibi önüme çıkan ilk kitapçıya girdim. Feleğin bana ışıktan ziyade ebeminkini göstermeye ahdettiğini unutmuşum. Kasada ödeme yaparken hatırladım.

Kasiyer kız, çaresiz gözlerini post makinesine takıp, “Maalesef” dedi, “bu olmadı. Başka kartınız var mı?”

“Bir daha deneyin lütfen, kartta sorun yok, eminim. Az evvel kullandım.”

Beni mahcup düşürmekten kaçınır gibi fısıltıyla açıkladı.

“Bakiyesi yetmiyor.”

“Mümkün değil. Bir daha denesiniz?”

Bir daha denedi ve suratında çiçeklenen “fakirlik ayıp değil” ifadesiyle yineledi.

“Maalesef.”

Ödemeyi para kartımla yapıp dışarı çıktım. Hafif bir meltem beni kendime getirmek ister gibi etimi çimdirdiyordu. Cep telefonumdan hesabıma girdim ve kredi kartımın bakiyesine baktım. Kapı gibi 3 lira 75 kuruşum vardı!

Hızla son dönem harcamalarına göz attım. Kartımda kuzu gibi yattığını sandığım miktarın tamamı, MİM tarafından kesilmişti. Bol sıfırlı eksi işleminin yanında Mazi İmha Rehabilitasyon Sağlık Danışmanlığı Tekstil Turizm ve Enerji Tic. Ltd. Şti. yazıyordu. Ağzım, tel tel olan sinirlerimin emriyle yanaklarıma doğru gevşeyiverdi. Elim ayağım titreyerek merkezi aradım.

Dakikalar süren mücadelede sonunda Muhasebe Departmanı’na bağlanmayı becerince, hesabımdaki kahredici deliğin esbabı mucibesini sordum. Telefondaki yetkili kayıtlara bakıp, “Ek hizmetler almışsınız efendim. Onların ödemesi” dedi.

“Ne hizmeti?”

“Hımm. Suni Rüya Departmanı’ndan bir ekstra görünüyor mesela.”

Hizmetin fiyatını söylediğinde, şöyle bir yutkundum. Rüyamın bedelini baştan bilseydim, ne yapar eder kendi başıma görmenin bir yolunu bulurdum.

“Bir de telefon hizmeti görünüyor.”

“Acil destek hattı mı?”

“Yok, acil destek hattı ücretsiz, ama biz bize paketi almış-sınız. Onun ekstra ödemesi var. Tercihe bağlı çünkü.”

Tercihe bağlı lafı, Amerikan çipinin bedelinin de aldığı ders paketine dahil olmayacağına dair fikrimi pekiştirdi. Dünya, insana tercihlerini pahalıya ödeten bir yerdi. Biz bize’nin günahını sordum, kadın söyledi.

“Yuh ama artık!” dedim. “Japonya’yla mı görüşüyoruz yani nedir? İki telefon konuşması için bu kadar da istenmez ki!”

“Sisteme bakılırsa iki telefon konuşması değil efendim. Kayıtlara göre, toplam iki yüz yirmi sekiz dakikalık elli yedi görüşme yapmışsınız.”

“Kayıt mı, ne kaydı? Konuşmalarımız kayıt altına mı alınıyor?”

“Elbette.”

Başımdan aşağı kaynar sular döküldü. Beynim çitilendi. Mehpare bana yalan söylemişti! Peki, neden? Beni keyfinden aramadığını baştan beri biliyordum. Bu, onun işiydi. Ama zamanla aramızda bir tür ahablık da doğmuştu. Merkezdeki-lerden gizli şahsi fikirlerini söylüyordu mesela bana. “Duyulursa kızarlar” filan diyordu. Fakat kayıt varsa... Konuştuğumuz her şey zaten kayıt altındaysa... Neden böyle bir şey yapmıştı? Niye yalan söylemişti bana? Tabii ya. Ona güven duymama ihtiyaç vardı. Kalbimi kazanmak için, aralarında özel bir bağ yaratmak uğruna çocuklara sır vermiş gibi yapan üçkâğıtçı yetişkinler gibi davranmıştı. Kendi fikirleriyle beni yönlendirmek de işinin bir parçası olmalıydı. Muhtemelen onlar kendi fikirleri de değildi zaten. Konuştuğumuz hiçbir şey aramızda değildi. Kim biliyordu konuştuklarımızı? Mesela Ses. Son derste hayatımda yeni problemlerin zuhur ettiğinden yakınıp durmuştum. Bir defa bile ne oluyor diye sormamıştı. Geç de olsa anlıyordum ki zaten her şeyden en ince ayrıntısına kadar haberdardı.

Bir an evvel Mehpare’yi arayıp bütün bu madrabazlığın he-

sabını sormak istedim. Ama gündüz aramam imkânsızdı. Bu saatlerde ancak o ararsa konuşabiliyorduk. Sabahtan bir ke-re konuştuğumuz için gün içinde bir daha arar mıydı bilemi-yordum. En kötü ihtimalle mesaisi başlayınca ben onu arayıp hesabımı sorardım. Hakikaten kalbim kırılmıştı. Bir arkadaş öbürüne nasıl alınırsa öyle... Kim bilir belki bütün bunların bir açıklaması vardı. Kendimi rahatlatmaya çalıştım.

Fakat ne mümkün! Müdür arayıp duruyordu. Açmayacağı bir zahmet anlayınca sonunda mesaj attı. "Mutlaka şubeye gel Feribe. Acele bekliyorum." Koşarak gideceğimi sanı-yorsa yanıliyordu. Zühtü ile Şeriften karar vermek için birkaç gün izin istediğimi, onların da kerhen de olsa o izni verdiğini bilmesine rağmen böyle sıkıştırmaları asabımı bozuyordu. Herhalde bir yere kaçmadığımdan emin olmaya çalışıyordu. Biraz düşünmek istediğimi, kararımı cuma günü bildirceğimi, o zamana kadar işe de gelmeyeceğimi söylediğimde, paraları alıp tüymeyeceğime güvenemediğini ima eden Şerife, bahsi geçen miktarın İsviçre'de kaçak, ama şaşaalı bir hayat sürmeye yetmeyeceğini söylemişim.

Haklı olduğumu biliyordu. Bence o paranın tek kuruşuna dokunmadığımı da biliyordu. Ama kendisinden beklenen, masumu değil, suçluyu bulmasıydı. Eğer herkes masumsa, yine de suçluyu bulması. O da öyle yapmıştı. Kepaze herif!

İşte ben, Şerif domuzunun bile razı geldiği bekleme süresine riayet edemeyip oturduğu yerde kurtlanan müdürün ısrarlı aramalarına sinirlenirken, hop, ikinci mesaj geldi. Beklenmedik, hadi şöyle diyelim, şok şok şok bir haberd.

"Gerçek hırsız tespit ettik. Gel! Konuşmamız lazım!"

Bu kısacık mesaj, Hikmet'le karşılaşmaktan bile şaşırtıcıydı. Durum ciddi, hayat tuhaftı. Bazı sorunlar çözmeye çalışınca değil de, üzerine düşünüp dertlenmekten vazgeçince kendiliğinden çözülüyor gibiydi. Bir problem çözme tekniği olarak, oluruna bırakmak! Bunu okulda neden öğretmemişlerdi ki?..

Bir saate kalmadan şubedeydim. Kapıdan girerken, bu fesatlık panayırı, fitne festivali, gıybet karnavalı delikten birkaç gün de olsa uzak kalmanın bana ne kadar iyi geldiğini fark ettim. İçerideki gıybet kuşlarının şavalak bakışları eşliğinde, doğruca müdürün odasına yöneldim. Kapıya varmama ramak kala, omzuma bir el dokundu. Dönüp baktım, elbette Süheyla! Kollarını boğacakmış gibi boynuma dolayıverdi. Literatürde sarılmak deniyor buna.

“Seni çok aradım, Feribe. Canım ya! Çok moralin bozuktu tabii değil mi? Bakamadın telefonlara. Nasıl üzüldüm bilsen.”

Kurulmuş bebekler gibi sürmeli gözlerini kırpıştıra kırpıştıra ve nefes almadan konuşuyordu. Biliyordum üzgündü, biliyordum anlayışlıydı. Peki, o biliyor muydu bakalım, masum olduğum, daha doğrusu bir başkasının suçlu olduğu ortaya çıkmıştı. Havadisleri merak ediyor, bir an evvel tüm tafsilatı öğrenmek istiyordum.

“Süheylacığım, kavuşmamızın esrikliğine karşı koymam imkânsız ama inan gitmem lazım.”

“Esrik ne?”

“Şiir yazmak için kullanılan bir kelime. Hadi görüşürüz.”

Süheyla’yı ardımda bırakıp müdürün kapısını tıklattım ve cevap beklemeden içeri daldım.

Müdür beni gayet samimi bir şekilde karşıladı. Hiç uzatmadan, “Sana karşı çok mahcubuz, Feribe” diye girdi konuya ve olanları anlatmaya başladı. Açıkçası, masum olduğumu biliyordum, ama bu kadar da masum olabileceğimi ben bile tahmin etmemiştim. Anlattıklarını dinledikçe ağızım açık kaldı! Ha, şunu en başından söyleyeyim; hikâyenin kahramanı ne bendim ne de hakiki hırsız. Kahraman kesinlikle Süheyla’ydı!

Cumartesiden beri çalan telefonlarıma bakmaya lütfetsem, çok daha önce haberdar olabileceğim olaylar aynen şöyle gelişmişti:

Cuma günü video kayıtlarının saklandığı hard disklere bakan Süheyla, minik bir tuhaflık fark etmiş, ama bu tek başına hiçbir anlam taşımadığından, durduk yere beni umutlandırmamak için bir şey söylememişti. Aynı sebeple müdürle de paylaşmamıştı müfettişlerin gözünden kaçarken onun- kine balık gibi takılan bu detayı. O gün kimselere bir şey de- mediyse de benim hard diskimin diğerlerinden farklı bir mo- del olduğunu teşhis etmişti. Bu işlerden pek anlamadığım- dan, müdürden beş yaş ortalamasına yönelik izah etmesini rica ettim. Cevap kısa sürdü.

“Aynı markanın bir iyisi.”

Ha, benim anlamadığım meseleyi Süheyla nasıl fark etti diye düşünmedim değil tabii. Ve hafızamın çoktan geri dönü- şüm kutusuna yolladığı eski, vasıfsız, kıymetsiz bir bilgi kırı- ntısı aniden canlanıverdi. Süheyla bankacılığa başlamadan evvel bir bilgisayar firmasında çalışmıştı. Makinelere aşınay- dı. Cuma günü “Hard diske bakayım” diye tutturduğunda, “Sen teknisyen misin?” diye terslenmekle halt etmişim. Tek- nisyen değilse de bir süre bu aletlerin satışını yapmıştı. Yani bir bildiği vardı.

Yememiş içmemiş, benim hard diskin seri numarasını al- mış, cumartesi günü de üşenmeden markanın merkezine gi- derek, cihazın Levent’teki bir mağazaya gönderildiğini öğren- mişti. Ertesi gün Levent’teki mağazaya yollanan zehir hafı- ye, bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu söyleyerek, elin- deki seri numarasının ne zaman hangi isme fatura edildiğini tespit için mağazadakileri ayaklandırmıştı. Burada nazı da geçmişti, çünkü tatlı bir tesadüf eseri mağaza müdürü eski işyerinden mesai arkadaşı çıkmıştı. Nihayetinde kayıtlardan söz konusu hard diskin ne zaman satıldığı, alışverişin han- gi isme fatura edildiği bulunmuştu. Öztürklerin bizim şube- ye yaptığı son neşeli ziyaretten bir hafta önce düzenlenen fa- tura, Niyazi Şenbülbul adına kesilmişti. Ama mağazadakiler

de, Süheyla da bunun uydurmasyon bir isim olabileceğinde hemfikirdi. Bazı müşterilerin hakiki isim ve adreslerini, bilhassa da telefon numaralarını vermekten imtina ettiği bilinen bir gerçektir. İndirim mesajı sapıklığı düşünülünce, onlara hak vermemek elde değildi.

Bütün bunlar benim başıma gelse, muhtemelen “Kısmet değilmiş” deyip eve dönerdim. Ama Süheyla dönmemiş, mağazanın kamera kayıtlarından faturanın kesildiği günün, hatta doğrudan o saatin görüntülerine bakmak istemişti. Ricası geri çevrilmemiş, fakat pazar yoğunluğundan dolayı bu iş için ertesi gün yeniden teşrif etmesi istenmişti.

Sonradan kendisinden öğrendiğim kadarıyla, evde keder içinde oturduğumu düşündükçe içi içini yemiş, henüz sonuca ulaşamamış olsa da artık pek de boş sayılmayabilecek bir umuda sahip olduğuna kanaat getirerek, havadisi verip kalbimi ferahlatmak için beni aramıştı. Ama telefonu açmamıştım tabii. O esnada uyku hapının tesiriyle yarı baygın yatıyordum. Ertesi gün de birkaç defa aramıştı, yine açmamıştım. O da kayıtları izleyene kadar gerçek bir müjde veremeyeceğini bildiğinden, fazla zorlamamıştı. Pazartesi akşamı mesai bitimi mağazaya gitmiş, faturanın kesildiği tarih ve saatte kasanın önünden yapılan çekimleri izlemiş, varını yoğunu teknolojiye yatıran bir müşteriler ordusunun ödeme kuyruğunda geçirdiği sancılı dakikaları ve bilhassa içlerinden birinin kimliğini kendi gözleriyle teşhis etmişti. Sonradan delil olarak genel merkeze sunulan o kayıtlarda tanıdık birini görmüştü Süheyla. Çok iyi tanıdığı birini. Sevgili müdür yardımcımız Cemal İşgören beyefendiyi. Hem de tam iş üstünde!

Evvela ısrarla beni aramıştı, ama açmamıştım. Hoş açsam da, bankanın bu konuda adli makamlara başvurup başvurmayacağını kestiremediğinden, koca bir ülkenin dinleniyoruz paranoyasıyla telefonda adını bile zor söylediği bir zamanda, detayları telefonda konuşmak ya da mesajla anlatmak iste-

miyordu. “Haberleşirsek bir yerde oturur yüz yüze konuşuruz” diye düşünüp, durumun ciddiyetini mesajla belirtmeyi denemişti. Benden yine ses çıkmayınca nihayet çarşamba gününü müdüre gidip tahkikatının sonuçlarını anlatmıştı. Sonrası çorap söküğü gibi gelmişti. Bu defa şubedekilere duyurmadan çalışmıştı müdür. Elinde kapı gibi delil olduğundan direkt genel merkeze haber vermiş; müfettişlerin teşekkürünü beklemekten, oraya başka bir iş için gittiklerini sanan Cemal’i alıp kendisi onları ziyaret etmişti. Başlangıçta inkâr ettiyse de kayıtları izledikten sonra müfettişlerin baskısına dayanamayan Cemal haramisi, marifetini itiraf etmişti. Nicedir kafasında olan planı hayata geçirmek için beni seçmişti, çünkü uzun süredir dalgınlığım dillerdeydi, kolay lokmaydım yani. Öztürklerin kendisini ziyarete geldiği gün aşağı inmiş, tıpkı hatırlayamadığım gibi malum parayı benden almış, makbuzu bilahare getireceğini söyleyip yukarı çıkmıştı. Parayı Öztürklerle takdim etmemişti tabii. Sonra ilk fırsatta tepemdeki kameraların kayıt yaptığı hard diski değiştirmiş, geride iz bırakmadan kenara koyduğu 37 bin euro’nun tadını çıkarma hayallerine girişmişti.

Hikâyeyi öğrenince ağzım açık kalmıştı. Bankacılık faaliyetlerimden kelli, soygunlarda yem olarak kullanılmaya alışkındım, ama böylesi ilk kez başıma geliyordu. Neyse ki mesele, umudu kestiğim sırada ve ummadığım biri tarafından çözülmüştü. Süheyla’ya nasıl teşekkür edeceğimi bilemedim. Hiç beklemediğim bir havadisle işime dönebileceğimi muştulayan ve hiç beklemediği bir cevapla epeyce şaşırın müdürün odasından çıktığımda, neler olup bittiğini hâlâ bilmeyen şube ahalisinin duymasından çekinmeden, aynen böyle söyledim ona da.

“Süheyla, sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.”

“Saçmalama” dedi, “arkadaşız biz.”

Süheyla’ya sarıldım. Gerçekten sarıldım.

“Bir ara kahve içelim olur mu? Şahane fal bakarım.”

Gözlerini sevinçle parlatıp “Olur” dedi. “Düğün tarihini görürsün belki. Benimki salı akşamı nihayet teklif etti.”

Yüzükparmağını burnumun dibine kadar sokup, gururla üzerindeki zevksiz pırıltıyı gösterdi.

“Eh, evlen bakalım, ama çok şey de umma. Ben senin yerinde olsam kocayı da, bankayı da boş verir, gider bir dedektiflik bürosu açardım” dedim.

“Ya çok güzel bir gelinlik modeli buldum, onu mutlaka giymem lazım. Sonra memnun kalmazsam boşanırım!”

Mutluymuş gibi uzun uzun güldük. O zaman mutlu da olduk galiba. Sonra, yeniden sarılıp öpüştük ve onu ardımda bırakıp, içeridekilerin şaşkın bakışları arasında, o kokuşmuş delikten çıktım.

Eve giderken kendimi hafiflemiş hissediyordum. Sanki bu meselenin açıklığa kavuşması, hayatımın yerinden oynamış bütün taşlarını nizama sokmaya vesile olacaktı. Mesela artık Vedat’la konuşabilirdim. Kendimi ona feci bir haber vermeye hazırlamışken, şimdi tantanalı bir hikâye anlatıp, sonunu da afiyetle bağlayabilirdim. Kim bilir ne şaşırırdı. “Neden daha evvel anlatmadın?” diye kızardı. Zaten ben de ona kızacaktım. Niye susuyordu? Artık ne olacaksa oldu. Bağışlayacak mıydı, bağışlasındı. Suçlayacak mıydı, suçlasındı. Ayrılmak mı istiyordu, koşup dava açsındı. Ama böylesi... Suçunun cezasını çekememiş, ağız dolusu özür bile dileyememiş olmak her şeyden daha ağırdı. Artık konuşmak şarttı. Akşam evde ketum kocamı bekleyecek; yok yine gelmez, “gecikeceğim” diye mesaj yollarsa, yerini öğrenip bizzat ben yanına gidecektim. Fakat hayat genel olarak işlerin tasarlandığı gibi yürüdüğü bir yer değil. Bunu defalarca tecrübe ettim.

Eve yeni varmıştım ki telefonum çaldı. Baktım, Selim. Üzerime büyük gelen bir neşeyle açtım.

“Buyurun, kayıp eşya bürosu. Yine kimi soracaksın Selo?”

“Yok, bu defa sormak değil de...”

“Eee?”

“Canını sıkacak bir haber vereceğim, Feribe.”

Nemrut kozmos, sevincimin düşmanıydı.

“Sana söyleyip söylememeyi çok düşündüm ama... Bilmen lazım” diyerek bodoslama girdi Selim konuya.

“Neyi?”

“Benden duymanı istemezdim.”

Sesinden anladığım kadarıyla hakikaten kötü bir havadis verecekti. Aklımdan hızla, zatülcenpten şarbona türlü hastalık, bilek burkmadan TIR altında kalmaya her nevi kaza ve nihayet ölüm ihtimalleri geçti. Yutkundum.

“Vedat mı?”

“Evet.”

Başım dönmeye kulaklarım uğuldamaya, kalbim son tura girmiş yarış atı gibi koşmaya başladı. Selim’se ağzındaki baklayı tükürmek yerine Vedat’ın yanına bir isim daha iliş-tirdi.

“Ve Filiz...”

İkisine birden bir şey olmuştu! İkisine birden feci bir şey. Ama ne?

“Birlikte.”

Belki ritmi bozulan kalbim, belki de Selim’in kara haber servisinde amatör oluşu yüzünden, yan yana gelen sözcüklerden anlamlı bir mana çıkaramıyordum. İkisi birlikte mi kaza yapmışlardı? Kaza mıydı, neydi?

“Bir şey mi geldi başlarına, Selim? Düzgün anlat şunu gözünü seveyim.”

“Vedat ve Filiz birlikteler diyorum.”

“Nerede birlikteler? Ne oldu onlara?”

“Sevgililer diyorum, Feribe. Aldatıyorlar beni, yani bizi.”

Vay be!

“Mühim olan, gezegenin ve vicdanın kendi adaleti.
Bu, birbirimizi cezalandırmamız için değilse
bile anlamamız için gerekli.”

Şimdi dönüp baktığımda, o akşam yaşadığım şaşkınlıkta muzip bir adalet buluyorum. Hak ettiğimi düşündüğünden değil. Zaten benim ne düşündüğüm önemli de değil. Mühim olan, gezegenin ve vicdanın kendi adaleti. Bu, birbirimizi cezalandırmamız için değilse bile anlamamız için gerekli. Onlara ne hissettirdiğimizi anlayabilmemiz için, başkalarına yaştıklarımız belki bizim de başımıza gelmeli. Ve anlamamız şart. Hakikaten şart.

O akşam geçmişİ kötü yazılmış bir ödev defteri gibi temize çekip, gözden kaçırdığım cenabet emareleri arka arkaya sıralarken, Vedat'ın benimle yaptığı tek ve kısa konuşmayı hatırladım. Aldatıldığını öğrendiğinde her şeyi başa sarıp tek tek düşündüğünü söylemişti. Kırmızı ojelerimden çamaşır askısındaki külotlarıma kadar her şeyi. Dinlerken bunun nasıl azap verici bir tecrübe olabileceğini düşünmüş, ama anlamamıştım. O akşam anladım.

Tabii bu manevi harakiriden evvel, “Saçmalama, nereden çıkarıyorsun bunu?” diye terslenmişim Selim'e. O da iddiasının mesnetsiz kuşkulardan ibaret olmadığını emsallerle anlatmıştı. Dediğine göre, Filiz nicedir kendisinden bir şeyler saklıyordu. Telefonu çaldığında başka odalara kapanıyor, ki-

minle konuştuğu sorulduğunda yalan söylemekten çekinmiyordu. Kendisinden umulmayacak yöntemlerle bu gizli kapaklı konuşmaların Vedat'la yapıldığını tespit eden Selim, karısının karşısına dikilip süregiden sıkı muhabbetin muhteviyatını sorduğunda, “Feribe ile Vedat'ın arası bozuk. Akıl istiyor, dertleşiyoruz” yanıtını almıştı. Bunca yıllık arkadaşının kendisiyle değil de karısıyla dertleşmesine anlam veremese de bütün hüsnüniyetiyle “Belki de kadın tavsiyesine ihtiyacı vardır” diye düşünmeyi denemişti. Bir süredir Vedat'ın canı sıkkın görünüyordu sahiden de. Ofiste ağzını bıçak açmıyor, mecbur kalmadıkça insan içine karışmıyor, çoğu zaman yemekleri bile odasında tek başına yiyordu. Bunları düşünerek olan bitene akli ve kalbi yormayacak bir anlam bulmaya çalışan Selim, bir süre sonra karısı ile arkadaşı arasındaki görüşmelerin telefonla sınırlı kalmadığını fark edince iyice işkillenmişti. Buluşmalarından ziyade bunu kabahat gibi gizlemelerini yadırgamıştı.

Dediğine göre, uzun süre kendine bile itiraf edememişti içinden geçenleri. Şüphelerinin ete kemiğe bürünmesi tam da beni arayıp Vedat'ı sorduğu cumartesiye denk geliyordu. O gün Filiz yine evden çıkmıştı, telefonuna da cevap vermiyordu. Selim nerede ne yaptığını öğrenmek için aradığı Vedat'a da ulaşamamıştı. Yanımda olduğunu duyup rahatlamak ümidiyle beni aramış, ama bu sefer de eğitim safsatasıyla büsbütün hayal kırıklığına uğramıştı.

“Neden safsata?” diye sordum.

“Çünkü öyle bir eğitim yoktu, hiç olmadı.”

“Ama Vedat bana dedi ki...”

“Vedat sana yalan söyledi. Şirkette eğitim olsa ben de bilirdim herhalde.”

“Neden o gün bir şey söylemedin peki bana?”

Söyleyememişti, çünkü ciddi ciddi şüpheleniyordu, ama yüzde yüz emin olamıyordu. Böyle hassas bir bahsi dillendir-

mek kolay değildi. Nihayetinde biri karısı, öbürü arkadaşıydı. Vedat'ın bana yalan söylediği aşikârdı, ama Selim o eğitim palavrasının neden sıkıldığından emin olamamıştı. Sonradan "Feribe eğitimde olduğunu sanıyor, ne işler çeviriyor-sun?" diye sorduğunda, "Biraz kafa dinlemek için öyle bir şey uydurdum" cevabını almıştı. Selim, o kafanın karşı cinsten birinin göğsünde dinlendiğini tahmin ediyordu, ama Vedat'ın Filiz dışında başka bir kadının yanında olma ihtimalini de göz ardı edemezdi. Eğer öyleyse, vaziyeti ifşa eden kişi olmak istemezdi. Zaten bu yüzden, sonrasında onu geri aradığımda da, mesele dallanıp budaklanmasın diye telefonunu açmamış, bir mesajla toplantı yalanını atmıştı. Evet, Selim fazlasıyla ince düşünen, hakiki bir arkadaştı! Vedat'ın arkadaşı!

"Peki, şimdi neden anlatıyorsun bunları bana?"

"Çünkü artık her şeyden eminim" deyip son telefon konuşmamızı hatırlattı.

"O gün Filiz'in telefonu çaldı. Yine içerilere kaçıp pısır pısır konuştuktan sonra dışarı çıkmak için hazırlanmaya başladı. Nereye gideceğini sordum. İşyerinden biri doğum yapmış da, toplanıp hastaneye gideceklermiş de, oradan sonra belki seninle buluşacakmış da, geç kalırsa merak etmeyecekmişim de falan filan; işte öyle bir hikâye anlattı. O giyinirken telefonundan arayan numaralara baktım. Son arayan Vedat'tı. Muhtemelen buluşacağı kişi de tabii. Filiz evden çıktıktan sonra nerede olduğunu öğrenmek için Vedat'ı aradım. Sesi dışarıdan geliyordu, ama 'Feribe'yle evdeyiz' dedi."

"Eee?"

"Her şey kabak gibi ortada aslında da ben hâlâ konduramıyorum tabii. İşte sonra aklıma gelen son iyi ihtimali dedim. Belki de Vedat'ın telefonundan arayan kişi sendin diye düşünüp bu defa seni aradım. Hani ikiniz gerçekten de konuşup buluşma planı yapmış olabilir misiniz acaba diye, bir umut işte. Ama Filiz'le buluşacağından haberin bile yoktu.

Vedat'ın yanında da değildin, evde uyuyordun.”

“Böylece emin oldun, ha?”

“Bu kadarı emin olmama yetmeliydi. Ama biraz daha beklemeye karar verdim. Yani böyle bir şey hemen söylenemiyor. Çabucak yapılabilecek bir suçlama değil bu. İnsan gözleriyle görmek istiyor.”

“Gördün mü bari?”

“Yok, ben değil de bizim işyerinde yeni başlayan Rıfkı var, o gördü. Sabah kahve makinesine gitmiştim, bu yanıma geldi. Şirkette bizim Vedat'la yakın olduğumuz biliniyor ya, böyle çekine çekine, ‘Abi Vedat Bey iyi mi?’ dedi.

Dedim, ‘Hayırdır?’ ‘Ben’ dedi, ‘Karaköy’de bir meyhanede gördüm geçen pazar, epey canı sıkkındı. Karşısında bir hanım vardı, karısı galiba, yaparız ederiz canım, takma kafana, filan diye teselli ediyordu. Rahatsız etmemek için hiç gözüne görünmedim ama üzüldüm yani’ dedi. ‘Tarif et bakayım kadını’ dedim. Bu tabii sizi tanıyacak kadar uzun süredir çalışmıyor bizim şirkette. Tuttu Filiz’i tarif etti. İşte o zaman anladım.”

“Bugün emin oldun yani?”

“Evet.”

“Peki, Filiz’e sordun mu, Vedat’la konuştun mu?”

“Hepsini yapacağım. Ama önce sana haber vermek istedim. Senin de bilmen lazım. Hem belki birlikte konuşuruz. Birbirlerine laf taşıyıp ortak hikâye uyduracak vakit bulamazlarsa atacakları yalan, kaçacakları yer kalmaz.”

“Keşke birbirlerine laf taşıyıp bizi kandırsalar” dedim. Selim cevap vermedi. Çok üzgündü, ama daha çok öfkeli. Sesinden belliydi. Konuşup birlikte bir strateji belirlemek istiyordu. Benimse ağzım çöl gibi kurumuştı, kalbimdeki hızlı iklim değişikliklerine intibak edemeyen beynim karıncalanıyordu.

“Duyduklarımı hazmetmem için biraz müsaade et, sonra konuşalım” dedim.

Başka bir şey söylemek elimden gelmedi. Kalbim neresinden sancıyacağını dahi bilemiyordu, yayını vurmuş bir ok gibi idim.

Telefonu kapattıktan sonra, geçmiş, üçüncü sınıf polisiye senaryosu gibi gözlerimin önünden geçti. Taşlar bir bir oturdu yerine. İçimden defalarca, “Vay be” dedim, “vay be!” Galiba bizimki daha çok, kimsenin masum olmadığı bir kara film idi.

Aslında en başta Selim’e inanmakta bocalamadım değil. Sesi anksiyete balosunda danstan başı dönmüş gibi hafif çatlak geliyordu. Ama anlattıklarına bakılırsa uydurmuyordu. Hem bendeki parçalar da puzzle’ı tamamlıyordu. Vedat’ın hali tavrı, nicedir sevişmek konusunda talepkâr olmayışı, beni ha bire tatile filan gönderip evden sepetlemeye çalışması, onu aldattığını bildiği halde, yüzleşmemizden sonraki tuhaf tavırları sayılmazsa sanki pek de kafaya takmayışı... Ayrıca pazar günü “Arkadaşlarla içiyoruz” dediği yerin deniz kıyısı olduğuna emindim. Vapur düdüğü duymuştum telefonda. Ondan evvel konuştuğum Filiz’in de sahilde olduğunu düşünmüştüm, bu defa da martı sesleri çalınmıştı kulağıma zira. Rıfkı mıdır, Rıfat mıdır ne haltsa, o herif zaten ikisini beraber görmüştü. Acaba gördüğü kadının Filiz değil de ona benzeyen biri olma ihtimali var mıydı? Sanmıyordum. Herhalde Selim, kadının kimliğine karar vermeden evvel, robot resmini çıkaracak kadar soru sorup cevap almıştı.

Vedat ile Filiz tanıştıklarından beri iyi anlaşırıldılar, ama bu kadar iyi anlaşmak olacak iş miydi? Ailecek görüşüyorduk biz, restoranlarda bile aile salonunda görüşüyorduk. Üçümüzün de katkısıyla aile salonumuz sonsuza dek lekelenmişti. Şüpheli sayılabilecek bir yakınlıklarını görüp görmediğimi düşündüm. Dikkatimi çeken herhangi bir anormallikleri olmamıştı. Ya benim normalim normal değildi ya da onlar iyi gizlenmişlerdi.

Vedat’ın beni aldatması ihtimalini daha evvel aklımdan

geçirmiş, ama ona yakıştıramamıştım. Hoş, ben aldatmayı kendime de yakıştıramamıştım. Fakat yakışıyor mu diye bakmadan çatır çatır da aldatmıştım. Kocamın gönlünün bir başkasına akmasında şaşılacak yan göremiyordum. İlişkimizin gidişatı ve poligamik faaliyetlerim düşünüldüğünde, asıl akmasa şaşmalıyım. Bunu benden saklamış olmasına da bozulmuyordum artık. Zira saklanıyordu işte, kendimden biliyordum. Beni şaşırtan, aldatmasından ziyade bunu Filiz’le yapmasıydı. Meseleye Filiz açısından baktığımdaysa baştan sona hayretler içinde kalıyordum. O kadar beklentisiz ve kendini başkalarının mutluluğuna nezretmiş bir kadındı ki, kocasını aldatabileceği aklıma bile gelmezdi. Hele bunu, kocasının arkadaşı olduğu yetmezmiş gibi, kendi arkadaşının da kocası olan biriyle yapabileceği, asla! Ama sonra diyordum ki kendi kendime, “Neden yapmasın, ben sanki aldatacak kadın mıydım?” Sonra öbür kendimle, yine kendime cevap veriyordum: “Ama ben en azından gidip Selim’le yatmadım.” Sonra öbür ben, biraz daha feleğin çemberinden geçmiş olanım yani, diyordu ki, “Evet henüz yatmadın! Yapmam dediği her şeyi yapmış biri olarak, gezegendeki en zehirli lafın, ‘Asla yapmam’ olduğunu hâlâ mı anlamadın?”

Yasak bir gönül macerasını Vedat’a hak, Filiz’e çok görmek değildi niyetim. Ben sadece ikisini birbirine çok görüyordum.

Ne hissedeceğimi bilemiyordum. İki ayrı kişi tarafından aynı anda aldatılınca, kalp de çoğul kırılıyordu haliyle. Yine de ikisinden de nefret edemiyordum. Âlicenaplığımдан yahut kalender tabiatımdan değil. Sanırım hâlâ derinde bir yerde saklanan suçluluğun çağırdığı vicdani adaletin ekmeğini yiyordum. Esasında tam bir hakkaniyetten söz edilemezdi. Neticede ben tektim, onlar iki. Kaderimizi tavlada arasak, hep yek değil, yek-dü gelirdik; benim mağduriyetim onlarınkini yenerdi. Sahi, bu kaz kafahlar milyarlarca ihtimal arasından ne diye tutup birbirlerini seçmişlerdi ki? Başka kadın, baş-

ka erkek mi kalmamıştı cânının galaksimizde? Kim kimi nasıl hoş görecekti şimdi? Kendimi herkesin birbirine silah çektiği o filmlerden birinde hissettim yine. *İyi, Kötü ve Çirkin*. Selim hariç herkes çirkin göründü gözüme. Hatta belki Selim de.

O gün Vedat tahmin ettiğim gibi yine gecikeceğini bildiren bir mesaj gönderdi. Ama ben planladığım gibi yanına gitmedim. İçimden gelmedi. Nasılsa çıkıp gelecekti eve ve biz konuşacaktık.

Beklerken hem vakit doldurmak hem de içimi boşaltmak maksadıyla acil destek hattından Mehpare'yi aradım. Kahvaltıdan sonra konuşmamıştık. Olanları ona anlatırken belki ben de bir nebze anlamayı beceririm diye umuyordum. Ama operatöre bağlanırken gündüzki hadiseleri hatırlayıverdim. Banka, Vedat, Filiz derken, minik skandalımız uçup gitmişti aklımdan. Mehpare, kara gün dostum, dert ortağım, sevgili arkadaşım, cevval bir call center çalışanı ve kesinlikle muazzam bir yalancı, telefonu açtı.

“İyi Geceler. Ben Mehpare. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Neler olduğuna inanamayacaksın. Hoş, sana kim inansın ya!”

“Feribe...”

“Evet, konuşmalarınızın kayıt altında alındığı Feribe.”

“Maalesef bu hattan konuşamayız. İstersen ben seni arayayım?”

“O ne demek?”

“Sistemde değilsin birkaç gündür. Sana servis iznim yok.”

“E arıyorsun ya beni. Daha sabah aradın...”

“Biz bize paketinden arıyorum. Ekstra ödemeye tabi bir paket o, süresi yok. Sen iptal ettirene kadar aktif.”

“Biliyorum, sabah fark ettim. Sohbetine paha biçilemez sanırdım, ama çok fena biçmişler!”

Mehpare sözlerimin üstünde durmadan, yarım kalan cümlesini sürdürdü.

“Ama derslerle birlikte acil destek hattını kullanım süren de bitti. Bu hizmet sadece ders boyunca veriliyor. Sistemden düştün.”

“Sizin elinize de, sisteminize de... Allah düşürmesin. Ne paragöz inanlarmışsınız ya!”

“Kızma bana, kusura da bakma ne olur bacım. Valla nasıl desem... ben emir kuluyum.”

“E ben de Feribe Tanrıkulu’yum. Onun bile her dediğini yapmıyorum ama. Konuştuğumuz her şeyi koşup uzmana yetiştirdin değil mi?”

“Emir kuluy..”

“Yok, bunlar benim şahsi fikirlerim, aman kimseye söyleme filan. Herkese aynı ahbablık numarasını çekiyor musun?”

“Numara değil...”

Bir an Yeşilçam’a bağlayıp, “Seni hakikaten sevdim” diye devam edecek sandım, ama o başka bir izahat tercih etti.

“İşim bu.”

Çok ağır bir küfür edecektim. Ağzıma katiyen yakışmayacak türden, şöyle dolu dolu, gümbür gümbür, bol tükürüklü, kallavi bir şey. Fakat o an gerçek aniden kafama dank etti. Evet ya, doğru söylüyordu, işi buydu. O sadece ekmek parasının peşindeydi. Abesle iştigal eden bendim! Tıpış tıpış MİM’e giden, para karşılığı telefon arkadaşı edinmeye gönül düşüren, acayip acayip paketler satın alıp astronomik rakamlar ödeyen enayi bendim. Seçim hakkını kullanarak kendini rezil rüsva eden bendim. O bir olta, ben de balıkçı teknelerine koşan mankafa bir balıksam mesela, ona kızmaya hakkım var mıydı? Emin değildim. Kalbimin kırıldığı kesindi. Ama yapacak bir şey yoktu. Küfür etmedim. Zaten ağzıma da yakışmıyordu. Onun yerine, “Mehpare, senin var ya taaa canın sağ olsun be!” dedim. “Bunu kalpten bir veda say. Ha, biz bize’yi de iptal ediver sana zahmet. Zaten biz bize değilmişiz. Haydi hoşça kal.”

“Sen de hoşça kal, Feribe. Sohbetin özlenecek, bilesin.”

Telefonu kapattım. Açıkçası, vedalaşmak beni kandırmasından daha çok gücüme gitmişti. Eh, iyi kötü günlerimiz geçmişti birlikte. Yalan da olsa iyi arkadaştı. Az emeği yoktu üzerimde. Dedim ki içimden, “Her şeye rağmen, viva Mehpare!”

Sonra cenazesine geç kalmış bir ceset gibi üçlü koltuğa attım kendimi. Yerimden kıpırdamadığım üçüncü saatin sonunda kapı açıldı ve aldattığım, aldandığım, beraber yıllarımı geçirdiğim adam, şu hayattaki en yakınım, yüzünde az alkollü, çok endişeli bir ifadeyle kapıda belirdi.

“Konuşacak çok şey var, Vedat” dedim. “Hadi artık başlayalım.”

En uzun gece

“Rüya sanmıştım, gerçekmiş.
Gerçek sandıklarım da rüya.”

21 Haziran diyenler halt etmiş, yetişkinlik hayatımın hissedilen en uzun gecesi o geceydi.

Ama ben elimden geldiğince kısa anlatacağım.

Öncelikle şunu söyleyeyim; Vedat, Filiz meselesini bildiğimi öğrenince öyle alı al moru mor filan olmadı. Hazırlıklı gelmişti. Zira Selim oturduğu yerde kurtlanmış, ben acele tarafından bir savaş stratejisi geliştirmeye hevesli çıkmayınca, kendini daha fazla tutamayıp Filiz’le konuşmuştu. Tahmin ettiği ihtimal de hızla gerçekleşmiş, Filiz hiç vakit kaybetmeden haberi Vedat’a uçurmuştu. Eve hazırlıklı gelen kocam, üstüne isnat edilen suç şiddetle reddediyor, böyle bir şeyi aklımızdan geçirebildiğimiz için teessüflerini bildiriyordu.

“Neden buluşuyordunuz peki gizli gizli?” diye sorduğumda, cevabı hazırды. İhanetimi öğrendikten sonra morali yerle yeksan olmuştu ve dertleşecek birine ihtiyacı vardı. Bu, yakın arkadaşısı bile olsa, bir erkekle konuşabileceği türden bir konu değildi. Erkekler dünyasının kurallarını bilemezdim ben. Bir erkek, aldatıldığını başka bir erkeğe öyle kolay anlatamazdı. Zor zamanlarında Filiz koşmuştu yardımına. Derdini dinlemiş, teselli ve akıl vermişti. Sonunda tutup da böyle yakışsız bir ithamla karşılarına dikilebileceğimiz akıllarına bile gelmemişti.

“Sence de bu meseleyi asıl konuşman gereken kişi ben değil miydin? Filiz’le ne işin var ki? Benimle niye konuşmadın?” dedim.

“Sen sanki benimle her şeyi konuşabildin mi?” diye cevap verdi. Defansı bırakıp hücumla geçmişti.

“Ben sana söyleyemezdim, çünkü seni aldattım. Marifetmiş gibi anlatmanın kolay bir yolu yok. İnsan kendini bok gibi hissediyor. Ama sen aldatıldığını öğrenen kişisin. Sapına kadar haklısın, mağdursun. Neden söyleyemeyecekmişsin?”

“Tabii, aldatılan kendini harikulade hissediyor çünkü, değil mi Feribe?”

“Öyle demiyorum. Bildiğini neden bana söylemedin diyorum.”

Laf dönüp dolaşıp bu noktaya geldiğinde, Vedat’ın gözleri kısılıyor, yüzü yanlış yazılıp bir kenara fırlatılmış kâğıt gibi buruşuyordu.

“Söyleyemezdim.”

“İyi ama neden? Niye söyleyemiyormuşsun?”

Hayatımızın bu kısmı bir epizot olsaydı, başlığı *hem suçlu hem güçlü* konulmalıydı. Garip bir biçimde, benim Vedat’ı aldatmamı değil de, onun bunu bildiği halde bana söylemeyişi tartışıyorduk. Böyle yapıyorduk, çünkü zevcim benden hesap sormaya bir türlü yanaşmıyor, işin bu kısmını muğlak bir tarihe doğru tehir edip duruyordu. Ben meraktan öfkeye doğru uzanan türlü çeşit nöbetlere girip çıktıkça, bakışlarını kaçırıp, “Şimdi değil, sonra” diye sayıklamaktan öte dişe dokunur bir cevap vermiyor, bu hususta yaralı parmağa işlemeyi dahi reddediyordu. İşemeliydi oysa. Ağzıma bile sıçmalıydı. Ama hiçbir şey yapmıyordu! Bu durumu Filiz’le münasebetini perdelemek için kullandığını düşünmeye başlamıştım. Beki de kafası kesildikten sonra koşmaya devam eden tavuk gibi canlı tuttuğu gizemli suskunluğa odaklanırsam, dertleşmek değil düpedüz cima için buluştuklarını görmezden geleceğimi umuyordu.

“Bana bak Vedat” dedim, “uzatmayalım artık. Ne varsa söyle bana.”

“Sonra.”

“Sonra monra değil, şimdi!”

“Zorlama beni. Söyleyemem.”

“Neden ama neden?”

“Sağlığın için Feribe” dedi ve belli ki ağzından kaçırdığı bu lüzumsuz teferruat yüzünden nedamet getirerek başını yere eğdi.

“Sağlığımla ne alakası var ya?”

“...”

“Vedat sana soruyorum!”

“Zorlama beni.”

“Hayır, zorlayacağım seni. Bu saatten sonra işin aslını öğrenmeden bırakmam. Ne varsa söyle işte. Benimle ilgili bir şeyi bilmek hakkım değil mi?”

“Hak hukuk meselesi değil, Feribe. Oralara girersek sen zararlı çıkarsın zaten, ama meselemiz o değil şu an. Benim için zor olduğu halde, sırf senin iyiliğin için sustuğumu bilsen, bu kadarını anlasan, bana güvensen olmaz mı?”

“Unuttun galiba, biz senle birbirini aldatan bir çiftiz. Hangi güvenden bahsediyorsun Allah aşkına? Lütfen uzatma da söyle şunu.”

“Söylemem senin için iyi olmayacak.”

“Olmasın. Susman da iyi değil. Lütfen söyle, ne alakası varmış sağlığımla filan?”

Vedat, nihayet pes etmiş gibi derin bir nefes aldı. Sonra o nefesi bıkkınlığının nişanesi gibi, dişlerinin arasından gü-rültüyle dışarı bıraktı. Evliliğimizin kara kutusu açılıyordu. Dikkat kesildim.

“Feribe, hastalığın depreşti. Geri geldi yani.”

“Ne hastalığı? Turp gibiyim. Bir tek depresyonum vardı, ondan da hangi derde odaklanacağımı bilemediğim için çıkmış bile olabilirim.”

“Hatırlamıyorsun Feribe. Hatırlamadığın şeyler var.”

“Nasıl yani?”

“Eskiden olduğu gibi. Anneni kaybettikten sonra... Şimdi yine öyle bir boşluk var zihninde. O boşluğu tam olarak neyle doldurdun bilmiyorum, ama gerçekten doldurmadığın kesin.”

“Ne?”

“Daha da acayibi, hiçbiri gerçek değil. Yani senin sandığın gerçek de gerçek değil, inanmayı tercih ettiğin gerçek de gerçek değil.”

“Ne diyorsun Vedat? Hiçbir şey anlamıyorum.”

“Şimdi benden duymasan, vakti geldiğinde kendiliğinden hatırlayıp anlasan daha iyi, Feribe. Senin için çok daha iyi.”

“Hayır, hayır. Bu kadarını söyleyip susamazsın, devam et. Ama anlayabileceğim gibi.”

“Peki, tamam. Baştan anlatacağım o zaman.”

Ve Vedat anlatmaya başladı. En başından.

Nedim’le ilişkimi ayrılmamızdan kısa süre önce fark etmişti. Aldatanın üzerine pek düşünmediği, ama aldatılanın kolayca toplayıverdiği kılavuz deliller sayesinde. Bir süredir onunla vakit geçirmekten kaçınıyordum. Yatakta bedenimi, konuşurken gözlerimi kaçıırıyordum. Bir tür depresyonda olduğumu söylüyor, çoğu zaman öyle de görünüyordum. Ama bazen de hiç öyle değildim. Evden pür makyaj, şen şakrak çıkıyor; akşam yüzümde hülyalı bakışlarla, dudaklarım kabarmış, bedenim garip bir ışıltıyla parlamış olarak dönüyordum. Dinlediğim şarkılardan dış görünüşüme kadar pek çok şeyim değişmişti. Vedat bazılarının depresyon alameti olduğuna eminken, bazılarının da olmadığına kalıbını basabilirdi. Gözümün ha bire telefona kayması, gece yarıları bile yataktan sıçrayıp mesaj var mı diye bakmam, bazen umduğunu bulamamış çocuklar gibi mahzunlaşırken, bazen de uzun uzun mesaj yazmaya koyulmam, depresyonun değil, başka türlü bir gönül meselesinin emaresiydi. Nihayetinde bir gün, gözle-

riyle görüp emin olmak için beni takip etmeye karar vermişti. Her şeyin başladığı ve bittiği o gün.

Yine iki dirhem bir çekirdek evden çıkmıştım. Arabaya atlamış, Göksu Deresi'ne kadar gitmiştim. Kiminle buluşacağım açık seçik ortadaydı. Vedat da dananın kuyruğunu koparmak için Komiser Columbo misali peşime düşmüştü. Fark edilmemek için kendi arabasına binmemiş, bir taksi çevirip filmlerdeki gibi şoföre öndeki aracı takip etmesini söylemişti. Taksi şoförü Karadenizliydi. Göksu'ya vardıktan sonra, saklandıkları sotada Nedim'le buluşmamızı izlerlerken, "Delikanlı adamsın. Manitaysa salla gitsin. Nikâhlı karınsa, böyle durup bakmak yakışmaz. Çek vur, aklı başına gelsin" diye akıl vermişti. Bunu işitince kanım dondu. Yüzüne baktım; Vedat derin bir kuyuya düşer gibi anlatıyordu. Anlaşılan, uzun suskunluğun zehri öyle yakmıştı ki içini, nihayet dökülmeye başlayınca, aklına gelen her detay gibi bu zarafet şahıkası anekdotu da nakletmekte sakınca görmemişti.

Göksu Deresi'nin orada Nedim'le buluşmuştum. İşin tuhafı, hafızamda böyle bir an yoktu. Hayatımda hiç gitmemiştim Göksu Deresi'ne. Lale Devri'nde mi yaşıyorduk, sandal sefası mı yapacaktım, ne işim vardı oralarda? Fakat düşününce, garip bir biçimde yolu bildiğimi fark ediyordum. Nasıl gideceğini biliyordum, arabaya atlasam hemencecik bulurdum. Ama hiç gitmemiştim. Gitmediğime emindim. Vedat'sa gittiyimi söylüyordu. Vaziyet gittikçe karmaşıklaşıyordu.

Arabayı تنها bir yere çekmiş, başka bir arabayla gelen Nedim'le buluşmuştum. Sarılmış, taksicinin uzaktan çektiği fesuphanallah eşliğinde öpüşmüştük. Vedat buraları gözlerini benden kaçırarak ve sesinde belirgin bir tiksinti peydahlandırarak anlatmıştı. Sonra birlikte dere kıyısında biraz yürüyüp, aramızdaki ağaç ve çalılar yüzünden, Vedat'ın bulunduğu yerden pek rahat görülemeyen bir noktada durmuştuk. O da bizi görmek, ne konuştuğumuzu duymak için ağaç-

ların arkasından dolanıp yanımıza yaklaşmıştı. İçinden hemen orada karşımıza dikilip yüzleşmek, sonra da arkasına bile bakmadan çekip gitmek geçmişti. Ama hem kendini tuhaf hissetmiş, hem de kulağına çalınan sözcüklerden ve tavırlarımızdan sıra dışı bir şeyler olduğunu sezmiş, dinleyip öğrenmek istemişti.

Bulunduğu yerden konuşmalarımızı kesik kesik duyuyor; boşlukları bizzat doldurarak, neler olup bittiğini anlamaya çalışıyordu.

“Buraya kadar” dediğini duymuştu, adını anmak yerine herif diye bahsetmeyi tercih ettiği Nedim’in. “Kubura basma” diye devam etmişti herif. Vedat buna bir anlam verememiş, sonra ancak “kusura bakma” dediğini çıkarınca, kafasında bir yere oturtabilmişti.

O sıra benim yüzüm alabora olmuştu. İştiklerime inanamıyor gibiydim. Herifin yüzü ise rahattı, Vedat tarif ederken pişkin sıfatını kullanmıştı. Artık ne dediysem, “Çok abartıyorsun ama” diye cevap vermişti bana.

Sesim pek az duyuluyordu. Aşklı meşkli bir şeylerden bahsediyor, burnumu çeke çeke ağlıyor, bu halimle Vedat’ın felaket canını sıkıyordum. Bulunduğu yerden çıkıp herife sıkı bir yumruk, bana da esash bir tokat geçirmemek için zor tutuyordu kendini. Söylediğine göre, tokat namus meselesinden değil, kendimi o abullabut herifin karşısında zayıf düşürdüğüm içindi. Koca dayağından ziyade arkadaşça bir tokat! Neyse ki bu yersiz dostluk gösterisine kalkışmamıştı. Belki yapardı da, sonra olanlar her şeyin seyrini değiştirmişti.

“Konuşurken herif sana iyice yaklaşmıştı. Artık ne söylediyse, birden hiddetlendin” diyordu Vedat. Ne söylediğini duyamamıştı. Bense değil ne söylediğini, öyle bir an yaşandığını bile hatırlamıyor, hatta içten içe Vedat’ın bütün bunları uyduruyor olma ihtimalini tartıyor, ne düşüneceğimi bilemiyordum. Fakat bugünden baktığımda, Nedim’in bana ne

söylediğini de, sonra yaşananlara sebep olacak hareketi neden yaptığımı da biliyorum tabii. Az bile yapmışım ile aman keşke hiç bulaşmasaymışım arasında bir yerdeyim. Neyse, bu hususta bir şey hissetmek için bile çok geç artık. Lüumsuz yani.

İşte Vedat'ın duymadığı o konuşmanın üzerine, ben zıvanadan çıkıp itivermiştim Nedim'i. Ne olduysa da bundan sonra olmuştu zaten. Ayağı çalılara takılınca, koskoca adam paldır küldür yere yuvarlanmıştı. Başını yerdeki taşa çarpmış, alnında açılan irikiyım yarıktan kan akmaya başlamıştı. Kanı görmemle şak diye bayılmam bir olmuştu. Yani Vedat o gece öyle anlatmıştı, ama şimdi düşünüyorum da aslında o kadar da hızlı değildir herhalde. Neticede Vedat'a yanıma koşacak kadar zaman tanımışım. Zira yüzüm şekilden şekile girip, bedenim daldan kopmaya meyletmiş yaprak gibi sallanmaya başlayınca, Vedat saklanmayı filan boş verip koşup gelmiş, beni düşmeden yakalamış, bir yarığın da bende açılmasını engellemişti.

“Seninkinin her zamanki kan tutması olduğunu bildiğimden, önce o geri zekâhya baktım. Bir boku yoktu. Şaşkın şaşkın kafasını tutuyordu. Beni tanıyor muydu bilmem, ama görünce epey tedirgin oldu. Birbirimize bir şey söylemeden öylece bakiştık. Hâlâ içimde ukdedir. Keşke bir güzel pataklaysaydım onu orada. Beni onunla aldattığın için değil ha. O konu seninle ikimizin arasında, yani bana ihanet eden o değil, sensin. Ama sana öyle davrandığı için. Neyse. Sonra seni taksiye taşıdım.”

Beklediği yerden olan biteni gönlünce takip edemeyen taksici, beni baygın görünce, “Eline sağlık abi” demişti. Nedim, kafasını tuta tuta yerinden kalkıp arabasına yürürken, bizim taksi de hızla Göksu'dan uzaklaşmıştı. Bir iki defa gözümü açıp “Öldürdüm onu” diye sayıklamış, sonra yeniden uykuyla ölüm arasındaki o tuhaf baygınlığa dalmıştım. Vedat, kanı

da görünce korku ve panik sonucu Nedim'in öldüğünü sandığımı böylece anlamıştı. Bir yandan bana gıcık oluyor, ne halim varsa göreyim diye düşünüyor, ama bir yandan da baygınlık uzadıkça endişeleniyordu. Nihayet, bir süre sonra kendime, daha doğrusu henüz tam kendim olmayan kendime gelmiş, nerede ve kiminle olduğumu anlamaz gibi boş gözlerle bakıp Haydarpaşa'ya gitmek istemiştim. Vedat artık hastaneye gitmenin daha doğru olacağını düşünmeye başlamıştı, ama ben ısrar edince, e nasılsa artık gözümü de açtım diye taksiciyi Haydarpaşa istikametine yönlendirmişti.

Artık hiçbir trenin yanaşıp ayrılmadığı Haydarpaşa'ya gelince taksiden inmiş, hikâyenin kalanını görmek için taksimetre açıp ödeme yapmaya razı görünen taksiciyi de göndermiştik. Bu noktadan sonra iyice tuhaflaşmıştım. Az evvel öldürdüm sandığım Nedim'i bu defa da Vedat yapmış, Vedat'a Nedim'miş gibi davranmaya, onunla romantik bir ayrılık konuşması yapmaya başlamıştım. Kendini absürt bir tiyatronun içine düşmüş gibi hisseden kocam, neye uğradığını şaşırmış, halimden korkmuştu. Bense onun sarf etmediği laflara cevaplar vermekle, yapmadığı mimiklere karşılıklar bulmakla meşguldüm. Gerçekte olmayan bir anın içinde, kendi kendime dolanıyordum. İşte o zaman boşanma avukatlarından ziyade doktorları ilgilendiren bir vakayla karşı karşıya olduğunu iyice anlamıştı Vedat. İçindeki öfke endişeye, koz paylaşma ihtiyacı merhamete dönüşmüştü. Zaten pek uzun olmayan oyunumu sahnelemeyi bitirmemi beklemiş, sonra da beni hastaneye götürmeyi denemişti. Kabul etmemiş, daha doğrusu sözlerini ışıtmeyi bile reddedip, o yanımda değilmiş gibi önden önden Kadıköy Rıhtımı'na doğru yürümüştüm. Nihayetinde de ilk bulduğum taksiye atlayıp gitmiştim. Görünmez adam muamelesine maruz kalınca ne yapacağını bilemeyen Vedat, koşup yanıma oturmaya yeltense ne tepki vereceğimden emin olamayınca, başka bir taksi çevirip yine ön-

dekini takip etmesini istemişti. Ne var ki kendisine kuşkulu gözlerle bakan yeni taksici, ilki kadar becerikli değildi. Vedat beni gözden kaybettiye de ev istikametine gittiğimi düşünüp direkt eve geçmişti. Vardığında hakikaten de evdeydim. Muhtemelen ondan hepi topu birkaç dakika evvel gelmiştim. Yine de üstüm başımla uzandığım yatakta, çabucak derin bir uykuya dalmıştım. Arada sayıklıyor, iç çekiyor, hatta ağlıyor, ama Vedat'ın çabalarına rağmen bir türlü uyanamıyordum. Yarım saat kadar sonra kendiliğimden uyandığımda, yine eski Feribe'ydim. Vedat'ın Vedat olduğunu biliyor, normal davranıyordum. Sadece çok ama çok üzgündüm. Çünkü kocanın kısa süre içinde anlayacağı üze sevgilimi özlüyor; baştan beri tahmin ettiği, ama ancak Mehpare'nin yazmamı istediği mektubu başucumda bulup okuduktan sonra emin olabileceği üze, Haydarpasha'da vuku bulan romantik bir ayrılık konuşmasıyla terk edildiğimi sanıyordum. Şartlar öyle gerektirdiği için, çaresizlikten, severek ayrıldığımıza inanıyordum.

Vedat, geçmişte başıma gelenleri de bildiğinden, gerçekliği yıkıp, en azından bir süreliğine yerine yenisini inşa ettiğimi çabucak kavramıştı. Ama yeni gerçekliğin muhtevisyatını çözmesi zaman almıştı. Yaşadığımız o tuhaf günden sonra bir psikolog bulup konuşmuş, olanları anlatmıştı. Doktor, böyle durumlarda en doğrusunun tıpkı uyurgezerlerde olduğu gibi hasta kendiliğinden ayılana dek beklemek olduğunu söylemişti. Tabii eğer inandığı gerçek, hayatına zarar vermiyorsa. Vedat benim aşk acısı çektiğimi biliyor, tam olarak neye inandığımdan emin olamasa da, zihnimi gerçekte maruz kaldığından daha az sızlatan bir şeye teslim ettiğimi anlıyordu. Zaten beyin bu tür oyunları kendini keskin bir acıdan korumak için oynuyordu. Bu yüzden inandığım gerçeğin zararsız olduğuna kanaat getirmiş, beni kendi halime bırakmaya karar vermişlerdi. Kendi halime dediysem, Vedat'ın gözü hep üzerimdeydi. Günden güne eriyip gittiğimi görüyordu elbet-

te. Ama aşk acısı çekiyordum, aşk acısı böyle bir şeydi. Buraları anlatırken sesi keder kuyusuna düşüp öfke tapınağına tırmanmış, utanç deryasında yüzüp şefkat sağanağına yakanmıştı. Ne kadar güçlü biri olduğuna şaşıp kalmıştım. Bilmenin zehrini tattıktan sonra, bütün bunların üstesinden nasıl gelebilmişti?

“Peki, Filiz?” diye sordum.

“O konuda sana yalan söyledim. Filiz’e beni aldattığını öğrendiğim için dert yanmıyordum.”

“Gerçekten birliktesiniz yani?”

“Saçmalama Feribe. Filiz’le gerçekten seni konuşuyoruz. Ama aldatıldığımı öğrenince değil, o gün yaşananlardan sonra gittim ona. Ne yapacağımı bilmiyordum. Annenin ölümünün ardından geçirdiğin hastalıktan haberdar olan tek kişi oydu. Sadece o bana akıl verebilirdi.”

“Verdi mi bari?”

“Bir doktora danışmak, yani gıyabında durumu anlatıp akıl almak onun fikriydi. Doktoru bulan da oydu. Şimdi böyle kolayca anlatılıyor, ama kolay yaşanmadı bunlar. Kendimi sık sık yeni baştan terbiye etmem, kıskançlığa yahut öfkeye kapılmamayı becermem, bunun her şeyden evvel ciddi bir sağlık meselesi olduğunu hatırlamam gerekti. Sağ olsun Filiz çok destek oldu.”

Başka soruya yüzüm yoktu, ama aramızda en ufak bir muamma kalsın istemiyordum. Yüzümü kızartıp sordum.

“Selim’e neden söylemediniz? Adam perişan olmuş.”

“O da ayrı bir geri zekâlı. Kendi kendine kurmuş durmuş. Ben istemedim söylemeyi, hatta Filiz’den de rica ettim. Çünkü sen de istemezdin. Senin hakkında senin bile bilmediğin bir şey. Anlatmak isteseydin, zamanında annenin olayını anlatırdın Selim’e. Tabii onun saçma sapan kuruntulara kapılacağını, işleri buralara getireceğini bilemedik. Bilseydik söyledik. Ki zaten bu akşam çok üstüne gidince Filiz anlatmış.”

“İşe bak. Hayat ne acayip değil mi Vedat? Var sandıkların yok; sen ne kadar varsın, o bile belli değil. Şimdi burada böyle konuşuyor muyuz hakikaten, o dahi, yani, kim bilir...”

“Anlattıklarımı hiç mi hatırlamıyorsun Feribe?”

“Yok, ama rüyalarımda gördüm bir kısmını. Bilinçaltım parça parça kustu galiba. Rüya sanmıştım; gerçekmiş. Gerçek sandıklarım da rüya.”

O gece, Vedat kanatlarını kırar gibi konuşurken, yıllardır omzumda bekleyen bir meleği yaraladığımı hissettim. Öğrendikten sonra yasını dilediğince tutabilse, o da acısını çekip bitirirdi. Ama benim için endişelenmekten vakit bulup da kendi sancısına eğilememiştir. Aklı da, gözü de hep üzerimdeydi. MİM’deki ilk ders günümde, sabahın köründe kalkıp spora gideceğimi söylediğimde işkillenmişti. Hafta sonu uymak dururken bir banda çıkmayacağımı bilecek kadar tanıyordu beni. “Acaba herifle barıştılar da ona mı gidiyor?” deyip yine peşime düşmüştü. Tıpkı bana olduğu gibi ona da saçma görünmüştü burası. Üstelik o bir gerçeği hatırlamamı beklerken, ben tutmuş başka bir yalanı unutmaya çalışıyordum. Yine de ses etmemiş, bana iyi gelecek ya da oyalanmamı sağlayacaksa, saçmalamamda zarar görmemiştir. Hatta her defasında evden çıkarken yeni bir kurt masalı aramakla uğraşmayayım diye, Silivri’deki eğitim yalanını atmıştı.

“Yani ben evden rahat çıkayım diye mi her sabah kalkıp çıktın sen de?” dedim şaşırarak. Yok, sırf onun için değildi. Filiz’in önerisiyle, kendi de bir psikologla görüşmeye başlamıştı. Zira duyguları karman çormandı. Yani cumartesi sabahları ikimiz de evden çıkıyor, iyileşmek için başka kapılara gidiyorduk. Ben sonra eve dönüyordum, Vedat’sa olmayan eğitim saatini tamamlayana kadar akşama kadar sokaklarda geziyordu.

“Ne tuhaf. Aynı kaderi yaşamışız. Ben de bu hafta mesai saatlerimi sokaklarda gezerek doldurdum hep.”

Anlamadan yüzüme baktığını görünce, anlatma sırasının bende olduğunu kavradım. Madem konuşma sezonu açılmıştı, ben de üzerime düşeni yapacaktım.

“Bankada adım hırsıza çıkmıştı da benim” dedim, dehşetle açılmış gözlerine aldırmadan. Sonra da Öztürklerin bankaya geldiği ilk günden, o gün öğrendiklerime kadar olan biten her şeyi tek tek anlattım. Vedat “Vay anasını, hadi canım, daha neler, çüş artık, vay şerefsiz Cemal” gibi zarif tepkilerle dinledi beni.

“Yalnız Feribe” dedi, “amma ketummuşsun be.”

“Sen de” dedim. “Sen de öyle.”

Güle güle

“Bir deli aklına ne kadar güvenmeliyse, işte o kadar güveniyordum. Yani bütün kalbimle.”

Cumartesi sabahı, gram uyku görmemiş gözler ve nicedir beklediğim hafifliğe ulaşmış ayaklarla MİM’in yolunu tuttum. Direksiyon sallayacak halde olmadığımından, Boyacıköy’den geçen otobüslerinden birine atladım. Toplu taşıma, dünyayı başkalarıyla paylaştığımızı hatırlamak için bulunmaz nimet. Hatırladım ve hayıflandım.

Kapıdan girerken kendimi MİM’den ziyade, bir devrin sonuna gelmiş gibi hissediyordum. Sanki ansızın elim bir hastalığa yakalanmışım da, doktor üç aylık ömrüm kaldığını söyleyince evimi barkımı satıp o üç ayı paşalar gibi yaşamaya karar vermişim. Sonra testlerin karıştığı ortaya çıkmış ve ölmemişim. Ölmemiş, ama ölümden korkarken mutlu olmayı öğrenmişim. Her şeyin anlamını kaybetmesi, her şeye anlam kazandırmış. Minik bir talihsizlik felaketim olmuş, felaketim beni baştan doğurmuş. İşte o kapıdan girerken, kendi kendini ittirerek bir nevi kavimler göçü başlattığımı, bir devri kapatıp yenisini açtığımı hissediyordum. Kalbimin mührünü kırmama, ruhumu seyrettiğim kırık aynanın sırlarını toplama vesile olan talihsiz felaketime şükredesim geliyordu. O kadar ileri gitmemeye çalışıyordum.

Doğruca danışma bankosunun ardında yüzündeki tuhaf

gölüşü parlatmakla meşgul olan kadına gidip Son Karar Departmanı'yla randevum olduğunu söyledim. Yüzünden sırasıyla orgeneral samimiyeti, boksör sevecenliği ve Goebbels hümanizmi geçti. Listedeki adıma bakıldı, bir yerlere telefon edildi ve kısa süre içinde biricik donum, canım lordum Hüsnü, meserret abidesi şempanzeleri bile kışkandıracak pırıl pırıl bir tebessümle karşımda belirdi.

“Hoş geldiniz Feribe Hanım. Bir güneş gibi aydınlattınız yine merkezimizi.”

Lordum her zamanki gibi fazlasıyla centilmen, aşırı hatırşinas, fevkalade medeni, gerçek bir beyefendiydi. Onunla hak ettiği dilden konuşabilmek adına, “Teveccühünüz Hüsnü Beyciğim. Allah razı olsun, Allah tuttuğunuzu altın etsin, Allah ne muradınız varsa versin” dedim.

Birlikte asansörlere yöneldik. Hüsnü ikinci kata çıkan asansörü çağırırken, “Gerçi artık aktif değil ama, yanınızdaysa asansör kartınızı da rica edebilir miyim?” dedi. “Bundan sonra ihtiyaç duymayacaksınız nasılsa.”

Çantamdan çıkarıp verdim. Ayrılırken anahtar teslimi yapan çiftlere benziyor olmalıydık. Umurumda değildi. Zira vazgeçmenin insanı hafiflettiğini öğrendiğim bir demdeydim. Bütün anahtarlardan, kilitlerden ve hatta kapılardan gönül ferahlığıyla vazgeçebilirdim.

İkinci kata çıkan asansörün seyahat süresi kısa, müzik zevki inceydi. Afyon yöresinden olduğunu tahmin ettiğim kaşık havası eşliğinde geçen ve göz açıp kapayıncaya kadar nihayete eren seyahatimizin ardından katımıza vardığımızda, müziğin açığa çıkardığı şiddet temayüllerimden olacak, içimden müthiş bir gerdan kırma arzusu yükselmişti. Kendime mukayyet olup etrafımı incelemeye koyuldum. Duvarlar, herhalde çalışanlara enerji ve çalışma azmi takviye etsin düşüncesiyle, ama maalesef çabucak göz yorduğu için birkaç dakikada insanın uykusunu getiren baygın bir kırmızı-

ya boyanmıştı. Uzun koridorun üzerinde, tepelerinde nereye açıldıklarını gösteren levhalar bulunan beyaz kapılar sıralanmış; iki uçtaki geniş pencerelerden dolan gün ışığı, içeriyi cennetmekân Tesla'nın ruhuyla aydınlatmıştı.

Grant çeneli, Peck dudaklı, Gable bakışlı, Salman alınlı lordum, sol elini ileri uzatıp parmaklarını nazlı bir bayrak gibi dalgalandırarak, bana ilk hedefimizi gösterdi.

“Şöyle buyrun.”

Tam kendisi de o yöne buyurmaya hamle edecekti ki, kulak tırmalayan bir zil sesi duyuldu. Lordun bakışlarını takip edince, beyaz önlüğünün cebinde kıvılcık bir alev topunun, sesin med-ceziriliyle koordineli şekilde yanıp söndüğünü gördüm. Hüsnu, ince uzun parmaklarını ayıp bir şey yapacakmış gibi çekinerek cebine daldırdı ve biraz kurcaladıktan sonra oradan minik bir alet çıkardı. USB bellekleri andıran bu alete bakar bakmaz benim anlamadığım bir şey anlayıp mahcup bir sesle rica etti.

“Acil bir iş çıktı. Hemen inmem gerek. Sizi yeniden aşağı bırakıp birkaç dakika sonra alsam?”

Daha evvel hiç gelmediğim bu katta yalnız kalma fırsatını kaçırmak istemedim.

“Açıkçası, bu asansör seyahatleri beni biraz boğuyor. Bir daha in çık yapmasam? Buracıkta beklesem. Hı?”

Lordum içine sinmiyormuş gibi o cânım dudaklarını büzerek, “Peki madem. Lütfen bir yere kıpırdamayın, hemen döneneğim” dedi ve asansöre binip gözden kayboldu.

İkinci katta yalnız kalmak, içimde saklı merakları bir bir diriltti. Buranın çalışanlara ayrıldığını düşününce, Mehpare'nin, hatta Ses'in odasının da koridorda sıralanmış kapılardan birinin ardında olabileceği ihtimali bütün ihtişamıyla karşımda belirdi. Tabii ya, onların da birer odası vardı herhalde. Hatta yüzleri de. Açıkçası, Mehpare'ninkini o kadar da merak etmiyordum. Hiç değilse sesini duyduğum için yaşını, na-

sıl biri olabileceğini filan az çok hayal edebiliyordum. Benim için o kadar da büyük bir muamma sayılmazdı. Yüz yüze değilse de ses sese vedalaşmıştık. Aramızda tamamlanmayı bekleyen bir yarımlik duygusu kalmamıştı. Ama Ses ile öyle değildi. Onun hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Benim için karanlıkta uzayan, annemin genzinde yankılanan koca bir boşluktan ibaretti varlığı. Kaç yaşında, kadın mı erkek mi, onu bile bilmiyor; sadece bilmediğim değil, bilmem gerektiğini de hissettiğim için merak ediyordum. Velhasıl yakınlarda olma ihtimali, kalp ritmimi hızlandırmaya yetti. İçimden müthiş bir keşif şehveti yükseldi. “Bu son şansım” diye düşündüm. Ses’i yarım bir hikâyenin içinde hatırlamak, hatta hiç hatırlayamamak istemiyorsam, şansımı denemeliydim. Koridor boyu ilerleyip kapıların üzerindeki minik levhaları okumayı, o kapıların ardında Ses’in bedenini aramayı kurarken, kulağıma çalınan tanıdık bir sesle irkildim.

“Öyle ya da böyle, ablacım sonuçta iş kazası bu. Tazminatı isterim!”

Sesi nereden tanıdığımı çıkarmaya çalıştım. Genç bir adamdı. Kendisinden yaşlıca bir kadınla münakaşa ediyordu. Kadın, “Tazminat talep edecek bir yaralanma yok. Alt tarafı ufak bir çatlak. Ayrıca kaza tamamen senin tedbirsizliğinden olmuş. Anlattığın gibi davrandıysan, işleri berbat ettiğin için asıl kurumun senden tazminat alması lazım” diyordu.

“Ne varmış davranışında? İşimi yaptım ben.”

“İşin taciz değil, flört!”

“Aşk olsun ama! Tacizi de nereden çıkarıyorsunuz?”

“Anlattıklarından çıkarıyorum. O lafları bizim Samatya’da etsen, iki bacağın da en az ikişer yerinden kırılırdı. Bir kadınla öyle mi konuşulur?”

“Kadınlar öyle sever.”

“Ben de kadınıym. Neden öyle sevmiyorum acaba?”

“Sizin yaşınız var tabii biraz.”

“Annen de öyle sevmez, emin ol!”

“Yalnız hemen ana bacı karıştırmamak? Ya, ne yapsam yaranamıyorum ha! Halbuse işimi yaptım sadece. Yaralandım. İşimi yaparken yaralandım. İş kazası işte.”

Sesin sahibini tanımıştım! Tanımıştım ama, yanıldığıma da emindim aslında. Çünkü benim sandığım kişinin orada olmasına imkân yoktu. Sesleri takip edip biraz ilerledim, aralık bir kapının önüne kadar geldim. Seslerin içeriden geldiğine emindim. Başımı kaldırıp kapının üzerindeki levhaya baktım: Çivi Çiviye Söker Departmanı! İçerideki kadın, ihtarla tazir, ikazla tekdir karışımı zılgıtlı bir perdeden homurdamıyordu.

“İnsan kaynaklarıyla konuşacağım. Sırf tipine bakıp adam alıyorlar. Sonra senin gibi densizlerle uğraşıp duruyoruz. Bu vazife için tipten çok görgü, sempati, şeytan tüyü filan lazım. Sende olmayan şeyler yani!”

Kapıyı hafifçe ittim, açıldı. Haşmetli gövdesi, sargılı bacağı ve bal porsuğu ile kerkenez kuşu arasında seyreden müstehcen bakışlarıyla, Şinasi tam karşımdaydı. Ege yöresinden bir nidayla karşıladı beni.

“Haydaa!”

Sonra da gözlerini suçüstü yakalanmış hırsız çaresizliğiyle kırıştıırıp bekçi düdüğü gibi öttü.

“Ama senin buraya girmen yasak!”

Bacağına ve sözlerine bakılırsa, yasakçı bir zihniyetin sakat temsilcisiydi.

“Neler dönüyor burada?”

Artık burası diyebilecek kadar içine girdiğim mekâna şöyle bir göz gezdirdim. Uzay gemisi ile pavyon sahnesi arası nezih bir dekorasyona sahip, alacalı bir odaydı. Kurum departmanından ziyade nişan salonunu andıran kırmızı kadife ağır perdeleri ve üzerinde ancak uyuşturucu kaçakçılığı ya da kadın ticareti gibi ince işlerin konuşulabileceği beyaz deri kol-

tuklarıyla güven telkin ediyordu. Odanın duvarlarından birinde çerçevesiz fotoğraflar asılıydı. Fotoğrafların altında da sahipleriyle ilgili yaşı, kilosu, boyu, adresi, hobileri türünden malumatlar.

Fotoğraflı duvarın karşısındaki diğer duvarda, çerçeveli Atatürk fotoğrafı, bir kadın dergisinden kesilmiş gibi görünen çerçeveli, sevgiliye hitabe ve yine çerçeveli ağlayan çocuk resmi vardı. Duvarın önünde, üzerinde sadece açık bir dosya bulunan geniş bir maun masa, masanın ardında perdelerle aynı renk azametli bir koltuk, koltuğun üzerinde de kızıl saçları ve kelebek gözlükleriyle sabık Papatyalar mensubu olduğu izlenimini veren, yuvarlak hatlı, ellilerinde bir kadın arzı endam ediyordu. İnsana aynı anda hem Samantha Fox'u hem de Semra Özal'ı anımsatmaya muktedir olan bu serbest çağrışım abidesi hanımefendi, bir bana, bir Şinasi'ye, bir de masasının üzerinde açık duran dosyadaki fotoğrafıma baktı. Ben de baktım. Kendimi tanı mıştım. Kayıt sırasında fotoğraf verdiğimi hatırlamadığım gibi, böyle bir fotoğrafım olduğunu da sanmıyordum. Arkamdaki fondan ve üzerimdeki kıyafetlerden anladım ki, derse geldiğim ilk gün danışmada dikiilirken onlar çekmişlerdi fotoğrafı. Gizlice! Muhtemelen bankonun üzerine filan yerleştirdikleri minik bir kamera sistemi sayesinde. Nafile yorgunluk, beyhude cefa, boşuna eziyet, ahmakça eza! İsteseler vermeyecektim sanki. Alengirli işleri seiyorlardı belli ki. Tövbe estağfurullah!

“Siz Feribe Hanım olacaksınız” dedi kadın, durumu kontrol altına almaya çalışarak.

“Olacağım. Ama müsaade etmiyorsunuz. Yanlış mı anlıyorum, siz mi saldınız bu sapığı benim üstüme?”

Samatyalı Samantha, sırf sazi değil, bütün orkestrayı eline aldı. Böylece, MİM'in yüce gönüllülük göstererek, derslerle birlikte ücretsiz olarak sunduğu dâhiyane hizmetler arasında *çivi çiviye söker* programının da yer aldığını öğrendim.

Bu, bilhassa aşk acısını unutmak için gelenlere sunulan şefkat dolu bir teselli, uzatılan insanca bir yardım eliydi. Özellikle fiziksel açıdan cömert özelliklere sahip birinin ilgisine mazhar olurlarsa, müşterilerin daha çabuk toparlanacakları, dış dünyaya ve yeni romantik ihtimallere daha hızlı açılacakları, velhasıl aşk acısını daha kolay atlatacakları fikrinden hareketle, MİM uzmanları tarafından hazırlanmıştı. Aslında bu uygulamadan haberdar olmamalıydım, ama madem öğrenmiştim, yapacak bir şey yoktu. Fakat saadetimi tesis etmek adına canla başla çalıştıkları için kendilerine minnet duymam beklenirken, bağırıp çağırmam anlaşılır gibi değildi. Şinasi işte acemiydi, hataları vardı ve kurum elbette kulağını çekecekti. Ama ben de süttten çıkmış ak kaşık sayılmazdım. Adamı düpedüz yaralamıştım. Hastane masraflarını şahsıma fatura etmedikleri için memnun olacağıma, hâlâ üste çıkmaya çalışarak kalplerini kırmıştım. Teessüf ediyor, kınıyor, esefle karşılıyorlardı.

Yakalandığım pişkinlik sağanağının altında ruhumu teslim edeceğimden korkmaya başlamışken, beni asansörün önünde bulamayınca soluk soluğa gelen lordum imdadıma yetişti. Halimi görünce, bıraktığı yerde kök salmadığım için serzenişte bile bulunmadan, randevuya geç kaldığımızı söyleyerek beni Çivi Çiviye Söker Departmanı'ndan söküp çıkardı. Ayrılırken bir şeyden kesinlikle emindim, burası gerçek bir tımarhaneydi!

Değil diğer kapıların üzerindeki levhaları, burnumun ucunu görece zaman bile bulamadan, ışık hızıyla yürüyen lordumun peşinden Son Karar Departmanı'na girdiğimde, doğru bir son karar verdiğimden yana zerrece şüphem kalmamıştı. Son Karar Departmanı, dışarıyı göstermeyen cam duvarlarla çevrili, bu özelliğiyle de filmlerde gördüğüm sorgu odalarını anımsatan bir yerdi. İçeride beni bekleyen kısa boylu gözlüklü adam ile uzun boylu gözlüksüz kadın, aynı anda

selam verip oturmam için aynı anda ayrı koltukları gösterdiler. Kadının gösterdiğine oturdum. Hemen akabinde, yurttan sesler korusu gibi aynı anda hatırımlı, sonra yine aynı anda kararımı sordular. Nihayetinde birbirlerine söz vermek ister gibi müstehzi bakışp, aynı anda sustular. Zaten konuşma sırası da bendeydi. Uzatmadan söyledim.

“Çip istemiyorum.”

Kendimi artık buraya ilk geldiğim zamanki gibi perişan hissetmiyordum. Bu, MİM’in mi, yoksa başıma türlü çorap ören feleğin mi zaferi sayılmalıydı bilmiyorum, ama öyle deliler gibi aşk acısı filan da çekmiyordum. Düşünecek başka dertler peyda olmuştu başıma. Dahası, şimdilik hiçbirinden unutarak kurtulmak istemiyordum. Unutmak bir yana, görünüşe bakılırsa hatırlamam gerekenler bile vardı. Fakat onun için de acele etmiyordum.

Elinden geleni fazlasıyla yapacağı konusunda aklıma güveniyordum. Bir deli aklına ne kadar güvenmeliyse, işte o kadar güveniyordum. Yani bütün kalbimle. Akıl, sahibini kendini kaybetme pahasına koruyordu. Onun kadar özverili si zor bulunurdu.

Velhasıl sadece Amerikalılarınkine değil, hiçbir teknolojiye ihtiyacım kalmamıştı çok şükür. Zaten bir insanı unutmanıza yarayan teknoloji, onun sizi sevmesini sağlayamadıktan sonra boştu. Tıbbın müthiş geliştiği doğru, lakin kalp doktorları fuzuli işler peşinde paralanıyor. Uygarlığımızdaki cümle hastalık yeterince sevilmemek, kendini ve başkalarını sevmeyi bilmemekten kaynaklanıyor. Yani kapakçıkları yağlamayı boş verip evvela bu kadim beceriksizliği tamir etmek icap ediyor. Bu hususta kalbime beynelmilel mucitlerden çok güveniyordum.

Bütün bunları uzun uzun anlatmadım departman sorumlularına. Sadece “Çip istemiyorum” dedim. Basit, düz ve herhangi bir şüpheye yer bırakmayacak açıklıkta iki kelime.

Akabinde, kalp ve akıl hastası uygarlığımıza yakışacak bir zarafetle iki kelime daha ekledim: “Teşekkür ederim.”

Haklarını yemeyeyim, üç kuruş fazla kazanmak için durduk yere EKG çekmekten açık kalp ameliyatına girişmeye kadar geniş bir yelpazede sıralanmış ısrarlı önerilerle gelen doktorlar gibi sevimsizce üstelemediler. Beni kararımdan caydırmayı yahut çipin mucizelerini anlatmayı da denemediler. Sadece emin olup olmadığımı sordular. Kararımın kesinliğini beyan ettiğim sırada tuhaf bir şey oldu. Sözcüklerle değil, sadece hislerle tercüme edebileceğiniz bir şey. Bir his, bir ürperti, bir tür okuma ve görme hali. Ses’in yakınlarda olduğunu hissettim. Belki de sadece bir arzuydu, bilemiyorum. Beyin bazen kalbin arzularına hakikat muamelesi yapar, biliyorsunuz. Öyle ya da böyle, o an Ses’in cam duvarların hemen ardından beni seyrettiğini, çip marifetiyle hafızamı sildirmediğim için memnun olduğunu, hatta benimle gurur duyduğunu hissettim. Belki de hiç alakası yoktu. Dersini vermiş, işini bitirmiş, o da Mehpare gibi ceketini alıp çıkmıştı hayatımdan. İşi gücü yoktu da son kararımı duymak için buraya gelip camların ardına mı gizlenecekti? MİM bir tımarhane olabilirdi, ama bence Ses kesinlikle deli değildi. Onu seviyordum. Garip bir şekilde Mehpare’yi de seviyordum. Lordu da hatta. Hepsini bir tuhaf buluyor, ama kendimi onlara karşı muhabbet beslemekten de alıkoyamıyordum. Kalp sadece aklın onayladığı kişilere yanaşmıyor, bunu da biliyorsunuz.

Son Karar Departmanı’ndan ayrılmadan evvel, birbirine benzemeyen iki Siyam ikizi gibi hareket eden kadın ve adam, elime siyah kaplı bir dosya tutuşturdular. Üzerinde kara kutu yazıyordu. Çoktan düşmüştük demek! Zaten uzun zamandır hissediyordum.

“Hepimiz aynı uçaktayız. Ama kara kutu pek azımıza nasip olur” dedi kadın gülümseyerek.

“Nedir bu?” diye sordum.

Adam, gayet düz durduğu halde gözlük çerçevesini düzelterek, “Kayıtlarınız” dedi.

“Ne kaydı?”

“Buraya geldiğinizden beri yaptığınız her şeyin kaydı. Dersler, telefon görüşmeleri, aldığınız ek hizmetler, aklınıza ne gelirse.”

“Ne yapacağım bunları?”

“Tercihinizi çipten yana kullansaydınız size vermek yerine arşive kaldıracaktık. Ama olanları fiziksel olarak hafızanızdan silmediğimize göre sizde kalmalarının mahsuru yok. Canınız istediğinde açıp bakabilirsiniz. Acınız geri teperse derslere tekrar göz atabilir, telefonda aldığınız tesellileri yeniden dinleyebilir, kısaca bunu bir ders kitabı gibi değerlendirebilirsiniz. Umarız gerek kalmaz, ama her ihtimale karşı elinizin altında bulunsun.”

Aklıma Gönül geldi. Dersleri pilatese benzetmişti. O, evde tek başına çalışmayı sevmeyenlerdendi. Kendisine verilen kitabı okumak yerine yeniden MİM’e gelmeyi seçmişti. Anlıyordum aslında. Unutmaya en çok ihtiyaç duyduğumuz şey yalnızlığımızdır, elbet bunu da biliyorsunuz.

“Tabii bulunsun kayıtlar” dedim. “Kim bilir belki bir gün onların romanını yazarım.”

Hep beraber gülüştük. Gerçekler, biliyorsunuz, sinir bozduğundan mıdır nedir, insan bünyesinde hep bu etkiyi yapıyor.

Son Karar Departmanı’ndan çıktıktan sonra lordun nezaretinde asansöre binerken, Şinasi’nin sinsi sesi yüzünden ikinci katı gönlümce gezemediğimi düşünüp hayıflandım. Hoş, yakışıklı ama ebleh adamların ilgisine mazhar olduğum için zil takıp oynayacağımı uman bu manyaklar ocağında hayır getirecek ne bulacaktım? Şinasi’yle karşılaşmalarımızı, daha doğrusu onun bile isteye gelip bana musallat oluşlarını

hatırlayınca, gülsem mi ağlasam mı bilemedim. Kaşık havası eşliğinde aşağı indim. Giriş katı cumartesi güneşiyle şıkır şıkır aydınlanmıştı. Tuhaf yerdı MİM; misafirlerini ışıklarla karşılıyor, sonra karanlıklara yatırıyor, en nihayetinde de yine ışıklarla uğurluyordu. Kesinlikle hayata benziyordu.

Danışmadaki Cavs esanslı melaïke tebessümlü generale son selamımı verdiğim sırada, benim yaşlarımda bir kadın, yüzünde çekingen bir ifadeyle ana kapıdan giriyordu. İlk geldiğim günü hatırladım. İçerisi deli saçması gibi görünmüştü bana. Yanılmamışım.

Binadan çıkarken, kafamda MİM ile ilgili hiçbir alacak verecek meselesi kalmamıştı. Tabii Ses'ten başka. Yarım kalmış vedaların kalbe ağırlık yaptığını artık iyi bildiğimden, bu konuda huzursuzdum. Sanki son anda koşup yetişecek, gözünü gözüme dikip helallik isteyecekmiş gibi, bir Ses bulmak için etrafıma bakındım. Gelen giden olmadı. Dünya böyleydi, kalmasa iyiydi, ama bazı vedalar da yarım kalırdı.

Dünyadan, en azından şahsımınkinden bihaber lord, bütün inceliğiyle beni kapıya kadar geçirdi. Tokalaşmak için uzattığım elimi avucunun içinde çevirip usulca öptü. Ben de bu durumda sırtına bir şaplak indirip “Kendine iyi bak kocum” demek yakışık almaz düşüncesiyle, dizlerimi hafifçe kırarak minik bir reveransla yanıtladım onu. Boşta kalmış bir dükalığın başına geçirilmemiz an meselesiydi. Aristokrasiye geçit vermeden vedalaşıp ayrıldık. Daha doğrusu, onu kapıda bırakıp ben ayrıldım. Birkaç adım sonra, orada durmuş bugulu gözlerle gidişimi izlediğini görmek için arkamı döndüğümde, Mazi İmha Merkezi'nin beş katlı mütevazı binasından içeri giriyordu. En azından istikrarlı biriydi.

Otobüs durağına gidip, beni oralardan götürecek beyaz atlı İETT şoförünü beklemeye koyuldum. Durak kalabalık değildi. Benden başka genç bir çift bekliyor, beklerken öpüştükleri için sıkılmıyorlardı. Onların haricinde bir de genç delikan-

lı vardı. Yan gözle öpüşenleri izlediğinden o da sıkılmıyordu. Ben, hepsini izlediğim halde yine de sıkılıyordum. Daha doğrusu, kalbime ağırlık yapan o tatsız yarımılık duygusuyla boğuşuyordum. Derken, uzaktan çocuk sandığım, yaklaştıkça rahat ellisinde olduğunu anladığım bir adam, gelip tam yanıma oturdu. Öpüşen çift istifini bozmadıysa da delikanlı ve ben çaktırmadan, daha doğrusu çaktırmadığımızı sanarak adama bakmaya başladık. Adam cüceydi. “Bu kadar küçük bir bedende elli yaşında bir kafa taşımak nasıl bir şey acaba?” diye düşünürken buldum kendimi. Gerçi yüzü de elli yaşında herhangi birinin yüzüne benzemiyordu. Büyüyemeden yaşlanmış bir çocuğun yüzüydü daha çok. Ne çocuk ne yaşlı, kendinden arafılı. Ona bakarken Ses’in derste anlattığı cüce geldi aklıma. Hani bacaksız olmaya değil, bacaksız olduğunu duymaya katlanamayan. Gerçi hepimiz öyleydik. Olduğumuz kişiden çok, onu başkalarının gözünden görmekten çekiniyorduk. Aynalar olmasa güzellik, başkaları olmasa iyilik mi kalır dünyada?

Cüce, duraktaki sıraya otururken zorlanmıştı biraz. Ellerile destek alıp vücudunu yukarı çekmişti, yetişkinlerin kaldırımına duvar niyetine tırmanan çocuklar gibi. Şimdi de ayakları yere değmiyordu. Ben olsam sallardım, o sallamıyordu. “Ne zor bir hayat” diye geçirdim içimden. “İyi ki cüce değilim, şükürler olsun.”

Şükür böyle bir şey miydi? Değildi sanki. Emin olamadım.

“Buyrun, bir şey mi söyleyeceksiniz?” diyerek düşünceleri mi böldü cüce. Sadece boyu değil, sesi de çocuk gibiydi. Genzinden konuşuyordu sanki.

“Ben mi? Yoo.”

“Ne bileyim, öyle dikkatli bakınca.”

“Yine mi baktım?” dedim. Şaşırmıştım.

“Yine değil, ilk defa. Ama evet baktınız.”

“Yok, geçen gün de başkasına olmuştu da. Arada dahıyo-

rum böyle. Farkında olmadan yani. Kusura bakmayın ne olur.”

“Aramızda lafı olmaz” dedi cüce, kırk yıllık ahbapmışız gibi. “Ama başkalarına bakarken, kendi halimize şükrettiğimizi belli etmemek gerekir. Şükür öyle bir şey değil.”

Aklımı okumuştun! Körlerin işitme duyularının aşırı gelişkin olması gibi bir şey miydi bu? Boyu güdük olanların gürbüz altıncı duyuları!

“Ama şükür güzel şey” diye devam etti cüce. “Hayat da güzel yer. Bazen zor, ama yine de güzel. Her şeyi unutsa bile, bunu muhakkak hatırlamalı insan.”

Aklım daha fazlasına çalışmadığından, kaçığın tekine çatığımı düşünmeye meyledecektim ki otobüsüm geldi. Yerimden kalkarken, kısa sohbetimizin hatırına veda etme ihtiyacı duydum.

“Hoşça kalın.”

Otobüsün kapısı pıslayarak açıldı. Şoförün beyaz atlı prensle alakası yoktu. Ama olsun. Buna da şükür. Merdivenleri tırmanırken cücenin genizden gelen sesini duydum.

“Çelik’in *Ateşteyim* kasetinin A yüzündeki ilk şarkıyı bilir misin?”

Kulaklarım yanarak arkamı döndüğümde, oturduğu sıradan inmiş, kapıya yaklaşmış, yüzünde kırk yıllık ahbap tebessümüyle bana bakıyordu. Sonra sadece iki kişinin anlayabileceği bir lisanda konuşacağını haberini verircesine tek gözünü kırptı, minik sağ elini kaldırıp araba sileceği gibi ahenkle iki yana salladı ve yıllardır duymadığım bir şarkının nakaratını benim için mırıldandı.

“Güle güle, güle güle, güle güle, ooo o!”

Otobüsün kapısı pıslayarak kapandı.

Mütareke yılları

“Her şeyi unutsa bile insan, bunu hep hatırlamalı.”

Şimdi böyle anlatınca, üzerinden asırlar geçmiş gibi geliyor. Hepsi başka bir hayatta, başka biri tarafından yaşanmış gibi. Konuşmuştuk, reenkarnasyon hakikaten var, ama sebeplenmek için öbür tarafa intikal etmek gerekmiyor. İnsan tek ömürde, aynı bedende, birden fazla kişi olarak yaşıyor. Her kayıp, her acı tecrübe, her günbatımı ve gözyaşıyla biraz değişiyor. Her kazanım, tatlı deneyim, gündeğümü ve te-bessümle değıştiğı gibi... İnsan, tek kişi olarak doğup çok ki-şi olarak ölüyor. Kimileri buna çoklu kişilik bozukluğu diyor, ben insanlık hali demeyi tercih ederim.

İçimizi açıp orada böğürtüyle temaşa eden adamları ve kadınları dışarı çıkarsak, atom bombaları yahut sopalarla değil, hayal kırıklıkları ve sıpalarla yapılacak olan üçüncü ci-han harbini başlatırız. İyisi mi eşeklik etmemelerini istir-ham edelim onlardan. Geçmişin hesaplarından, geleceğın kaygılarından kopup hasbelkader bugüne dokunan bütün benlerimiz, sulh içinde, kardeş kardeş yaşasınlar. Buna da belki kalbin mütareke yılları deriz ileride.

Bütün bunlar başka bir yüzyılda değil, hepi topu birkaç ay evvel, içimdeki delibozuk kadınların bir kısmı tarafından, do-ğal nedenlerle yaşandı. Sonra ben, şimdiki ben yani, başım-

dan geçenleri temize çekerken, her işte sahiden bir hayır olduğuna inandım. Olanda ve olacak olanda. Olmayanda ve ne yaparsak yapalım zinhar vuku bulmayacaktır. Bu kadim hakikate itimat etmek, içimi tüm pencereleri sabah serinliğine açılmış salon perdeleri gibi havalandırdı. Hayatımın kalanında kafamı serin, kalbimi temiz tutmakta karar kıldım.

Şimdi bu satırları, gün anasının memesini emmek için uyanan bir bebek gibi usul usul ağarırken, Endülüs'ün ufak bir kasabasından, üç katlı, beyaz badanalı, dökük bir motelin püfür püfür terasından yazıyorum. Almeria'nın Cabo de Gata bölgesindeyim. Bir zamanlar *İyi, Kötü ve Çirkin*'in de geçtiği, Sarışın'ın Tuco'nun boynundaki ipe nişan alarak her şeyi başlatıp bitirdiği yerde. Sabahın bu kör saatinde sokaklar cennet kadar boş, cehennem kadar sessiz. Bir frekans-tan öbürüne savrularak cızırdayan radyomda Mehpare'nin jilet sektörüne ağır darbe vuracağına inandığı Bambino çalıyor. Bense, göğsümde hepsini ayrı ayrı sakladığım hakika-tiyle barışmış, aralarında ateşkes sağlamış vaziyette; iyiliğin kalbinde, kötülüğün gölgesinde, çirkinliğin yürek burkan te-razisinde ağır ağır sallanıyorum.

Burada ne mi arıyorum? Hiçbir şey. Bir şeyler arayıp durmayı, bulmanın aramakla değil, kaybetmekle ilgili olduğunu anladığımda bıraktım.

Fakat Ses'in tavsiyesini dinleyip geleceğe doğru şöyle bir baktım. Yürüdüğüm yolun varacağı istikbalden, Kifidis terlik ve varis çorabından fazlasını umamayacağımı görünce, hayatımda ufak tefek değişiklikler yapmanın fena olmayacağını anladım ve işe bu minik seyahatle başladım. Eskiden uzaklara gitmeyi isterdim hep. Bir de yazmayı. Şimdi evden çok uzakta, kendi gözyaşının tarihini tutan bir vakanüvis vakarıyla, vaktiyle kalbimi tıraşlayan sustalı hatıraları kaleme alıyor, iki hayalimi de gerçekleştiriyorum.

Ses'in verdiği son ödevi yapmak için kalbimi eşelerken, za-

manla hayatımdaki her şey değıştiği halde hayallerimin aynı kaldığını keşfetmek beni şaşırttı. Orada olduklarını bile bilmiyordum. Belli ki kırılmamak için saklanmışlardı. Ne yaparsanız yapın, ne yaşarsanız yaşayın, çocukluk hayalleriniz değışmediyse hâlâ masum sayılırsınız. Hayallerimi hatırlayınca, masumiyetime inandım. Sanırım bu bana her şeyden daha iyi geldi. Biraz masumiyet herkese iyi gelir.

Müdürün masumiyetimi müjdelediği günden sonra bankaya bir daha hiç uğramadım. Herifçioğlu karşıma geçmiş lütfeder gibi işimin başına dönebileceğimi söylerken, masumiyetimi esas incitecek seçimin bir bankayı soymak değil, orada çalışmak olabileceğini düşünüyordum. Mutluluğu da eskisi kadar küçümsemiyordum üstelik. Ona tapacak değildim, ama gene de anlaşılabildik. Günlerdir aklımı meşgul eden karardan böylece emin oldum. Sevmediğim bir işte nihayetinde kendimi de sevmekten vazgeçecek kadar mesai yapmış, skatolojiden hazzetmeyen biri için mebzul miktarda banknot mıncıklamıştım. Şeytan, “Bas kızım Feribe istifayı” dedi. “Leş bankaları da onların olsun, kokuşmuş şubeleri de.” Kendisi bir melek nihayetinde. Belagati kuvvetli, aklımı çeldi. “Bankada çalışacağıma şeytana taparım be” dedim. Hayatım boyunca verdiğim en fiyakalı karardı, zerrece pişman değilim. Tabii bu saatten sonra şeytana tapmam zor, ama ben ce onunla da anlaşabiliriz. Anladığım kadarıyla, nam saldığı kadar kötü biri de değil zaten. Cennetten kovulan herkes gibi biraz kırgın, o kadar. Biliyorsunuz, sevilmemek hepimizi başka türlü yıpratıyor.

İstifa ettiğimi öğrenenlerin bir kısmı özenir gibi iç çekerken, kalanlar da atmak isteyip de atamadıkları bir adımla korkaklıklarının altını çizişime dış bile di. “Neyine güvenip işsiz kalıyorsun?” minvalinde tehdit esanslı beylik laflarla beni ürkütmeye çalıştılar. Onlara da söyledim, yapacak bir şeyler elbet bulunur. Neden dünyada olduğumuzu unut-

turmayacak, biz küçüldükçe masumiyeti büyütecek türden marifetler. Hayallerimin peşinde har vurup harman savurabileceğim azıcık param var, bir süre idare eder beni. Sonra İstanbul'a döndüğümde elbet münasip bir iş bulacağım. Tıkanmadan nefes alacağım bir hayat da kurmam lazım. Ama nefes hariç hiçbirinin acelesi yok. Şimdilik biraz daha buradayım.

Vedat'la sabaha kadar konuştuğumuz o gece, uzun zaman sonra nihayet paylaşabildiğimiz öfke, merhamet, gözyaşı, kahkaha, dargınlık, şefaet, melankoli, umut tayınları arasında, bundan sonra ne yapacağımızı sorduk birbirimize. Ayrılmaya karar vermedik, çünkü zaten birlikte değildik. Yaşananların neticesinde ilişkimizle ilgili fark ettiğimiz asıl gerçek de bu oldu zaten. Şimdi, adına biz dediğimiz şeye, ömrümüzün duvarına asılmış bir resim gibi uzaktan bakıyoruz. Her ne karar verirsek verelim, hayatlarımızdan temelli taşınacak değiliz, ama oralarda ne sıfatla bulunacağımızı zaman ve kalplerimiz gösterecek. İyi çocuklar olursak, aynada yahut sokakta, er ya da geç şirinleri görebiliriz.

Süheyla ile arada haberleşiyoruz. Geçen yine aradı, düşününe yetişebilecek miyim, onu soruyor. "Evlilik merasimlerinden hazzetmem, ama boşanma davasına gelirim" dedim; nasıl gülüyor. Bazen kadınların sadece gelinlik giymek için evlendiğini düşünüyorum. Ya da tek başlarına seyretmekten sıkıldıkları boş duvara, iki kişilik çerçeveli resimler asabilmek için. Neticede, altına sığınacak bir çatı, içine saklanacak bir çerçeve lazım herkese. Sonra orada sıkışıp nefessiz kalınca da, kaçmaya yetecek kadar cesaret. Kimseyi yargılayacak değilim. Neticede hepimiz aynı denizde boğuluyoruz. Batan geminin mallarıyız biz. Bu lahit bizim.

Filiz'le de boyuna telefonlaşıyoruz. Her şey ortaya döküldükten sonra buluşup uzun uzun konuştuk. Yıllardır ondan neden kaçtığımı anladım galiba. Öyle şefkatli ki, insana ya-

ralarını hatırlatıyor. Oysa biz, yaraların çirkin olduğunu öğreten bir dünyanın mahsulleriyiz. Yaralarımı öpmeyi kabullendiğimden beri, Filiz'i daha sık arıyorum. Sadece sesi ni duymak bile saçlarımın okşandığını hissetmeme yetiyor. En çok yalnızlıktan korksak da, düştüğümüz bahçenin tabiatı gereği daima yalnız olacağımız şu hayatta, kalabalıklardan medet ummak beyhude çaba. Ama çok sevdiğim bir filmde söylendiği gibi, arkadaşlar iyidir.

Selim bir daha hiç aramadı. Utanıyor sanırım. Bir ara ben arayıp "Dert etme, olur böyle şeyler, geldi geçti" diyeceğim de... unutuyorum işte. Biliyorsunuz, hafızam her zaman şahane değil. Ve yine biliyorsunuz ki, birinin utandığıyla öbürünün unuttuğu aynıdır bazen. Fazla takılmamak gerekir.

Sabık sevgiliye gelince... Beyefendiden bahsetmeden bitirmek olmaz. Neticede bütün hikâye onun vesilesiyle başlamıştı. Ama ne var biliyor musunuz? Bazı şeylerin hayatınıza giriş nedeni kendileriyle ilgili değil. Onları bir işaret, başka yazıları okumak için vesile olarak görmek gerek. Sanırım o da öyle bir şeydi. Geldi ve kendisi dışında bir yerleri işaretleyip gitti. Ondaki bir daha hiç haber alamadım... demek biraz acıklı, fakat kuşkusuz fiyakalı bir son olurdu. Heyhat, hayat genelde romanlardaki gibi afili değil. Romanlar vurucu bir yerde, planlı bir şekilde biter. Hayatsa nerede nihayete ereceği muamma, döke saça devam eder. Hayattaki finaller, kitaplardakiler kadar çarpıcı olmaz bu yüzden. Günün birinde, ışıkları kapayıp ütüyü prizden çekecek zaman bulamadan, doğru dürüst bir son söz bile yumurtlayamadan, çat diye ölürsünüz. Oy anam, dersiniz mesela, hık, gık, aghh filan dersiniz. Halbuki bir romanda olsaydınız, elveda bütün hatıralar, diyebilirdiniz. Ama şimdi bunun için üzülmeylim. Şu anda bir anlamı yok, öldüğümüzde zaten olmayacak.

Nedim... Evet, sanırım onu bir kere daha gördüm. Yolculuğa çıkmadan kısa süre önce, vizemi almış konsolosluktan

dönerken, Levent Çarşısı'nda, bir anlığına. Ama saniyeyi bin eşit parçaya bölecek kadar kısa bir andı. Uzaktan ona ben-zettiğim lacivert ceketli adam, kimliğini teşhis etmemi bek-lemeden caddenin kalabalığına karıştı. Ne mi hissettim? Bir defa hayallerimdeki gibi bir karşılaşma olmadı. Ne balo sa-lonuna döndü ortalık, ne de fonda İlhan İrem çalmaya başla-dı. İyi de oldu aslında, o cânım kıvrıkcık kafası Rammstein'ın gazabına uğramayıp güzel boynunda kaldı. Garip ama benim kafam da karışmadı.

Bir sevgiliyi titreyerek beklemiş herkes bilir, insan onun geldiğini kör olsa gene anlar. Rüzgârın soluğundan, havaya dağılan ıtırdan, yere düşen gölgelerin uzayışından bilir, gö-rür, işitir. Ama ben gözlerimle gördüğüm halde karşımdaki-nin o olup olmadığından bile emin olamadım. Doğrusu, bu duruma pek de şaşırmadım. MİM'e gittiğim son sabah ço-raplarımı giyerken fark etmiştim zaten, ayak tırnaklarımda tek bir oje lekese dahi kalmamıştı. Tırnaklar arınmış, totem tutmuş, tabu parçalanmış, kalbimde bir devir kapanıp yeni-si açılmıştı. Belki Ses o gün söylediği şarkıyla sadece benimle vedalaşmamış, aşk acımla vedalaşmamı da kutlamıştı. Kim bilir. Benim bildiğim şu, vazgeçmek bazen sahip olduğumuz şeylerin en iyisidir. "Elimden tut yoksa düşeceğim" demiş ya Attilâ İlhan. Galiba kimi durumlarda o, "Elimi bırak yoksa düşeceğim" diye okunabilir. Aşk kaç kişilik bilmem ama vaz-geçmek tek kişiliktir.

Dediğim gibi, Nedim'i tekrar görüp görmediğimden emin değilim. Ama geçenlerde ondan bir haber aldım. Mesaj gön-derdi telefonuma. Mehpare'nin tembihlerine rağmen vaktiy-le numarasını silmemiştim. Ekranda adını görünce şaşırdım açıkçası. Açıp okudum mesajı.

"Kalpler neşeyle, kaplar şekerle dolsun. Ramazan Bayra-mınız kutlu olsun."

Muhtemelen toplu mesaj kurbanı bir bayram tebriki! Ce-

vap yazıp, “Kurbanda da beraber danayı mı girsek” diye espri yapacaktım, yapmadım. Numarasını sildim onun yerine, artık ihtiyacım olmayacak nasılsa. Geçmiş bazen de biten bir şey çünkü, evet. Neyi bir ömür yanınızda taşımak istediğiniz, kalbinizi kimlere emanet edeceğiniz tamamen size kalmış. Kendinize neyi reva gördüğünüz de öyle.

Vedat’la konuştuktan sonraki haftalarda beyin hücrelerimi yeni bir soykırıma uğratmak pahasına, rüyalarımın ve dinlediklerimden hareketle olanları hatırlamaya çalıştım. Galiba hatırladım da. Gelen telefonu, buluşma heyecanıyla evden çıkışımı, Göksu’ya varışımı, kucaklaşmamızı, o ellerin beni iter gibi sarılışını, sonra aramızda geçen konuşmayı, hayır yapamayacağımız için değil, bu saate kadar hevesimizi almış olmamız gerektiği için yapmayacağımızı, iki medeni hevesini almış insan gibi oracıkta ayrılacağımızı... Kalbimden yükselen acıyı, ondan devşirdiğim öfkeyi, kendimi başkası değil, bizzat kendim tarafından kandırılmış hissedişimi ve sonrasını... Hatırladım.

Kızgın değilim. Kendimi de dahil ederek, biz insanların birbirimizi incitme konusundaki cömertliğine üzülüyorum sadece. Her öpücüğün ve hatta sözcüğün, emanet ettiklerimizde bir ağırlığı olduğunu unutmasak, basit meraklar uğruna başkalarının hayatlarında yangınlar çıkarmasak keşke. Ama kime anlatıyorum... Tek ısırik uğruna cennetten kovulmuş bir ırktan böylesi bir diğerkâmlık beklemek abesle iştigal değilse ne?

Büyük bir günah işlediğimi düşündüğüm zamanlarda bile, çekeceğim cezaya değecek kutsal bir hataya kapıldığıma inanmıştım ben. Çok seviyoruz da kahpe felek yüzünden kavuşamıyoruz filan sanmıştım. Feleğin namusuna boşuna dil uzatmışım. Yanıldığımı öğrenmek önce kalbimi kırdı. Ama sonra gerçeği idrak edip hiç kazanmadığım bir şeyi yitiremeyeceğimi görünce, ardından üzüleceğim bir kayıp da kalma-

di. İşte o zaman, içimde çöreklenmiş sancı, yanlış dala tünemiş serçeler gibi kendiliğinden havalandı. İnsan neyin ardından üzüleceğine karar verirken dikkatli olmalı.

Galiba dersler yahut hayat, aşk acısından çok daha derinde bir yaranın kabuğunu kaldırmış, kalbime iğnelenmiş asıl sızının yerini gösterip, onun için üflemekten başka ne yapabileceğimi düşünmemi sağlamıştı. Zaten hayatta pek az acı sadece kendi yarasından yayılıyordu. Derinde her zaman daha başka, daha büyük bir yara vardı ve dünyaya dayanmak için evvela onu iyileştirmek lazımdı. Bu hakikate ayılınca, aşk acım kahr maratonumda geride kalmış; sonra ben gerçekleri öğrenip, ortada yokluğuna üzülecek bir varlık bile olmadığını kavrayınca, zarifçe oyun dışına alınmıştı. Geçmiş kaplayan rüzgârlı boşluk, çıkışı ufukta arayan denizciler gibi önüme bakmamı ve pupa yelken açılmamı sağladı. Yaralarım la barışmak ve tatlı hayaller kurmayı becererek geleceğe bakmak, belki de derslerden gördüğüm en büyük faydaydı. Bir de kendime öfkelenip durmayı bırakmak tabii. Hayat zaten alabildiğine acımasızken, bari biz kendimizi kırbaçlamayalım, değil mi?

Böyle irikıyım laflar ediyorum diye, hayatla giriştiği bütün kavgaları kazanmış, ununu eleyip eleğini asmış, tek mil endişeden paçayı sıyırmış biri olduğumu düşünmeyin. Elbette gelecek beni hâlâ telaşlandırıyor. Yanlış bir denizde boğulma yahut yanlış bir limana demirleme ihtimalleri hâlâ mümkünden de yakınımda duruyor. Ama hayatta kalmak, düştüğümüz dikenli bahçede kanayarak dolaşmak değil mi zaten? Sonunda öleceğini bilerek yaşamaya çalışan bütün faniler, aynı tekinsiz yolu adımlıyor. Neye elimizi atsak yetim, neye dokunsak tedirgin, ne yapsak eksikiz. Hepimiz öyleyiz. Bize vaat edilmiş bir yarın yok, ruhumuzda kelebek sancıları kanat çırpıyor. Fakat buradaysak, gücümüzü ve neşemizi toplayıp yaşayacağız. Düşse kalka, güle ağlaya, şefkatimizi ken-

dimizden, merhametimizi birbirimizden sakınmadan, sevaplarımız, günahlarımız ve elbet hatalarımızla. Coşkuyla. Hem dünyada kalıp hem de hayattan kaçamayız. Bunu kendimize yapamayız.

Şimdi, sabah serinliğini içime çekip, gökyüzünün yeni bir hikâye gibi ağır ağır aralanan tayfını seyrederken, nihayet hayallerimle buluştuğum için memnunum. Yarın ne getirecek bilmiyorum, ama her şeyi doğru yapmış değil, “yaşadım” diyebilecek biri olarak ölmek istiyorum. Hayat hata yapmaktan korkmak için çok kısa. Korkmuyorum.

“İnsan kalbini kaptırsa bile hiç değilse aklını korumalı!”

Size öyle bir hikâye anlatacağım ki, anlatacaklarım bittiğinde, öğrendiklerinizin bir kısmını unutmak isteyeceksiniz. Heyhat, hepimiz unutmayı becerecek kadar şanslı değiliz. Bazen hayatınızda tüm taşların yerli yerine oturduğunu, ömrünüzün kalanını birbirine geçmiş Lego parçaları arasında sessiz sedasız tamamlayacağınızı düşünürsünüz. Bu, evvela güven ve huzur duymanızı sağlar, sonra da sıkıntı. Ben sıkıntı safhasındaydım.

Aşk acısıyla boğuşan Feribe, acı veren tatlı hatıralarından kurtulmak için soluğu Mazi İmha Merkezi'nde alır. Ne var ki burada verilen unutma dersleri ve her hafta yapmak zorunda kaldığı ödevler, hayatını büsbütün allak bullak edecek, kahramanımız bir yandan sabı sevgilisini unutma yolunda ilerlerken bir yandan da aklının köşesinden bile geçmeyecek maceralara sürüklenecektir.

Kişisel ve toplumsal bellek ekseninde yazdığı romanlarla tanıdığımız Nermin Yıldırım'dan bu defa aşka, hayallere, aklın ve kalbin cilvelerine dair, çok acıklı, pek neşeli, rengârenk bir serüven...

ISBN 978-605-09-2536-4

sertifika no: 11940

Tavsiye edilen satış fiyatı

₺ 25